2 CD Teljes szoftverek: Cyberlink Medi@Show 1.0 • ZoneAlarm 3

MAGYAR PC MAGAZIN

1190 Ft • Előfizetéssel 833 Ft

8 II. évfolyam, 8. szám • 2003. augusztus
http://www.pcmagazin.hu

Sulinet Expressz: Interjú Magyar Bálinttal • Tudnivalók • 4 belépő szintű konfiguráció • A gépvásárlás ökölszabályai

Indul a SEX!

Teljes verzió: Cyberlink Medi@Show 1.0 bemutatókészítő

Blueflops Linux 1.0: webelérés két floppyról

Játékdemók: Colin McRae Rally 3, Pure Pinball

Honosító Műhely

Freeware-ek Windowsra

Fénypontjaink

A hónap nethelye: www.job4smarts.hu

DVD-je: Halj meg máskor!

CD-ROM-ja: Tótfalusi István: A könyvek könyve

játéka: Morrowind: Bloodmoon

TESZTEK

12 Nvidia GeForce FX 5200-as videokártya
10 tintasugaras fotónyomtató
9 vezeték nélküli router
4 digitális fényképezőgép
4 belépő szintű Sulinet Expressz konfiguráció
Rendhagyó tesztnapló – II.

TESZT: 12 GEFORCE FX 5200-AS VIDEOKÁRTYA, 10 TINTASUGARAS FOTÓNYOMTATÓ, 9 VEZETÉK NÉLKÜLI ROUTER, 4 DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP

PC MAGAZIN 2003 8

9 771588 928000 03008

A PC Magazinnak ebben a számában kettő CD található. Ha hiányoznának belőle, kérje az eladótól!

Olvasóink leveleire Nagy Zoltán válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük. Az előző számunkban közölt hacker témájú levélváltás felkeltette az olvasók érdeklődését, ami az internetes fórumokhoz és a szerkesztőséghez beérkezett reakciókon mérhető le. Természetesen az ismeretlen hacker szintén olvasta a válaszlevelet és a fórumokat, ez indította arra, hogy újabb üzenetet juttasson el hozzánk, melyben jelezte: szerinte sem a biztonsági cég szakembere, sem a fórumokra írók többsége nem a lényeget ragadta meg. Hogy tiszta vizet öntsünk a pohárba, a folytatást is közzétesszük.

Nyílt levél 2.

A hacker célja nem a támadás – legalábbis Magyarországon nem az

A symanteces kolléga nem értett meg. Mi a tudásunk birtokában nem teszünk kárt egy rendszerben sem, nem törlünk, nem gátolunk semmit. Könnyedén megtehetnénk, hogy töröljük vagy módosítjuk egy szerver adatait, de sem nekünk, sem a cégnek, sem a rendszergazdáknak nem lesz ettől jobb. Mi a lehetőségeket keressük. Az autós példa egyébként nem illik ide, és megjegyzem, naiv az, aki azt hiszi, hogy külföldön minden más. A külföldi hackerek sokkal kegyetlenebbek. Rengeteg betörés van, és szinte mindegyik következménye deface (például az URL-re kattintva egy módosított lap jelenik meg). Nyugaton többet foglalkoznak a biztonsággal, de úgy látszik, még ott sem mindig eleget.

1. A biztonsági védettség minden cégnél kötelező. Az, hogy a hacker kívülről ne tudjon a belső hálózaton kutakodni, nagyon kevés beállítást igényel, amit egy jó rendszergazda már meg tud csinálni. Ahol a kutakodás lehetősége adott, ott nincs jó rendszergazda. Egy minimális tűzfalbeállítás és pár futó alkalmazás konfigurálása már elegendő ahhoz, hogy senki se tudjon belépni kintről. A belső hálózati biztonság más kérdés. Az minket kevésbé érdekel.

2. Az lenne a fontos, hogy a pénzt hasznosan fordítsák a védelemre, már ahol egyáltalán költenek. Nem elég egy csillogó-villogó csomagolású szoftvert venni – megjegyzem, az ingyenesen letölthetők magasan verik azokat, gondolok itt op'rendszerekre, tűzfalakra, kiszolgálókra, mert a lényeg a nyílt forráskód és a finomhangolás. Ha valami nem működik jól, át lehet írni. Azt viszont elismerem, hogy nagyon nehéz egy olyan szoftverrendszert kifejleszteni, ami a felhasználók „ellen" is véd. Nehéz betanítani minden felhasználót, hogy milyen jelszava legyen, mit tegyen és ne a számítógéppel.

3. Az, hogy egy cég belső gépéről támadnak, az szakmailag azt jelenti, hogy egy routeren keresztül bejutnak az egyik belső gépre, például SSH-val. Onnan a belső gépen rootjogot szerezve, vagy akár e nélkül támadnak. Egy jól konfigurált router nem engedi át a kívülről érkező SSH-kéréseket. Vagy ha át is engedi, akkor is csak előre megadott IP-címeket. Ezeket beállítani pár napba telik. Egy gyakorlott gurunak maximum egy nap. Egyébként nagyon gyanús, hogy milyen „lakossági kutatás (!)" mutatja ki, hogy a támadás Magyarországról indult. Ezt legfeljebb néhány jó (?) rendszergazda tudhatja, akiknek jól felkészített gépeik naplózták az eseményeket. A Sulinet úgy gáz, ahogy van, de szerintem egy DDoS támadás (Distributed Denial of Service – szétosztott szolgáltatás-megtagadásos támadás) inkább az USA-ból és a nagyon elhanyagolt Ázsiából érkezik hazánkba.

4. A csillogó-villogó tűzfalakkal tele a hócipőm. Egy Unix-alapú szerveren kerneloldali IP-csomagszűrés, és egy, a portokat figyelő tűzfal bőven elég. És ezek a programok ingyenesek. Csak a szakértőket kell kifizetni.

5. A rossz fiúk előtt nem lehet járni! Honnan tudja egy biztonsági cég vezetője/alkalmazottja, hogy a hackerek milyen biztonsági rést fognak holnap felfedezni, és milyen hiba lesz annak az oka, hogy kikerül megint egy internetszolgáltató shadowfile-ja (a felhasználók jelszavait tartalmazó file) visszafejtve a webre? Sehonnan. Ezt nem lehet előre tudni. A hackerek mutatják meg, hogy milyen hibák léteznek, és erre reagálva a cégek kifejlesztenek egy védelmet, vagy javítják a hibát.

És még egy-két példa, miért akartam a tényekről beszélni, a biztonság fontosságának ködösítése helyett:

- PHP-hiba miatt az egyik internetszolgáltató szerverén userjogosultságokkal lehet olvasni mindent. Mivel a hozzáértő rendszergazda ismerte a backup lehetőséget, csinálta is szorgosan. Arra viszont nem figyelt, hogy a backupfile-ok is azonos jogokkal legyenek tárolva. A shadowfile backupját meg kellett keresni (minimális PHP-tudás szükséges), letölteni, és a jó öreg John The Ripper visszafejti. Mellékesen rengeteg olyan user/pass volt, amiben csak néhány karakter volt különböző.
- Bementem egy könyvtárba, ahol volt egy Debian szerver. A gép egy router volt az internet és a belső háló között, rajta a könyvtár levelezése és weblapja. Bekapcsolom a monitort, root shell fogad. Hadd ne folytassam, lásd Sulinet:)
- Volt egy BME-s szerverre hozzáférésem. Belépek, nézelődök, benéztem a root könyvtárba. Nézem, van shadowfile, ami olvasható volt. Innen már gyerekjáték a hack.
- Egy másik internetszolgáltató belső szerverein a rendszergazda saját login nevéhez (nem root!) minden szerveren ugyanaz volt a jelszó.

Nyílt válaszlevél a Symantectől 2.

A biztonságtechnikai gyártók célja a bizalom és a biztonság megteremtése az internet világában

Ha a hacker a tudását arra használná fel, hogy a vállalatokat értesítse a sérülékenységeikről – természetesen előzetes felhatalmazás birtokában –, vagy akár segítsen azok

Kaspersky Anti-Virus PC Magazin Edition

Használati Engedély

A PC Magazin és a 2F 2000 Kft. megállapodása révén a magazin olvasóinak lehetőséget biztosítunk a Kaspersky Anti-Virus PC Magazin Edition szoftver ingyenes kipróbálására. A havonta megjelenő szoftver kizárólag magánhasználatban lévő számítógépen való telepítésre és használatra jogosítja fel a felhasználót. A szoftver használatát az újság birtoklása teszi jogszerűvé a lap megjelenésétől a következő szám megjelenéséig. Ezen időtartam alatt az olvasóknak módjuk van letölteni a napi vírusadatbázis-frissítéseket. A felmerülő technikai problémákhoz a *support@2f.hu* e-mail címen vagy a 06-90-290-014-es emelt díjas telefonszámon kérhetnek segítséget.

A szoftver használatát biztosító elektronikus kulcs érvényessége a lejárat után a PC Magazin következő számában található újabb elektronikus kulccsal egyszerűen meghosszabbítható, a szoftver újratelepítést nem igényel.

megszüntetésében, akkor nem is lenne kifogásunk a tevékenysége ellen.

1. Egy minimális tűzfalbeállítás és pár futó alkalmazás konfigurálása nem elegendő ahhoz, hogy senki se tudjon belépni kintről. Elfogadott tény, hogy csak tűzfalprogram nem elég a védelemhez, a használt alkalmazások minden részét még a legjobb szakemberek sem ismerhetik, és mivel ezeket is emberek készítették, ezért sérülékenyek, amit ki lehet használni. Hiába állítjuk be jól az alkalmazásokat, egy nem ismert hibája ellen nem tudunk védekezni, ezért elengedhetetlenek a behatolásdetektáló rendszerek.

2. A nyílt forráskód, hiába fejlesztik sokan, nem garancia arra, hogy ott nem történhet hiba. A nyílt forráskódban is van bug, amely adott esetben könnyebben megtalálható, mert a forráskód rendelkezésre áll, esetleg gyorsabban kijavítják. De egy adott szoftver, illetve biztonságtechnikai megoldás melletti döntésnek elsősorban nem a csillogáson kell alapulnia, hanem a megoldás mellé nyújtott támogatási háttér is döntési alapként szolgálhat.

3. A vezető biztonságtechnikai gyártók már egy ideje azt ajánlják, hogy a routereket és más hálózati eszközöket ne önállóan, hanem másodlagos eszközként tűzfalak vagy egyéb biztonsági megoldás megerősítésére használjuk. Tehát a biztonsági berendezések nem elszigetelten, önállóan, hanem egymás mellett rendszerbe szervezve használandók. Nem terméket kell használni, önálló védekezési pontokat kialakítva, hanem rendszerben kell gondolkodni.

Az általunk végzett „lakossági kutatás” módszerét most részletesen nem ismertetném, de a kérdéses információ könnyen kinyerhető a személyes tűzfalnaplókból, amelyet például a kutatás résztvevőitől is kaptunk, de a behatolásdetektálást használók is lenyomozhatják a támadás forrását.

4. Harmadik generációs tűzfalak használata erősen ajánlott, ami az IP-csomagszűrésen túlmenően képes az adott protokollokon átmenő adatok, parancsok ellenőrzésére is a hatékony védekezés érdekében. Egy újszülöttnek minden vicc új, de abban biztos vagyok, hogy biztonsági szempontból nem mi akarunk (mint vállalat) azok lenni, akiken újra és újra kipróbálják a régi, jól bevált trükköket.

5. Nemcsak hackerek fedeznek fel hibát, sérülékenységet, hanem több független szakértői csoport is foglalkozik ezzel. Az igaz, hogy a gyártóknak nem biztos, hogy sikerül mindig a rossz fiúk előtt járni, de nem mindegy az sem, hogy ott vagyunk a sarkukban, vagy csak utánuk kullogunk.

Egy rendszergazda a vezető gyártók által alkalmazott korai riasztórendszerekkel, a gyors és proaktív biztonsági információszolgáltatás által biztosíthatja az üzletmenet folytonosságát. A szolgáltatás részletes jelentést ad a potenciális, beazonosított veszélyforrásokról, biztosítva a cselekvéshez szükséges információkat, hogy a veszélyeket még hatásuk kifejtése előtt megfékezhessük. Minden veszélyről részletes elemzés készül, melyben kifejtik annak veszélyességi fokát és lehetséges hatását, technikai hátterét, azokat a rendszereket, amelyek veszélyben vannak, megadva az elérhető patch-eket és a védekezési stratégiákat.

Amit a hacker úr javasol, az a hétköznapi életben azt jelentené, hogy a lakásunk ajtaját nyitva is hagyhatjuk, hiszen egy profi betörő azokat a zárakat is ki tudja nyitni, ha akarja, és persze „biztosan nem fog elvinni semmit”.

Két problémámra szeretnék megoldást magyar XP Home alatt. Ha megnyitom az Intézőt, akkor a bal oldali panelen a Dokumentum könyvtárat bontja ki. Szeretném, ha ehelyett a Sajátgép lenne kibontva, hogy láthassam egyből a meghajtóimat.

Ha belemegyek a Start *menübe, ne legyen késleltetés az almenük megjelenésekor, hanem azonnal jelenjenek meg. Valaha megvolt, hogy mit kell beállítani a Registryben, de elvesztettem, és nem találom.*

Köszönettel: Filep Róbert

Az Intézőre mutató parancsikonra jobb gombbal kattintva a *Tulajdonságok* menüpontot nyissa meg, és a *Parancsikon* oldalon a *Cél* mezőbe az alábbiakat írja:

%SystemRoot%\explorer.exe /n, /e, ::{20D04FE0-3AEA-1069-A2D8-08002B30309D}

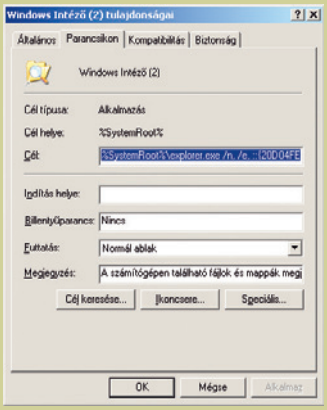

A kijelölt mezőbe kell beírni a megadott paramétert

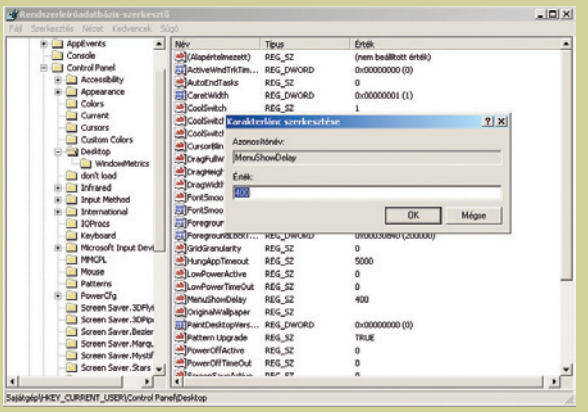

A *Start* menü késleltetésének állítása

Innentől kezdve az Intéző a Saját gépet fogja megnyitni.

A *Start* menü késleltetését a regedit elindítása után a HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop kulcs alatt lévő MenuShowDelay azonosítóban feltüntetett érték módosításával állíthatjuk. A 0 a késleltetés kikapcsolását jelenti, a legnagyobb érték 4000 lehet.

Segítségét szeretném kérni egy új konfiguráció összeállításában. Hosszú vívódás után az nForce2-es alaplapok közül az Asus A7N8X+LAN-ra tettem le a voksom (bár még az Epox 8RDA+ is esélyes), amit 2x256 Mbyte PC2700-as memóriával kívánok teletűzdelni. Ehhez kapcsolódik az első kérdésem. Melyik processzort célszerűbb választani? Athlon XP 2500+ (1833/266 MHz) 512 Kbyte másodszintű gyorsítótárral vagy Athlon XP 2600+ (2083/333 MHz) 256 Kbyte-os cache-sel? Én a 2600+-ra tippelek a processzoroldali és memóriabusz-órajel miatt, csak hát ott van a másik oldalon az 512 Kbyte a 256 Kbyte-tal szemben.

A másik kérdésem a VGA kártyára vonatkozik. Az FX 5600 mekkora sebességbeli elmaradást mutat a Radeon 9600 Próval vagy 9500 Próval összevetve, illetve a Radeon 9500/9600/9600 Pro/9500 Pro egymáshoz képest? Én ugyan a 9500 Prót favorizálom, de egy esetleges 10 000 forintos árkülönbség – nem jelentős teljesítménybeli különbségnél – könnyen az MSI FX5600 TD128-asának malmára hajtaná a vizet. Esetleg fellelhetők-e valahol összehasonlító tesztek?

Segítségét előre is köszönöm, üdvözlettel:

Siki László

Konzultálva a tesztlaboros kollégákkal, az Athlon XP 2600+-t javasoljuk a magasabb órajel miatt (egyébként a 2500+-nak is 333 MHz-es a PSB-je), mert a plusz 256 Kbyte L2 cache a legtöbb általános alkalmazásban (és játékok esetén) kevésbé számít, mint a mínusz 300 MHz. Ellenben ha például gyakran szerkeszt nagyméretű képeket Photoshoppal, akkor a nagyobb cache az előnyös.

A videokártyák közül a Radeon 9500 Pro 128 MB kártyát ajánljuk, mert az veri a 9600 Prót és az FX 5600-at is, utóbbit nagyon.

A két alaplap közül tesztlaborvezetőnk az Epox 8RDA-t ajánlja, de ez csak tesztelői megérzés, konkrét tények nélkül – neki az a rokonszenvesebb:)

Könyvelő vagyok, és idáig használt 486-os gépem (amelyről eddig én is csak annyit tudtam, hogy „486-os") cserére szorul. Gondoltam, akkor már veszek egy teljesen új gépet, és bementem a „legközelebbi" boltba. No, itt olyanokat mondtak nekem (árban és szakkifejezésekben egyaránt), hogy majd elájultam. Ekkor a másik feléről fogtam neki a dolognak, több bolt árlistáját összegyűjtve elmentem a könyvtárba, és nekiestem a számítástechnikai szaklapoknak. Átrágtam vagy 20 kiadványt, de sokkal okosabb nem lettem. Bár a „486-os"-nál azért már jobb a helyzet. Mivel az Önök újságját találtam összességében a leginkább színvonalasnak, gondoltam megkérem Önöket, segítsenek.

Amit eddig tudok: nagy számítási teljesítményű processzorra lenne szükségem, közepes mennyiségű memóriával, megbízható tápegységgel, háttértárral.

Munkahelyem légkondicionált, és itt arra gondoltam, az AMD processzor talán megfelelne. Plusz a P4 ára; talán jó processzorok, de kell-e nekem ennyi pénzért ekkora teljesítmény? A „Celeron irodába" témáról nem tudtam eldönteni, hogy az én munkám mennyire iroda? (Legutóbbi év végi zárásomat gépem több mint nyolc órán keresztül számolta a cégeknél.) Alaplapot nem tudtam választani, de Asus vagy Gigabyte felé hajlanék. A „RAID"-kérdést nem tudom eldönteni. Memória talán elég lenne 128 Mbyte. A Samsung egyébként jól csengő név, de teszteket nem olvastam róla, az Infineon vagy Micron még ennyit sem mond, pedig ezeket kapni leginkább és elfogadható árban. [...]

Háttértár és videokártya terén nem volt nehéz a dolgom (Maxtor, 30 Gbyte, 5400 rpm/Inno MX400), de a tápegységnél megint elakadtam. Azt már értem, hogy mennyire fontos ezen alkatrész is, de ennél több információm nincs. Mindenesetre itt sem a tuning a fő szempont. És amelyik cég jó minőségű házat gyárt (például DTK), a nevével fémjelzett tápegysége is megvehető? Mivel úgy érzem, CD-író és DVD-olvasó is szükséges lenne (lehet a jövőben), talán 400 W-os teljesítményre szavaznék. És persze a saját káromon azt is megtanultam, hogy szünetmentes egység sem ártana – csak amikor ezt tanultam, még azt sem tudtam, hogy ilyesmi is létezik.

Amit még okvetlenül el kell mondanom: legtöbb könyvelőprogramom DOS-alapú, tehát Windows 2000 vagy XP, azt hiszem, nem jöhet szóba (vagy mégis?). Körülbelül két és fél évvel ezelőtt vettem egy Windows 95 OSR2-t. Ezt a továbbiakban tudom-e használni?

Ennyi lenne. Jó érzés volt két hétig elmerülni a számítástechnikában – és köszönet a jó cikkekért.

Maradok tisztelettel:

Takács Istvánné

Levelét olvasva örömmel töltött el, hogy lapunk segítségével ilyen gyorsan megismerkedett és megbarátkozott a számítástechnika mélységeivel. Magazinunk minden számában ajánlunk különböző célra konfigurációkat, ezek jó kiindulási pontot jelenthetnek.

Irodai munkán a szövegszerkesztéssel, táblázat- vagy adatbázis-kezeléssel járó feladatokat értjük, ahol ritkán kell mondjuk képet szerkeszteni, 3D-s alkalmazásokat futtatni, legyen az játék vagy tervezőprogram. Ezt figyelembe véve, a könyvelés bizony irodai munkának számít informatikai szempontból (is).

Egy DOS-os könyvelőprogram futtatásánál a nyers erő számít, hiszen valószínűleg a program nem támogatja az említett processzorok extra utasításkészletét. Ami biztos: az a művelet, ami eddig 8 órán keresztül futott, egy korszerű gépen percek alatt fog befejeződni. Azt is valószínűnek tartom, hogy a két processzortípus (Intel, AMD) között nem mutatkozik különbség a könyvelőprogram futtatásakor, így véleményem szerint nyugodt szívvel dönthet a kedvezőbb árú termék mellett.

Memóriából sem fog megártani a több, én legalább 256 Mbyte-ot javasolok, a megbízhatóbb fajtából, ami jelen esetben nem a játékra kihegyezett, túlhúzható típust jelenti. Az Infineon vagy a Micron jó választás lehet. Persze a memória kérdését jócskán befolyásolja, milyen operációs rendszert kíván használni. A Windows 95 OSR2-t ugyan meg lehet tartani, de a már 8 éves, kevésbé támogatott rendszer helyett modernebbet javasolnék: Windows XP-t.
Ez alatt is nyugodtan futtathat DOS-os programot, emellett stabilabb és nem utolsósorban biztonságosabb is, ami nagyon fontos akkor, ha többen is hozzáférnek a számítógéphez (például ha a család többi tagja szeretne játszani egy kicsit).

RAID lemezkezeléshez legalább két merevlemez szükséges, kialakítására adatbiztonsági szempontból, vagy nagy adatátviteli sebesség eléréséhez lehet szüksége. A biztonságos adattárolás egyszerűbben és kényelmesen megoldható CD-íróval, a nagy sebesség pedig tekintélyes méretű adatbázisok kezelésekor kifizetődő, ha jól sejtem, itt most nem erről van szó.

A tápegységnél a teljesítmény mellett az is fontos lehet, mekkora zajt csap a hűtés – ha sokat dolgozik otthon, vagy egyébként csendes az irodája, akkor környezetét kevésbé zavarja egy olyan tápegység, amely maga szabályozza a hűtőventilátor fordulatszámát. Hűtés szempontjából egyébként a légkondicionáló nem sokat számít, hiszen a gép belsejében lévő mikroklímára csak akkor lenne számottevő hatással, ha közvetlenül a gépházba nyomná a hideg levegőt.

A márkás házhoz várhatóan hozzá illő, igényes tápegységet fog kapni, de ha nem bízik benne, külön is vásárolhat igényeinek megfelelő darabot.

Szünetmentes tápegységből nyugodtan válassza a legolcsóbbat, hiszen az eszköznek csak addig kell energiát biztosítania, amíg ön kilép a könyvelőprogramból és lekapcsolja a gépet. Bár léteznek olyan szünetmentes tápok, amelyek automatikusan leállítják a rendszert, a DOS-os programokat ezek nem tudják szabályosan lezárni, ezért ugyanúgy elvesznek az adatok, mintha áram nélkül maradt volna a gép.

TARTALOM

Harcostársaink

Rendhagyó tesztnaplónk második része a tesztlaborunkban hosszabb ideje szolgáló eszközökről.

36

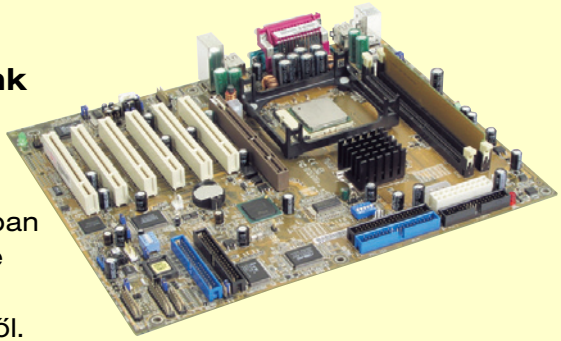

Madarat tolláról

Tesztünkben azt vizsgáltuk, milyen nyomtatóra bízzuk a digitális kamerával készített képek kézzelfoghatóvá tételét. 10 tintasugaras fotónyomtató.

49

Lapzárta után

10 Hírek
Canon: tintaágyúk otthonra ● **HP:** nyomtatóözön ● **Minolta:** másoló-nyomtatók alacsony lapköltséggel ● **Samsung:** takarékos nyomtatók ● **Svéd modell:** PC és internet a munkavállalónak ● **Xerox:** DocuColor 3535 kémiai tonerrel ● **Sony:** asztali kombó ● **Olympus:** digitális fényképezőgép 4/3-os szabványra ● **LG Electronics:** a harmadik plazmagyár ● **BenQ:** 4,1 megapixeles kamera

Magazin

14 Amit tudni akart a SEX-ről
...de nem volt kitől megkérdeznie, mert a PC-vásárlást adókedvezménnyel serkentő programról felvilágosítást nyújtó forródrót éppen foglalt volt, a felvilágosító webhelyet kiszolgáló szerverek pedig meghátráltak az érdeklődők rohama elől.

17 Esélyteremtés
Dr. Magyar Bálint oktatási miniszter az irányított adócsökkentésről, a szürkegazdaság kifehérítéséről és a Sulinet Expresszről nyilatkozott magazinunknak.

Hardver

18 Látóhatár
Intel: három kapura játszunk ● **AMD:** zsugorodó jövő ● **Ati:** Radeont mindenkinek! ● **IT-piac:** minden eladó ● **Intel:** egyre olcsóbban ● **Intel:** a kistestvér beelőz ● **Creative:** nagyobb kapacitás ● **Gigabyte:** optikai csoda ● **iRiver:** vékonyka megoldás ● **Via:** az utolsó harcos ● **Micron:** memóriából jeles ● **SiS:** a SiS a soros ● **Nvidia, Ati:** lökdösődés ● **Apple Computer:** ami jó, jöhet ● **Royal Philips Electronics:** piperetévé ● **Intel:** olcsóbb Itanium 2

22 Hírek
Albacomp: noteszgép Székesfehérvárról ● **Apple:** az első 64 bites asztali számítógép ● **Creative:** hangstúdió a számítógépen ● **Shuttle:** a kis-nagy XPC ● **Coolink:** állítható fordulatszámú hűtőventilátor ● **Azona:** kötetlen PC-használat ● **Wentiltech:** Vantec-disztribúció

26 Gyorsteszt
Női elegancia: Aosta AK300 ● **Jól bevált technológia:** Aosta AX330C ● **Mini mindenes:** Freecom Beatman Flash Recorder ● **Sárba tiPRO:** DFI LANParty 875PRO ● **Az aurea sectio művészete:** Gainward FX PowerPack! Ultra/760 XP 'Golden Sample' ● **Csendes propelleres:** Vantec Aeroflow VP4-C7040

31 Mozi a tévében
A PC már a televíziót is birtokba vette. Ehhez tévékimenetes videokártyára van szükség.

34 A nagy EPIÁtor
A Via Technologies újabb reményteli kísérlete a processzorpiacon: EPIA-M.

36 Harcostársaink
Rendhagyó tesztnaplónk második része a tesztlaborunkban hosszabb ideje szolgáló eszközökről.

39 Őskáosz
A SEX, azaz a Sulinet Expressz keretében kínált gépek tesztje. Tapasztalataink tanulságosak.

44 Még egy kör?
Bemutatunk négy digitális fényképezőgépet a bruttó 200 ezer forint körüli ársávból.

49 Madarat tolláról
Tesztünkben azt vizsgáltuk, milyen nyomtatóra bízzuk a digitális kamerával készített képek kézzelfoghatóvá tételét. 10 tintasugaras fotónyomtató.

55 DirectX 9: a képregény
Tesztlaborunkban levizsgáztattunk 12 Nvidia GeForce FX 5200-ra épített videokártyát.

61 Melyiket szeressem?
Rendhagyó konfigurációajánlónkban a Sulinet Expresszhez kapcsolódóan megfogalmazzuk a gépvásárlás ökölszabályait.

Szoftver

64 Látóhatár
Microsoft: egy lapra ● **Microsoft:** egyszerűsített ügyintézés ● **Nullsoft, AOL:** persona non grata ● **Sun Microsystems:** játékos kedv ● **Massive Development:** tesztversenytárs ● **MI2G.com:** az örök kérdés ● **Microsoft:** magánterület ● **Open Source Development Lab, Transmeta:** vissza a kezdetekhez ● **Blizzard Entertainment:** bezárattatás ● **MandrakeSoft:** gyors egymásutánban ● **UHU-Linux, V.group Team:** kezes bárány

66 Hírek
Adobe: egy világszám évtizede ● **Apple:** szafari élesben ● **Montana:** szoftveres széf

67 Magold, a magyar féreg
Vírushíradónk fő híre: magyar fejlesztésű kórokozó terjed a PC-ken.

68 Kincstár
Mi található CD-inken? És mit írunk a korongokon rejtőző kincsekről?

69 CD-barátok
A PC Magazin Szerszámosláda első eszközei: CDex 1.50 és Lame 3.93.

71 Tilos az Á
Gondoskodjunk adataink védelméről! Ehhez bemutatunk egy egyszerű és költséghatékony tűzfalat: a ZoneAlarmot.

72 Gyorsteszt
Hangszerkesztők nagy öregje: GoldWave 5.04 ● **A fotótáros:** BR's PhotoArchiver 3.5.7 ● **A kicsi kedvenc:** Digital Photo Librarian Image Editor 1.0 ● **Magyar vonlakódkészítő:** KódMester 2.6 ● **Különleges montázsok:** Mosaic Creator 2.6 ● **HTML-es kódgyomláló:** Advanced HTMLCoder 3.0a ● **Forráskutatás:** Code Rip 1.0 ● **Magán-videokonferencia:** Comet WebPhone 3.0.1 ● **Nyílt forráskódú csevegő:** Hydra IRC 0.3.078 ● **Webből naprakész:** TimelyWeb 4.0 ● **Digitális post-it:** CT Stickies 1.0 ● **Alkalmazások kezelése egyszerűen:** jetToolBar 3.6 ● **Világóra a képernyőn:** SymmTime 2.3.0 ● **Az okos bootkezelő:** BootIt Next Generation 1.46 ● **Testre szabható megnyitómenük:** PlacesBar Editor 1.0.2 ● **Feledékenység ellen:** Password Reveal 1.0 ● **Rettegjetek, netes kémek!:** SpywareBlaster 2.6 és SpywareGuard 2.1.0

77 A Show az élete
A Cyberlink Medi@Show bemutatókészítő teljes verziója CD-nk egyik ékköve.

78 Komplett, szoftveres zenefelszerelés
A Cubasis VST 4.0-val analóg és MIDI felvételek szerkesztését, keverését, effektezését és masterelését is végrehajthatjuk.

Én, a producer

Egyre népszerűbb PC-s videofeldolgozás. Két klasszikust mutatunk be: Ulead VideoStudio 7 és Roxio VideoWave 5.

80

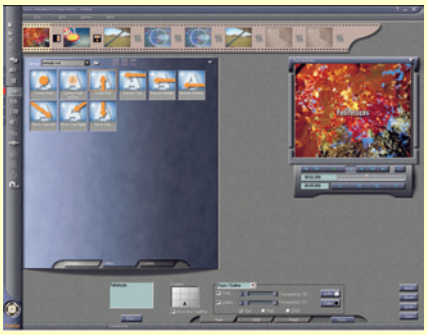

80 Én, a producer
Egyre népszerűbb a PC-s videofeldolgozás, melyhez két klasszikust mutatunk be: Ulead VideoStudio 7 és Roxio VideoWave 5.

82 Lyuk a sajtban
Hatékony eszköz rafinált testek térfogatának kiszámításához: AD Geometrical Calculator.

83 Könnyűszerkezetű ablakok
Bemutatunk néhány egyszerű és hatékony linuxos ablakkezelőt a KDE és a GNOME alternatívájaként.

86 Linuxos programok
Röviden bemutatjuk a linuxos világ CD-nkre is felkerülő újdonságait.

87 What is the Matrix?
Mennyi memória kell egy Windows NT/2000/2003-at futtató kiszolgálóba? A Windows memóriakezelésének fonákságai.

90 Képes képtelenség
Grafikai tippgyűjteményünk főszereplője a JASC előző hónapban bemutatott üdvöskéje, a Paint Shop Pro 8.

92 Digitális nyaralás
CD-nk OS/2-es válogatásában nagy hangsúlyt kaptak a digitális fényképezéssel kapcsolatos alkalmazások.

93 Amigás újdonságok
CD-nk amigás rovatában több netes és multimédiás programot is találnak az érdeklődők.

Kommunikáció

94 Látóhatár
Microsoft, Apple: egy korszak vége... ● **Microsoft:** tele a hócipő ● **Opera Software:** honosítás ● **Microsoft:** még egy szeletke tortát! ● **America Online:** pletykarovat ● **United Air Lines, Tenzing Communications:** légiposta ● **Microsoft:** akkor is belegyúrjuk! ● **RIAA:** célkeresztben: a felhasználó ● **Orrin G. Hatch:** rakétatámadás ● **Linux:** álomkarrier ● **Fele sem igaz:** a net jobbik feléről

96 Hírek
Linksys: 1000 Mbit/s rézkábelen ● **Aten:** CPU-átkapcsoló ● **Electrolux:** próbamosás az interneten ● **Ericsson:** költséghatékony ADSL vidékre ● **GamaxNet:** biztonságos távfelügyelet ● **Lufthansa:** szélessávú internet a repülőgépeken ● **NetLock:** biztonságosak-e a magyar webhelyek?

100 Álláskereső a neten
Álláskeresőknek és munkáltatóknak. A hónap webhelye: www.job4smarts.hu.

101 Gyorsteszt
Korlátozott szabadsággal: Bandwidth Controller 0.09 beta ● **Új útvonalválasztók:** Draytek Vigor 2104 és Draytek Vigor 2104P

103 Éteri megosztás
Tesztünkben 9 vezeték nélküli útvonalválasztót vizsgáltunk.

108 A titok nyitja
Hogyan működik a nyilvános kulcsú titkosítás? Matematikai alapok.

Mobil

110 Látóhatár
Sony Electronics: gumimobil ● **Sony-Ericsson:** szívfájdító ● **Palm:** a trónörökös ● **Panasonic:** páros pár

111 Hírek
Handspring: a következő Treo ● **Nokia:** friss forma; színes fények az éjszakában

112 Gyorsteszt
Segítség, összementem!: SanDisk miniSD ● **Ébresztőmester:** AirClock 2.5 ● **Bővített felület:** MegaLauncher 4.3

Szakma

114 Látóhatár
International Data Corp: arányváltozás ● **Electric and Electronics Engineers:** légvonalban ● **Intel:** negyedszázad ● **Apple, Roxio:** a bolt ajtajában? ● **Jupiter Research:** több biztonságot!

115 Hírek
Digital Home Working Group: berendezkedés ágazati összefogással ● **eTel, Matáv:** új összekapcsolási szerződés ● **Felvételi Információs Szolgálat:** esélykiegyenlítő internet ● **eMagyarország:** internetes táborok ● **Informatikai Vállalkozások Szövetsége:** igazgatóváltás ● **MultiRáció:** MagyarOffice középiskolásoknak

118 Jupiter villanásai
A Microsoft fejlesztői konferenciáján béta verziókról, termékkibocsátások csúszásáról és évekre előre mutató útitervről esett szó.

119 Forró a fekete
A nyolcadik JavaOne konferencián egy sor friss kezdeményezés hangzott el.

Korongok és kötetek

120 DVD-ajánló
Bugyuta bokszbajnok Budapesten: Én, a kém ● **Kihalófélben lévő állatok és elvek:** Dögölj meg, Smaci! ● **Ki lesz a leggyorsabb?:** Halálos iramban ● **Egy másik vadnyugat – ma:** Volt egyszer egy Amerika – Teljes változat ● **Ők is voltak fiatalok:** X-Men – Evolúció: Mutánsok lázadása ● **Vissza a gyökerekhez:** Animátrix

122 A legenda tovább él
A James Bond-filmek kifogyhatatlan alapanyagául szolgálnak a DVD-kiadásoknak.

123 Játékos száguldás
Két izgalmas játékdemó a CD-nken: Colin McRae Rally 3 és Pure Pinball.

124 Vérből van a Hold
2002 egyik legjobb számítógépes szerepjátékának (The Elder Scrolls III: Morrowind) immár második kiegészítő lemeze jelenik meg. Morrowind: Bloodmoon.

125 CD-ajánló
A múzsa csókja: Drámatörténet ● **Kis magyar helytörténet:** Száz magyar falu könyvesháza ● **Ideje van minden akaratnak:** Asztrológia naptár

126 A Bibliáról – mindenkinek
Tótfalusi István újabb klasszikus művét üdvözölhetjük CD-ROM-on. Ezen a korongon a Bibliát meséli el.

127 Könyvek
Pintér Miklós: Autodesk Inventor 6 – Tankönyv és példatár ● **Blake Schwendiman:** PHP 4, 1. kötet – Fejlesztők kézikönyve ● **Holczer József:** Levelezés és csoportmunka Outlookkal

Szerkesztőségi rovatok

3 Agóra
8 Index
128 Impresszum
128 Hirdetőink
130 Előzetes

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

2F 67
3DMark 65
602Pro PC Suite 76
802.11 Planet Conference and Expo 114
Abandoned Castle 64
Abit 20
Abit BD7 II 39–43
Abit SI7 38
Ableton Live 1.5 Creative Edition 24
Acrobat Reader 5.0 103–107
Acrobat Reader 5.05 103–107
Activa Mobil 23
ActiveX 76
Adobe Acrobat 66
Adobe Photoshop Album 66
Adobe Photoshop Elements 2.0 12
Adobe Portable Document Format 66
Adobe PostScript 66
Adobe Systems Incorporated 66
Advanced HTMLCoder 3.0 74
AEG 98
AEG Lavalogic 98
AfterStep 83–84
Agency 9 „Megacorps" 64
AirClock 2.5 112
Aironet 1100 23
Albacomp Rt. 23
Albatron GeForce FX 5200P „Gigi" 128 MB 55–60
ALi 20
AlienFlux 64
AlphaSonic Kft. 96,98
AMD 18,20,24,30,34–35,38
AMD Athlon XP 39–43
AMD Athlon XP 2500+ 61–63
AmiComSys 93
Amiga 68,93
AmigaOS 68k 93
AmigaOS4 93
AmiWest 93
AOL 64
AOL Instant Messenger 94
AOpen 36–43
AOpen Aeolus Ti 4200 36–37
AOpen FM56-SVV 39–43
AOpen KF45A 39–43
AOpen MX46-533V 39–43
Aosta AK300 26
Aosta AX330C 26
Apacer 39–43
Apacer Handy Steno 1.1 39–43
Apache 102
Apollo Bloody Monster 3 55–60
Apple Computer 20,22,66,94,114
Apple Hungary IMC 22,66
Apple Macintosh 94
Apple Quicktime Player for Windows 6.3 68
Aqua Computer 61–63
AquaMark3 65
Aquanox 65
Aquanox 2: Revelation 65
Arcanum Adatbázis Kft. 125
ArcSoft PhotoImpression 44–48
ArcSoft VideoImpression 44–48
AROS 93
Asbis 103–107
Asus 37–38
Asus A7N8X 61–63
Asus Digital VCR 2.5 55–60
Asus Media Showcase SE 2.0 55–60
Asus P4T533 38
Asus V9520/TD 128 MB 55–60
Asus Video Security 2.1 55–60
AsusDVD XP 4.0 55–60
Asustek 20
Atcomp 26
Aten 96
Aten CS-62Z 96
Ati 18,21,36–37,55–60
Ati R420 20
Ati Radeon 9100 IGP 18
Ati Radeon 9700 38
Ati Radeon 9800 Pro 38
Ati Radeon IXP 18
Ati Radeon VE 31
Autodesk Inventor 6 127
AVD Geometrical Calculator 3.1 82
Avlan Design 82
AWEB 3.20 93
Axico Kft. 78–79
Azona 24
Backdoor.SubSeven 10
Bandwidth Controller 0.09 beta 101
Battle Realms 55–60
bbkeys 84
Beatman Flash Recorder 26–28
Benq 11
Benq 6512-HK 39–43
Benq CDRW 4816A 39–43
Benq DC4500 11
Benq V772 39–43
Bestshot Library 44–48
BetaPlace 64
Big Mutha Truckers 55–60
BizTalk Server 2004 118
BlackBox 83–84
Blazer 111
Blizzard Entertainment 64
Bloodmoon 36–37,124
bluefiops 86
Boeing Connexion 98
BootIt Next Generation 1.46 76
BR's PhotoArchiver 3.5.7 72
Broadband Internet Router 103–107
C++ 84
C/C++ 119
C3 34–35
Camedia Master 4.0 44–48
Canon Bubble Jet i250 10
Canon Bubble Jet i350 10
Canon Bubble Jet i470D 49–54
Canon Bubble Jet i950 49–54
Canon Bubble Jet S820 49–54
Canon Hungária Kft. 10,44–54
Canon PowerShot S50 44–48
Caplio Utility 44–48
Carnation Internet Tanácsadó Részvénytársaság 115
Case Hungary Kft. 11,55–60,103–107
Casio QV-5700 44–48
Castlerock 34–35
CDex 1.50 69–70
Cebit 112
Ceemark Hungary 49–54
Chaintech 20,37
Chaintech 7NJS Zenith 36
Chaintech A-FX20 55–60
Chaintech A-GT21 SE 36–37
Chaintech A-GT61 SE 37
Chieftec HPC-420-302DF 61–63
Chrontel 31
Cisco Systems 23
Club3D GeForce FX 5200 128 MB 55–60
CMI9739A 28–29
Code Rip 1.0 74
Colin McRae Rally 3 123
Comanche 4 55–60
Comet Video Technologies Inc. 74
Comet WebPhone 3.0.1 74
ComputerBooks 127
Conexant 31
Connexion 94
Coolink 22,38
Coolink Armor2 VS 22
Coolink COOL 122+ 38
Coolink COOL 401 38
Coolink U2VS 22
Creative 20,24
Creative MediaSource 24
CT Stickies 1.0 75
CW-USBMSD 92
Cyberlink Medi@Show 1.0 68,77
Cyrix 34–35
Cédrus Számítástechnikai Kft. 55–60
Dart XP Pro 72
Debian Linux 93
Dell 119
Delphi 82
Deskjet 3650 12
DFI 28–29
Diablo 64
Digi CM 8 96
Digi International 96
Digital Camera Image Transfer Utility 92
Digital Home Working Group 115
Digital Photo Librarian Image Editor 1.0 72
Digitcam 44–48
DirectX 6 34–35
DirectX 7 55–60
DirectX 8 123
DirectX 8.1 18
DirectX 9 29–30,36–37, 55–60,65,123
DocuColor 3535 13
Doom III 55–60
Draytek Vigor 2104 101
Draytek Vigor 2104P 101
Draytek Vigor 2200W Plus 103–107
Draytek Vigor 2200We 103–107
DreamWorks 95
DTK 36–37
Duke Nukem: Manhattan Project 55–60
E-Color 3Deep 55–60
E-tech 56 kbps 39–43
Eastman Kodak 12
Easy Guitar 78–79
eComStation 92
ECS 20
Edimax BR-6104WP 103–107
Élbatex – Hun Kft. 30
Electrolux 98
Electronics For Imaging 13
Emitel 97
EMI – Basic 39–43
Enter the Matrix 36–37
EPIA-M 34–35
Epox EP-8RGA 39–43
Epox EP-8RGA+ 39–43
Epson Stylus Photo 900 49–54
Epson Stylus Photo 915 49–54
Epson Stylus Photo 950 49–54
Ericsson 97
Ericsson Ethernet DSL Access 97
eTel Magyarország Kft. 116
Exchange 94
Expert 28–29,55–60
ExperTool 55–60
F-Secure 67
FastStream64 technológia 19
Felvételi Információs Szolgálat 116
Fiery 13
File Viewer Utility 44–48
Flynet 98
Freecom 26–28
Freecraft Inferno 64
Freecraft Project 64
Freelin 93
Fujitsu 110,115
Futuremark 65
Futuremark 3DMark03 55–60
FVWM2 84
Gainward 29–30
Gainward FX PowerPack! Pro/660 Lite TV/DVI 55–60
Gainward FX PowerPack! Ultra/760 XP 'Golden Sample' 29–30
GamaxNet Kft. 96,101,103–107
Gateway 115
GeCad 95
GeCAD Software 118
GeForce FX 29–30
GeForce FX 5600 55–60
GeForce2 GTS 55–60
GeForce256 DDR 55–60
GeForce3 Ti 200 55–60
GeForce4 MX440 55–60
GeForce4 Ti 4200 36–37,55–60
GeForce4 Ti 4400 36–37
GeForce4 Ti 4600 37
Genius GM56PCI-SA 39–43
Genius KB-06 39–43
Genius Netscroll+ 39–43
Genius SP-G06 39–43
Genius SP-G06S 39–43
GetRight 74–75
Ghost Recon 55–60
Gigabyte 20,36
Gigabyte 7VRXP AGP 36–37
GlacialTech Silent Breeze 462 61–63
GNOME 83–85
GNUstep 84
GO-M6000A 20
GoldWave 5.04 72
Google 66,118
gphoto/2 92
Graffiti 2 110
GTK 85
Gunmetal 55–60
Handspring 111
HDSys Kft. 111
Herta Kereskedelmi Kft. 29–30,39–43,55–60
High Level Firewall Language 86
HighPoint HPT372N RAID 28–29
Hitachi Deskstar 180GXP 61–63
Hollywood 1.5 93
Honosító Műhely 68,73
Hotmail 94
HP 12,95,115,119
HP Color Laserjet 1500 12
HP Deskjet 3520 12
HP Deskjet 5150 12
HP Deskjet 9300 12
HP Magyarország 12,49–54
HP Photosmart 130 49–54
HP Photosmart 7350 49–54
HP Photosmart 7550 49–54
HP PSC 2175 12
HP Scanjet 8200 12
HRP Hungary 39–43,49–54
HRP – XPC SS-51G 39–43
Hydra IRC 0.3.078 74
Hyperion 93
HyperTransport 20
Hyundai 34–35
Hyundai V770+ 39–43
Hírek Kft. 10
Hírközlési Döntőbizottság 116
I-Worm.Auric 67
I-Worm.Magold 67
IBM 38,114–115
IBM Memory Key 8 MB USB 38
IBM PowerPC G5 22
IBM USB Mass Storage Driver 92
IceWM 83
ICQ 94
ICQ Lite 94
IDC 119
IL-2 Sturmovik 55–60
iMac 93
Image Line FruityLoops Pro 3.5 Creative Edition 24
InCD 11
Informatikai és Hírközlési Minisztérium 116
inno3D Tornado GeForce FX 5200 128 MB 55–60
Innovision Inno 3D Tornado GeForce 4 MX 39–43
Institute of Electric and Electronics Engineers 114
Intel 18–22,24,28–30, 34–35,39–43,114–115
Intel Celeron 39–43
Intel Centrino 23
Intel i850E 38
Intel i875P 28–29
International Data Corp. 114
Internet Explorer 76,118
Internet Explorer 5.0 103–107
Internet Explorer 6 95
Internet Explorer for Unix 94
InterVideo 29–30
Iridon Interactive 123
iRiver 21
iTunes Music Store 114
IVSZ 115
J2EE 1.3 102
Java 64,110,119
Java 2 Platform, Standard Edition 1.4.2 119
Java Developer Connection 119
Java Runtime Environment 119
Javacool Software LLC 76
JavaOne 64,119
JavaScript 1.1 74
Jedlik Oktatási Stúdió 127
JetAudio Inc. 75
JetConnect 94
jetToolBar 3.6 75
Jetway 20
Jetway Radeon 8500 36–37
JIT 93
Job4Smarts 100
Jupiter 118
Jupiter Research 114
Juventus Team 22,55–60,103–107
Kaspersky Lab 67
KaZaA 64
KDE 83–85
KDE Konqueror 66
Kelly-Tech 22,103–107
Kenwood 115
Kingdoms of War 64
Kingston ValueRam 39–43
KME 36
Krass engine 65
KTI KW-300 103–107
KódMester 2.6 73
Labtec 39–43
Labtec Spin 20 39–43
Labtec Spin 55 39–43
Lame 3.93 70
Languard 103–107
LANParty 875PRO 28–29
Lanstar 2000 103–107
Le Mans 24 Hours 55–60
Leadtek WinFast A340 Ultra TD MyVIVO 55–60
Lenovo 115
LevelOne WBR-2400TX 103–107
Lexmark Z65p 49–54
LG DRD-8160B 39–43
LG Electronics 12
LG Flatron F700B 61–63
LG GCE-8520B 39–43
LimeWire 64
Linksys EF3508 98
Linksys EF3512 98
Linux 10,64–65,83–86, 92,94–95,114
LinuxWorld 114
Logitech 39–43
Logitech Deluxe Access 61–63
Longhorn 118
Lufthansa 98
M Drive 39–43
MacOS 94
MacOS X 10
MacOS X 10.2 66
MacOS X Jaguar 22
MacOS X Panther 20
MaDdoG Software 76
MagiComp 31
MagyarOffice 115
Mail Server 103–107
Malibu 93
Manager Server 103–107
Mandrake 9.1 64
MandrakeSoft 64
Massive Development 65
Matrox G400 31
Matsushita Electric 110,115
Matáv 116
Maxtor Fireball 3, 2F040L0 39–43
MegaLauncher 4.3 112
Mercury AQUA 61–63
Mercury Research 114
MGI PhotoSuite 8.1 44–48
MI2G.com 65
Micron 21
Micron GDDR3 21
Microsoft 64–65,68,94–95, 115,118–119,127
Microsoft .NET 118
Microsoft Access 118
Microsoft C# 119
Microsoft Exchange Server 2003 118
Microsoft FrontPage 118
Microsoft InfoPath 118
Microsoft Internet Explorer 74,94
Microsoft Office 94,127
Microsoft Office 2003 Editions 118
Microsoft Office System 118
Microsoft Office System Beta 2 Technical Refresh 64
Microsoft Office XP 118
Microsoft OneNote 118
Microsoft Project 118
Microsoft Publisher 2003 118
Microsoft RTC Server 118
Microsoft SharePoint Portal Server 118
Microsoft SQL Server 2000 118
Microsoft Visio 2003 118
Microsoft Visual Studio .NET 118
Microsoft WheelMouse Optical 61–63
Microsoft Windows Server 2003 96
Microsoft Windows Storage Server 2003 118
Microsoft Windows XP Home 39–43
Miera Hungary Kft. 24
MinimalLinux 115
Minix 65
Minolta Di470 11
Minolta Di850 11
Minolta Magyarország Kft. 11
Mitsubishi Electric 110
Mitsumi Classic 39–43
Mitsumi CR-48XETE 39–43
MonSafe 66
Montana Rt. 66
MorphOS 1.4 93
MorphOS PPC 93
Morrowind 55–60
Morrowind: Bloodmoon 124
Mosaic Creator 2.6 73
Motorola 119
Mozilla 74,94,115
MSI 19,20
MSI 3D Desktop 55–60
MSI GeForce FX 5200-TDR64 55–60
MSI Media Center Deluxe II 55–60
MSN 8 94
MSN Messenger 94
MSNBot 118
Multimedia.hu 26–28
MultiRáció Kft. 115
MuVo LX200 20
MySQL 102
Napster 114
nconvert 92
NEC Corp. 110,115
Nero Burning ROM 11
Nero Xpress 39–43
NetCD 103–107
NetLack Kft. 96
NetPiac Kft. 120–121
Netscape Communicator 74
NetVampire 74–75
NeXTStep 84
nForce2 18,36
NH Japan 110
Nicki's USBCamera-To-HardDisk-Thingy 0.3 92
Nokia 111,115,119
Nokia 3100 111
Nokia 6600 111
Nokia Fun 111
Nokia Series 60 111
Norton Personal Firewall 10
Novell Branch Office 102
Novell DirXML Starter Pack 102
Novell exteNd Application Server 102
Novell Magyarország 102
Novell NetWare 6.5 102
Novell Nsure 102
NTT DoCoMo 110
Nullsoft 64
Nvidia 18,20–21,29–30,55–60,65
Nvidia GeForce FX 5800 55–60
Nvidia GeForce2 MX 31
Nvidia GeForce3 Ti200 64 MB 55–60
Nvidia GeForce4 MX440 64 MB 55–60
Nvidia NV40 20
O'Neil Software 72
Octek 39–43
Office 2003 64,94
Olympus 12
Olympus Camedia C-5050ZOOM 44–48
Olympus E-1 12
Olympus Hungary Kft. 12,44–48
Omnidirectional Control Technology 96
Open Source Development Lab 65
Opera 94
Opera 5.x 74
Opera Software 94
Opteron 20
Oracle 114
Orange 111
Orca 39–43
OS/2 68,94
Outlook 94,127
Ovum Research 119
Ozaki M1 HM010 61–63
Paint Shop Pro 7 90–91
Paint Shop Pro 8 90–91
Pak 103–107
Palit Daytona GeForce FX 5200 128 MB 55–60
Palm 110,112
PalmOS 5 110
PalmOS 5.2 110
Panasonic 37–43,110,115
Panasonic G50 110
Panasonic G60 110
Panasonic X60 110
Panasonic X70 110
Panem 127
Pannon GSM 116
Password Reveal 1.0 76
PC Cillin 55–60
Pegasos 93
Perl 102
PGP 127
Philips 29–31,115
Photo Loader 2.1 44–48
Photohands 1.0 44–48
PhotoRecord 44–48
PhotoStitch 44–48
PHP 102,127
Pinnacle Systems 78–79
Pioneer DVD-105S 37–38
Pixelview GeForce FX 5200 128 MB 55–60
PlacesBar Editor 1.46 76
Planet WRT-405 103–107
Plextor PX-W4824TA 61–63
PMView Pro 3.01 92
Power DVD 11
Power Mac G5 22
Power Magic Ati Radeon 9700 61–63
Power VOD 103–107
PQI Memory in Black 39–43
Pressplay 114
PrinterServer Network Driver 1.0 103–107
Pulsar Hungary 55–60
PuppyGames 64
Pure Pinball 123
Puskás Tivadar Alapítvány 116
Qwerty Computer 39–43
Qwerty Nebuló II 39–43
Rainbow Six Rogue Spear – Black Thorn 55–60
Ramiris Rubin Rt. 11,24,55–60, 103–107
RAV AntiVirus 95,118
Ravotek Ravo W54-RT 103–107
RCE 39–43
RCE Sulinet RSR-021 39–43
RealNetworks 114
RealNetworks RealOne Mobile Player 119
Realtek ALC-650 22,39–43
Realtek RTL8100B 39–43
Red Hat Linux 95
RemoteCapture 44–48
RIAA 95,114
Ricoh Caplio RR1 44–48
Ricoh Hungary 44–48
Router Tools 103–107
Roxio 114
Roxio VideoWave 5 Power Edition 81
Royal Philips Electronics 18
RSA Data Security 96
RSA titkosítás 108–109
Safari 94
Safari 1.0 66,94
Samsung 61–63,115
Samsung 53PB 39–43
Samsung Electronics Magyar Rt. 10
Samsung ML-2150W 10
Samsung ML1510 10
Samsung SCX-4216F 10
Samsung SpinPoint P, SP4002H 39–43
Samsung SpinPoint V, SV4012H 39–43
Samsung SyncMaster 753s 39–43
Samsung Syncmaster 900IFT 38
SanDisk miniSD 112
Scala MM 93
Seagate Barracuda ATA IV 34–35
Sennheiser MX-300 26–28
Sharp 110,115
Shuttle 18,20,22,39–43
Shuttle FS-51 39–43
Shuttle ICE 39–43
sHUTTLE SB61G2 22
Shuttle XPC 39–43
Shuttle XPC SS-51G 39–43
Siemens 119
Silent Breeze 462 36–37
SiS 20,21
SiS R658 38
SlimX 550 21
Smart VPN Dialup Tool 103–107
Sony 11,20,115
Sony CRX300A 11
Sony Playstation 2 34–35
SonyEricsson 110,119
Sound Blaster Audigy 2 Platinum eX 24
Sound Blaster Live! 36
Source 55–60
Sourceforge 64
Sparkle GeForce FX 5200 55–60
Spellforce 65
Sprint 111
SpywareBlaster 2.6 76
SpywareGuard 2.1.0 76
SSL 108–109
Starcraft 64
StarOffice SDK 119
Steinberg 78–79
Steinberg Cubasis VST 4.0 24,78–79
STMicroelectronics 115
Sulinet 116
Sulinet Expressz 14–17
Sun 114,119
Sun Java 64
Sun Mad Hatter 119
Sun Microsystems 64,119
Surecom EP-9510AX 103–107
Sweex LB300010 103–107
swfplayer 93
Symantec 10,118
Symmetricom Inc. 75
SymmTime 2.3.0 75
Synchronized Multimedia Integration Language 111
Task 39–43
Task TK-6007 39–43
Teac 37–38,61–63
Teac CD-W58E 37–38
Teac DV-516E 61–63
TechEd 65,118
Tenzing Communications 94
Thawte 96
The Elder Scrolls III: Morrowind 124
The Elder Scrolls IV 124
ThirdEye 2.2 92
Thomson 115
TimelyWeb 4.0 74–75
Tip-Magnetic Driving technológia 30
Titan TTC-D5TB 39–43
Titan TTC-D5TB4 39–43
Tomcat NetWare 6.5 102
Toshiba 37–38
Trance JIT 68k 93
Trans-Europe Kft. 66
Transmeta 65
Transmeta TM8000 20
Treo 600 111
Tribunal 124
Trillian 94
Trustworthy Computing 95
Tungsten 110
Tungsten T2 110
TwinMOS 39–43
TwinMOS Mobile Disk III 39–43
UAE 93
UAE/Amithlon 93
UHU Kontrol Center 2 65
UHU-Linux 65
Ulead Cool3D SE 3.0 55–60
Ulead VideoStudio 6 SE DVD 55–60
Ulead VideoStudio 7 80
Unit Kft. 125
UnitedLinux 114
Unreal Tournament 2003 34–35
USBMOUNTD 92
Vamp MPM-101 110
Vantec 24,30
Vantec Aeroflow 24,30
Verisign 96
Verizon Communications 94,95
Via 20,21
Via EPIA-M 34–35
Via EPIA-M 9000 34–35
Via KT333 36
Via KT400A 19
Via KT600 19
Via Technologies 34–35
Virtual Guitarist 78–79
VirtualDrive 7 Professional 55–60
VirtualDubMod 1.5.1.1a 68
Virus Bulletin 118
VirusBuster for Windows 68
Visual Basic 119
VLSI Technology and Circuits 18
Vodafone 119
VR Aquarium 55–60
WAP 2.0 110
Warcraft 64
Warcraft 2 64
Waste 64
Wavelab Lite 2.0 24
Web Services Interoperability 119
WeClient 103–107
Welltech WG38xx FXO VoIP 96
Wentiltech Kft. 24,30
Wester Digital Caviar, WD800BB 39–43
Wi-Fi Alliance 114
Winamp 64
WindowMaker 83–84
Windows 2000 Server 87–89
Windows 2000 Service Pack 3 65
Windows 2000 Service Pack 4 65
Windows 2003 Server 87–89
Windows NT 87–89
Windows Server 2003 118
WinDVD 28–29,55–60
WinDVD 4 55–60
WinDVD 5.1 Channel Edition 55–60
WinDVD Creator 55–60
WinFast DVD 55–60
WinMX 64
WinRip 28–29
Word 74
Worldwide Developer Conference 2003 20
Worms Blast 55–60
WS-I Basic Profile 119
Xbox 34–35
Xerox DocuColor 12 13
Xerox DocuColor 2000 13
Xerox DocuColor 3535 13
Xerox Magyarország Kft. 13
XFce 84–85
XFsamba 85
XFskin 85
XFsound 85
XFtree 85
XFwm 85
Yahoo! Messenger 94
Yukon 118
Zone 93
ZoneAlarm 71
ZoomBrowser EX/ImageBrowser 44–48

Canon

Tintaágyúk otthonra

A Canon két új Bubble Jet modellt mutatott be. Az i250 és i350 tintasugaras nyomtatókat otthoni felhasználásra szánták, így árfekvésük belépő szintű, felbontásuk ugyanakkor 4800x1200 dpi, ami alighanem a legnagyobb címezhető felbontásnak számít ebben a kategóriában.

Az i350 szolgáltatásai között a szegély nélküli fotónyomtatás is szerepel.

A Bubble Jet nyomtatók a Canon MicroFine Droplet technológiáját alkalmazzák, amely a tinta 5 pikoliteres cseppméretének állandóságáról gondoskodik. Az i250 legnagyobb sebessége fekete-fehér üzemmódban 12 oldal, színesben 9 oldal percenként (standard nyomatminőség mellett 8,1, illetve 3,5 oldal percenként, A4-es fotónyomtatáskor 0,6 oldal percenként). Az i350 maximális sebessége percenként 16 oldal fekete-fehérben, 11 oldal színesben.

Bubble Jet i250: 4800x1200 dpi címezhető felbontás

A hagyományos vázlatminőség mellett gazdaságos üzemmód is választható a nyomatminőség és a sebesség közötti egyensúlyozáshoz, a Photo Speed Mode pedig 55%-kal gyorsabb fotónyomtatást tesz lehetővé a Standard üzemmódhoz képest.

- Canon Hungária Kft.
  237-5900
- www.canon.hu

Samsung

Takarékos nyomtatók

A Samsung Electronics Magyar Rt. két lézernyomtató és egy többcélú készülék forgalmazását kezdte meg.

Az otthoni és kisirodai felhasználásra tervezett ML-1510-es lézernyomtató sebessége 14 lap/perc, felbontása 600x600 dpi.

Egyetlen gombnyomással festéktakarékos üzemmódra állítható, melynek segítségével a gyártó szerint a kinyomtatott elemi képpontok vezérlésével 30–40%-kal csökkenthető a festékpor felhasználása. Ilyenkor a nyomat némileg világosabb lesz, de nem veszít pontosságából. A Samsung a lézernyomtatók vezérlőelektronikáját és szerkezeti egységeit is maga gyártja, az egy kézben összpontosuló fejlesztés pedig a gazdaságos technológiák előfeltétele.

ML-1510: tonerkímélő üzemmód gombnyomásra

Az ML-1510 Windows, MacOS X és Linux operációs rendszerek alatt egyaránt használható, telepítése négy lépésben megoldható, 250 lapos papírtálcával bír és A4-es méretig számos formátumban nyomtat.

Mindezt nagyobb, percenként 20 oldalas teljesítmény mellett nyújtja a Samsung másik, ML-2150W típusú lézernyomtatója. Kényelmi szolgáltatásai közül kiemelkedik a beépített 802.11b vezeték nélküli helyi hálózati kapcsolat támogatása, valamint az USB 2.0 csatlakozó.

A takarékos üzemmód mellett a kétoldalas nyomtatás lehetősége is egyetlen gombnyomással érhető el.

A Samsung digitális, többcélú készüléke, az SCX-4216F lézernyomtatóként, faxgépként, szkennerként és másolóként működik, egyaránt 600x600 dpi felbontás mellett. Percenként 16 oldal kinyomtatására és másolására képes, a faxokat pedig 33,6 Kbit/s sebességgel továbbítja. A Poster szolgáltatás igénybevételével a felhasználó a nagyított képeket feldarabolva, külön lapokra nyomtathatja, az Auto-Fit művelet pedig a kis képeket felnagyítja a teljes lap kitöltéséhez.

SCX-4216F: archiváláshoz több eredeti képe nyomtatható egy oldalra

A beépített 4 Mbyte-os memória olyan kényelmi szolgáltatásokat biztosít, mint a másolatok automatikus rendezése, vagy a több eredeti egy oldalra történő nyomtatása. Utóbbi a tonerkímélő üzemmód mellett szintén a takarékosságot szolgálja.

- Samsung Electronics Magyar Rt.
  453-1180
- info@samsung.hu
- www.samsung.hu

Svéd modell

PC és internet a munkavállalónak

A személyi jövedelemadóról szóló törvény módosításával és a Pénzügyminisztérium állásfoglalásával féléves átfutást követően immár adottak az úgynevezett svéd modell gyakorlatba ültetésének feltételei Magyarországon. Mint arról magazinunk januári számában olvashattak, a kormány skandináv mintára olyan kedvezményprogram bevezetését jelentette be, amelynek keretében a munkáltató adó- és járulékmentesen számítógépet és internetelérést adhat alkalmazottainak.

A svéd modellel kapcsolatos rendelkezéseket az szja-törvény 1. számú mellékletének 7.11. pontja tartalmazza. Ezek szerint a munkáltató által az alkalmazott számára biztosított ingyenes vagy kedvezményes számítógép- és internethasználat, valamint az első üzembe helyezést követően legalább 2 évig használt számítógép ingyenes vagy kedvezményes megszerzése szja vonatkozásában adómentes, tb-járulékok tekintetében pedig nem képez járulékalapot.

A gépek ára és az internethozzáférés díja költségként jelenik meg a munkáltatónál. A juttatásokat terhelő társasági adó, valamint az áfa levonásba helyezésének feltételei valamivel árnyaltabbak, lényegében azzal állnak összefüggésben, hogy a használatba adott személyi számítógép és internetelérés bevételszerző tevékenységet (pl. távmunka) szolgál vagy sem.

A kedvezményprogramnak ez a modellje Svédországban pár év leforgása alatt a négyszeresére növelte a PC- és az internethasználatot a munkavállalók körében. Következő számunkban részletes ismertetőt olvashatnak magyarországi alkalmazásának mikéntjéről.

- HÉV helyett Európa Expressz – PC Magazin 2003/01/32-33

BenQ

4,1 megapixeles kamera

A BenQ új, DC4500-as digitális kamerája 4,1 megapixeles CCD-vel, 3-szoros digitális és 3-szoros optikai zoommal rendelkezik.

Legjobb képminőség mellett 2848x2136 képpont felbontású képek készíthetők vele, melyek a 1,5 colos színes TFT LCD kijelzőn nézhetők vissza. AVI formátumú videókat is rögzíthetünk segítségével, de webkameraként nem használható.

A felvételek Compact Flash memóriakártyán kerülnek tárolásra. Különlegessége a Night Scene üzemmód, amely az éjjel készített felvételek jó minőségét hivatott biztosítani. USB porton keresztül csatlakoztatható a számítógéphez, és két AA ceruzaelemmel működik.

BenQ DC4500: éjszakai üzemmóddal

- Ramiris Rubin Rt.
  888-3288
- www.ramiris.hu
- http://hu.europe.creative.com/

Sony

Asztali kombó

A Sony, amely korábban a noteszgépekbe szánt CD-írókra és DVD-olvasókra összpontosított, belépett az asztali PC-khez gyártott kombinált optikai meghajtók piacára. CRX300A típusú ATAPI CD-írója 16-szoros sebességgel olvassa a DVD-ket.

A Sony CRX300A kombó meghajtó 48-szoros csúcssebességre képes

Az új kombó a CD-R lemezeket 48-szoros sebességgel írja, illetve olvassa, míg a CD-RW lemezeket 24-szeres sebességgel írja újra. Az írás minősége felett a Sony PowerBurn technológiája őrködik.

A 48-szoros sebesség egyébként a One-Touch Turbo Boost lehetőség bekapcsolásával érhető el, normál üzemmódban 40-szeres a csúcssebesség.

Ilyenkor kisebb a vibráció és alacsonyabb a működés zajszintje, de adott a lehetőség, hogy a felhasználó nagyobb sebességre kapcsoljon, amikor igazán siet.

A CRX300A meghajtó dobozában a Nero Burning ROM, az InCD és a Power DVD szoftverek, valamint a telepítőkészlet is helyet kapott.

- Case Hungary Kft.
  450-2930
- info@case.hu
- www.case.hu

Minolta

Másoló-nyomtatók alacsony lapköltséggel

A Minolta Magyarország Kft. két nagy teljesítményű digitális nyomtató-másoló forgalmazását kezdte meg.

A Di470 típusú rendszer közepes vállalatok részére készült, míg az A/3+ formátumú Di850-est a nagyvállalatok központi nyomtató-másolóként használhatják.

Mindkét gép alacsony lapköltség mellett dolgozik, mely a gyártó szerint az irodai lézernyomtatók költségének csupán a harmada. Mivel mindkét másoló központi, hálózati nyomtatóként is használható, a kevésbé takarékos rendszerek vállalatszerte kiválthatók velük.

A Di470 digitális másoló-nyomtató rendszer havi terhelhetősége 85 ezer oldal

A Di470 típusú gép 47 oldalt állít elő percenként, maximális terhelhetősége elérheti a 85 ezer másolatot vagy nyomatot havonta. A Di850 percenként 85 oldalt készít és maximális havi terhelhetősége 750 ezer másolat vagy nyomat.

A Di470 és a Di850 digitális fénymásolóként is egyszerűen használható, amit a nagyméretű, érintőmezős LCD kijelző segít.

A digitális másolási beállítások mellett a kicsinyítési-nagyítási arány tág határok között, 25–400%-ig állítható, akár 0,1%-os lépésekben.

Vállalati archiválási rendszerként számos lehetőséget nyújtanak, például legfeljebb 100 oldal automatikus adagolását, 50, illetve 85 lap/perc szkennelési sebességet és automatikus kétoldalas szkennelést. A dokumentumok PDF és TIFF formátumban archiválhatók, vagy közvetlenül e-mailen keresztül elküldhetők.

A rendszerek opciós tűzőegységgel egészíthetők ki, amely a lapokat rendezi, lyukasztja, több pozícióban tűzi és félbe vagy Z alakba is hajtogatja.

- Minolta Magyarország Kft.
  464-9003
- www.minolta.hu

Olympus

Digitális fényképezőgép 4/3-os szabványra

A japán Olympus új, tükörreflexes digitális fényképezőgépe, az E-1 az első olyan cserélhető objektíves fényképezőgép, melynek működése az úgynevezett négyharmados szabványra (Four Thirds Standard) épül.

A szabvány megalkotásával az Olympus és az Eastman Kodak lehetővé tette a professzionális, cserélhető objektívvel felszerelt digitális fényképezőgépek objektívjeinek a filmes gépektől elkülönülő fejlesztését, a digitális technológiának leginkább megfelelő objektívek gyártását.

A szabvány alkalmazása egyúttal az objektívek méretének radikális csökkentését is eredményezi.

Az Olympus E-1 5 megapixeles, négyharmados típusú Full Frame Transfer CCD érzékelőjéhez a gyártó négy különböző Zuiko Digital digitális objektívet fejlesztett ki.

A cserélésükkor keletkező szennyeződések eltávolításáról a Supersonic Wave Filter rendszer gondoskodik A nagy sebességű 3 pontos TTL autofókusz-rendszer 0 és 19 EV között működik.

Olympus E-1: a digitális technológia követelményeihez jobban illeszkedő objektíveket készítettek hozzá

Az AF zónákat kézzel és automata módban is ki lehet választani. Szpot, elektronikus szpot, illetve középhangsúlyos fénymérésre van lehetőség, a kézi expozíció mellett az automata zársebesség- és rekesz-előválasztás is rendelkezésre áll. Az elkészített felvételeket Compact Flash (Type I and II) kártyára vagy MicroDrive-ra menti a fényképezőgép.

A számítógéphez USB 2.0 és IEEE-1394-es porton csatlakoztatható.

A fényképezőgép tömege a magnéziumötvözet váz ellenére 660 g, szerkezete fröccsenésálló, mérete 141x104x81 mm. Energiaellátásáról újratölthető lítium-ion BLM-1 BLL-1 akkumulátor gondoskodik.

Az Olympus E-1 várhatóan ősszel kerül a boltokba, a váz ára körülbelül 2000 euró lesz vám és áfa nélkül.

➪ Olympus Hungary Kft.
✆ 382-7400
➪ www.olympus.hu

LG Electronics

A harmadik plazmagyár

Az LG Electronics újabb – sorrendben harmadik – PDP (Plasma Display Panel) gyártósor felállításáról döntött. A dél-koreai vállalat jelenleg egy üzemben havonta 20 ezer plazmaképernyőt készít, az idén októberben beinduló második gyártósor 35 ezer darabbal fogja növelni teljesítményét. A most bejelentett harmadik gyár – közel 280 millió dolláros beruházással – 2004 szeptemberére készül el Gumi Cityben, és 75 ezer darabos kapacitásával, maximális kihasználtságot feltételezve, havonta 135 000 darabra növeli az előállított LG plazmaképernyők számát.

Az ázsiai vállalat a plazmamegjelenítők eladásait tekintve jelenleg 17 országban tudhat magáénak vezető pozíciót, és a beruházások révén két éven belül 25%-os részesedést kíván megszerezni a PDP-k világpiacán.

➪ www.lge.com

HP

Nyomtatóözön

A HP négy otthoni és egy irodai használatra szánt – A/3-as – tintasugaras nyomtatót, egy fotónyomtatásra is alkalmas többcélú eszközt, új fotópapírcsaládot, továbbá egy színes lézernyomtatót, két professzionális szkennert és egy nagy formátumokat kezelő nyomtatót mutatott be.

A HP Deskjet 3520 felhasználóbarát eszköz, amelyet különösen az első nyomtatójukat vásárló felhasználók és a családok számára ajánl a gyártó. Optimalizált – fotópapír használatát feltételező – felbontása 2400 dpi, percenként 8-8 fekete-fehér vagy színes oldalt állít elő.

HP Deskjet 3520: kezdő felhasználóknak

A Deskjet 3650 fényképminőségű nyomtatásra képes 4800 dpi optimalizált felbontásának köszönhetően. Fekete-fehér üzemmódban leggyengébb minőségben 17, a legjobban 0,9 oldalt nyomtat percenként. Színes üzemmódban a két érték 12, illetve 0,8 oldal.

A HP Deskjet 5150-nel HP Premium fotópapírra akár 10x15 cm-es vagy A/4-es méretű, szegély nélküli fotók is nyomtathatók.

A HP továbbfejlesztett, Premium Plus fotópapírját 10x15 cm-es és A/4-es méretben fényes, illetve selymesen matt felületű változatban azoknak az otthoni felhasználóknak és hobbifotósoknak szánja, akik a HP 56 fekete, HP 57 háromszínű és HP 58 fotónyomtató patronnal használják fényképnyomtatásra alkalmas tintasugaras nyomtatójukat.

A bejelentés szerint a nyomatok üveglap alatt legjobb esetben 73 éven át nem fakulnak ki.

HP Deskjet 9300: a képeslaptól a poszterig

A HP Magyarország széles formátumú, A/6–A/3+ méretű nyomatok készítésére alkalmas Deskjet 9300-as színes tintasugaras nyomtatóját nettó 89 900 forintos áron kínálja.

Optimalizált felbontása 4800 dpi, miként a HP PSC 2175 többcélú eszköznek is, amely (fotó)nyomtatási, képolvasási és másolási feladatok elvégzésére egyaránt használható. Az 1200x2400 dpi felbontású szkennerrel beolvasott dokumentumokat egyetlen gombnyomással számítógépre küldhetjük és e-mailhez csatolhatjuk.

A HP Color Laserjet 1500 lézernyomtató négy lépésben hordja fel a festéket, sebessége fekete-fehér üzemmódban 16, színesben 4 oldal percenként. 16 Mbyte-os memóriája nem bővíthető, gazdagépalapú nyomtatást végez, azaz a nyomtatási feladatokhoz szükséges számításokat a megfelelő teljesítményű PC végzi. A gépcsaládot egy alapmodell és egy összetettebb konfiguráció alkotja.

Xerox

DocuColor 3535 kémiai tonerrel

A Xerox új, DocuColor 3535 színes nyomtató-másoló berendezése a gyártó emulzió-aggregációs (EA) tonerének, valamint a Xerox DocuColor 12 és a DocuColor 2000 termékcsalád nyomtatómotorjainak legkiválóbb tulajdonságait egyesíti.

A DocuColor 3535, amely 35 színes vagy fekete-fehér oldalt nyomtat, illetve másol percenként, megbízhatóságát, gazdaságosságát és képminőségét a kémiai úton előállított EA toner használatának köszönheti. Míg a hagyományos tonert apró részecskékre zúzzák a képalkotás céljaira, az EA toner kémiai úton növelt kisebb és egyöntetűbb festékrészecskékből áll. Hibátlan, selymes felületet eredményez, az üzemelési költségeket pedig színes oldalanként 35–21, fekete-fehér oldalanként 3,5–2,9 forint közé szorítja. Az EA toner fejlesztése 10 évig tartott a Xerox kanadai kutatóközpontjában, és 2001 júliusában debütált. Az Adobe PostScript 3-at is támogató készülék az Electronics For Imaging integrált Fiery hálózati vezérlőjével, 850 MHz-es Mobile Pentium III processzorral és Linuxszal működik.

A DocuColor 3535 nyomtatómotorja pontos jelölést, 600 dpi képfelbontást és 8 bites színmélységet nyújt a kiváló képminőséghez. Két, papírtálcás konfiguráció áll rendelkezésre: az alapkonfigurációnál a papírkapacitás 2175 lap, a nagyobb kiépítésnél 3215 lap. Az adagolók A/3-as méretig és 220 g/m² vastagságig a hordozók széles skáláját kezelik. A DocuColor 3535-öt nettó 7,5 millió Ft-os listaáron forgalmazzák Magyarországon.

DocuColor 3535: percenként 35 színes oldal alacsony nyomtatási költség mellett

- Xerox Magyarország Kft.
  436-8800
- info@hun.xerox.com
- www.xerox.hu

Tervezők, grafikusok számára készült a HP Scanjet 8200 szkenner, valódi 4800 dpi optikai/hardveres felbontással, 48 bites színmélységgel, amely 4 másodperc alatt készít előnézetet a beolvasandó dokumentumról. Az Adobe Photoshop Elements 2.0 szoftverrel kerül forgalomba.

Designjet családjában egy-egy professzionális nyomtatót és szkennert jelentett be a HP.

A Designjet 120 a képeslaptól (A/6) a poszterméretig (A/1) támogatja a hatszínű nyomtatást. Normál üzemmódban percenként egy A/3+ méretű oldallal készül el, vágott és tekercselt hordozó is használható benne.

A Designjet 4200 szkennerrel nagy formátumokat kezelő, többcélú készülékké egészíthető ki.

- HP Magyarország vevőszolgálata
  382-1111
- www.hp.hu

Amit tudni akart a SEX-ről

...de nem volt kitől megkérdeznie, mert a PC-vásárlást adókedvezménnyel serkentő programról tájékoztatást nyújtó forródrót éppen foglalt volt, a felvilágosító webhelyet kiszolgáló szerverek pedig meghátráltak az érdeklődők rohama elől. Ha meg akarja tudni, hogy jogosult-e, milyen felállással jár jobban és menet közben mire kell vigyáznia, olvassa most induló sorozatunkat!

Kis Endre

A munkaügyi, az informatikai és az oktatási tárca összefogásával a kormány adókedvezményes számítástechnikaieszköz-vásárlásra biztosít lehetőséget pedagógusok, oktatók, jövedelemmel rendelkező egyetemi, főiskolai hallgatók, általános, illetve középiskolás diákot vagy első, nappali alapképzésben részt vevő hallgatót nevelő szülők számára – olvasható a www.sulinet.hu/ado/ webcímen a közlemény szövege, amely szerint a program május 26-án indult.

Kínos előjáték

Indult volna. Azonnali SEX helyett azonban a közönség azt nézhette végig, hogy az ellenzék miként lebbenti fel a fátylat az oktatási tárca korrupciós üzelmeiről. A magyar közéletnek ez a rutinszámba menő numerája ezúttal is pontosan annyi izgalmat gerjesztett, mint szokott. Így nehezen érthető, miként eredményezhette mégis egy startra kész kormányprogram indításának elodázását. A bizonytalanság következő öt hetében nemcsak a Sulinet Expressz (internetes fórumok szóhasználatában a SEX) infóvonala maradt adós a válasszal, a pályázatnyertes cégek, sőt maguk a minisztériumok sem tudták megmondani, mikortól lehet majd PC-t kapni adókedvezménnyel. (Azóta tudjuk, július 1-től lehetett.)

A kínos előjáték során kissé abszurd utalás történt arra is, hogy a késleltetés szándékos, mivel a növekvő költségvetési hiánnyal küszködő kormány így akarja csökkenteni a jogosultak számát. A program szabályai ezért már a tényleges indulást megelőzően módosultak: a tanulmányaikat nem folytató középiskolások és az idén végzett hallgatók augusztus 31-ig még vásárolhatnak adókedvezménnyel.

Véleményünk szerint egy magára valamit adó kormány tekintse presztízskérdésnek, hogy az általa bejelentett program a mondottak szerint el is induljon, és törekedjék rá, hogy az ellenzékkel még az előkészítés szakaszában közös nevezőre jusson.

Az utóbb felmerülő vitás kérdéseket pedig a program futásával párhuzamosan kell tisztázni – különben a lényeges dolgokról a kevésbé fajsúlyosakra terelődik a figyelem.

A 17%-os lakossági PC-penetrációjával minden összehasonlításban alulmaradó Magyarországon – a nyugat-európai átlag az OECD adatai szerint 56% – a helyzet javítására irányuló összes program mindannyiunk számára egyaránt fontos, függetlenül attól, hogy a jobb- vagy a baloldal mandátuma alatt kerül bevezetésre.

A három minisztérium védnökségét élvező program a maga nemében az eddigi legnagyobb Magyarországon, a kedvezményre jogosultak száma 2,5 millióra becsülhető, és a várakozások szerint több százezer háztartásba kerülhet számítógép az első keretszerződésben foglalt kétéves futamidő során.

A pályázatra 149 cég összesen 169 pályázatot nyújtott be. Közülük 66 cég, illetve konzorcium került ki győztesen, amelyek – 4890 alvállalkozói kapcsolatra támaszkodva – az ország 1550 pontján értékesítik az adókedvezménnyel támogatott hardver- és szoftvertermékeket.

A jogosultak több mint 250 különböző PC-konfiguráció, több mint 70 szoftver, továbbá alkatrészek (processzorok, memóriamodulok, merevlemezek, vezérlőkártyák, optikai meghajtók) palettájáról és perifériák (nyomtatók, kivetítők, digitális kamerák, modemek) közül választhatnak.

A kínálatban szereplő számítógépek kiépítése és ára egyaránt széles skálán mozog, az eBolt bruttó 115 750 Ft-ba kerülő Cyber Home fantázianevű asztali konfigurációja és a csillagos ég – az 1 millió forint feletti ársávban elhelyezkedő Apple és Toshiba noteszgépek – között. A PC-k műszaki tartalmát magazinunkban mostantól mélyrehatóbban is elemezzük. Itt álljon annyi, hogy az említett Cyber Home is 1,7 GHz-es Intel Celeron processzorra épülő, 128 Mbyte memóriával és 40

A Sulinet Expressz Kalauz webhelye az értékesítőhelyek és a termékek, árak naprakész adatbázisával

Gbyte-os Maxtor merevlemezzel, 52-szeres sebességű LG CD-ROM meghajtóval, 17 colos Belinea monitorral és belső modemmel, más szóval sok mindenhez elegendő erőforrással rendelkező személyi számítógép. Az operációs rendszer pedig a SuSE Linux asztali és minden bizonnyal magyar változata.

A pályázat nyertesei ugyanis jellemző módon – a Windowshoz képest lényegesen alacsonyabb licencdíjú – Linuxszal szállítják a legolcsóbb konfigurációk zömét. Holott várható, hogy éppen a leginkább érzékeny vásárlók körében lesz a legtöbb kezdő felhasználó – nekik pedig nem ajánlanánk, hogy olyan operációs rendszerrel tegyék meg az első lépéseket, mint a palettán szintén felbukkanó Mandrake vagy UHU-Linux. Jobban teszik, ha későbbre tartogatják az ínyenckedést. A 20-30 ezer forintos árkülönbözet feltétlenül megéri a kevesebb – vagy más jellegű és rutinos támogatás mellett könnyebben orvosolható – frusztrációval járó betanulást.

Minderre a választást segítő konfigurációajánlóinkban még visszatérünk.

Alapvetően jónak tartjuk, hogy a kínálatban linuxos konfigurációk, gazdaságos kiépítésű asztali gépek és luxuskategóriát képviselő noteszgépek egyaránt helyet kaptak. A változatosság gyönyörködtet. Reméljük, hogy a nem túl felemelő kezdet után a SEX menet közben szárnyra kap, és a program futamideje alatt minél több gyakorlott és leendő PC-felhasználó vágya teljesül majd.

Ne maradjon le róla!

A Sulinet Expressz keretében a személyi jövedelemadóról szóló törvény 36/A.§ (3) bekezdésében meghatározott személyi kör veheti igénybe az adókedvezményt, azaz csökkentheti összevont adóalapja után fizetendő adóját évi 60 ezer forinttal. Ebbe a táborba tartoznak a szülők (vagy eltartók), akik tanuló gyermeküket saját háztartásukban nevelik, a felsőoktatási intézmények saját jövedelemmel rendelkező hallgatói, a felnőttképzés résztvevői, valamint a pedagógusok és az oktatók.

Ugyanaz a személy tehát több jogcímen is jogosult lehet a kedvezményre – és egy adóév során több alkalommal különböző jogcímeken igénybe is veheti azt –, de egy adóalany egy adóévben legfeljebb 60 ezer forinttal csökkentheti adóját. A kedvezmény e határösszeg felett nem halmozható, legalábbis egy magánszemély esetében. Más a helyzet, ha a családban mindkét szülő adóalany: ha egyikük a PC-t, másikuk pedig mondjuk a digitális fényképezőgépet és a nyomtatót vásárolja meg két külön számlára, akkor ez az adott évben 120 ezer forint adókedvezményt jelent a családi költségvetésben. A lényeg a két külön adóalanynak kiállított két külön számla, a gyerek lehet ugyanaz, nem akadály, ha egy van belőle.

A kedvezményre való jogosultságot a vásárláskor, a bérleti vagy a lízingszerződés megkötésekor nem, csak egy esetleges adóellenőrzés során kell igazolni.

A forgalmazó, a kereskedő vagy a finanszírozásra szerződő bank egyes konstrukciók (például részletre történő vásárlás, lízing, bérlet) esetében azonban – saját mérlegelése alapján – a hitelbírálathoz kérheti a jogosultság igazolását. A papírokat tehát célszerű mindjárt az elején begyűjteni. Azt is érdemes szem előtt tartani, hogy a bérlet vagy lízing kínálta előnyök – több számla 2-3 adóév folyamán, tehát kétszer, háromszor 60 ezer forint adókedvezmény – csak akkor használhatók ki, ha a jogosultság a további számlák kiállításának idején is fenn fog állni.

A programban részt vevő termékek öntapadós emblémája és árcímkéje

Pedagógusoknak és oktatóknak azt kell okirattal igazolniuk, hogy a számla kiállításának időpontjában közalkalmazottként munkaviszonyban álltak. Főiskolai és egyetemi hallgatók, felnőttképzés keretében tanulók és szülők, eltartók a hallgatói, illetve tanulói jogviszonyt tanúsító – az adott oktatási intézmény által kiállított – iskolalátogatási igazolással támaszthatják alá kedvezmény iránti igényüket.

A formanyomtatványok – magyarázatokkal együtt – letölthetők a http://ado.sulinet.hu címről, és kinyomtathatók, de az iskolákban, egyetemeken is beszerezhetők.

Az adóévenként elérhető adókedvezmény felső határa, mint említettük, személyenként 60 ezer forint. Ezt az összeget azonban növelheti az adóalany, ha több évre szóló konstrukció, lízing vagy bérlet keretében tesz szert a kiválasztott számítástechnikai termékre. Ilyenkor az adott termék ára – lízing-, illetve bérleti díja – több adóév során kerül leszámlázásra, így – a többi feltétel teljesülése mellett – a 60 ezer forintos adókedvezmény minden egyes adóévben igénybe vehető. Ez alól kivételt képez a többéves futamidejű áruhitel, mivel ebben a konstrukcióban a termék vásárlásáról csupán egyetlen számla készül!

A Sulinet Expressz keretében megvásárolt számítógépen vagy számítástechnikai eszközön a magánszemély a vásárlás évének utolsó napját követő harmadik év december 31-ig semmilyen formában nem adhat túl. Az erről szóló nyilatkozatot a Sulinet Expressz értékesítőhelyei a termék átadásakor kötelesek a vásárlóval, lízingelővel, bérlővel aláíratni és 5 teljes naptári évig megőrizni.

Az adókedvezményt – önadózás formájában – magánszemély az általános szabályok szerint a vásárlás évére vonatkozó szja-bevallásában érvényesítheti.

Maximális mértékű adókedvezményt az vehet igénybe, akinek az összevont adóalap után fizetendő adója – más jogcímen érvényesített kedvezmények levonását követően is – eléri a 60 ezer forintot. Az adókedvezmény érvényesítésére a munkáltatói elszámolás keretében is sor kerülhet, ebben az esetben a magánszemély az adóévet követő év február 20-ig adja át a munkáltatójának az adókedvezmény igénybevételére jogosító igazolást.

A Sulinet Expressz-termékek megszerzésével kapcsolatos hologramos számlákat, szerződéseket, az igényjogosultságot igazoló dokumentumokat az szja-bevalláshoz kapcsolódó bizonylatokra vonatkozó szabályok szerint kell megőrizni – az idén megvásárolt termékek esetében például 2009. december 31-ig.

info

- A Sulinet Expressz keretében kínált gépek első csoportjának tesztjét lapunk 39. oldalától olvashatják.
- A Sulinet Expressz adatbázisait – a program értékesítőhelyeinek listáját és a kedvezménnyel vásárolható termékek katalógusát a http://ado.sulinet.hu webhelyen érhetik el.
- A Sulinet Expressz Kalauz telefonon is hívható, munkanapokon 8 és 18 óra között a 318-1318-as telefonszámon.
- E-mailben az adokedvezmeny@sulinet.hu címen lehet érdeklődni.

Vonat indul

A vágányok mellett tessék vigyázni! A pályázat nyerteseivel megkötött keretszerződés alapján az Oktatási Minisztérium minden értékesítőhely számára eredeti bélyegzőlenyomatokkal és aláírásokkal, Sulinet Expressz emblémával ellátott, A/4-es méretű, úgynevezett Sulinet Expressz Értékesítőhely Tanúsítványt állított ki, amelyet az eladótérben jól látható helyre ki kell függeszteni. Ez a tanúsítvány tartalmazza az adott gazdálkodó szervezet adatait – nevét, székhelyének címét, cégjegyzékszámát (a vállalkozói igazolvány számát), adószámát, bankszámlaszámát, továbbá a pályázatnyertes (például nagykereskedő, konzorcium mint „felügyeleti szerv") megnevezését és elérhetőségét, ahová kérdéssel és panasszal közvetlenül is fordulhatnak a vásárlók.

A számítógépek, számítástechnikai eszközök külső burkolatára, illetve a beépíthető alkatrészek csomagolására az eladónak öntapadós Sulinet Expressz emblémát, valamint a gyártó, a termék és az értékesítőhálózat azonosítására alkalmas hologramos termékjelölő címkét kell ragasztania.

Annak a magánszemélynek, aki pályázatnyertes terméket szándékozik vásárolni, bérelni, lízingelni, az értékesítőhelyen, illetve a termék megszerzése során elvileg nem kell igazolnia adókedvezményre való jogosultságát, de a papírok legyenek kéznél, mert kérhetik őket.

Miután a vásárló választott, a kereskedő a termék hologramos termékjelölő címkéjén található kódok – továbbá saját azonosítójának és jelszavának – megadásával interneten keresztül tranzakciós kódot kér a Sulinet Adatközponttól, ami a számla kiállításához szükséges. A folyamat egy virtuális magánhálózaton, az ellenőrzést lehetővé tevő Sulinet Expressz Monitoron belül megy végbe. Ez a program lebonyolítását automatizáltan koordináló, a tranzakciós folyamatokat nyilvántartó, a projekt adatbázisait kezelő, a tranzakciókódokat létrehozó és a számlamellékletként csatolandó igazolásokat előállító központi számítógépes rendszer, amelyet az Oktatási Minisztérium háttérszervezete, az Educatio Kht. üzemeltet.

A Sulinet Expressz keretében kiállított számlán értelemszerűen csak pályázatnyertes termékek, egy számlán csak egy nyertes cég termékei szerepelhetnek. A számlán az Oktatási Minisztérium és a pályázatnyertes cég közötti keretszerződés iktatószámával együtt szöveges formában is fel kell tüntetni, hogy a számlát kiállító cég vagy egyéni vállalkozó jogosult az ott szereplő Sulinet Expressz-termékek kiskereskedelmi forgalmazására, továbbá rá kell vezetni az említett tranzakciós kódot is.

Az adókedvezmény igénybevételéhez arra feljogosító igazolás szükséges – ami lehet maga a számla is, ha azon a számla kiállítója feltünteti a vásárló magánszemély tízjegyű adóazonosító jelét, valamint azt, hogy az eladásra a pályázat keretében került sor. Igazolásként külön dokumentum is készíthető, amely tartalmazza a számlában foglaltakat, valamint a magánszemély adóazonosító jelét, és rögzíti a pályázat keretében történő megszerzés tényét.

A forgalmazó mindkét esetben jogosult a magánszemély adóazonosító jelét ellenőrizni, azaz kérheti az adóigazolvány bemutatását.

Ha a magánszemély nem közli adóazonosító jelét, a birtokába került számla nem tekinthető adókedvezményre jogosító igazolásnak!

A számla kibocsátásával összefüggésben a forgalmazó semmilyen adatszolgáltatást nem teljesít az adóhatóság felé, így az a kedvezmény érvényesítésének jogszerűségéről csak ellenőrzés keretében tud meggyőződni. Az adóazonosító jel közlésének elmaradásával a magánszemély tehát egy egyébként elkerülhető ellenőrzés procedúrájának teheti ki magát.

Az értékesítőhely az adókedvezmény igénybevételére alkalmas számlára vagy külön igazolásra, lízing, illetve bérlet esetében pedig a szerződésre köteles a hologramos termékjelölő címke másodpéldányait felragasztani. (A hologramos címkék harmadik példánya a számlát kiállító kereskedőnél maradó másolatra kerül.)

A Sulinet Expressz keretében kiállított számlának emellett minden egyéb tekintetben meg kell felelnie a részletes számlák kiállítására vonatkozó szabályoknak.

Az értékesítőhely a számla mellé a Sulinet Expressz Adatközpont által interneten küldött és helyben kinyomtatott kísérőlistát csatol, amely azt tartalmazza, hogy a számlára is felragasztott hologramos címkékhez milyen termékek, alkatrészek tartoznak.

Végül a vásárlóval aláíratják a termék továbbadásának vagy értékesítésének korlátozására vonatkozó, említett nyilatkozatot.

●

Mindez így, szavakba öntve meglehetősen riasztóan hat, bízzunk benne, hogy a gyakorlat ehhez képest fájdalommentes lesz. A körülményesnek tűnő adminisztráció végső soron a vásárló érdekeit hivatott védeni, mivel csak ellenőrizhető forrásból származó termékek értékesítését teszi lehetővé.

Két mozzanatra hívnánk fel még a figyelmet. A jelenlegi a Sulinet Expressz első pályázata, amely szerint az illetékes minisztériumokkal kötött keretszerződés alapján a nyertes cégek 2 évig forgalmazhatják pályázatnyertes termékeiket. Két év a technológia világában nagy idő, az adókedvezmény mellett vásárolható eszközök kínálata tehát a fejlődéssel és a termékek életciklusával párhuzamosan változni fog.

A központi adatbázisban szereplő termékár a mindenkori legmagasabb végfelhasználói ár – amit a szállító folyamatosan aktualizál, azaz a piaci trendeknek megfelelően mérsékel, mivel a változtatás csak ebben az irányban lehetséges.

A keretszerződésben foglaltnál magasabb bruttó áron nem forgalmazható a kedvezményes program hatálya alá tartozó termék. A Sulinet Expressz keretében ár alatt mindenkor a bruttó (áfát is tartalmazó) árat kell érteni, következésképpen termék csak bruttó (áfás) áron hirdethető.

Háttérinfó és hasznos linkek az Oktatási Minisztérium webhelyén

Esélyteremtés

Dr. Magyar Bálint oktatási miniszter az irányított adócsökkentésről, a szürkegazdaság kifehérítéséről, a Sulinet Expressz most startoló programjában részt vevő cégek körének bővítéséről és további tervekről nyilatkozott magazinunknak.

Kis Endre

A Sulinet Expressz keretében értékesített első számítógépeket július 1-jén Magyar Bálint oktatási miniszter adta át az Office Depot és a Media Markt egy-egy budapesti értékesítőhelyén.

Ezzel egy időben a Qwerty Computer fővárosi üzletében is elkelt a 093A03-000001 számú hologramos címkével ellátott első, adókedvezményes PC. Így a program – május 26-i bejelentése után öt héttel – kellőképpen decentralizált módon indulhatott el.

Magyar PC Magazin: *Az információs társadalom fejlődésének előmozdítására irányuló programok – amelyek az ország lemaradását tekintve mindannyiunk számára egyaránt fontosak kellene, hogy legyenek – rendre zökkenőkkel és botrányokkal indulnak. Mire a kedvezmények hozzáférhetővé válnak, a lényeg elsikkad, az érdeklődés helyébe rezignáció lép. Pedig az információs társadalom nem csupán technológia és pénz, hanem attitűd kérdése is. Tervez-e az Oktatási Minisztérium önállóan, vagy más minisztériumokkal közösen olyan kommunikációt kifejteni a Sulinet keretében vagy azon kívül, amely segíthetne a nyílt és kedvező hozzáállás kialakításában?*

Magyar Bálint: Esélyteremtő politikát kívánok folytatni az oktatási tárca élén. Az információs társadalom kihívásaira adott válaszaink ugyanis eldöntik, hogy Magyarország a nemzetek versenyében milyen pozíciót lesz képes kivívni magának. Az 1996-ban indított Sulinet program, amelybe a Sulinet Expressz most új lendületet visz, radikális választ akar adni ezekre a kihívásokra.

Szociológusként a társadalomban kialakuló új kapcsolatok, együttműködési formák érdekelnek, amelyek mobillá, dinamikussá tesznek egy közösséget. A Nemzeti Alaptanterv felülvizsgálatakor ezért az elektronikus írásbeliség, a digitális kultúra, a felhasználó és nem a technológia oldaláról közelítünk az informatikához.

Az alapvető problémát valóban nem a technológiai vagy pénzügyi, hanem a kulturális korlátok jelentik. Az ország számára tehát létkérdés, hogy a felnövő generációkat felkészítse a digitális kultúra elsajátítására. A Sulinet program keretében 2005-re szeretnénk minden iskolában nagy sávszélességű internetelérést, továbbá intraneteket kialakítani, hogy a technológia az informatikai laborokból az oktatás főáramába kerüljön. Ehhez a közösségi színtérhez az otthoni felhasználást fel kell zárkóztatni – és az adókedvezményes PC-vásárlás programja pontosan ezt célozza. Nem ingyen-PC-osztogatásként, hanem irányított adócsökkentésként fogható fel, amely jelentős mértékben javítja a számítógéphez való hozzájutás esélyét.

Dr. Magyar Bálint oktatási miniszter

A program egyúttal a stagnáló ágazatot is hivatott serkenteni, nem monopóliumokra szorítkozik, hanem az akkreditációs eljárást a két és fél éves futamidő során többször megismételve – szeptemberben írjuk ki a második pályázatot – a vállalatok minél szélesebb körét igyekszik bevonni. A verseny tisztaságát akarjuk ezzel biztosítani, illetve megakadályozni a kartelek kialakulását, amelyek mesterségesen magasan tartanák az árakat. Nem utolsósorban az informatikai piac szürke, sőt fekete zónáinak a felszámolása is célunk. Úgy fogalmazhatunk, hogy a haszonnal, amelyhez a féllegális módszerekkel élő vállalatok adóeltitkolás útján jutnak, a kedvezményezett csoportok adóját kívánjuk csökkenteni. A szürkegazdaság kifehérítésével megnövekvő adóbevételek részben fedezik a program költségeit.

A Sulinet Expressz keretében emellett a pedagógusokat felkészítjük a technológia használatára, a digitális tananyag fejlesztésére pedig az informatikai és hírközlési tárcával közösen hirdettünk 1-1,5 éves átfutási idejű pályázatokat. Mindezek a szálak 2005-re futnak össze, és hozhatják létre a felhasználóknak azt a kritikus tömegét, amely érezhető változást eredményezhet a magyar információs társadalom építésében.

MPCM: *A Sulinet Expressz adókedvezményes programja eszközökről szól, nincs benne internetelérés.*

MB: A lakossági internethasználat terjedését a kormány egyrészt az Egységes Hírközlési Törvényen keresztül a verseny kibontakoztatásával, a piac eszközeivel kívánja ösztönözni. Másrészt az adótörvények módosításával elfogadta az úgynevezett svéd modellt, amelynek az értelmezése mostanában fejeződik be a Pénzügyminisztériumnál. Ennek a kedvezményprogramnak a keretében a munkáltató szja- és tb-járuléktól mentesen adhat PC-t és internetelérést alkalmazottainak, ami remélhetőleg a béremelés vonzó formájává válik. Ezek a folyamatok, a párhuzamosan futó programok pedig kölcsönösen erősíthetik egymást.

MPCM: *Az ügyfélszolgálathoz befutó kérdések alapján mekkora érdeklődésre, az eladások milyen hullámaira számítanak a két és fél éves futamidő alatt?*

MB: A nyári időzítés nem a legszerencsésebb egy ilyen program indításához, de arra jó lesz, hogy a rendszer beálljon az üzemszerű működésre. Becsléseket nehéz adni, de arra számítunk, hogy évente 100 ezer PC kerülhet eladásra a program keretében. Ez az évi 6 milliárd forint körüli adócsökkentés az államháztartás számára is kezelhető összeg, amely az információs társadalom otthoni infrastruktúrájába történő beruházást segíti elő. Szeptemberre és a karácsonyi időszakra várjuk a gépértékesítés idei két nagy hullámát.

Abban bízunk, hogy az eladott PC-k száma minél nagyobb lesz. Az otthoni számítógépek aránya 17% Magyarországon, az internetre pedig ennél is kevesebb csatlakozik. Ha ezt a versenytényezőnek számító mutatót pár év alatt 30-50%-ra növeljük, akkor az utána következő időszak egészen más kilátásokkal kecsegtet, mint ha ezt az állapotot csak egy-másfél évtized alatt sikerül elérnünk.

Erdős Márton, Sponga Tamás

Radeont mindenkinek!

Ati

Az Ati nemrég jelentette be legújabb alaplapi chipkészleteit, amelyekkel reményei szerint végre vetélytársáéhoz (Nvidia) hasonló sikereket könyvelhet el. A könnyebb ellenállás persze az Intel irányába mutatott – az AMD-t támogató népszerű, pozícióját stabilan tartó nForce2-vel nehéz lenne felvenni a versenyt.

A siker biztosítékaként megtartotta a Radeon nevet is, az asztali gépekbe szánt chipkészlet az Ati Radeon 9100 IGP (Integrated Graphics Processor – integrált grafikus processzor) nevet kapta a keresztségben. Északi hídja Radeon 9100 videochipet és kétcsatornás DDR400-as memóriavezérlőt tartalmaz. Utóbbira azért van szükség, mert a 800 MHz-es PSB-jű, HyperThreading technológiát támogató Pentium 4 processzor mellett nemigen marad sávszélesség a videokártya számára. Ebből már kitalálhatták, hogy a chipkészlet UMA (Unified Memory Architecture), azaz egyesített memóriaarchitektúrát alkalmaz, a videochip a rendszermemóriából hasít ki egy részt magának. A grafikus processzor támogatja a DirectX 8.1 shadereit és a hardveres T&L-t. Aki kevesli ezt a teljesítményt, egy 8x-os AGP-t támogató kártyahelybe bármikor illeszthet igényeinek jobban megfelelő videokártyát.

A déli hidat egy IXP chip képviseli, amely 2.0-s USB-t, 3Com 10/100 Mbit/s-os Ethernet- és hagyományos ATA vezérlőt tartalmaz. Gigabites Ethernet, soros ATA és IEEE 1394-es vezérlő sajnos nincs az étlapon, bár ez később még változhat.

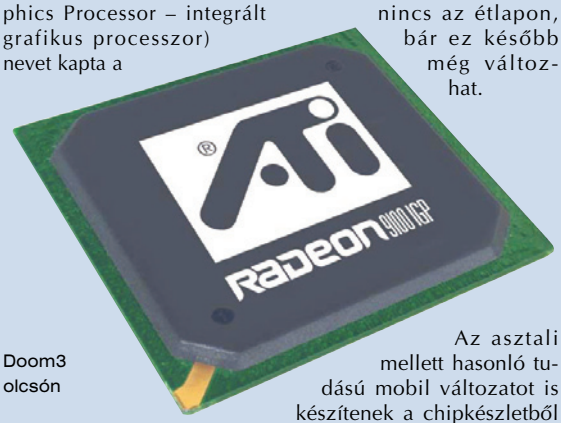

Doom3 olcsón

Az asztali mellett hasonló tudású mobil változatot is készítenek a chipkészletből a mobil Pentium 4 és Celeron processzor mellé, Mobility jelzéssel.

Miután az Ati felfedte kártyáit, az összes nagyobb gyártó rögvest bejelentette, hogy már készíti a chipkészletre épülő alaplapjait. Érdekesség, hogy a Shuttle berkeiben barebone rendszert is építenek Ati Radeon IXP-re.

➪ www.atitech.com /technology/hardware /igp/index.html

Piperetévé

Royal Philips Electronics

Jó néhány kacifántos ötletet láthattunk már az IT-piacon, amelyek egy része ma már kereskedelmi forgalomban is kapható termék, többségük viszont eltűnt a digitális süllyesztőben. A holland Philips már 2004-ben szeretné sorozatban gyártani új fejlesztésű eszközét, ami tévé, monitor és tükör is egyben. Nincs különösebb trükk, mindössze arról van szó, hogy egy különleges felületű tükör mögé LCD-t szerelnek. A kijelző bekapcsolásakor annak képe látszik, míg kikapcsolt állapotban hagyományos tükör szerepét töltheti be a szerkezet. A jövő évben megjelenő első változatba 1280x768-as felbontású, 16:9-es képarányú LCD-t szerelnek. A későbbiekben többféle – 17, 23 és 30 colos – méretben is szeretnék gyártani a Mirror TV-t.

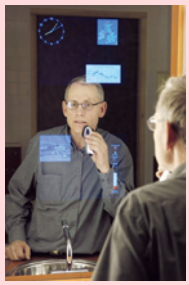

Már borotválkozás közben is BUX

Három kapura játszunk

Intel

A nemrég megrendezésre került VLSI Technology and Circuits konferencián az Intel újabb infómorzsákat potyogtatott el a háromkapus tranzisztorról. A nemrég még kutatási témaként jegyzett technológia immár fejlesztés alatt áll, amit hamarosan kész teszttermék követhet. A térbeli tranzisztor lehetőséget nyújt még gyorsabb és még kisebb fogyasztású processzorok előállítására – szükség is van rá Moore törvényének érvényben tartásához.

A 3D-s tranzisztorok kapumérete mindössze 30 nanométer, töredéke a jelenleginek. Ezáltal gyorsabb kapcsolási idő érhető el, ergo gyorsabb processzorok készíthetők. A „háromsávos" tranzisztor szivárgási jellemzői is sokkal jobbak (alacsonyabbak) a jelenlegi tranzisztorokénál – ez napjaink CMOS (complementary metal-oxide semiconductor) technológiájának egyik legégetőbb problémájára adna megoldást. 2007-ben már vásárolhatunk is ilyen tranzisztorokból felépített processzort, addig viszont be kell majd érnünk a CMOS technológia felső határát feszegető típusokkal.

A vezeték nélküli, rádiófrekvenciás kommunikációnak is nagy támogatója az Intel. Feltett szándéka, hogy a közeljövőben érkező újabb mobil processzoraiba már beépíti a rádiófrekvenciás kapcsolathoz szükséges áramköröket is. A kutatás biztató, már sikerült 5 és 10 GHz-es oszcillátort is előállítani CMOS technológiával, ami jól használható az 5 GHz-es 802.11a és a 2,4 GHz-es 802.11b/g alapú kapcsolatokhoz is. A 10 GHz-es frekvencia ezeknél gyorsabb kommunikáció kialakítását is lehetővé teszi. Az alkalmazott eljárás 0,18 mikronos csíkszélességet alkalmaz és minden porcikája digitális (az oszcillátor és a szintézer is). Ennek alkalmazásával látványosan leszorítható a vezeték nélküli kommunikáció költsége.

Zsugorodó jövő

AMD

Az AMD-t sem kell félteni, a VLSI konferencián az Intellel párhuzamosan ő is bejelentette legújabb kutatásainak eredményeit. Ők is különleges, a CMOS technológiával szakító megoldáson dolgoznak, melyet FDSOI-nak neveztek el. A rövidítés a Fully Depleted Silicon-on-Insulator (teljesen kiürített szilikon-a-szigetelőn) kifejezést rejti. A technológia lényege a 25 nanométeres kapuméret, ahol a szilíciumvezető mindössze 7-10 nanométeres. A tranzisztorok felépítéséhez az általánosan használt poliszilícium helyett nikkel-szilicidet használnak, ezekből alakítják ki a „fémkapukat" a tranzisztoron belül. Ezt kombinálva az NMOS tranzisztorral (a CMOS áramkörökben használt egyik tranzisztortípus) a PMOS-énál (ez a másik) 30%-kal nagyobb sebességre képes, amit már kísérletekkel is bizonyítottak.

(Ezzel zárjuk e havi kisebbrendűségi érzést keltő rovatunkat:)

Az utolsó harcos

Via

A Via sem maradhat ki a sorból, ő is bemutatta 2003-as termékeit. Az AMD Athlon XP-hez még egy utolsó chipkészlet készül, a KT600. Teljesítményét és tudását tekintve megegyezik a KT400A-val, csupán hivatalosan is támogatja a DDR400-as memóriát. A FastStream64 technológia az egycsatornás memóriavezérlő lassúságát igyekszik ellensúlyozni azzal, hogy a memóriaműveletekben talált minták alapján előre megjósolja a betöltendő adatokat és szabad sávszélesség esetén a cache-be tölti azokat. A módszer eredményességéről még keveset tudni, reméljük, hamarosan tesztelhetünk ilyen chipkészletű alaplapot. A chip lábkompatibilis elődjével, ezért várhatóan a legtöbb gyártó át fog térni az újabb típusra.

A Via megoldásai

A Via következő alaplapjain kivétel nélkül a 8237-es déli híddal fogunk találkozni, amely a szokásos elemeken felül még egy 4 portos soros ATA, valamint RAID vezérlőt is tartalmaz.

➪ www.via.com.tw/en/apollo/kt600.jsp

A kistestvér beelőz

Intel

Akárcsak a népmesékben, az Intel új chipkészletei közül is a kisebb, a gyengébb a közönség kedvence. A nagyobb, 875-ös chipkészlet alacsony eladási mutatói nem csak a magas árnak tudhatók be. Sok élvonalbeli alaplapgyártó tuningolja a 865PE-vel szerelt alaplapjait, aminek eredményeképpen alacsonyabb áron is elérik a nagyobb testvér sebességét. A 875-ös egyik előnyös tulajdonsága a PAT, azaz Performance Acceleration Technology, amelynek feladata a memóriaelérés gyorsítása. Ez a 865PE/P/G-ben le van tiltva, ám a gyártók különböző, BIOS-ban alkalmazott trükkökkel képesek hasonló hatást elérni. Ilyen például az MSI által kitalált MAT (Memory Acceleration Technology – memóriagyorsítási technológia), amely a DOT-tal (Dynamic Overclocking Technology – dinamikus fölpörgető technológia) kiegészítve akár le is előzhet egy 875-öst.

Az Intel felkérte az alaplapgyártókat, hogy amennyiben nem szeretnének rosszban lenni vele, hagyjanak fel ezekkel a kerülő megoldásokkal, helyette használják a nagyobb teljesítményt hivatalosan nyújtó 875-ös Canterwoodot. A többit kitalálhatjuk, hiszen az Intellel senki nem akar ujjat húzni...

Fiatalos hévvel

Ami jó, jöhet

Apple Computer

Az Apple ugyan tagja a HyperTransport konzorciumnak, de eddig úgy tűnt, hogy a technológiát nem kívánja használni a gépeiben. Most azonban a kaliforniai San Jose-ban megrendezett Worldwide Developer Conference 2003-on az egyik fő bejelentése az volt – a MacOS X Panther mellett –, hogy a jövőben az Apple gépekben is megjelenik a HyperTransport összekapcsolási technológia. Jóval nagyobb adatátviteli sebességet nyújt a jelenlegi megoldásoknál, ugyanis 6,4 és 12,8 Gbyte/s közötti tempóval közlekedhetnek az adatok a chipek között.

HyperTransportot fog használni például a Transmeta TM8000 processzor, illetve az AMD is úgy nyilatkozott, hogy az Opteron teljesítményéhez nagyban hozzájárul a nagy sebességű technológia alkalmazása.

➪ http://developer.apple.com/wwdc/

Optikai csoda

Gigabyte

Sok házi „gépbarkácsoló” szíve dobban meg, amikor megtudja, mire képes a Gigabyte legújabb optikai meghajtója. A GO-M6000-A összetett CD-olvasó, ránézésre pedig leginkább egy autóhifi CD-s fejegységére hasonlít, nem véletlenül. Képes az operációs rendszertől függetlenül is lejátszani a zenei és MP3-as CD-ket, sőt beépített rádiója is van. Hogy minden tökéletes legyen, távirányítót is kapunk a készülékhez. A GO-M6000A segítségével egyszerűen lehet miniatűr, mégis ütős multimédiás gépet építeni.

„Autórádió” a PC-hez

Minden eladó

IT-piac

A nyár eleji statisztikák szerint mind a Via, mind a SiS bevételei csökkentek, a nyári uborkaszezont még új chipkészletek piacra dobásával sem tudták elkerülni. Az ALi-nál – ez a cég nemrég szállt ki erről a piacról – eközben örömünnep van, mert a DVD-olvasó és egyéb chipjei révén a forgalma majdnem 20%-kal nőtt.

Ennél némileg érdekesebb az alaplapgyártók ranglistája. A sort toronymagasan vezeti az Asustek, hónapról hónapra több és több alaplapot értékesítve. A másik két dobogós, az MSI és az ECS bevételcsökkenésről számolt be. A többi versenyző (például Gigabyte, Abit, Chaintech és Jetway) ha nem is eget rengető, de mérhető növekedésnek örülhet. A Shuttle havi 40-50 ezer barebone rendszer eladását tervezte, ám egészen idáig csak 38 ezret vittek el az XPC sorozatból.

Azok a cégek, melyek videokártyát is gyártanak (van még olyan, aki nem?), némileg könnyebb helyzetben vannak, ezeket az ínséges hónapokat átvészelhetik az innen származó bevétellel. Az Asusteknek ezen a téren is nagy az előnye, még a Sony PS2 alaplapjait is ő gyártja – tehát annyi lábon áll, hogy nehéz lenne anyagilag „fellökni”.

Lökdösődés

Nvidia, Ati

Az Nvidia következő nagy durranásnak az NV40 chipet – illetve az arra épülő kártyákat – szánja, amit még ez év végén szeretne bemutatni.

Az Ati válasza, a jelenleg Loki fedőnéven fejlesztett R420 GPU szintén év vége felé várható. Bár egyes hírforrások az őszi Comdexre teszik a hivatalos bemutatót, az eddigi tapasztalatok alapján ez csak bejelentés lesz, illetve az architektúra ismertetése – a sorozatgyártásra csak 2004-ben kerül sor. Mindkét GPU támogatni fogja a Vertex Shader 3.0 és a Pixel Shader 3.0 technológiát, és GDDR2-es memóriachipekkel kell körülvenni őket. Az Ati R420 esetében már felmerült a GDDR3 használatának lehetősége és a PCI Express architektúra natív támogatása – amivel jócskán megelőzné a korát, hiszen a PCI Express még gyerekcipőben jár. Ha ezt valóban megvalósítják, akkor megfelelő alaplap hiányában PCI Express–AGP illesztő fog gondoskodni az R420-ra épülő kártyák használhatóságáról.

Olcsóbb Itanium 2

Intel

Az Intel Itanium 2 processzorok jelenlegi ára nem teszi lehetővé, hogy olcsó rendszereket lehessen rájuk alapozni. Ezért a chipóriás az év végére egy olcsóbb Itanium 2-vel kíván megjelenni, amit kétprocesszoros gépekbe lehet beépíteni. A hírek szerint a Madison magra épülő, 0,13 mikronos csíkszélességű chipekben a harmadszintű cache 1,5 Mbyte-os, a CPU-k kezdeti frekvenciája pedig 1,4 GHz lesz.

A hírforrások szintén az év végére teszik annak a – Deerfield fedőnevű magra épülő – Low Voltage Itanium 2 processzornak a megjelenését, aminek induló frekvenciája 1 GHz körül várható, és szintén 1,5 Mbyte-os L3 cache-t tartalmaz majd.

A hírek szerint a kétprocesszoros rendszerekbe szánt 1,4 GHz-es Itanium 2 1172 USD-be, míg a Low Voltage változat 774 USD-be fog kerülni.

➪ www.intel.com/products/server/processors/server/itanium2/

Nagyobb kapacitás

Creative

A Creative a MuVo sikerén felbuzdulva elkészítette legújabb MP3-walkmanét, az LX200-at. Az eddigi típusok hiányossága a szűkös, ráadásul nem bővíthető memóriakapacitás volt. Ugyan továbbra is be kell érni a beépített tárolóhellyel, de azt már 256 Mbyte-ra növelték.

Az LX200 beépített rádióvevővel és diktafon szolgáltatással igyekszik magát kívánatosabbá tenni, az MP3 mellett pedig a WMA és az ADCPM formátumot is ismeri.

Az 51 grammos, beépített akkumulátoros készülék egyszeri töltéssel 10 órán keresztül képes zenélni. A file-ok és az akkumulátor feltöltése USB 1.1-en keresztül zajlik.

Akár 4-5 album is elfér rajta

Vékonyka megoldás

iRiver

A jó minőségű MP3-lejátszóiról ismert iRiver újabb készüléket dobott piacra a SlimX családból, 550-es jelzéssel. A név a készülékek vékonyságára utal. Az új discman képes akár 55 órán keresztül folyamatosan lejátszani MP3 és WMA zenefile-okat, 32 perces ugrásvédelme van, és még rádiót is lehet vele hallgatni. A készülék firmware-e frissíthető, és képes akkutöltésre is. A teljes csomagban fülhallgató, LCD-s távirányító, hordtáska, külső elemtartó és komplett autóskészlet is van – várhatóan nem kerül majd többe 41 ezer Ft-nál.

Sovány, de tartalmas

www.iriveramerica.com/products/SlimX_550.asp#

A SiS a soros

SiS

Az Intel és a Via után a SiSnek sem maradt más választása, mint bejelenteni új, integrált soros ATA vezérlőt tartalmazó déli hídját. A SiS964 jelű chipbe integráltak egy SiS180 chipet, amely a 2 portos soros ATA vezérlést végzi. Emellett még van két párhuzamos ATA, USB 2.0, 5.1-es hang-, modem- és Ethernet-vezérlője is. Több merevlemezt RAID 0 és RAID 1 módban is tud kezelni. A SiS964 várhatóan ősszel fog felbukkanni az alaplapokon.

Memóriából jeles

Micron

A nagy múltú Micron nem üldögél babérjain, sőt igencsak a jövőnek dolgozik, hiszen immár sorozatgyártásban állít elő GDDR3-as memóriachipeket. A különösen nagy teljesítményű videokártyákhoz tervezett chipek iránt máris komolyan érdeklődik mind az Ati, mind az Nvidia. Talán 6,4 Gbyte/s-os sávszélességének köszönhető ez a nagy érdeklődés? :) Az elődeihez képest nagyjából 50%-kal nagyobb teljesítményhez 50%-kal alacsonyabb fogyasztás tartozik, amit a Micron 0,11 mikronos gyártástechnológiával ért el. Az eljövendő csúcsvideokártyákon minden valószínűség szerint kizárólag GDDR3-as memóriával fogunk találkozni.

Egyre olcsóbban

Intel

Az Intel megpróbál nyári álmot aludni, hogy ősszel újult erővel mérjen csapást valami Athlon 64 nevű processzorféleségre. E nagyszabású terv első fejezete a nagyágyúnak kikiáltott Prescott előtti út egyengetése.

Az akcióra október 26-án kerül sor, amikor is szinte az összes, asztali gépekbe szánt Pentium 4-es CPU árát jelentősen csökkentik. A csúcskategóriás 3,2 GHz-es, 800 MHz-es PSB-jű Pentium 4 több mint 200 dollárral lesz olcsóbb, és az akkorra már elavultnak számító 3,06 GHz-es P4-et is megkaphatjuk majd 50 ezer forint körüli áron. A 2,4 GHz-es P4C-t kifuttatja az Intel (még épp, hogy csak megjelent!), de a 2,8 GHz-es változat ára is 200 dollár alá kerül.

Coolink

Állítható fordulatszámú hűtőventilátor

A Coolink legújabb, kézzel állítható fordulatszámú, Socket A foglalatú processzorokhoz szánt hűtője (U2VS) után megérkezett az azonos tervek alapján gyártott, de Pentium 4-es processzorokhoz szánt modell, az A2VS (Armor2 VS).

Hűtőbordája teljes egészében vörösrézből készült, igen jó hőelvezetést és -leadást biztosítva. A ventilátor percenkénti fordulatszáma 1500 és 4600 között állítható az előlapi panelra is kivezethető potenciométer segítségével.

A legalacsonyabb fordulatszám mellett a működés zaja szinte nem is hallható – 19 dB(A) –, míg magasabb fordulatszámokon akár 2 köbméternyi levegő is átforgatható percenként.

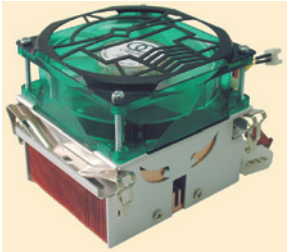

Armor2 VS: ránézésre sem akármilyen

A termék különlegességét a nem szokványos megjelenésű védő- és terelőelemek is hangsúlyozzák, melyek a borda oldalait és a ventilátort takarják. A hazai forgalmazó továbbra is 5 év garanciát vállal a Coolink ventilátorokra.

- Kelly-Tech ☎ 350-1246
- sales@kellytech.hu
- www.coolink.hu

Apple

Az első 64 bites asztali számítógép

Az Apple bemutatta a Power Mac G5-öt, az első 64 bites asztali számítógépet, amely szintén elsőként 1 GHz-es előoldali busszal rendelkezik. Az IBM új PowerPC G5 processzorára épülő Power Mac G5 számítógép az első személyi számítógép, amely képes kihasználni a 64 bites feldolgozási technológia előnyeit, ezáltal lehetővé téve akár 8 Gbyte memória kezelését, miközben a hagyományos, 32 bites programok is tökéletesen futnak rajta.

A jelenlegi legnagyobb rendszerbusz két, egyenként 2 GHz teljesítményű PowerPC G5 processzort képes üzemeltetni, melyek mindegyike független, 1 GHz-es, 16 Gbit/s átviteli sebességű előoldali busszal bír. A termékvonal támogatja a nagy sebességű memóriamodulokat (400 MHz-es, 128 bites DDR SDRAM-ot akár 6,4 Gbit/s átviteli sebességgel), az asztali rendszereken elérhető leggyorsabb PCI felülettel (133 MHz-es PCI-X) rendelkezik, az alaplapi AGP foglalat pedig az AGP 8x Pro kártyák fogadásáért felelős.

A PowerPC G5 processzor az Apple és az IBM közötti stratégiai együttműködés eredménye. A 2 GHz-es frekvencián üzemelő PowerPC G5-ös processzor az asztali gépek számára is elérhetővé tette a 64 bites technológiát, és tökéletesen futtatja a korábbi, 32 bites környezetre készített programokat is. A PowerPC G5 processzorarchitektúra új központi magra épült, amely lehetővé teszi a tökéletes párhuzamos feldolgozást (215 in-flight utasítás számára), illetve a teljesen szimmetrikus multi-processing eljárást. Két külön egység gondoskodik a lebegőpontos műveletek elvégzéséről, és a processzor része az optimalizált Velocity Engine technológia is. A PowerPC G5 processzorokat az IBM East Fishkill-i (New York állambeli) félvezetőüzemében gyártják.

A Power Mac G5 belső elrendezése is legalább ennyire letisztult

A Power Mac G5 új alumíniumötvözetből készült házat kapott, amely négy külön kezelt hőmérsékleti zóna köré épül fel, tökéletes légáramlást biztosítva. Az egyes zónákban számítógép által vezérelt ventilátorok működnek, így a Power Mac G5 kétszer olyan halk, mint a család korábbi tagjai. A G5 borítása egyszerűen nyitható, az egyes hardverelemek (memória, merevlemez, optikai meghajtók, Airport Extreme kártya) szükség esetén szerszámok nélkül, pillanatok alatt kicserélhetők. Az első és hátsó fogantyúk segítségével biztonságosan szállítható gép előlapjára szerelt öt IEEE-1394-es, USB port és fülhallgató-bemenet pedig a gyakran használt külső eszközök csatlakoztatását könnyíti meg.

A Power Mac G5-ös sorozat augusztus közepétől lesz elérhető, és MacOS X Jaguar operációs rendszerrel, valamint az Apple nagyvonalú alkalmazáscsomagjával kerül forgalomba. A gép ára a gyártó webhelyén 1999 dollárról indul, a várható forintban kifejezett árak lapzártánkat követően jelennek meg a hazai képviselet webhelyén.

- Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) ☎ 250-3260
- www.apple.hu

Shuttle

A kis-nagy XPC

A Shuttle új, kis formátumú XPC-je, az SB61G2 a hordozhatóságot és a nagy teljesítményt szemrevaló külsőbe csomagolja. A Shuttle második generációs (G2) alumíniumházában kapott helyet, amely letisztult vonalaival igen jó benyomást tesz. A ház az egy 5,25 colos és a két 3,5 colos meghajtóhely (1 belső, 1 külső) mellett az FB61-es alaplapot rejti, amely az Intel 865G Springdale kódnevű chipkészletére épül, és a 8x-os AGP csatlakozó mellett 1 PCI foglalat is helyet kapott rajta.

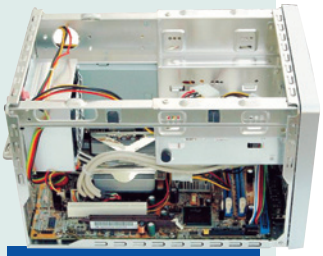

SB61G2: sok jó kis helyen

Az alaplapon egy S478-as foglalat található, amely akár 800 MHz-es előoldali busszal rendelkező Pentium 4 vagy Celeron processzorokat is képes fogadni, és támogatja az Intel Hyper-Threading technológiáját is. A 2 kétcsatornás memóriafoglalatba legfeljebb 2 Gbyte DDR400 /333/266/200 memória pakolható. Az integrált grafikai vezérlő az Intel Extreme Graphics 2, míg a déli hídon az ICH5-öt találjuk. A hatcsatornás hangot a Realtek ALC650 szolgáltatja (AC'97 2.2-kompatibilis, SPDIF be-/kimenet), a 10/100 Mbit/s sebességű helyi hálózati vezérlő pedig a Realtek 8100B.

- Juventus Team ☎ 469-5847
- www.juventus-team.hu
- www.shuttle.com

Albacomp

Noteszgép Székesfehérvárról

Az Albacomp Rt. megkezdte hazánkban összeszerelt Activa Mobil hordozható számítógépeinek gyártását és forgalmazását, amelyek az Intel Centrino technológiájára épülő, vezeték nélküli hálózati kommunikációra is képesek.

– Büszkék vagyunk rá, hogy a világon már nagy sikerrel értékesített technológiát elsőként Magyarországon az Albacomp teszi elérhetővé felhasználói számára a hazai összeszerelők közül – mondta Laufer Tamás, az Albacomp Rt. vezérigazgatója. – Az Albacomp idén áprilisban kezdte meg saját összeszerelésű noteszgépeinek értékesítését, és az eltelt 3 hónap alatt már több mint 350 gépet adott el. 2003-ban a noteszgépek 50 ezres magyarországi piacán mintegy 2000 gép eladásával 4%-os piaci részesedést kívánunk elérni. Várakozásaink szerint az Intel Centrino mobiltechnológiát alkalmazó hordozható számítógépek az általunk értékesített noteszgépek 10%-át teszik majd ki.

Az Albacomp a vezeték nélküli kommunikációra is képes noteszgépeit főleg a kis- és középvállalatok piacán kívánja értékesíteni. A cég 2004-re célul tűzte ki a 7%-os piaci részesedés elérését, megkettőzve ezzel az értékesített Albacomp Activa Mobil noteszgépek számát.

A most piacra kerülő hordozható számítógépek az Intel mobil PC technológiáját tartalmazzák, amely a mobil Pentium-M processzorból, a hozzá tartozó lapkakészletekből, valamint a 802.11 vezeték nélküli hálózati szabvány adottságaiból áll, amelyeket bevizsgáltak, hitelesítettek és optimalizáltak az együttes működésre. A vezeték nélküli kommunikáción túl az Intel Centrino mobiltechnológia számos egyéb lehetőséget is kínál, többek között az akkumulátoros használati idő növekedését, illetve a vékonyabb és könnyebb kivitelt a kiemelkedő hordozhatóság érdekében.

Az Albacomp Activa Mobil gépek esetében a hálózathoz történő vezeték nélküli csatlakozást a Cisco Systems Aironet 1100 termékcsaládja támogatja. A noteszgépek a hozzáférési ponttal a Wi-Fi 802.11b szabványnak megfelelő beépített hálózati kártyával kommunikálnak 11 Mbit/s sebességgel. Az asztali számítógépek és a beépített kártyával nem rendelkező hordozható gépek esetében PCMCIA, MiniPCI vagy PCI interface-hez illeszthető Cisco vezeték nélküli hálózati kártyák biztosítják a kapcsolatot a hozzáférési ponttal.

Activa Mobil: vezeték nélküli kommunikáció Intel Centrino mobiltechnológiával

A rendszer moduláris felépítésének köszönhetően a készülékek új rádiós modullal az 54 Mbit/s sebességű, 802.11g szabványon alapuló kommunikációra is alkalmassá tehetők.

- Albacomp Rt. ✆ 350-8122
- info@albacomp.hu
- www.albacomp.hu

Creative

Hangstúdió a számítógépen

A Creative új hangkártyája, a Sound Blaster Audigy 2 Platinum eX az egyetlen THX minősítéssel rendelkező, hatcsatornás DVD-Audio hangkártya, amely 24 bit/96 kHz-es felvételre képes. A kártya egy belső, Audigy 2 hangprocesszorra épülő PCI kártyából és egy egyszerű használatot biztosító Audigy 2 külső beviteli/kiviteli egységből áll, amely stúdióminőségű csatlakozást tesz lehetővé három analóg sztereó csatlakozó, optikai és koaxiális be- és kimenetek, teljes méretű MIDI be- és kimenet, illetve két SB1394 (Firewire) csatoló segítségével.

Sound Blaster Audigy 2 Platinum eX: 24 bit/96 kHz- es, többcsatornás felvétel, DVD-Audio-lejátszás

A Sound Blaster Audigy 2 Platinum eX a hasonló nevű termékcsalád korábbi tagjainak minden tulajdonságát örökölte, többek között az EAX Advanced HD- és Hardware DirectX-támogatást, DVD-s mozik Dolby Digital EX effektusainak kezelését, valamint a 6.1-es hangrendszerek használatát mozikhoz, zenéhez és játékokhoz.

Legalább 6-szoros sebességű DVD-ROM-meghajtó szükséges a Sound Blaster Audigy 2 Platinum eX Advanced Resolution DVD-Audio-lejátszás használatához, amely 24 bit/192 kHz-es, sztereó hangminőséget nyújt, olyan részletességgel és tisztasággal lepve meg a hallgatót, amelyet sem az analóg lemezek, sem a CD-k nem nyújtanak. A 24 bites Advanced HD technológia 106 dB jel–zaj viszonyú, több mint nyolcszor tisztább az alaplapra integrált hangtechnológiáknál.

A rendszer tartalmazza a Creative MediaSource lejátszót, amellyel a felhasználók többek között sztereó MP3 zenéket alakíthatnak át 6.1-es surround hanggá. A Sound Blaster Audigy 2 Platinum eX emellett 24 bit/96 kHz-es felvételi lehetőséget kínál hatcsatornán tiszta hanghűséggel és magas teljesítményű analóg–digitális átalakítókkal. ASIO 2.0-támogatással felszerelve a rendszer támogatja a közvetlen monitorozást a rendkívül alacsony késleltetési idejű (2 milliszekundum) audiomeghajtóval.

A Sound Blaster Audigy 2 Platinum eX gazdag audio- és videokészítő programcsomaggal – Steinberg Cubasis VST 4.0 Creative Edition, Wavelab Lite 2.0, Ableton Live 1.5 Creative Edition, Image Line FruityLoops Pro 3.5 Creative Edition – kerül forgalomba.

- Ramiris Rubin Rt.
  888-3288
- www.ramiris.hu
- http://hu.europe.creative.com/

Wentiltech

Vantec-disztribúció

A Wentiltech Kft. több, hűtőkkel is foglalkozó gyártó mellett megkezdte a kaliforniai Vantec termékeinek magyarországi forgalmazását, amelyek Intel és AMD processzorokhoz egyaránt számos lehetőséget kínálnak.

A világpiacon nagy ismertségnek örvendő Vantec szereti különleges termékekkel elkápráztatni a nagyérdeműt. Ilyen többek között a kiváló minőségű, mindennemű védőáramkörrel megtűzdelt, alumíniumborítású tápegység, vagy a nagyméretű, hatalmas erejű Tornado házhűtő ventilátor.

A Vantec kínálatában is megtalálhatók a fordulatszám-szabályzós és hőmérséklet-kijelzős előlapok, a memóriahűtők, a különleges kialakítású IDE- és floppykábelek, valamint a merevlemez-beépítő keretek.

Nem, nem Aeroflot...

A Vantec legújabb terméke a speciális kialakítású, halk Aeroflow processzorhűtő ventilátorcsalád, melyet lapunk Gyorsteszt rovatában (➪ Csendes propelleres – PC Magazin 2003/8) tesztelünk is.

- Wentiltech Kft.
  390-1019
- www.wentiltech.com
- www.vantecusa.com

Azona

Kötetlen PC-használat

Vezeték nélküli többcélú billentyűzet és egér párossal jelentkezett az Azona.

Az eszközök segítségével egyszerűen és kényelmes használatot biztosítva teremthető kapcsolat a számítógép és a perifériák között.

A többcsatornás, digitális rádiófrekvenciás átvitellel működő eszközpáros esztétikus, fekete-szürke megjelenésű.

Az optikai, vezeték nélküli egér szinte tetszőleges felületen használható, a billentyűzeten pedig az elvárható multimédia gombokon túl a szövegszerkesztést megkönnyítő gyorsbillentyűk – kivágás, másolás, beragasztás – is helyet kaptak.

A vezeték nélküli íróasztal az interferencia elkerülése érdekében több rádiófrekvenciás csatornát kínál

Nem okoz problémát, ha kicsit távolabbról, kényelmesebb helyzetben szeretnénk számítógépünket használni, a többcsatornás rendszer pedig lehetővé teszi, hogy egy szobában egyszerre több ilyen eszközt is lehessen zavartalanul üzemeltetni.

- Miera Hungary Kft.
  239-8511
- miera@azona.hu
- www.azona.hu

Aosta AK300

Női elegancia

Nagy Zoltán

A fémből épített házban lévő készülék külső megjelenése nem azt a kategóriát tükrözi, amelybe árának köszönhetően besorolnánk. A 3 megapixeles gépnek nincs keresője, csak egy

Aosta AK300: hölgyek kezébe való

1,5 col képátlójú színes TFT képernyője. A 2-szeres zoomra és makrózásra is képes optikát kikapcsoláskor behúzza és elfedi a gép.

A fő üzemmódok kapcsolása tárcsával történik, egyéb lehetőségekhez több nyomógombot kell kezelni. A kijelző éles, kontrasztos képe elősegíti a szöveges menü használatát, csak közvetlenül rá sütő napfényben akad némi gond. A kijelző fényereje csökkenthető is, hogy kímélje a beépített lítium-ion akkumulátort, ami egyébként nem cserélhető, de ésszerű használat mellett egy napot kibír. Szintén az akkut kíméli és a várakozási időt csökkenti, hogy a vaku töltésének idejére a gép kikapcsolja kijelzőjét.

A beépített menü összetett, de jól használható. Külön be lehet állítani, melyek legyenek azok a fényképezési paraméterek (például záridő módosítása, vaku üzemmódja, fehéregyensúly stb.), amelyeket kikapcsolás után is megjegyez a gép.

Az AK300-zal legfeljebb 2848x2136 képpont méretű képet készíthetünk, de ezt már szoftveresen nagyítja fel a kamera, a fél colos CCD-vel saját erőből 2048x1536 képpontos méretre képes. 16 Mbyte-os beépített memóriájába beállítástól függően 24-150 fotót tárolhatunk, a kapacitást SD vagy MMC kártyával növelhetjük. A képeket USB porton tölthetjük PC-re, de a belső memóriából kártyára is másolhatjuk az adatokat.

Számunkra komoly hiányosságként merült fel, hogy az AK300-nak nincs állványrögzítő csavarhelye, így nem tudtunk mérési fotókat készíteni. Ezt leszámítva árához képest jó képességű és kellemes kinézetű készüléket kap kézhez a vásárló. A tartozékok között van egy zsinórral összehúzható védőtok, ami megerősíti azt, amit a gép kialakítása, lehetőségei alapján már sejtettünk, nevezeten: elsősorban hölgyek részére készült. A 110 gramm tömegű fényképezőgép ára bruttó 69 750 Ft, a garancia 1 év.

- Atcomp ✆ 431-3445
- www.atcomp.hu

Aosta AX330C

Jól bevált technológia

Nagy Zoltán

Az egészében fémből lévő házba hagyományos építésű gép került, vagyis nagyjából középen van a 3-szoros zoomra képes optika, felette az optikai kereső „szeme” és a vaku. A hagyományos formát követi, hogy az üzemmódokat a gép tetején lévő, szerintem kissé eltúlzott vastagságú tárcsával lehet kapcsolni. Kikapcsolt helyzetben az optika behúzva, takaró alatt pihen. Hasznos figyelmesség, hogy az üzemmódváltást nem követi azonnal az optika mozgatása, például ha fotózás után egy pillantást akarunk vetni az elkészült képre, és elég gyorsak vagyunk, akkor lejátszás, majd ismét fotózás módba kapcsolva nem fogja feleslegesen be- és kitekerni a lencsét a készülék.

Az 1,6 col átlójú színes TFT kijelzőn szöveggel kiegészített ikonos menürendszerrel végezhetjük el a beállításokat.

Aosta AX330C: megszokott külső és belső

Van is mit beállítani, például a fénymérési módot (mátrix vagy szpot), a képeffektust (szépia vagy fekete-fehér), a rekesz módosítását és egyebeket. Igénybe vehetünk előre elkészített beállításokat, például portrékészítéshez vagy éjszakai fotózáshoz. A vaku üzemmódjai ettől függetlenül is állíthatók, de sajnos nincs pirosszem-korrekció nélküli automata üzemmódja, vagyis ha kell, ha nem, kettőt villant. Ha ezt el akarjuk kerülni, állítsuk állandó üzemmódra, vagy kapcsoljuk ki a vakut.

Az optikai zoom mellé 4-szeres digitális nagyítás is társul, amit nem is lehet kikapcsolni. Szerencsére a kijelzőn jól látható, mikor érjük el az optikai lehetőségek határát. Az exponálás pillanatában eltűnik a kijelzőről a kép, és csak akkor kapjuk vissza, amikor a gép elmentette a fotót. Így éppen azt nem látjuk, amit a kamera rögzített, ráadásul gyors visszanézésre sincs lehetőség. Az exponáló gomb lenyomásakor, az automatika beállításához kimerevedik a kép, így nem lehet nyomon követni a téma változását. Ennek eredményeként gyors mozgások megörökítésére kevésbé alkalmas az AX330C.

A gép natív felbontása 2048x1536 képpont, a szoftveresen növelt maximális képméret 2720x2040 képpont. Azt már említeni sem kell, hogy a fotózás mellett mozgóképet, sőt hangot is lehet vele rögzíteni.

A beépített 16 Mbyte memória mellett SD vagy MMC kártyára is lehet rögzíteni a fotókat. PC-re USB 2.0-s csatolón keresztül lehet áttölteni képeket. Energiát egy egyedi formájú, de cserélhető lítium-ion akkumulátor szolgáltat, ebből többet beszerezve jócskán kitolható a töltés nélküli üzemidő. Nem tartozéka, de kapható a készülékhez dokkoló – ha belehelyezzük a gépet, egyszerre oldódik meg az akkutöltés és a képátvitel problémája.

A mérési eredményekből látható, hogy az AX330C képminősége árnyalatnyival elmarad 3 megapixeles, márkásabb társaiétól, de ezt a különbséget elviselhetővé teszi a készülék jóval kedvezőbb ára. A mintegy 200 grammos AX330C ára bruttó 74 750 Ft, a garancia 1 év.

- Atcomp ✆ 431-3445
- www.atcomp.hu

Mérési eredmények

Felbontás középen (vízszintesxfüggőleges): 1290x967 képpont
Felbontás a sarkokban (vízszintesxfüggőleges): 1260x895 képpont
Dinamikatartomány: 5 Fé
Képzaj, ISO 100/200: 4,60/7,46
Megvilágítás csökkenése a sarkokban vaku használatakor (zoom: 50 mm): 10,8%

Freecom Beatman Flash Recorder

Mini mindenes

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Az idő repül, amit mi sem mutat jobban, mint a Freecom MP3-lejátszók negyedik generációjának érkezése. A Freecom már a kezdetektől a befoglaló méretek csökkentésére, a kapacitás maximalizálására törekedett, és ehhez minden eszközt be is vetett. Kezdetben úgy tűnt, a 8 cm átmérőjű CD a megol-

dás, hiszen olcsó volt és viszonylag kicsi. Azonban mozgott, a lejátszóba kellett motor és olvasófej, a sok mechanika pedig a pehelysúly és az akadozás nélküli lejátszás rovására ment. A legutóbbi Beatman már 64 Mbyte-os flash memórián tárolta a zenefile-okat, a memóriát pedig 128 Mbyte-os kártyával bővíthettünk.

Beatman Flash Recorder: okos szépség

A legújabb változat ezt a korlátot tolja még kijjebb, valamint számos új lehetőséget kínál. A 128 és 256 Mbyte-os kivitelben kapható készülék utólag nem bővíthető memóriakártyával, de a 256 Mbyte éppen megfelelő kapacitás.

Ha már unjuk a felmásolt zenéinket, és nincs lehetőségünk újakat feltölteni, hallgathatjuk a beépített FM rádiót. Ha a rádió éppen kedvenc számunkat játssza, a dalt egyetlen gomb megnyomásával rögzíthetjük a memóriakártyára MP3 formátumban, 32–224 Kbit/s-os tömörítési bitrátával. Ezenfelül egy sztereó jack bemeneten külső jelforrásról is rögzíthetünk zenét, vagy a beépített mikrofonnal felvehetünk beszédet. Attól függően, hogy éppen melyik üzemmódban dolgozunk, a lejátszó mindent a megfelelő memóriaterületre ment, hogy ne kavarodjanak össze dalaink és egyéb felvételeink.

Az új, mindössze 41 grammos Beatman, ha lehet, még vékonyabb, elegánsabb kivitelű, mint elődje. Két oldalán egy-egy többcélú gombbal szinte mindent beállíthatunk – amit nem, arra adott további két gomb az előlapon. Természetesen többféle lejátszási sorrend adható meg, választhatunk az equalizer számos előre rögzített beállítása közül, de magunk is készíthetünk ilyet.

A kék háttér-világítású kijelző könnyen átlátható, a karakterek megfelelően nagyok, a szimbólumok egyértelműek. Hogy mindez működjön is, egyetlen AAA elemre (mini ceruzaelem) van szükségünk, mellyel 8 órán át hallgathatunk zenét, 17 órán keresztül rádiót, vagy rögzíthetünk egy két és fél órás műsort.

A dobozban találunk egy Sennheiser MX-300-as fülhallgatót, egy formás, jól használható in-line távirányítót, hordtáskát és védőtasakot, nyakba akasztható zsinórt, a készülék leírását és természetesen egy CD-t.

A Beatman Flash Recorder kiváló darab, a készüléknek csak apróbb gyengeségei vannak. Ilyen a háromállású választógomb, melynek két végállapota zene, illetve rádióadás hallgatására ad módot, középre állítva pedig a billentyűzárat aktiváljuk. Ha véletlenül rádióra kapcsolunk lezárás helyett, a készülék a zenét nem képes folytatni onnan, ahol abbahagyta. Bekapcsolni csak a készülék lejátszás gombjával lehet a Beatmant, távirányítóról nem. Ez a folyamat kicsit lassú, ráadásul nem indul automatikusan a lejátszás, ahhoz még egyszer meg kell nyomnunk a gombot.

A mellékelt szoftverrel tudjuk az MP3 és WMA file-okat le- és feltölteni. A gépre csak a Beatmannel felvett file-okat másolhatjuk át, a zenekönyvtár csak írható. Külön adatkönyvtár is létezik, ez írható és olvasható egyszerre. A szoftver egyébként végtelenül minimalista, bal oldalon könyvtárfa, fent könyvtártartalom, alul a Beatman aktuális

könyvtára található. A szoftverrel tulajdonképpen csak másolni tudunk, azt is nehézkesen. Sajnos nincsen feltöltési sor, tehát egyszerre csak egy könyvtárból tudunk számokat feltölteni. Ez jelentősen lassítja, nehezíti a feltöltési folyamatot. Mivel a feltöltés USB 1.1-es szabványú kapcsolaton keresztül zajlik, a sebesség sem észveszejtő.

A legújabb Beatman kiváló készülék – megfelelő kapacitás, gyönyörű kivitel, egyszerű használhatóság, rengeteg hasznos szolgáltatás. Sajnos akad még egy-két apróbb kényelmetlenség, ezek nagy részét azonban később szoftver, illetve firmware-frissítéssel lehet javítani. A 256 Mbyte-os Freecom Beatman Flash Recorder ára két év garanciával bruttó 94 990 Ft. A 128 Mbyte-os változatért 69 990 Ft kell a boltban hagynunk.

- Multimedia.hu ☎ 463-9030
- www.multimedia.hu/termek.php3?tabla=mpeg&sor=82&a=7
- www.multimedia.hu/termek.php3?tabla=mpeg&sor=83&a=7
- www.freecom.com/ecProduct_detail.asp?ID=748

DFI LANParty 875PRO

Sárba tiPRO

Rixer György

Amióta április körül az Intel a nagyközönség soraiba eresztette új, nagy teljesítményű desktop PC-s alaplapi chipkészletét, az i875P-t, egyre-másra jönnek ki az erre a megoldásra épülő, jobbnál jobb alaplapok. Ezek közül egy igazán érdekes kezdeményezéssel kívánjuk megismertetni olvasóinkat, a DFI gyártotta LANParty 875PRO-val.

A név szinte mindent elárul: i875P chipkészlet (ICH5R kvázi déli híddal), játékos irányultságú megközelítés és profi kivitelezés. Most lássuk azokat a részleteket, amelyeket nem árul el a név! Az alaplap impozáns méretű, vidám hangulatú dobozban érkezik, amiből egyből lehet sejteni, hogy nem fukarkodtak a termék mellé csomagolt extrákkal. Mielőtt azonban rátérnénk ezekre a nyalánkságokra, lássuk a házi feladatot, a technikai specifikációkat!

A normál ATX méretű LANParty ATX 2.03-as szabványú tápegységet igényel. A lap Socket 478-as foglalatába a jelenleg kapható összes Intel Pentium 4 belehelyezhető, azaz a 875PRO támogatja a 400/533 és 800 MHz-es processzoroldali buszsebességeket, illetve a Hyper-Threadinget is. Az MCH duálcsatornás memóriakontrollerének 2x2 DIMM foglalatot kell meghajtania, amelyekbe legfeljebb 4 Gbyte-nyi PC2100/2700 vagy 3200 sebességű modulokat rakhatunk, és a szokásos PSB/memória sebesség megkötések a'la i875P ezen az alaplapon is élnek, sőt a PAT funkcionalitás csak a 800 MHz PSB-s procik esetén él.

Az alaplapon az egy szem AGP 8x rés mellett van még öt PCI-os bővítési lehetőség is, illetve összesen (a FrontX panelt használva) hat USB 2.0 port áll rendelkezésünkre. Az ICH5R két normál UDMA/100 csatorna mellett felkínál még két RAID 0 támogatással bíró Serial ATA csatornát is. Ha ez valakinek nem lenne elég, nincsen baj, ugyanis a LANParty 875PRO-n van még egy fedélzeti HighPoint HPT372N RAID vezérlőlapka is, amely két UDMA/133 csatornát biztosít 0 és 0+1-es RAID támogatással, sőt ismeri az integrált RAID megoldásokhoz képest szokatlan RAID 1.5 üzemmódot is. Mindez együttvéve komoly és minőségi háttértár-kapacitást biztosít az alaplap használójának.

DFI LANParty 875PRO

A fedélzeti audiót egy hatcsatornás CMI9739A AC'97 audiovezérlő váltja ki, amelyet a szokásos három hátpaneli jack kimeneten felül használhatjuk a csomagolt SPDIF In/Out kiegészítő panel segítségével is. A hálózati megoldás igényessége egy LANParty termék esetében kritikus, és a DFI semmit sem bízott a véletlenre, hisz az Intel gigabites hálózati kontrollerét használja, ami a CSA (Communications Streaming Architecture) dedikált buszon kommunikál a gép többi részével, ezzel tehermentesítve a PCI buszt.

Egy, főleg a hardcore osztályú játékosok számára tervezett alaplapnál szintén kiemelt jelentőségű a termék tuningpotenciálja. Nos, a gyémántvirágosoknak itt sem kell szégyenkezniük. A BIOS 'Genie BIOS Setting' részlege tud mindent, amit egy ilyen kategóriájú lapnak tudnia kell. Az MCH üldögélő hűtőborda igencsak méretes darab, és a diagnosztikai LED sor sem árt bizonyos rendszerindítási problémák elhárításánál (nekünk – a termék szerencséjére – nem kellett kihasználnunk ezt a funkciót, mivel stabilitása teljes mértékben kielégítő volt). Ahogyan az az apró táblázatunkból is kitűnik, a LANParty 875PRO nagyon gyors, még az általunk használt 533 MHz-es PSB-jű procival is.

Térjünk rá az extrák beígért taglalására. Először is kapunk az alaplap mellé egy olyan hordtáskát, amelynek segítségével egy egész gépházat – szinte szó szerint – a nyakunkba vehetünk (azaz a vállunkra), így biztosítva annak szállítását.

Habár az ötlet egyedi, és alapjában véve nem rossz, én megnézném magamnak azt a játékost, aki igy szállítja el mondjuk óbudai lakásából a gépét egy csepeli Quake-partira – szigorúan csak a BKV szolgáltatásait igénybe véve! És akkor még sehol sincsen a monitor és az egyéb kiegészítők. Hasonlóan „nagyon hasznos" a méretes „LANParty" matrica, ám azt el kell ismerni: jól néz ki, és egyből fel is applikáltam a tesztlaborunk ajtajára. Sokkalta hasznosabb azonban a FrontX fantázianévre hallgató, 5,25 colos meghajtóhelybe illeszthető panel, amely két USB 2.0, egy mikrofon és egy általános audiokimenetet (jack) ad a gépünk előlapján. USB memóriakulcsok és a rövid vezetékkel bíró fejhallgatók esetében nagyon jól tud jönni ez a panel.

Kapunk továbbá egy teljes készlet (két UDMA/133, egy FDD) foszforeszkáló anyaggal bevont rounded IDE kábelt, egy kis csomag szilikonpasz-

Mérési eredmények

Gyártó, típus	DFI LANParty 875PRO
Alaplapi chipkészlet	Intel i875P
Mérési eredmények	
3DMark 2000 v1.1 defualt futás	14 168 3D mark
3DMark 2001 SE default futás	13 344 3D mark
Qukae III Team Arena 1.27h – timedemo, mpdemo1, 640x480x16 bit, Fastest grafika	270,0 képkocka/s
PCMark 2002 Free	
– CPU score	6870 pont
– Memory score	6476 pont
– HDD score	808 pont

Tesztkonfiguráció: Intel Pentium 4 2,8B GHz processzor, 2x256 Mbyte PC3200 Corsair TwinX memória, Coolink COOL 401 CPU-hűtő, Asus V8460U Deluxe videokártya, Seagate Barracuda III merevlemez, Teac CD-W58E CD-meghajtó, Enermax EG365P-VE táp, Windows XP Professional SP1, DirectX 9.0a, Detonator 44.03.

tát (processzort gyakran cserélőknek ez igazi áldás) és egy csomag füles jumpert.

Bár nem hozzáadott „anyag”, ám feltétlenül az extrák sorába tartozik a nyákon található Power On és Reset gomb, kis figyelmesség gyanánt a fanatikus buherálók számára.

Esztétikai plusz az alaplap fekete-(vagy legalábbis valami olyasmi)-narancssárga színvilága, ahol is egyes komponensek elvileg szintén világítanak a sötétben.

A termék dokumentációjára sem lehet panasz, ahogyan senki sem fogja felemelni szavát a hozzá csomagolt WinDVD és WinRip (hát igen, a gamer arcok csípik az MP3-at) szoftverek láttán.

Összességében a DFI LANParty 875PRO-ja egy stabil és erőteljes alapra épülő, nagy teljesítményű alaplap, erős tematikai beállítottsággal.

Mivel az alaplap önmagában (teljesítmény + szolgáltatások) is megállja a helyét a piacon a versenytársakkal szemben, ezért egynémely feleslegesnek tűnő sallangja megbocsátható neki. Sőt lesznek olyanok, akiknek ezek az extrák be fognak jönni. Itt bizony nem csak reklámszöveg, hogy „játékosoktól játékosoknak”. A LANParty 875PRO ajánlott bruttó végfelhasználói ára 53 500 Ft, két év garanciával.

- Forgalmazó: Expert ✆ 450-2470
- www.expert.hu
- DFI LANParty 875PRO: www.lanparty.com.tw/Product/xx_product_spec_details_r_us.jsp?PRODUCT_ID=1134
- DFI LANParty alaplapok webhelye: www.lanparty.com.tw/LP/index_lp_us.jsp
- Az Intel hivatalos i875P-oldala: www.intel.com/design/chipsets/875P/index.htm

Gainward FX PowerPack! Ultra/760 XP ‘Golden Sample’

Az aurea sectio művészete

Rixer György

Természetes, hogy a Gainward is azonnal meglovagolta a GeForce FX trendet, amint ez fizikailag lehetővé vált, és ennek egyik gyümölcse a címben szereplő, nagyon hosszú nevű videokártyájuk is. Legfőbb tulajdonságait tekintve az Ultra/760 XP GS a GeForce FX 5600 Ultra GPU köré épül, 128 Mbyte fedélzeti memóriával rendelkezik (van már 256 Mbyte-os változat is), és a memória 128 bites buszon kommunikál a grafikus processzorral. A kártyán helyet foglaló, BGA-tokozású memóriachipeket ugyan hűtőbordák fedik, ám mi arra gyanakszunk, hogy 2,5 ns időzítésűek.

A közepesnek mondható befoglaló méretekkel rendelkező nyákon helyet kapott egy kiegészítő tápcsatlakozó is. A kártya az eredeti FX 5600 Ultra referenciaajánlások alapvonalai mentén dolgozik BIOS-ból, azaz 2D-s használat esetén 235 MHz-es mag-, illetve 700 MHz-es (effektív) memória-órajelekkel, míg 3D-s üzemelés esetén a tempó 350/700 MHz-re vált. Nem volna azonban Golden Sample ez a kártya, ha a gyártó a válogatott alkatrészeken és az ExperTool szoftveren keresztül ne garantálna egy magasabb elérhető órajelet, amely jelen esetben 3D-s működés során 380/780 MHz. Saját további tuningtesztünk alapján a kártya magja 420, míg a memóriája egészen 865 MHz-ig volt stabilan húzható (lásd FX 5200-as tesztünket az „aszinkron tuning” tudnivalókról). A táblázatban a 380/780 MHz mellett mért eredmények szerepelnek, ahol is a termékeknek a GeForce4 Ti 4600 ellen kellett szorítóba lépnie.

Az Ultra/760-on a GPU hűtése egyedi kialakítású hűtőbordával történik, ami leginkább egy széltől fútt tábortűzre hasonlít (kissé lapított kivitelben). Ez a megoldás egyben rányúlik a TV-enkóder chipre is, így csak találgatni tudjuk, hogy a Philips vajon melyik lapkája dolgozik ezen a terméken (feltehetőleg a mostanság divatba jött 7114H). A memóriachipek hűtése passzív jellegű.

Az eddig elmondottak sem hangzanak rosszul, ám ez a kártya a házi videózás terén is egy erősebb darabnak számít. Az Ultra/760 XP rendelkezik egy hátpaneli VIVO csatlakozóval, amit a fentebb már „meggyanúsított” Philips lapka hajt meg, illetve aminek kihasználásához a termék dobozában találunk egy VIVO breakout kábelt. Ezzel eddig rendben is volnánk, tudjuk digitalizálni videokazettáinkat tartalmát, amihez nem jönnek majd rosszul a csomagolt InterVideo szoftverek. Ami az igazi plusz ezen a téren, az a szintén gyárilag hozzáadott Firewire (IEEE-1394) kártya négy porttal, így életünk élményeiről és borzalmairól (hmmm, Amerikai szépség, hmmm) digitális rekorderrel készített felvételeinket akadály nélkül átcsurgathatjuk PC-nkbe.

Gainward FX PowerPack! Ultra/760 XP ‘Golden Sample’

A kártyához adott dokumentáció rendben van, ám a csomagolt szoftverek mind – persze logikus módon – audio- és videofeladatokra fokuszáltak. Azért egy ilyen kaliberű – és árú – 3D-s kártyához adhatna a cég legalább egy teljes játékot. Az Ultra/760 GS 3D-s teljesítménye rendben van a mostani játékok tekintetében, és bizonyos kompromisszumok mellett rendben lesz a következő generációs játékok esetében is. A GeForce4 Ti 4600-zal történő összehasonlítás rámutat az FX 5600 Ultra igazi erősségeire (DirectX 9 hardveres támogatás és hatékony élsimítási algoritmus), és gyengeségére (a 2+2 rendszerű pixelcsővezeték megoldásra). Elképzelhető, hogy optimalizációval (szinkron vagy valami még bonyolultabb séma szerinti órajelezés – ez még egy feltárandó és kutatandó terület) akár 10-20%-nyi teljesítménynövekedés is elérhető.

Alapozom ezt arra, hogy a kártya az aszinkron 420/865 MHz-es tuningsebességek mellett mintegy 80 3D markkal elmaradt a 380/780 MHz-es alapórajelekkel mért eredménynél! Könnyen lehet, hogy itt az új Nvidia referenciaspecifikáció, a 400/800 MHz az ésszerű megoldás. A kártya hardverből bírni fogja. Végül rá szeretnék mutatni a terméknek egy olyan tulajdonságára, amely egyre több vásárló szempontjából válik fontossá. A GPU aktív hűtése bizony nem a leghalkabb. Szó sincs FX 5800-as szélzúgásról, de egy közepesen erős CPU-hűtő (a Socket 462-es megoldásokra gondolok, nem az ultrahalk Intel gyári hűtőkre) zajszintjét azért produkálja a Gainward ezen kártyája.

Mindent egybevetve a Gainward FX PowerPack! Ultra/760 XP ‘Golden Sample’ – szünet a levegővétel okán – azon vásárlók számára lehet ideális megoldás, akik hobbiszinten művelik az amatőr videózás különféle válfajait, ám azért a PC-s játékokat sem vetik meg. Mindkét területen hosszabb távon is megfelelő társuk lesz a maszk logós cég ezen terméke. A kártya bruttó kiskereskedelmi ára a cikk elkészültének idején 71 800 Ft volt, 3 év garanciával.

- Forgalmazó: Herta ✆ 322-2232
- www.herta.hu
- Az Nvidia hivatalos GeForce FX 5600-oldala: www.nvidia.com/view.asp?PAGE=fx_5600
- Gainward FX PowerPack! Ultra/760 XP ‘Golden Sample’: www.gainward.de/gwnewsite/gweurope/gwcontent/c21a.htm

Mérési eredmények

Gyártó, típus	Gainward FX PowerPack! Ultra/760 XP 'Golden Sample' (380/780 MHz)	Nvidia GeForce4 Ti 4600 128 MB referenciakártya (301/651 MHz)
3DMark 2001 SE build 330		
– 1024x768x32 bit (default futás)	11 836 3D mark	13 335 3D mark
– 1024x768x32 bit, 4 mintás élsimítás	7175 3D mark	6903 3D mark
– 1600x1200x32 bit	7442 3D mark	8552 3D mark
– 1600x1200x32 bit, 4 mintás élsimítás	3240 3D mark	2754 3D mark
3DMark03 build 330		
– default futás	2479 3D mark	1711 3D mark
– 1024x768x32 bit, 4 mintás élsimítás	1429 3D mark	829 3D mark
– 1024x768x32 bit, 4 mintás élsimítás, 8x aniso filter	1264 3D mark	549 3D mark
Return to Castle Wolfenstein 1.1 - wpd 1.03, timedemo, checkpoint		
– 1024x768x32 bit, High Quality	116,3 képkocka/s	145,2 képkocka/s
– 1024x768x32 bit, High Quality, 4 mintás élsimítás	85,3 képkocka/s	100,6 képkocka/s
– 1600x1200x32 bit, High Quality	56,6 képkocka/s	114,2 képkocka/s
– 1600x1200x32 bit, High Quality, 4 mintás élsimítás	36,4 képkocka/s	40,3 képkocka/s
Unreal Tournament 2003 Demo, HardOCP benchmark V2.1, D3D, 1600x1200, High Quality, Average FPS		
– antalus	56,1 képkocka/s	62,0 képkocka/s
– asbestos	76,3 képkocka/s	99,1 képkocka/s
– citadel	58,0 képkocka/s	79,5 képkocka/s

Tesztkonfiguráció: DFI LANParty 875PRO alaplap, Intel P4 2,8B GHz processzor, 2x256 Mbyte PC3200 Corsair TwinX DDR SDRAM, 20 Gbyte-os Seagate Barracuda III merevlemez, Teac CD-W58E CD-meghajtó, Coolink COOL 401 CPU-hűtő, Enermax 350W ATX 2.03 táp, Samsung SyncMaster 900IFT monitor, magyar Windows XP Professional SP1, DirectX 9.0a.

Vantec Aeroflow VP4-C7040

Csendes propelleres

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Még nem foglalkoztunk már processzorhűtőkkel, holott szerepük továbbra is kulcsfontosságú, feladatuk pedig egyre nehezebb. Sokak számára roppant unalmasnak tűnhet fémkockákról és ventilátorokról beszélni – nos, nem mindig az.

A téma érdekességét erősíti a Vantec új processzorhűtője, az Aeroflow. A Vantec új név kis hazánkban, de külföldön már bizonyított, ezen a területen többéves tapasztalattal bír.

Az Aeroflow hűtő két újdonságot is alkalmaz a nagyobb hatásfok eléréséhez. A borda első kinézetre is furcsa, hiszen a szokásossal ellentétben ennek mind a négy oldalán találunk hűtőrácsokat. Ez a jobb hődisszipációt segíti elő, egyszerre mind a négy irányba. A processzorral közvetlenül egy rézbetét érintkezik. Sok rézbetétes hűtő teljesítményén nem lehet észrevenni a réz jótékony hatását, ami sokszor amiatt van, hogy a ventilátor a borda közepét csak kismértékben képes hűteni. Ezen a Vantec úgy segített, hogy középről áthelyezte a motort. A ventilátor lapátjai középen egy kis tengelybe és annak csapágyába csatlakoznak, ami nagyjából 75%-kal kisebb helyet foglal, mint egy motorral felszerelt változat. A motor kívülre, a zárt káva alá került, így javítva a teljesítményt és csökkentve a hangot. A technológia neve Tip-Mag-netic Driving (TMD).

Vantec Aeroflow VP4-C7040: lehet másképp

A készüléket a teszt során egy Intel gyári hűtővel hasonlítottuk össze azonos körülmények között. A Vantec ugyan némileg hangosabb volt, az átlagos 5600-as fordulatszámú ventilátorok (merthogy az Aeroflow fordulatszáma is ennyi a gyári adatok szerint) zajától mégis nagyon messze volt. Érdekes, hogy a Motherboard monitorprogram 4300-as átlagos percenkénti fordulatszámot jelzett ki, holott a ventilátor nem alkalmaz semmiféle fordulatszám-szabályzó technológiát.

A Vantec Aeroflow jól vizsgázott. A 2,4 GHz-es Intel Pentium 4B CPU-t 48 Celsius-fokos átlaghőmérsékleten tartotta, és hosszú ideig tartó, legmagasabb terheltségnél sem engedte 53 Celsius-foknál feljebb. Ugyanebben a környezetben egy gyári Intel hűtő csak mintegy 58-60 Celsius-fokot volt képes tartani, igaz, azt szinte hang nélkül.

Az Aeroflow kapható AMD és Intel processzorokhoz egyaránt. A rögzítésen kívül csak a borda méretében különböznek egymástól. Az inteles változat ára 1 év garanciával bruttó 6875 Ft, az AMD-sé bruttó 7000 Ft.

- Wentiltech Kft. ✆ 390-1019
- www.wentiltech.hu
- www.vantecusa.com/afc450.html
- www.vantecusa.com/afc250.html

A Gyorstesztben szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott AMD XP 2100+ processzoros géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük. A processzort az Elbatex biztosította. A konfigurációt a CHIP Magazin mutatta be részletesen, teszteredményekkel, 2002/9. számában.

- Herta Kereskedelmi Kft. ✆ 322-2232
- www.herta.hu
- Elbatex – Hun Kft. ✆ 329-0842
- www.elbatex.hu

Mozi a tévében

A számítógépre gyakran gondolunk úgy, mint ház, monitor, egér és billentyűzet együttese. De a PC-nek folyamatos a térhódítása, már a televíziót is birtokba vette. Ahhoz, hogy kedvenc Windowsunkat a tévé képernyőjén láthassuk, csak egy tévékimenetes videokártyára van szükség.

Tóth G. Gergely (tgeri@dpg.hu)

Annak ötlete, hogy a tévé helyettesítse, illetve kiegészítse a monitort, már régebben felmerült, de a módszer mostanra terjedt el igazán. Manapság nem kell külön bővítőkártyát beszereznünk a megvalósításhoz, az újabb videokártyák eleve alkalmasak rá.

Néhány éve a Matrox rukkolt elő az első kereskedelmi forgalomba szánt, két kimeneti eszközt kezelő kártyájával, a G400-zal. Ezt nem sokkal később a G400 Max követte.

A technológiát, amellyel közvetlenül a videokártyára köthettünk két monitort, Dualheadnek nevezték. A G400 Max kártyán két hagyományos VGA csatlakozót találhattunk, ezek fogadták az egy-egy monitort.

A Matroxot kicsivel később az Nvidia követte a GeForce2 MX-szel. Az Nvidia kártyája szintén két monitort tudott egyszerre üzemeltetni, de a módszert itt TwinView-nak hívták.

A TwinView esetében lehetőségünk volt (illetve van) arra, hogy a két monitor két külön asztalként működjön. Míg az egyiken például játszhattunk, addig a másikon internetezhettünk.

De a második monitor az első kibővítése is lehetett. Mind horizontálisan, mind vertikálisan megnyújthattuk az asztalt, elérve a kívánt felbontást. Így ha az egér kifutott az egyik monitor képéről, rögtön megérkezett a másikra.

info

- MagiComp ✆ 215-36-95
- www.magicomp.hu
- www.ati.com
- www.rage3d.com
- www.nvidia.com
- http://tvtool.info/index_e.htm
- www.matrox.com
- www.matrox.com/mga/products/mill_g400/home.cfm
- www6.tomshardware.com/graphic/20010316/index.html

A harmadik nagy rivális, az Ati sem váratott sokat magára. Kiadta Radeon VE típusú videokártyáját. Ezen már nem két hagyományos VGA kimenet volt, hanem egy VGA, egy DVI és egy TV-Out (S-Video) is.

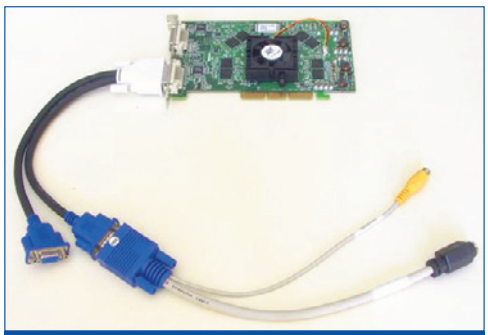

DVI → 2 VGA → RCA és S-VID

Az Ati sem akart lemaradni a nevek versenyében: Hydravisionre keresztelte több képernyős megoldását.

A névről talán nem is gondolnánk, hogy a többmegjelenítős technikára utal. De a görög mitológia ismerői tudják: Hydra egy többfejű szörny volt, akit a mítosz szerint Héraklész győzött le.

A három említett termék közül igazság szerint csak a Radeon VE-t tekinthetjük tévékimenetes kártyának. Egy kártya akkor tévékimenetes, ha találunk rajta egy dekódoló lapkát. Ez teszi képessé a kártyát arra, hogy a televízió (videomagnó) számára is fogadható jeleket küldjön.

Dekódoló lapkák

Mint azt már említettem, a tévére érkező jel a kártyán található dekódoló lapkától függ. Az Nvidia újabb kártyáin Conexant, Philips és Chrontel dekóder lapkákat használ.

A gond ezekkel az, hogy többségük a 640x480, illetve a 800x600 képpontos felbontást támogatja alapértelmezés szerint. A tévékészülék viszont a 768x576-os felbontást igényli.

Számos betűszóval, rövidítéssel találkozunk, amelyek tévékimenettel kapcsolatos csatlakozótípusokat takarnak. Tekintsük át ezeket!

VGA, DVI, S-VID, COMP

Az igazi monitorcsatlakozó a VGA (Visual Graphics Array). Korábban más jelentése volt a mozaikszónak, de manapság a hagyományos monitorcsatlakozóra utal.

A DVI (Digital Visual Interface) az újabb, főleg LCD monitorok csatlakoztatására szolgál. Ha VGA-ra volna szükségünk helyette, használhatunk DVI–VGA átalakítót.

Az S-VID az S-Video rövidítése. Ez a csatlakozó adja a legszebb képet. Segítségével közvetlenül a videóra csatlakoztathatjuk a videokártyát – ha van rajta ilyen bemenet.

A COMP a Composite rövidítése. Hazánkban ezt a típust inkább RCA-nak hívják. Ezzel is közvetlenül a tévére, illetve a videokészülék bemenetére köthetjük a számítógépet (ha van rajta ilyen csatlakozó).

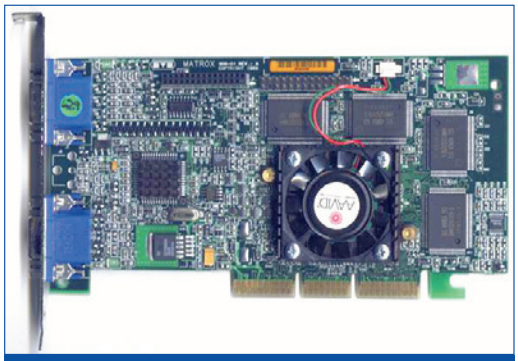

Két feje van és Matrox. Mi az?

Itt jegyzem meg, hogy néhány kártyán (főleg az újabb Nvidia és Ati kártyákon) találhatunk egy, a fentiektől eltérő csatlakozót is. Megnevezése nem egyértelmű, de a kártyákon általában ezt is Composite-ként tüntetik fel. Az ide illeszkedő kábel végén egy S-VID és egy RCA csatlakozót találhatunk. A kábel helyet spórol: egyetlen csatlakozót kell csak a kártyára tenni. (Fontos, hogy a

kártyákhoz nem adnak mindig ilyen átalakítókábelt. Ha csak egy S-VID kábelt kapnánk hozzá, vegyük meg a hiányzó tartozékot.)

RCA és Y/C (S)

E két csatlakozó általában egymás mellett található a tévékimenetes videokártyákon. (A két név két technológiát is megkülönböztet.)

Az Y/C (vagy S, azaz Super) kábel külön továbbítja a fénysűrűség (luminance, Y) és a színtelítettség (chrominance, C) jeleit. Ezek alapján jön létre a tévéképernyőn a teljes kép.

Az RCA kábel esetében ezek a jelek új jellé állnak össze, amelyet a tévé szétválaszt. Ekkor érvényesül az elektronika egyik „alaptörvénye”: minél többet babrálsz egy jellel, annál inkább torzítod. Az RCA kábellel közvetített kép tehát elvileg rosszabb minőségű lesz, mint az Y/C kábellel továbbított, mert az előbbi esetben a jelek először összeadódnak, majd szétválasztódnak. Persze ezt a minőségromlást egy átlagos „végfelhasználó” nem érzékeli.

PAL/NTSC

A National Television System Committe (nemzeti televíziós rendszerek bizottsága) alkotta meg az NTSC szabványt. (Egyesek a betűszóban a „Never The Same Color” – sosem ugyanaz a szín – kifejezést vélik felfedezni...)

Ez volt a világon az első, színes televíziókra vonatkozó szabvány, emellett az újabb rendszerek alapja is. Az Egyesült Államokban vezették be 1953-ban.

Hátránya, hogy az általa előállított képminőség nagyon érzékeny az elektronikus torzításokra, zajokra. Többek között emiatt szabadalmaztatta Európában dr. Bruch (a Telefunken mérnöke) a PAL rendszert (Phase Alternation Line – fázisváltó sor) 1962-ben.

A PAL az NTSC kissé módosított változata, alapelvük azonos. Apró különbségeik egyike, hogy a PAL rendszer 50 Hz-es képfrissítéssel dolgozik, az NTSC pedig 60 Hz-essel, ami kellemesebb a szemnek. (A két technológia lényegi eltérése egyébként a színek előállításában van. Emiatt látszik fekete-fehérnek a PAL-os készülékeken az NTSC-jel.)

Európában szinte minden országában a PAL szabvány érvényes, annak ellenére, hogy az NTSC-rendszerű vevők egyszerűbb felépítésűek és olcsóbbak is. Ne vásároljunk tehát olyan kártyát, amely nem kezeli a PAL szabványt!

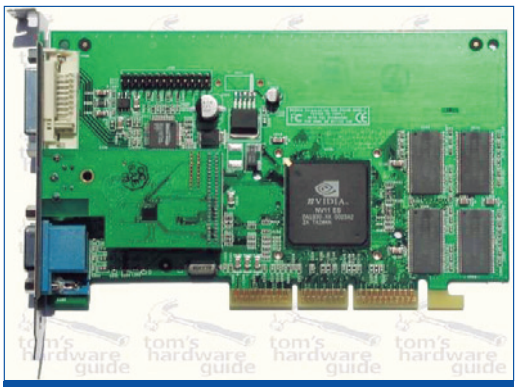

VGA és DVI – a nyerő páros?

A PAL-on és az NTSC-n kívül – melyek a legelterjedtebbek – rengeteg szabvány létezik. A harmadik, széles körben ismert szabvány az 1957-ben kifejlesztett SECAM. Franciaországban alkották, de ma már ott sem használják.

Hajtsuk meg a kártyát!

Ha már beszereltük tévékimenetes kártyánkat, a driverek telepítése

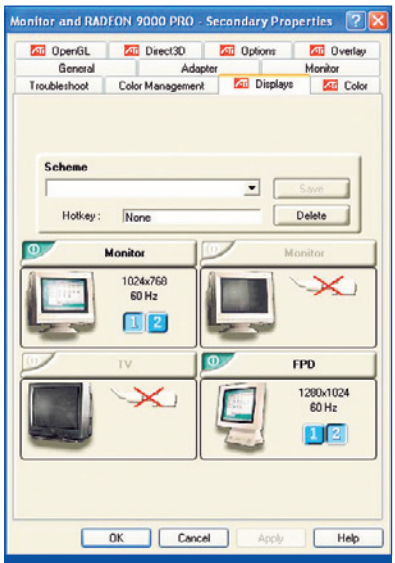

Hydravision Ati módra

következik. Korábban az Nvidia vitte el a pálmát driverek terén, mivel az éppen aktuális Detonator driver az összes addigi Nvidia kártyát kezelte – többnyire jól.

Ha a kártya gyártójánál (például az Asusnál, az Abitnél, az inno3D-nél) elérhető saját driver, inkább azzal próbálkozzunk.

Az Ati a driverek terén most kezd felzárkózni az Nvidiához. A Catalyst drivercsomag jelenleg a 3.0-s verziónál tart. Az Ati csaknem összes kártyája működik vele (leszámítva persze a nagyon régieket). Míg az Nvidia esetében elég csak magát a drivert telepíteni a tévékimenet működéséhez, addig az Ati kártyáinál egy Control Panel nevű programot is fel kell tennünk. Ha csak a drivert telepítjük, a tévékimenet olykor kikapcsolódhat. A szoftverrel ez a gond megoldódik, ráadásul különböző beállítások is elérhetővé válnak.

Szerencsére mindkét gyártó driverei beszerezhetők magyar nyelvű változatban. Méretük sem túl nagy, a multilingual (többnyelvű) változatok 5-15 Mbyte-osak.

3, 2, 1... Kilövés!

Hangsúlyozzuk: a számítógépbe csatlakoztatott egyéb kábelekkel (például az egér vagy a billentyűzet vezetékével) ellentétben a TV-Out kábelt – legyen szó S-Videóról, vagy RCA-ról – nem szabad menet közben csatlakoztatnunk, illetve

RCA (Comp), S-Video, VGA

kihúznunk. (Persze a többit sem érdemes.) Ez akár a kártya meghibásodását is okozhatja!

Nem mindegy, hogy a videokártyát és a tévét (videót) milyen hosszú kábel köti össze. 5 méternél hosszabb, árnyékolás nélküli kábelek (például RCA) rontják a minőséget. (Elektronikus zajok esetén akár élvezhetetlenné, torzzá is válhat a kép.)

Ha hosszabb távolságot szeretnénk áthidalni, koaxiális kábelt használjunk. Ezzel kössük össze a tévét és a videót, a videokészüléket pedig rövid kábellel csatlakoztassuk a videokártyához.

De van más lehetőség: a rádióvevős jelátvivő készülék. Ez is garantálja a jó képet, ráadásul a kábelektől is megszabadulhatunk.

Ezek az egyre könnyebben beszerezhető szerkezetek rádiójeleket használva továbbítják az információt (⇨ Házi tévé-adóvevők - PC Magazin, 2003/1/123). Használatukhoz – magától értetődően – kell egy vevő- és egy adóegység. Ezeket bizonyos határokon belül tetszőleges távolságra helyezhetjük el. A számítógép mellé tegyük az adót, a tévé (videó) mellé a vevőt.

Miután csatlakoztattuk a megfelelő kábelt a kártya tévékimenetére, illetve a tévébe (videóba), üzemeljük be a gépet. Ezután kapcsolhatjuk be a tévékimenetet a videokártya beállításai között.

Az Ati-féle programban csak nyomjuk meg az apró tévékészülék melletti bekapcsoló gombot.

Az Nvidia driverekben másodlagos kimeneti eszközként kell kiválasztanunk a tévét, illetve be kell állítanunk a szabványt is (PAL/NTSC – Magyarországon a PAL van érvényben). A kép mindkét esetben megtekinthető marad tévén és monitoron egyaránt. (Az Nvidia-driverek klónnak nevezik ezt a lehetőséget.)

Használhatjuk még többasztalos módban is a két megjelenítőt, illetve a második az első kibővítése is lehet. (Persze ha a monitor a tévétől három méterre van, ez elég mulatságos.)

RCA (Comp), S-Video, VGA

A monitoron és a tévén megjelenő kép tulajdonságait külön állíthatjuk be. Mozgathatjuk, nyújthatjuk, növelhetjük a fényerőt stb. De a kártyákon található dekódoló lapkák többsége 800x600-as felbontásnál nagyobbra nem engedi beállítani a tévé képét.

Így ha például a Windows asztala 1024x768-as felbontásban van, a tévén az asztalnak csak egy 800x600-as részletét látjuk.

Ekkor a tévé képernyőjén az egér segítségével járhatjuk be az egész képet. De egyszerűbb, ha összehangoljuk a tévé és az asztal felbontását.
(Más, hagyományos tévékimenetes kártyák tévécsatlakozóját eleve csak akkor kapcsolhatjuk be, ha a képernyő felbontása 800x600-nál nem nagyobb.)

Mozi, mozi, mozi

A videokártyák szoftverei egyre több kényelmi szolgáltatást kínálnak. Ezek egyike a videotükrözés (videomirror). Ha ezt bekapcsoljuk, a tévén csak a számítógépen lejátszott film fog megjelenni, teljes képernyőben – a monitoron pedig kis ablakban peregnek a képkockák, és közben más programokat is kezelhetünk.

Állíthatjuk a fényerőt, a kontrasztot stb. Ráközelíthetünk a kép egyes részleteire. A tévén megjelenő kép arányait is

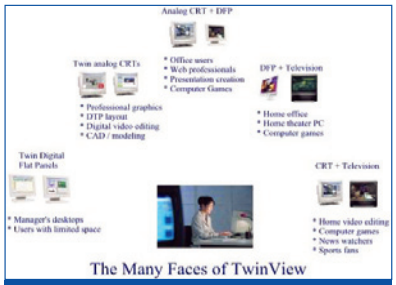

TwinView – a lehetőségek tárháza

kedvünk szerint állíthatjuk (például szélesvásznú film esetén 16:9-re, tévéfilmnél 4:3-ra).

A fekete keret

Ez a „hiba” főként az Nvidia kártyákkal jelentkezhet. Tünete: a tévén megjelenő kép nem tölti ki az egész képernyőt, a kép körül fekete keret látható. Sajnos nincs megfelelő megoldás rá.

Létezik ugyan egy német fejlesztésű program, a TVTool, amelyben beállíthatjuk, hogy a tévén megjelenő kép asztal (desktop), vagy teljes méretű (full screen) legyen. De az előbbi beállításnál megmarad a keret, az utóbbinál pedig annyira „teljes” lesz a kép, hogy ki is lóg a képernyőről. De legalább dönthetünk: eltűrjük a fekete keretet, vagy lemondunk a kép széleiről.

TVTool

A hátrányok után szóljunk a kis program előnyeiről! A készítők weboldalán találunk letölthető, módosított drivereket – ezek a Detonator különböző verzióinak egyes változatai. Ezek abban térnek el az Nvidia honlapjáról letölthető eredeti driverektől, hogy kezelik az ominózus 768x576-os felbontást. Ha tehát telepítjük a módosított driverek egyikét, a másodlagos kimeneten ezt a felbontást is élvezhetjük.

A programnak van ugyan klón opciója is, de ezzel a monitor frekvenciája csak 50 Hz lesz – szinkronban a tévé frekvenciájával, hisz az is 50 Hz-es jellel dolgozik. Ezt kevés általam ismert monitor tolerálja. (A megjelenő kép ekkor megnyúlik, korrigálni sem tudjuk, sőt még a szemünket is terheli.)

Hang nincs?

Ha tévén szeretnénk élvezni a számítógép által lejátszott filmeket, hangról is gondoskodnunk kell, mert a videokártya csak a videojeleket biztosítja. Ehhez vegyünk egy kábelt, amely összeköti hangkártyánk kimenetét a videokészülék

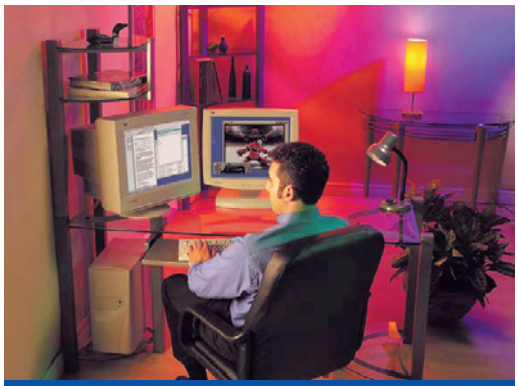

Két monitor jobb, mint egy

audiobemenetével vagy a tévékészülékkel.

Ahhoz, hogy tévénken lássuk is a számítógép által sugárzott képet, általában a videokészülék csatornájára, vagy a video2 csatornára kell állítanunk a készüléket – ez attól függ, hogy a videokártyát a tévé bemenetére vagy a videóéra kötöttük.

Kezdődhet a film!

Az eddig kényelmetlen irodai székből, 14 colos monitorunkon végigszenvedett filmet ezután nagy képernyős tévénken láthatjuk, 5.1-es házimozirendszerünk akusztikus támogatásával. A teljes kikapcsolódáshoz a kényelmes kanapén, pattogatott kukoricán és jó társaságon kívül már nem is kell más, csak egy számítógép-távirányító...

A nagy EPIÁtor

Manapság a gépvásárlás első eldöntendő kérdése: AMD-t vagy Intelt? Már csak néhány elvetemült veterán emlékszik a harmadik szereplőre, pedig az sem tűnt el, csak átalakult. A Cyrixről van szó, amelyet évekkel ezelőtt felvásárolt a Via Technologies. Piaci szerepléséről nem sok biztatót lehet elmondani, mindig is messze lemaradva követte a két vetélytársát, és ezen a Via sem tudott segíteni.

Erdős Márton

A Via nem hagyta veszni a pénzét, megváltoztatta a processzor nevét, és így próbálta sikerre vinni immáron a C3-at. Ez sem jött be, tehát új koncepcióra volt szükség, ami végül az EPIA nevet kapta. Egy újabb ráncfelvarrás? Esetleg némi lakk a régi vasra? Nem, az EPIA egy jól átgondolt, becsapós marketingszövegektől (nagyjából) mentes, kiforrott platform.

Mindent egy lapra

A feladat adott volt, fejleszteni a processzort, és olyan környezetbe helyezni, ahol kamatoztathatja erősségeit (illetve ahol palástolva vannak a gyengeségei). Ezek az elenyésző melegedés és az alacsony ár. Hátrányai a lassú műveletvégzés, az elavult architektúra és ami ebből következik. Így egyértelműen kiesik a komolyabb, nagy teljesítményű gépek piacáról. De ott van az olcsó (vagyis költséghatékony) irodai és multimédiás gépek piaca.

Az EPIA-M koncepció nemcsak egy processzorról szól, hanem lényegében egy komplett gépet kapunk egy gyanúsan kicsi dobozban. A Mini-ITX szabványú alaplapra rengeteg funkciót zsúfoltak rá a tervezők. Ez a szabvány előírja az alaplap méretét: 17x17 cm. Méretben ez a legkisebb beszerezhető alaplap, ezt a mintegy egyharmadával nagyobb FlexATX követi (ilyen alaplapok dolgoznak a legtöbb barebone rendszerben). Az alaplapra integrálva találjuk a 933 MHz-en üzemelő C3-as (Eden) processzort, amit egy miniatűr, aktív léghűtés takar. Mellette egy nagyobb, de már passzív borda alatt egy Via CLE266-os északi híd helyezkedik el, amely az elengedhetetlen vezérlőkön túl egy Castlerock videochipet is magában foglal. A déli híd rengeteg Via chipkészletes alaplapról lehet ismerős: két IDE csatornát, floppyvezérlőt, négy USB 2.0 vezérlőt, 10/100-as Ethernet vezérlőt és 5.1-es hangkeltőt tartalmaz a 8235-ös. Kapunk még S-Video és kompozit tévékimenetet, S/PDIF digitális hangkimenetet, Firewire (IEEE-1394) vezérlőt és persze az elengedhetetlen soros és párhuzamos portokat.

Az árnyoldal

A felsorolásból láthatjuk, szinte minden vezérlő és csatlakozó megtalálható az EPIA-M alaplapon, és ezt bővíteni igencsak nehézkes vállalkozás, mivel erre csak egy szem PCI helyünk van. Szerencsére egyre több periféria lát napvilágot USB 1.1-es/2.0-s kivitelben, tehát ez is bővítőhelynek tekinthető, ám a processzort nem tudjuk lecserélni, és a grafikus megoldást is csak egy PCI interface-ű darabra. DDR SDRAM memóriát csupán az egyetlen DIMM foglalatba tehetünk, maximálisan 1 Gbyte-ot.

A tesztben szereplő Via EPIA-M 9000 nem a legnagyobb teljesítményű Mini-ITX gép, létezik egy M 10 000-es változat is, melyben jelentősen átalakított processzor dolgozik. A 9000-es példány 933 MHz-en ketyeg (7x133 MHz), összesen 192 Kbyte gyorsítótárat tartalmaz, és az MMX utasításkészletet leszámítva csupán a 3DNow!-t támogatja. Az M 10 000-es már 1 GHz-en fut, és SSE támogatással is rendelkezik, valamint egy hardveres véletlenszám-generátorral, melynek a titkosításoknál lehet hasznát venni. A 933 MHz-es processzor maximális terheltség esetén nagyjából 10 W-ot fogyaszt, míg egy 2 GHz körüli Celeron ennek több mint ötszörösét is megeszi.

A megcélzott réteg

Az EPIA-M-es számítógép tökéletes választás lehet például irodai gépnek. Roppant olcsó, tulajdonképpen hangtalan, nagyon kicsi helyen elfér, és az irodai szoftverek vígan elfutkosnak rajta. Fontos megemlíteni, hogy noha a számítási teljesítménye nem túl „harapós”, a merevlemez- és memóriakezelése kielégítő, tehát nem szabad egy régebbi, elavult konfigurációval összehasonlítani.

Aztán itt van a másik, valamivel érdekesebb perspektíva is, a multimédia. Az integrált grafikus mag képes hardveresen gyorsítani az MPEG-2 videó lejátszását, ami nagy előny a DVD filmeknél. Képzeljünk el egy apró gépet, amely nem az íróasztalunkon vagy alatta teljesít szolgálatot egy monitorra dugva, hanem a videomagnónk alatt (vagy a helyén), a tévére kötve dolgozik szép csendben. A gépet összerakni nem egy ördöngösség, az EPIA-M-en kívül kell bele némi memória, egy halk merevlemez, egy DVD-olvasó (vagy ízlés szerint valamilyen optikai meghajtó), majd az egészet bele kell tennünk egy apró, tetszetős dobozba – és máris készen vagyunk a mini szórakoztató-központunkkal. Még néhány ezresért szerezhetünk hozzá infrás távirányítót vagy rádiós egeret és billentyűzetet, hogy teljes legyen a kényelem.

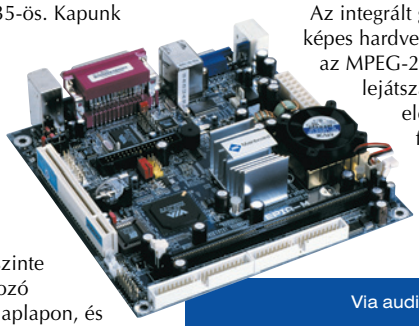

Via audio/video jukebox

A konkurencia

Egy ilyen gépet nagyjából 50-60 ezer forintból összeállíthatunk, amivel sem egy (értelemszerűen újonnan vásárolt) AMD-, sem egy Intel-alapú konfiguráció nem tudja felvenni a versenyt. De még ha árban fel is tudnák venni, zajkibocsátásban, felszereltségben és méretben biztosan lemaradnának az EPIA-M-től. Az így elkészült gépünket kiválóan használhatjuk asztali DVD/VCD/SVCD/MP3/DivX/XviD és még ki tudja mennyi más formátum lejátszására. Az EPIA-M erőssége, hogy rendelkezik egy PC rugalmasságával és

info

- www.via.com.tw/en/apollo/cle266.jsp
- www.via.com.tw/en/apollo/VT8235.jsp
- www.via.com.tw/en/viac3/c3E.jsp
- www.viatech.com/en/VInternet/mini_itx.jsp
- www.viavpsd.com/product/epia_m_spec.jsp?motherboardId=81
- www.mini-itx.com/
- www.epia.de

kiváló szoftverkörítésével. A néhány éves játékokkal akadozások nélkül játszhatunk – persze a szükséges grafikai megszorításokkal. A Castlerock nyolcszoros AGP csatlakozással kapcsolódik a rendszerhez, ám ez sokkal inkább púder, mintsem kihasználható tulajdonság. A 133 MHz-es mag egy pixelfutószalagjával és két textúrázóegységével a DirectX 6-os gyorsítók alsó szintjét képviseli.

Hasonló asztali gépnek vehetünk még FlexATX-alapú gépet is, mint például a nagy sikerű Shuttle XPC sorozat egyik tagját (➪ Egy bors ökröcske – PC Magazin 2003/5/44). Ezek gyorsabbak, nagyjából ugyanannyira csendesek működés közben, méretük is megfelelő, ám áruk alapján egészen más kategóriába tartoznak.

Nem szabad elfeledkeznünk a konzolokról sem. A Sony Playstation 2 a játékon felül csak DVD-t és VCD-t képes lejátszani, ez nem nevezhető multimédiás központnak. Az Xbox is nagyjából erre képes, de itt lehetőség van „megokosítani" a gépet. Ezek után szinte bármire rábírhatjuk, ám ne feledjük, hogy a módosítás erősen illegális (jaj-jaj, fusson ki merre lát – a szerk.).

Ilyen árkategóriába esnek a nemrég felbukkant asztali DivX-lejátszók is. Ezek továbbfejlesztett asztali DVD-lejátszónak tekinthetőek, ám az EPIA rugalmasságával ők sem képesek felvenni a versenyt.

Barkácsgép

A kis méret, az elhanyagolható melegedés, az alacsony ár és a széles körű felhasználhatóság miatt az EPIA szinte azonnal a barkácsolók kedvencévé vált. Rengeteg oldalra bukkanhatunk, ahol segítséget és ötleteket kapunk, hogyan építhetnénk számítógépet, vagy éppen milyen dobozba rejtsük azt. Van, aki az Ezeréves Sólyom makettjét alakította át számítógéppé. Vannak komolyabb megoldások is, például autóba szerelt, GPS-szel kiegészített fedélzeti számítógép és multimédiás gép egyben. Mivel a gép fogyasztása rendkívül alacsony, alkalmazhatunk külső tápegységet is, ezáltal tovább csökkentve a méreteket.

A mérések

Az EPIA-M esetében nehéz lett volna a szokásos tesztcsomagot alkalmazni, ezért egy speciális összeállítással dolgoztunk. A mérésekhez 60 Gbyte-os, 7200-as fordulatszámú Seagate Barracuda ATA IV merevlemezt és 256 Mbyte PC3200-as Hyundai DDR SDRAM-ot használtunk. Miheztartás végett lefuttattuk a PCMark2002-t és a 3DMark 2001 SE-t is, de ezeknek nem sok jelentőségük van. A pontszámok kiábrándítóan alacsonyak, ám ne feledjük, míg az előbbi szintetikus (nem valós helyzetet imitáló) teszt, a másik 3D-s játék, tehát igazán egyik sem mérvadó az EPIA-M esetében. Kíváncsiságból megeresztettünk egy Unreal Tournament 2003 CPU-tesztet is, de tényleg csak kíváncsiságból. Ami érdekesebb volt, hogy nagyjából grafikai hibák nélkül futott minden Direct3D-s program, tehát a driver és a grafikus mag kiforrott.

Az MP3-tömörítés viszont már sokkal valóságosabb mérés, ahol sajnálatosan rosszul teljesített az EPIA-M. Ennek a lassú FPU (lebegőpontos egység) és az SSE hiánya lehet az oka. A helyzet hasonlóan elszomorító filmtömörítés esetén is, no de ehhez a feladathoz már tényleg erősebb alapokon nyugvó gépet szokás összeállítani.

Az EPIA-M-hez közelebb álló mérések csak ezután következtek. Naplóztuk a CPU átlagos terheltségét különböző videofile-ok lejátszásakor, majd ezeket külön-külön átlagoltuk. DVD film esetén érkezik a hardveres MPEG-2 dekóder a CPU kisegítésére, az eredmény tökéletes, 40-50%-os a terhelés.

Az egylemezes DivX-szel is hasonló a mérés, és csupán a jobb felbontású, két CD-s DivX-ek esetén megy fel az átlagos terheltség 65-75%-ra. Ne feledjük, hogy ilyenkor a CPU magára van hagyva, itt nem képes besegíteni a Castlerock grafikus egység. Lemértük még a Windows XP Professional felállási idejét, ami egy normális, közepesen gyors gép eredményét hozta.

Szórakoztató masina

A tesztből láthatjuk, ha nem is mindenre, de általános felhasználásra kiváló az EPIA-M számítógép. Szinte hangtalan, kis helyen elfér és még olcsó is. Építhetünk belőle otthoni szórakoztatóközpontot, amely kiváltja az asztali DVD/DivX/MP3-lejátszót, hifi berendezésünket és még netezésre vagy szövegszerkesztésre is kiválóan alkalmas. Mindezt beleépíthetjük egy tetszetős, profi házba, de egyedi dobozt is kreálhatunk köré – ennek csak a fantázia szab határt (illetve az egzotikus titániumötvözetek csillagászati ára).

Érdekes felhasználási terület lehet még az otthoni szervergép, hiszen egy Linuxszal karöltve tökéletes tűzfalat, routert, proxyszervert építhetünk belőle.

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Via EPIA-M 9000
Műszaki adatok	
Gyártástechnológia	0,13 mikron
Fedőnév	Ezra-T
Magméret	52 mm²
Tranzisztorok száma	15,8 millió
Magfeszültség	1,35 V
Processzor valódi órajele	933 MHz
Órajelszorzó	7x
Processzoroldali buszórajel (PSB)	133 MHz
Rendszermemória órajele	266 MHz (DDR)
Elsődleges/másodlagos gyorsítótár mérete	128/64 Kbyte
Támogatott kiegészítő utasításkészletek	MMX, 3DNow!
Mérési eredmények	
PCMark 2002 Free	
CPU score	850 pont
Memory score	777 pont
HDD score	684 pont
Audio- és videotömörítés	
Lame – 840 Mbyte-os WAV file tömörítése MP3-ba*	2062 s
Virtual Dub – 91 Mbyte-os MPEG-1 file áttömörítése AVI-ba*	1110 s
DirectX-tesztek	
3DMark 2001 SE 330 – 1024x768/32 bit, default, szoftveres T&L	432 3D mark
3DMark 2001 SE 330 – 640x480/16 bit, default, szoftveres T&L	499 3D mark
Unreal Tournament 2003 Demo, Botmatch, default, minimum detail; HardOCP V 2.0 – CPUtest, 640x480, default	14,63 képkocka/s
Windows XP bootolási ideje	36,4 s
Átlagos processzorterheltség	
DVD-lejátszásnál	41,55%
1 CD-s (gyengébb képminőségű) DivX videó lejátszásakor	49,23%
2 CD-s (jó képminőségű) DivX videó lejátszásakor	66,74%

**: a kisebb érték a jobb.*

A Via EPIA-M 9000-es alaplapot a Via tajvani képviseletétől kaptuk tesztelésre.

A tesztelés során használt meghajtóprogramok és verzióik:
Via chipset driver 4.47
Via videokártya-driver: 6.13
Via audiodriver: 320
DivX kodek 5.0.5
Szoftverkörnyezet: magyar Windows XP Professional SP1, DirectX 8.1

Harcostársaink

Lapunk hasábjain hónapról hónapra, tesztről teszre mutatjuk be az újabbnál újabb számítógép-alkatrészeket, megjelenítőket, perifériákat és teljes konfigurációkat. A legtöbb termék azonban csak azt a bizonyos 15 perc hírnevet kapja meg, aztán nem esik szó az utóéletéről. Mi pedig egy alapos „ránézés" után megállapítjuk, hogy az adott termék újkorában milyen képességekkel és lehetőségekkel bír, ám arról – tapasztalatok hiányában – nem tudunk nyilatkozni, hogy mennyire bírják a hosszú távú strapát. Rendhagyó visszatekintésünk második része.

Rixer György

Az alább olvasandó cikk nem teszt a szó szoros értelmében, és mégis annak tekinthető. Olyan tesztnek, amelyben nem a mérőszámok döntik el egy eszköz milyenségét, hanem maga a mindennapi gyakorlat, vagy fellengzősebben: a nagybetűs élet. És van-e ennél pontosabb mérce?

Gigabyte GA-7VRXP alaplap

Szolgálati idő: 11 hónap

Miután tavaly nyáron igen jó benyomást tett ránk egy összehasonlító teszt nyomán az akkortájt piacra lépő, Via KT333 chipkészletű Gigabyte alaplap, ezért a termék útja lényegében egyenesen vezetett az otthoni gépembe. Éppen fejleszteni voltam kénytelen, ugyanis „kiugrott" az akkori konfigurációmból az addig csendesen doromboló 866 MHz-es Pentium III. Ha már úgyis új CPU-t kellett vásárolnom, akkor valami viszonylag izmosat, időtállót akartam, ezért esett a választásom egy Athlon XP 1800+-ra, és így lett a 7VRXP ennek a „melegágya".

Az ezen cikk megírásáig együtt töltött tizenegy hónap alatt az alaplap az átlagosnál erősebb fizikai igénybevétellel volt kénytelen szembenézni, ugyanis féltucat processzor (tesztelés vagy éppen magasabb teljesítmény elérése okán) négyféle processzorhűtő és mintegy tucatnyi videokártya járt a 7VRXP-ben – mindemellett jelenleg is a kezdeti 1800+ mendegél a konfigban. A kétféle 56K-s modem és szintén kétféle hangkártya említése már határeset a relevanciát illetően. De hát ilyen egy hardverteszter otthoni konfigjának a sorsa. Ami azonban a lényeg, hogy az alaplap stabilitása nyugodt szívvel nevezhető száz-százalékosnak. Egyetlen esetre sem tudok visszamelékezni, amikor a rendszer ezen a konfigon csak úgy magától összeomlott volna, pedig napi rendszerességgel használom. Sőt meglehetősen sokat használom.

A 7VRXP-nek egy ideig egy gagyi tápot kellett elviselnie (szégyenkezve vallom be, hogy KME gyártmányú tápot használtam, amit azonban az első adandó alkalommal lecseréltem egy márkásra), és bizony a tévétunerkártyám, illetve a mostani Sound Blaster Live!-omat megelőző hangkártyám sem volt éppen egy emelkedett minőségű termék. Kritikus alkatrészek (RAM, CPU-hűtő, videokártya) terén azonban kizárólag minőségi termékeket használok, és a videokártya kivételével nincs tuning a gépen. Egyébként a 7VRXP két problémájának egyike a viszonylag gyenge tuningolhatóság, a másik a korlátozott fejlesztési potenciál, ugyanis az alaplap nem támogatja a 333 MHz-es PSB-jű Athlon XP-ket, azaz a 2400+ az út vége. Ezért az előző részben említett Bartonhoz kénytelen leszek egy nForce2-es alaplapot (már meg is van, egy jó kis Chaintech 7NJS Zenith) párosítani.

Pár hónapig azonban marad még passzív munkatársamként a Gigabyte ezen remek terméke, amely hosszú távon is igazolta az egy évvel korábban alkotott meglehetősen pozitív véleményünket.

AOpen Aeolus Ti 4200 VGA kártya

Szolgálati idő: 10 hónap, ebből mintegy 3 hónap folyamatos használat

Az AOpen görög mitológiai nevű videokártyája a bemutatkozás, majd a kora őszi összehasonlító tesztben való szereplés után jó időre a raktárunk polcára került, némi árválkodásra. Miután azonban az otthoni gépemben levő videokártyákkal sorozatban elégedetlen voltam, és az Aeolust megelőző GeForce4 Ti 4200-as, a Chaintech A-GT21 SE-je is eljátszotta a bizalmamat (lásd lejjebb), az AOpen kártyáján volt a sor, hogy beletuszkolódjon a Gigabyte 7VRXP AGP foglalatába.

Habár azt tudtam a tavaly nyári mérésekből, hogy a kártya veszettül jó tuningalany (akkori gyors tuningtesztünk alkalmával 295/575 MHz-re hitelesítettük a kártyát), ám azt csak most, cirka háromhavi használat után tudom nyugtázni, hogy hosszú távú tuningstabilitása kimagasló. Az alap 250/444 MHz helyett folyamatosan 280/553 MHz-en járatva (a biztonság kedvéért nem hajtottam ki teljesen)

Teac-tac-toe és a tengerek ragadozója

info

- AOpen Aeolus Ti 4200: www.aopen.com/products/vga/gf4ti4200-dvc128.htm
- Chaintech A-GT21 SE: www.chaintech.com.tw/tw/eng/product_spec.asp?MPSNo=14&PISNo=34
- Teac CD-W58E: www.teac.com/DSPD/8X8X32.html
- Coolink COOL 122+: www.coolink.hu/products/cool122+.php
- Coolink COOL 401: www.coolink.hu/products/cool401.php
- Seagate Barracuda ATA III 20 GB: www.seagate.com/cda/products/discsales/marketing/detail/1,1081,271,00.html
- Asus P4T533: www.asus.com/products/mb/socket478/p4t533/overview.htm
- IBM Memory Key 8 MB: www.pc.ibm.com/us/accessories/storage.html#gomemorykey

az Aeolus továbbra is tette a dolgát, fennakadás és vizuális anomáliák nélkül. Mivel a kártya 128 Mbyte

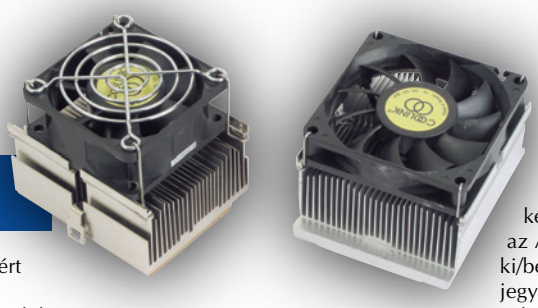

Öreg, hangos, ám tartja magát

fedélzeti memóriával rendelkezik, ezért lényegében egy GeForce4 Ti 4400 specifikációkat meghaladó kártyával tudok nyomulni.

Bár ezt semmi konkrét hiba nem indokolta, a korán jött, 32 fokos májusi nyárra való tekintettel könnyítettem a kártya terhein, most már csak 275/540 MHz-en teker, hisz tanultam a tavalyi nyár 36 fokjában elfüstölt Jetway Radeon 8500 esetéből. A kártya egyetlen – kissé szubjektív színezetű – hibája a zajszintje.

Habár a Ti 4200-asok mezőnyében átlagosan zajos az Aeolus hűtési megoldása, ám mivel egy nagyon csendes DTK tápot és egy még ennél is halkabb Silent Breeze 462 CPU-hűtőt használok, ezért az AOpen videokártyája a legkomolyabb zajforrás a nyitott házas gépemben – no, azért bőven az elviselhetőség határán belül.

A szelek urával még végigjátsszuk a Bloodmoont és az Enter the Matrixot (ha érdemesek lesznek rá), aztán itt az ideje, hogy színre lépjen a DirectX 9-es hős archetípusa, kinek pajzsáról az Ati szimbolikája köszön vissza.

Chaintech A-GT21 SE VGA kártya

Szolgálati idő: 7, illetve 8 hónap

A Chaintech 128 megás GeForce4 Ti 4200-as kártyájából némi logisztikai keveredés okán két példányt is kapott tesztlaborunk. A cég holland képviseletének nagylelkűségét dicséri, hogy a malőrről való értesülés után sem kérték vissza a pluszpéldányt.

Bár a két kártya nem alkotta tesztlaborunk felszerelésének gerincét, azért a szokásos összehasonlító teszten és obligát mellékszerepléseken átestek. Ezek után az egyik példány az én gépembe vándorolt, míg a másik Erdős kollégát boldogította. Amiért valójában szó esik erről a két videokártyáról, az a következő: mindkét A-GT21 SE GPU hűtőventilátora szinte percre pontosan három hónap folyamatos használat után lett csapágyhangos, de legalábbis erősen zajos. Ezek azok a tények, amelyekre nem derül, és nem is derülhet fény általános tesztjeink során, az ilyen hibák, hiányosságok kiderítéséhez bizony idő kell, illetve lényegében folyamatos használat. Erdős kolléga egyelőre tovább gyűri a kártyát, én pedig lepasszoltam a nálam lévőt a kevésbé zajérzékeny Dudás kollégának, akinek éppen egy VIVO-képességű VGA kártya kellett, és lőn, az A-GT21 SE rendelkezik ilyen ki/bemenettel. Mellékesen meg kell jegyeznem, hogy Győri kolléga információja alapján a GeForce4 Ti 4600 szettes A-GT61 SE is küzd némi ventilátorhang-problémával használatának mintegy első fél éve után. Egyértelmű, hogy ez a hűtőszéria nem érdemel dicséretet.

IBM Memory Key 8 MB – törve, zúzva, égve

Teac CD-W58E CD-újraíró

Szolgálati idő: 12 hónap

A fent nevezett, 8x-os sebességgel író és újraíró, illetve 32x-essel olvasó Teac egység bizony megjárta a hadak útját, és az utóbbi időben jelentékenyen hozzájárult a tesztlabor munkájához.

Ez az író kezdetben Győri kolléga magántulajdonát képezte (értsd: bement egy kiskerbe, és megvette), ám ő kapott az AOpentől egy tempósabb írót, és azt kezdte el használni a tesztek után a saját gépében. A feleslegessé vált Teac író pedig belekerült az én munkahelyi masinámba, és azontúl ezzel írtam meg a hardvertesztekhez használt teszt-CD-ket (ezt megelőzően a merevlemezt hurcolásztam a gépem és a

tesztkonfig között). Egy ilyen alap teszt-CD tartalmazza a használt tesztprogramok telepítőjét, a tesztágy meghajtószoftvereit, tuningolóprogikat, az éppen aktuális DirectX-verziót stb.

Miután a szintén sokat látott Pioneer DVD-105S olvasót a cég visszakérte (szűk egy évig használtuk, apróbb kellemetlenségek kíséretében, ezért én azóta is inkább a Toshiba, Teac és Panasonic DVD-olvasókat részesítem előnyben), a Teac újraírója szépen átvándorolt a tesztlaborba, leginkább olvasási szerepkörbe. A migrációt részemről elősegítette az a tény, hogy a W58E-től megváló gépembe beugrott egy Asus 48x/24x/48x-os újraíró egység. Nos, nem volt ez olyan előnyös húzás. A Teac írója magasabb kora ellenére is biztosabban ír (ez nyilván ugyanolyan sebesség mellett értendő, a mérőszám itt a rontott lemezek száma/összes megírt lemez hányadosából eredeztethető), és halkabb is, alacsonyabb sebesség-határainak köszönhetően. Úgy érzem, hogy az Asus terméke érzékenyebb a nyersanyagra. Mivel nem másolok, illetve írok futószalagon semmit, ezért a Teac 8-szoros sebességű újraírása tökéletesen elég (amúgy is jobbára maximum 10-szeresen újraírható lemezeket használok), és a 8-szoros írás is elég – nem rohanok sehová. Az Asus írót csak lustaságom miatt nem raktam át eddig a tesztlaborba, mert az egy újabb ki/beépítéssel járna együtt egy kisméretű gépházban. Most pedig kaptam új gépet, kombó meghajtóval, tehát az egész projekt értelmét vesztette.

Így hát a W58E folytatja pályafutását a tesztlaborban, vélhetően addig, amíg át nem állunk általánosan a DVD-írókra. Addig azonban még van egy „szusszanásnyi” idő.

Coolink COOL 122+ és 401 CPU-hűtők

Szolgálati idő: mindkét hűtő esetében 17 hónap

A Samsung Syncmaster 900IFT után újabb veteránokat van szerencsém bemutatni olvasóinknak, mégpedig két Coolink processzorhűtőt. A COOL 122+ egy díjnyertes darab Socket 370/462 foglalatos CPU-khoz, míg a 401-es modellt a Pentium 4 processzorok arcába lehet tolni.

A 122+ a közel másfél év nyaggatás alatt sem adta jelét semmiféle degradálódásnak, és mivel alapból is nagyon hangos, az esetlegesen felmerülő csapágyhangot amúgy sem igen hallanánk. Vagy inkább úgy fogalmazok, hogy aki tolerálni tudta ennyi ideig a 122+ erős hangját, annak nem okoz majd komolyabb lelki problémát egy esetleges változás a hűtő „hangszínében”. A 122+ minden, általunk rábízott processzort lazán, mondhatni fél kézzel hűvösen tudott tartani, a hőleadásáról is elhíresült Athlon XP 2100+ (Palomino magos) teljes terheléses futása alatt is csak alig lett a langyosnál kicsit melegebb a hűtőborda alja. Szinte bizonyosra veszem, hogy a mostanában – május közepén – bejelentett über-Athlon XP, a 3200+ sem okoz majd különösebb gondot a 122+-nak.

A 401-es modell hasonló hosszúságú útja rögösebb volt. Ezt a hűtőt leginkább a korábban már jellemzett 2,4B GHz-es Pentium 4-gyel karöltve használtuk, amit különösebb melegedés nélkül tudott uralni. Habár a 400-as családból azóta már kijöttek újabb modellek, eddig nem éreztük szükségét a váltásnak. Most azonban a 3 GHz, illetve afeletti sebességű modellek piacra lépése miatt – ellentétben a 122+-szal – nyugdíjba küldjük a 401-et. Ami pedig az út rögösségét illeti, szegény 401-es védtelen ventilátorára bizony egyszer csúnyán rátenyereltem, és ebben a megmozdulásban benne volt legalább a fél testsúlyom, cirka 40 kiló. Az incidens után – nem meglepő módon – erősen kerregő hangja lett a ventilátornak, ami idővel a használat során magától(!) elmúlt. Úgy látszik, ilyen is van, regenerálódó processzorhűtő.

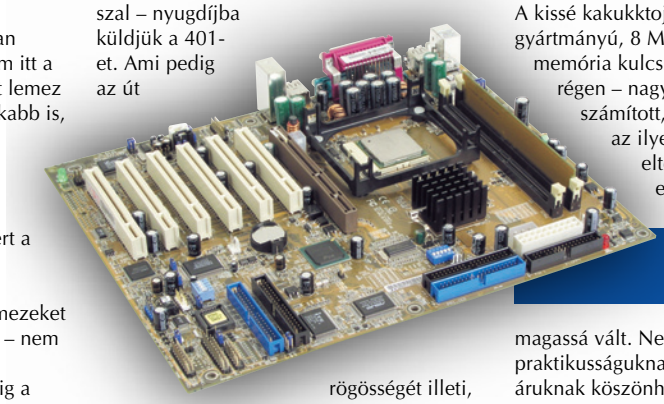

Asus P4T533 – bye-bye i850

Asus P4T533 alaplap

Szolgálati idő: 9 hónap

Az Asus ezen, Intel i850E chipkészletű, 232 lábú RIMM memóriamodulokat fogadó alaplapja volt az utóbbi mintegy háromnegyed évben videokártyatesztjeink tesztágya, karöltve a már említett Pentium 4 2,4B-vel. Persze kezdeti sikeréhez nagyban hozzájárult az, hogy a gyártó cég a termék dobozában mellékelt egy 512 Mbyte-os, PC1066 szabványú RIMM modult is, amit azóta is használunk (jelenleg a P4T533 beugró jellegű utódjában, a SiS R658 készletes Abit SI7-ben).

A Pentium 2,4B GHz teljesítményéről már esett szó, azt pedig senki sem cáfolhatja, hogy a PC1066 szabványú memória elméleti maximális 4,3 Gbyte/s-os sávszélessége bizony sokat segített abban, hogy ne a tesztrendszer legyen a szűk keresztmetszet a VGA kártyák tesztelésekor. Ezt a feltételt az Ati Radeon 9700, majd 9800 Pro grafikus készletű kártyák megérkezéséig az alaplap–CPU páros biztosította is, ám mostantól szükségünk lesz majd valami komolyabbra. „Komolyabb” alatt pedig mondjuk egy i875P–Pentium 4 2,8C párosítást értek, vagy valami hasonlót, nem kizárható módon az AMD-frontról. Bár nálunk már meg vannak számlálva a P4T533 napjai, ettől függetlenül nagyon potens alaplap marad, pláne ha valaki venné a fáradságot és pénzt, és belerakna egy hagyományos (azaz nem HT-s és nem 800 MHz-es PSB-jű) 2,66 vagy 2,8 GHz-es Pentium 4-et. Igen komoly kakaó.

IBM Memory Key 8 MB USB flash memória

Szolgálati idő: 26 hónap

A kissé kakukktojás jellegű, IBM gyártmányú, 8 Mbyte kapacitású flash memória kulcs a maga idejében – jó régen – nagyon innovatívnak számított, és az azóta eltelt időben az ilyen jellegű eszközök elterjedtsége és elfogadottsága igen magassá vált. Nem kis részben praktikusságuknak és nem túl merész áruknak köszönhetően.

A kulcs eredetileg Csábi kollégánál kezdte a pályafutását, majd miután ő egy komolyabb kapacitásúra fejlesztett, az én osztályrészemül jutott az IBM nyolcasa, jó egy évvel ezelőtt. A kulcs engem is jól szolgált, amit azzal háláltam meg, hogy egy rejtélyes hibajelenség (egyik napról a másikra halottá vált az eszköz) felderítése céljából darabokra törtem a külső burkolatot, így azóta két különálló nyáklapból áll a kulcs, amelyek egy konnektoron keresztül csatlakoznak (egyébként ez volt a hiba: különvált a csatlakozó mentén a két nyáklap). Egyébiránt erről a kulcsról ilyen „meztelen” állapotában már jelent meg egy sztárfotó a hazai szaksajtóban a múlt nyáron.

Nos, azóta is rendületlenül használom ezt a flash memóriát, legnagyobb megelégedésemre, bár a szállítása kissé körülményes. Egyrészt a kulcsot kell óvnom a külső behatásoktól, másrészt a nadrágomat vagy a dzsekim zsebét a kulcs nyáklapjainak éles széleitől. Az utóbbi hónapok folyamán kaptam ugyan egy 32 megás, szintén IBM gyártmányú flash memóriát Győri kollégától (hiába, a sorsom már csak ilyen: én szívom fel a többiek levetett cuccait), ám az a munkahelyi gépemmel összeakad (legalábbis a régivel), így csak otthon használom cikkek biztonsági mentéséhez. Az IBM 8-asa tehát él és virul, és szinte biztos, hogy még szolgálni fog. A mindenféle kompatibilitási problémák kiküszöbölése után pedig feltehetően a szemétre kerül, tekintve mostani – főleg fizikai – állapotát.

Őskáosz

Politika, piacgazdaság, adó, oktatás és jog keveredik a Sulinet Expressz kapcsán, sőt némi számítástechnika is, bár ez látszik a legkevesebbeket izgatni. Mi mindenesetre ez utóbbi vonulatra voltunk kíváncsiak, de ebben komolyan akadályozott a többi elem keveredése által keletkezett zűrzavar.

Győri Ferenc

Szerepjátékos ismereteim sajnálatosan csekélyek, de úgy rémlik, van egy meglehetősen bizarr világ, a Call of Chtulhu, aminek alapvető célja (és velejárója), hogy a karakter egyre többet tudjon meg a világban rejtve jelenlévő szörnyű erőkről, azonban minden tudásmorzsával veszít lelkierejéből, míg végül – az esetek döntő többségében – megőrül.

Úgy tűnik, a Sulinet Expressz fő eredménye a Call of Chtulhu RPG-rajongótáborának ugrásszerű növelése lesz, hiszen ki is tudna jobban eljátszani egy zavarodott elmét, mint aki megpróbálja a teljes SEX-összképet felfogni, hogy kiharcolja a maga igazát – és hőn áhított első számítógépét. Nem könnyíti a helyzetet, hogy minden fronton vesztésre állunk. A kereskedők lassan a Sulinet Expressz kifejezés említésére is hisztériás rohamot kapnak, hiszen a konfigurációkat még csak most fogadtatják el és változtatgatják a közízlésnek megfelelően – holott azok már rég fenn vannak a neten, csak éppen három áttervezéssel ezelőtti állapotukban –, no és a rohamra felkészülve tömérdek gépet kell összerakni előre (néha újra és újra). Pedig a hivatalos kommunikáció szerint minden rendben, és már zajlik a program, csak ezt a tények nem támasztják alá.

Hát ilyen békés körülmények között kezdtünk neki a gépek beszerzésének, ami ezúttal külön fejezetet érdemel.

Párizs–Dakar

A számítástechnika világában is van olyan verseny, ahol nem a győzelem, hanem a részvétel a fontos. Hirtelenjében a fent említett kímélő próbaút, vagy a Forma–1 jut eszembe, ahol már az is örömünnep, ha valaki beér a célba – nagyjából egyben. Így a rövidesen szétcincálandó négy konfigurációnak tulajdonképpen mindegyike érdemelne egy-egy Tesztgyőztes díjat, amiért sikerült ideérniük és itt maradniuk.

Mire ez a cinizmus? Nos, sejthető, nem négyfősre terveztük a tesztet. Eredetileg 15 céget kerestünk meg, én pedig csöndben aggódtam: ha mindegyikük küld egy letesztelendő konfigurációt, mi lesz cikkem leadási határidejével. Két cég köszönte, de éppen nem tudott olyan összeállítást adni, amilyen nekünk kellett volna, 13 másik szintén örült a megkeresésnek, és érdeklődött a verseny iránt, így e-mailben röviden tudattam velük a teszt feltételeit, és vártam a gépeket.

info

- Abit BD7 II: www.abit.com.tw/abitweb/webjsp/english/pt_main_back.jsp?pPRODUCT_TYPE=MotherBoard&pMODEL_NAME=BD7II
- AMD Athlon XP: http://athlonxp.amd.com/
- AOpen FM56-SVV: www.aopen.com/products/modem/fm56-svv.htm
- AOpen KF45A: www.aopen.com/products/housing/kf45a.htm
- AOpen MX46-533V: www.aopen.com/products/mb/MX46-533V.htm
- Apacer Handy Steno 1.1: www.apacer.com/apacer_english/product_html/handy_steno11.asp
- Apacer memória: www.apacer.com/apacer_english/product_html/generic_memory.asp
- BenQ CDRW 4816A: www.benq.co.uk/Products/CD-RW/index.cfm?product=175
- BenQ V772: www.benq.co.uk/Products/CRT/index.cfm?product=130
- Epox EP-8RGA+: www.epox.org/products/mainboards/8rgaplus/
- Genius GM56PCI-SA: www.geniusnet.com.tw/product/faxmodem/gm56pci_sa.htm
- Genius KB-06: www.geniusnet.com.tw/product/keyboard/kb-06x.htm
- Genius Netscroll+: www.geniusnet.com.tw/product/mouse/netscroll%2B.htm
- Genius SP-G06: www.geniusnet.com.tw/product/speaker/sp_g06s.htm
- Hyundai V770+: www.hyundaiq.com/pro_qv770+.asp
- inno 3DTornado GeForce4 MX: www.ivmm.com/inno3d/geforce4/products_gf4_mx.html
- Intel Celeron: www.intel.com/products/desktop/processors/celeron/detail.htm#onethreeghz
- Kingston ValueRam: www.valueram.com/
- Labtec Spin 55: www.labtec.com/index.cfm?page=gear/details&contentid=603&crid=18&crid2=49&countryid=1003&languageid=1
- LG DRD-8160B: www.lge.com/c_product/catalog/product_information.jsp?mdl_pfx=4CDDS&mdl_cod=DRD-8160B&mdl_mak=1&navigation=1,20,3
- LG GCE-8520B: www.lge.com/c_product/catalog/product_information.jsp?mdl_pfx=4CDWS&mdl_cod=GCE-8520B&mdl_mak=1&navigation=1,20,2
- Maxtor Fireball 3, 2F040L0: www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/fireball_3/index.htm
- Samsung SpinPoint P, SP4002H: www.samsung.com/Products/HardDiskDrive/SpinPointPSeries/HardDiskDrive_SpinPointPSeries_SP4002H.htm
- Samsung SyncMaster 753s: http://195.70.36.158/termekek/irodai_munka/monitor/termek_sym_753s.html
- Shuttle FS-51: http://de.shuttle.com/fs51.htm#mainboardfs5
- Shuttle XPC SS-51G: http://de.shuttle.com/ss51g.htm#oben
- Task TK-6007: www.task.com.tw/tk6007.htm
- Titan TTC-D5TB: www.titan-cd.com/product.asp?model_no=TTC-D5TB/E
- TwinMOS memória: www.twinmos.com/dram_p_dt_ddr266_unb.htm
- TwinMOS Mobile Disk III: www.twinmos.com/flash_p_mobile3.htm
- Western Digital Caviar, WD800BB: www.westerndigital.com/en/products/products.asp?DriveID=10

A termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\ könyvtárban.

6 cégről azóta sem hallottam, de heten jelezték, mindenképpen küldenek konfigurációt – még ha nem is az előzetesen megszabott határidőre. Hogy a 7 cégnek hogyan eshetett ki majdnem a fele? Kiderült, hogy egyikük olyan gépet küldene, amit már „alvállalkozója" behozott, a másik – egy káoszörvény szelének hatására – olyan készüléket hozott, ami nem felelt meg a tesztfeltételeknek, a harmadik pedig a teszt végeztével közölte: időközben kérvényezte a konfiguráció megváltoztatását, amit el is fogadtak, vagyis az általam vizsgált gép nem kapható a Sulinet keretein belül. Az állás így – a 13 érdeklődő kiválasztódása után – 4:9.

Hogy miért ez a siránkozás? Egyrészt minden teszt szervezésekor felmerülnek gondok, de a mostaniak száma már ijesztő. Ilyen helyzetekben kellően borongós hangulatban olyasmit szoktam morogni, hogy ez tiszteletlenség a lappal – és az olvasókkal – szemben, de kollégáim rendre emlékeztetnek: nem a romantikus elképzelések Japánjában vagyunk. Másrészről viszont, olyan cégtől, amely egy szaklap tesztjére (amely ingyenes reklám is lehet jó termék esetén) ennyire nem figyel oda, vajon mit várhat el az utcáról betévedt vásárló?

EMJ – Basic: az ötletes különc

Így tesztelünk mi

A teszt első lépése ezúttal is a feltételek megfogalmazása volt. Bruttó 200 000 forint árhatárig vártunk Windows XP operációs rendszerrel ellátott gépeket, amelyek multimédiás felhasználás során elért teljesítménye vélhetően 1-2 év múlva is elégséges lesz. A néhányak szerint magas árhatárra és a „multimédiás" kitételre részint azért volt szükség, hogy elkerüljük a szuperintegrált konfigurációkat, melyek felszereltsége már most is ébreszt némi kételyt, részint pedig azért, hogy gépünkön OEM Windows fusson.

A Windows kötelezővé tételének több oka is volt. Nem kérhettünk operációs rendszer nélküli gépeket, hiszen az op'rendszer megléte előírás a SEX-ben. A Linux–Windows vitát inkább kihagynám, de jelenleg iskolákban, irodákban és otthonokban a Windows az elterjedtebb. Linuxos és windowsos gépeket összehasonlítani méltánytalanság a két rendszer árkülönbsége miatt, és bár szeretném hinni, hogy sok cég azért adja gépéhez a Linux valamely verzióját, mert szeretné a Linux terjedését előmozdítani, és felhívni a figyelmet a nyílt forráskód előnyeire, tartok tőle: sokan azért választották, mert így több mint húszezer forinttal olcsóbb a gép, ami miatt „jól megveszik, oszt legföljebb raknak rá warez operációs rendszert".

Ezenkívül megkértük a cégeket, néhány mondatban foglalják össze, milyen többletet nyújtanak annak érdekében, hogy őket válasszák a vevők a rengeteg SEX-résztvevő közül.

Tesztünk a 2002. végi tesztfolyamat (⇨ 8 óra munka – PC Magazin, 2002/3/62–67; 8 óra szórakozás – PC Magazin, 2002/3/68–72) bővített kiadása lett. A PCMark 2002 felelt a hangzatos átlagpontszámokért, majd jöttek a különböző processzornyúzó tesztek. Ezúttal a három legfőbb műveletet gyakoroltattuk a gépekkel, melyekre élesben is szükség lehet néhanapján. Először betömörítettek 100 Mbyte-nyi vegyes file-t, majd DivX formátumba kódoltak át egy 40 megás MPEG videoklipet, végül egy teljes hanglemeznyi (840 Mbyte) WAV file-t kellett MP3-ba tömöríteniük.

A 3DMark03 használatát részint visszásságai és botrányai, részint a mezőny 3D-s teljesítményével kapcsolatos elvárásaink miatt elvetettük (különben is, ezek iskolagépek, ejnye!), maradt a jó öreg 3DMark 2001 SE build 330. Ugyanakkor a tudományosabb munkákhoz néha szükséges OpenGL teljesítményének mérésére munkába állítottuk a Specviewperf programot – legalábbis azokon a gépeken, ahol az értékelhető sebességgel volt futtatható.

Természetesen most sem maradt ki az optikai meghajtók sebességvizsgálata a CD Speed által, a HD Tach pedig a merevlemezegységek által másodpercenként beolvasható adatmennyiség méréséről gondoskodott.

Mindezt megkoronázta a feladatkör miatt elengedhetetlen 24 órás minimaraton, melynek során a 3DMark 2001 SE demo futott folyamatosan, ezzel vizsgálva az összeállítások kitartását.

EMJ – Basic

A tesztből leginkább kilógó összeállítás – ábécé rend alapján – a sor elejére került, így nem igazán látni, miért is rebellis a Basic, de kiderül majd minden. A négy konfigurációból 3 integrált videovezérlővel bír, de az EMJ gépében nForce2 látja el ezt a feladatkört. Az nForce2 lapkakészletes Epox alaplap modern, stabil, sőt jól bővíthető, aminek egyszer talán még hasznát veszi gazdája. A Socket A foglalatban csücsülő AMD Athlon XP 1800+ is egyedül néz farkasszemet a többi gépben helyet foglaló 2 GHz-es Intel Celeron processzorokkal, de nem ijedős fajta, hiszen bármelyiküket zsebre rakja. A memória dicséretes módon Kingston ValueRam, ami ha nem is teljes értékű Kingston, de az ő követelményeiknek is megfelelő, azaz bombabiztos modul, méghozzá 256 Mbyte méretű – ahogy az el is várható ebben a kategóriában.

Eddig tartott a felhőtlen jókedv. Az 5400-as fordulatszámú merevlemez már kissé elszomorító, még ha halkabb is, mint 7200-as társai. Ezt az érvet különösen a DVD-olvasó teszi használhatatlanná, ami ijesztően zajosan működik. További ijedelemre adhat okot, hogy a rendszer SCSI meghajtóként ismeri, ezért a CD-s sebességteszttel is akadtak gondok, míg kiderült, hogy a cégnél szándékosan nem lett külön ASPI telepítve a gépre, mert néhány CD-író programmal nem kompatibilis teljesen (ami jó érv egy DVD-olvasó esetében...), így mindenki azt telepíthet, amit akar, fő a demokrácia, ráadásul az olvasóegység e nélkül is tökéletesen működik.

Ezután vissza a jó útra: kellemes egér, billentyűzet és hangszóró, valamint bájosan elborult „digitális iskolatáska" jár a géphez. A ház ugyan lehetne letisztultabb tervezésű, a tápegységtől pedig elsőre kissé megijedtem, de az integrált videovezérlőnek köszönhetően a 250 W elég a gépnek, még hosszú távon is.

Az eredmények magukért beszélnek, a processzor igen erős, a grafikus teljesítmény a másik két, integrált videovezérlővel felszerelt gépét magasan veri, egy valódi GeForce4 MX 440-nel szemben viszont így is alulmarad (az nForce2 inkább 420-as súlycsoport, illetve egy kicsit az alatti, a rendszermemória használata miatt). A 24 órás nyúzópróbát könnyen kiállta a Basic, bár a közepes hűtés miatt addigra már igen forró volt a gép belseje.

Hazai pályán – az EMJ véleménye

Ideális mindenes számítógép, irodai és multimédiás célokra is. A modern chipkészlet biztosítja a bővíthetőségét, míg a legelterjedtebb Windows XP Home operációs rendszer a kompatibilitást. Az összeállítás a számítástechnikai piac elismert gyártóinak alkatrészeiből épül fel, és a komplett számítógépre 3 év teljes körű garancia érvényes.

Műszaki adatok és mérési eredmények

Márkanév	EMJ – Basic	HRP – XPC SS-51G	Qwerty Nebuló II	RCE Sulinet RSR-021
Műszaki adatok				
Alaplap	Epox EP-8RGA	Shuttle FS-51	Abit BD7 II	AOpen MX46-533V
– lapkakészlete	nForce2 IGP + MCP-T	SiS 651 + 962L	Intel 845E	SiS 651 + 962L
– kártya- és memóriahelyek száma	1 AGP, 6 PCI, 3 memóriahely	1 AGP, 1 PCI, 2 memóriahely	1 AGP, 5 PCI, 3 memóriahely	1 AGP, 3 PCI, 2 memóriahely
Processzor	AMD Athlon XP 1800+	2 GHz-es Intel Celeron	2 GHz-es Intel Celeron	2 GHz-es Intel Celeron
Hűtőventilátor	Titan TTC-D5TB4	Shuttle ICE	gyári Intel	gyári Intel
Memória mérete és típusa	256 Mbyte DDR266 Kingston ValueRam	256 Mbyte DDR333 Kingston ValueRam	256 Mbyte DDR266 TwinMOS	256 Mbyte DDR333 Apacer
Videovezérlő típusa	integrált	integrált	inno3D Tornado GeForce4 MX	integrált
– lapkakészlete, videomemória mérete	Nvidia nForce2, 32 Mbyte rendszermemória (legfeljebb 128 Mbyte)	SiS 315, 32 Mbyte rendszermemória (legfeljebb 64 Mbyte)	Nvidia GeForce4 MX 440, 64 Mbyte	SiS 315, 32 Mbyte rendszermemória (legfeljebb 64 Mbyte)
Merevlemez	Samsung SpinPoint V, SV4012H	Samsung SpinPoint P, SP4002H	Western Digital Caviar, WD800BB	Maxtor Fireball 3, 2F040L0
– kapacitása, puffermérete	40 Gbyte, 2 Mbyte	40 Gbyte, 2 Mbyte	80 Gbyte, 2 Mbyte	40 Gbyte, 2 Mbyte
– fordulatszáma, csatolója	5400 fordulat/perc, ATA-100	7200 fordulat/perc, ATA-100	7200 fordulat/perc, ATA-100	5400 fordulat/perc, ATA-133
CD-/DVD-meghajtó	LG DRD-8160B DVD-olvasó	Mitsumi CR-48XETE CD-újraíró	LG GCE-8520B CD-újraíró	BenQ CDRW 4816A CD-újraíró
– névleges sebessége	16/48-szoros*	48/24/48-szoros**	52/24/52-szeres**	48/16/48-szoros**
Hangkártya	integrált Realtek ALC-650	integrált AC' 97-es	integrált AC' 97-es	integrált AC' 97-es
Modem	E-tech 56 kbps, belső modem	❍	Genius GM56PCI-SA, belső modem	AOpen FM56-SVV, belső modem
Hálózati kártya	❍	integrált Realtek RTL8100B	integrált Realtek RTL8100B	integrált Realtek RTL8100B
USB memória típusa, kapacitása, USB-verzió	PQI Memory in Black, 64 Mbyte, 1.1	M Drive, 32 Mbyte, 1.1	TwinMOS Mobile Disk III, 128 Mbyte, 1.1	Apacer Handy Steno 1.1, 128 Mbyte, 1.1
Hangszóró típusa, valós teljesítménye	Labtec Spin 55, 2 W	Panasonic fejhallgató	Genius SP-G06S, 2 W	Labtec Spin 20, 1 W
Billentyűzet	Labtec	Mitsumi Classic	Genius KB-06	BenQ 6512-HK
Egér	Logitech, OEM, görgős	Samsung 53PB, optikai, görgős	Genius Netscroll+	Logitech, OEM, görgős
Ház típusa, méretkategóriája	Orca, miditorony	Shuttle XPC, miditorony	Task TK-6007, miditorony	AOpen KF45A, miditorony
Tápegység típusa, kapacitása	Octek, 250 W	Shuttle, 200 W	Task, 300 W	AOpen, 300 W
Monitor	Samsung SyncMaster 753s	Hyundai V770+	Samsung SyncMaster 753s	BenQ V772
– valós képátlója	16,0 col	15,7 col	16,0 col	16,0 col
– ajánlott felbontása	1024x768 képpont 85 Hz-es frissítéssel	1024x768 képpont 85 Hz-es frissítéssel	1024x768 képpont 85 Hz-es frissítéssel	1024x768 képpont 85 Hz-es frissítéssel
Telepített vagy mellékelt szoftverek	Microsoft Windows XP Home	Microsoft Windows XP Home	Microsoft Windows XP Home, Nero Xpress	Microsoft Windows XP Home
Kiegészítők, extra tartozékok	egérpad	❍	❍	❍
Csatlakozók				
Soros/párhuzamos portok száma	1/1	2/0	2/1	1/1
USB/USB 2.0/IEEE-1394-es csatolók száma (maximum)	❍/4+2/❍	❍/2+2/2+1	❍/4/❍	❍/4/❍
Monitorcsatoló és videokimenet	2 VGA	VGA	VGA, tévékimenet	VGA
Mérési eredmények				
PCMark 2002 – processzor pontszáma	4693 pont	4558 pont	4598 pont	4465 pont
PCMark 2002 – memória pontszáma	3198 pont	3650 pont	3701 pont	3020 pont
PCMark 2002 – merevlemez pontszáma	715 pont	744 pont	1165 pont	881 pont
WinRAR, tömörítés idő***	209 s	222 s	244 s	266 s
VirtualDub, kódolási idő***	132 s	137 s	137 s	144 s
Lame, MP3 file kódolásának ideje***, sebessége	341 s, 14,30-szoros	375 s, 12,98-szoros	380 s, 12,81-szoros	❍
3DMark 2001 pontszám	2239 pont	1449 pont	3388 pont	1128 pont
Specviewperf, eredmények	4,02; 18,26; 17,56; 7,80; 4,94; 3,66	❍	5,17;22,58;20,29;6,49; 4,15;3,13	❍
CD Speed, átlagos olvasási sebesség	30,2-szeres	36,6-szeres	31,2-szeres	36,7-szeres
CD Speed, legnagyobb olvasási sebesség	39,7-szeres	43,8-szeres	41,1-szeres	48,9-szeres
CD Speed, átlagos elérési idő	116 ms	101 ms	91 ms	90 ms
HD Tach, átlagos olvasási sebesség	27,42 Mbyte/s	35,82 Mbyte/s	45,57 Mbyte/s	39,34 Mbyte/s
HD Tach, maximális olvasási sebesség	33,36 Mbyte/s	42,72 Mbyte/s	50,88 Mbyte/s	48,39 Mbyte/s
HD Tach, átlagos elérési idő	14,7 ms	13,5 ms	14,9 ms	22,7 ms
Legnagyobb energiafelvétel	88,2 W	87,3 W	104,1 W	86,2 W
Teljesítette-e a 24 órás terheléses tesztet?	●	●	●	●
Kereskedelmi adatok				
Forgalmazó	Herta ✆ 322-2232	HRP ✆ 452-4600	Qwerty Computer ✆ 466-9377	RCE ✆ 309-4700
Forgalmazó webcíme	www.herta.hu	www.hrp.hu	www.qwerty.hu	www.rce.hu
Ár (bruttó)	199 900 Ft	199 900 Ft	205 525 Ft	199 900 Ft
Garancia	3 év	1 év	18+18 hónap	1+2 év

: DVD-olvasás/CD-olvasás. **: CD-írás/-újraírás/-olvasás. *: A kisebb érték a jobb.*

HRP – XPC SS-51G

Ha most azt mondom, hogy a HRP gépe is bizony kilóg a sorból, jogosan vetődik fel a kérdés: vajon minden gép bemutatását így fogom kezdeni? Ez legyen meglepetés, de ami biztos, az XPC SS-51G-re csak rá kell nézni, hogy kiderüljön: igazam van. Bár a Shuttle XPC rendszere – ahogy magazinunk 20. oldalán is olvasható – nem teljesítette még az eladási elvárásokat, azért népszerűsége egyre csak nő, ami nem is csoda. Az alapkoncepció egyszerű és bölcs: ahova nem kell hatalmas teljesítményű gép, oda nem kell hatalmas, randa doboz sem, elég egy kicsi, helyes mini-PC. Igaz, XPC-be szerelhető 3,06 GHz-es Intel proci is Radeon 9800-zal, de azt a hőtermelést és energiaigényt egy ekkorka dobozba zárni dőreség lenne (bár a HRP szerviz véleménye szerint erre is tökéletesen elég a barebone) – ellenben az éppen vizsgált irodai-multimédiás feladatkörű elemek elhelyezésére tökéletes.

HRP – XPC SS-51G: alapszinten is elegáns

A Shuttle házban Shuttle alaplap rejtezik, Micro-ATX kiviteléből adódóan csekély, ám létező bővítési lehetőségekkel. Nagyobb baj, hogy az alaplap szuperintegrált SiS 651-es lapkakészletű, ami a nyilván az „integráljunk 2D videovezérlőt, 3D-t úgysem használ senki" mottóval készült a SiS bölcs mérnökei által. A processzor a már emlegetett 2 GHz-es Celeron, ami az előírt feladatkörre tökéletes, a hűtés megint csak Shuttle helyhiány-specialitás: egy hűtőborda, ami a hőt a közelében lévő ventilátorhoz vezeti, így a készülék, bár nem melegszik jobban, mint társai, sokkal csendesebb. A 256 Mbyte memória ezúttal is Kingston ValueRam. A merevlemez is ismerős: Samsung, ám ezúttal a gyorsabb sorozatból, az optikai meghajtónak fenntartott helyre pedig CD-újraíró kerül. Következő érdekesség a hangszóró, ami fejhallgató – nyilván a családi béke megőrzése érdekében, de az optikai egér is figyelmes ötlet. A már említett XPC házban egészen apró és viszonylag gyenge a tápegység, de a rendszer követelményei is igen csekélyek.

Az eredmények hozzák a papírformát. A processzor teljesítménye az AMD-től elmarad, ám saját kategóriájában a legjobb. A készlet 3D-s tudása inkább csak jelképes, de általános iskolában és a középiskolák nagy részében ez valószínűleg nem okoz hátrányt. A 24 órás teszt vígan lezajlott, sőt igazság szerint 27 óránál is többet futott a kis gép, de cseppet sem bánta.

Hazai pályán – a HRP véleménye

Napjaink asztali számítógépei régi örökségként még mindig a klasszikus számítógépházakkal kerülnek forgalomba, pedig a mai technológiák már lehetővé tennék jóval kisebb dobozok használatát is. A Shuttle XPC családja ebben nyújt megoldást.

A Shuttle XPC generáció miniatűr számítógépháza erőteljes tápegységet, speciális mini alaplapot és nagy hatásfokú folyadékáramlásos hűtőt tartalmaz, ezért használata során nincsenek teljesítménykorlátozások, és a további bővítés lehetősége is biztosított.

Qwerty Nebuló II

A Qwerty gépe első ránézésre nem lóg ki kirívóan a sorból, sokkal inkább egy átlagos gép érdekes elmélet szerinti átvariálása.

Hogy ezúttal is akadjon komolyabb eltérés, végre nem integrált a videovezérlő, egy valódi, hamisítatlan GeForce4 MX 440 vár majd ránk, ha odaérünk a listában.

Az alaplap egy Abit BD7 II, i845E készlettel. Jól bevált, megbízható darab, az olcsóbb 845E-s megoldások között igen elterjedt.

Qwerty Nebuló II: ügyesen kisakkozott alkatrészekkel

A processzor ezúttal is 2 GHz-es Celeron, méghozzá 256 Mbyte DDR266-os TwinMOS memóriával támogatva.

A nálunk még kissé egzotikusnak számító memória jó minőségű (valamivel azért a Kingston ValueRam alatt), bár akadnak vele eseti problémák, de ahol működik, ott működik – itt vidáman működött.

Hazai pályán – a Qwerty véleménye

A Nebuló II konfigurációt úgy állítottuk össze, hogy kiváló ár–teljesítmény választás lehessen a középkategóriás gépek használói számára. A konfigurációhoz 18+18 hónap szervizünkben érvényesíthető Qwerty-garancia jár, valamint rendkívül kedvező, megszerzési konstrukciókkal is támogatjuk a vásárlást. Tartós bérlet keretében lehetőség van 3x60 000 forint adókedvezmény érvényesítésére is. A gép havi részlete várhatóan 7000 Ft körül lesz, önrész nincs, tehát akár előzetes befizetés nélkül is el lehet vinni a gépet.

Ami az inno 3D MX 440-et illeti, nos, nem a legajánlottabb modell a VGA-piacon, de nem is vészes igazán, és az árhatár kedvéért némi kompromisszumot kell hozni.

Ezek után kicsit furcsállottam a 80 Gbyte elméleti tárterületű Western Digital merevlemezt, de nem hinném, hogy bármelyik jövőbeli tulajdonos panaszkodna a rengeteg hely miatt.

Az LG választékából ezúttal egy CD-újraíróval ismerkedhetünk meg, ami szédítő sebességével együtt is viszonylag halk tudott maradni.

Ugyan az 52-szeres írásnak nem sok értelme van, de soha nem árt elmenteni a fontosabb adatokat egy jó CD-íróval, főként mivel a Task ház tápját nem tartom igazán megbízhatónak. Kiegészítőiben a konfiguráció szinte Genius hirdetőtábla, hiszen ebből a márkából került ki a belső modem, a hangszóró, a billentyűzet és az egér is.

A mérési eredmények ezúttal is nagyjából sejthetőek voltak. A merevlemez kiemelkedő pontszáma nem csupán a Western Digital sebességének, hanem nagyságának is köszönhető, a memória pontszáma pedig bizonyítja, hogy a TwinMOS szép jövő előtt állhat hazánkban.

A csakis CPU-t zaklató teszteknél kicsit lemaradt a konfiguráció, de a 3D-s alkalmazások koronázatlan királya, az önálló VGA kártyának hála. Természetesen a 24 órás terhelés sem okozott nehézséget az összeállításnak.

RCE Sulinet RSR-021

Első látásra ismét nem tűnik fel semmi, ám jobban megvizsgálva az alkatrészlistát, látható: az RCE igyekezett növelni a konfiguráció stabilitását azzal, hogy a lehető legtöbb ugyanazon gyártótól való eszközt illesztette bele. Nagy örömömre az egyik ilyen csapat az AOpen – bár némi segítség lehetett ebben, hogy a cégnek az RCE a hazai disztributora...

Mindenesetre egy AOpen alaplap jó kezdés még akkor is, ha SiS 651 lapkakészlet hajtja. A megszokott 2 GHz-es Celeron mellé ismét 256 Mbyte memória dukál, ezúttal DDR333 Apacer. Ismét némi egzotikum, elfogadható, ám a Samsungnál alacsonyabb minőség.

Amikor Brand felirattal illetnek egy modult árlistákban, az például könnyen lehet Apacer/Nanya.

A merevlemez a Maxtor enyhén félresikerült Fireball 3 sorozatából való, nyilván a nagy elődök iránti tiszteletadásból.

Ehhez – és az 5400-as fordulatszámhoz – képest a merevlemez igen jól teljesített, de továbbra sem a legmegbízhatóbb a piacon.

A CD-író egység ezúttal BenQ (ex-Acer), továbbra is remek sebességértékekkel, bár a gyakorlatban meggyűlt a baja egy lemezzel.

RCE Sulinet RSR-021: márkaorientált összeállítás

Az AOpen-gyűjtés nagy előnye a megbízható – ha ezúttal nem is a legcsinosabb – ház és a még megbízhatóbb tápegység, amiért külön dicséret jár.

A teszteredmények nem voltak a legjobbak, vélhetően a memória működött lassabban, mint kellett volna, furcsa módon pont a merevlemez az, ami elég jó pontszámokat kapott.

Hazai pályán – az RCE véleménye

Bizonyára sokan belegondoltak, mennyi fölösleges időtöltést és pénzkiadást jelent egy PC összeszerelése. Utánajárni az alkatrészeknek, beszerezni a megfelelő elemeket, ha valami gond támad, érvényesíteni a garanciát. Az RCE Kft. ezeket a terheket szeretné levenni az ügyfelek válláról.

Számítógépeinket csak minőségi alkatrészekből állították össze, de ettől függetlenül nem fukarkodtak a garanciális idő meghatározásánál.

Az MP3-tömörítési tesztre sajnos nem tudtuk rávenni a gépet, ugyanis a teljes tesztanyagot tartalmazó önkicsomagolós file kibontása közben hibát talált a rendszer, akár CD-ről, akár már a merevlemezről álltam volna neki a telepítésnek.

Mivel egyszerű beolvasáskor is feltűnően sokat szöszmötölt a gép a teszt telepítőprogramjával, így nem tudni biztosan, hogy a CD-vel vagy a memóriával kapcsolatos probléma okozta-e a jelenséget, de az RCE berkeiben már kutatják a választ. Mindezek után kicsit tartottam a 24 órás erőpróbától, mint kiderült, teljesen alaptalanul.

És a győztes nem más...

Ezúttal sincs győztes – ez már csak ilyen hónap –, eredetileg sem akartam Tesztgyőztes címet kiadni, viszont az ötödik konfiguráció kiesése ezt amúgy is lehetetlenné tette.

De ismét szeretném leszögezni: a baljós bevezető és minden kötözködésem ellenére a négy gép beküldőjét már azért dicséret illeti, hogy egyáltalán részt vettek a tesztben.

Aki pedig a legjobban taktikázott, és a lehető legtöbbet hozta ki a rendelkezésére álló keretből – bár 5000 forinttal átlépte azt, ejnye! –, az a Qwerty, és gépük, a Nebuló II. Teljesítmény tekintetében ugyan az EMJ – Basic sokszor megelőzte, vagy legalább megszorongatta, de a körítést szerencsésebben választották meg a Qwerty háza táján.

Utójáték

Al Bundy tiszteletes tanításaihoz méltón, így az első menet után mindenki forduljon arccal a falnak, és aludjon – még egyet a döntésére.

Remélhetően következő tesztünk idejére a cégek rendezik erősen zilált soraikat, mert e cikkünk készültekor a Sulinet Expressz környékén uralkodó állapotokat egy többszörös Amtrak vonatkatasztrófával lehetne legtalálóbban jellemezni.

Érdemes mindenkinek komolyan meggondolnia, felugrik-e erre a szerelvényre, mert sokba kerülhet még az így nyert megtakarítás.

Még egy kör?

Májusi és júniusi számunkban áttekintettük az olcsóbb digitális fényképezőgépek hazai kínálatát. Ezúttal a bruttó 200 ezer Ft körüli ársávból mutatunk be négy szerkezetet, amelyek négyszeresnél kisebb optikai zoommal rendelkeznek.

Csábi József

A tesztelt gépek már bőven abba az ársávba esnek, ahol a felhasználó részéről teljesen jogosan felmerülő igény a manuális vezérelhetőség, ami a helyzetünkben több területre terjed ki. Egyrészt az élességállításra, ami meg is volt mind a négy gépben. Igaz ezek a nyomógombos megvalósítások nem olyan jók, mint a profibb gépek optikáin fellelhető élességállító gyűrűk, de legalább rendelkezésre állnak.

A másik fontos elvárás a rekesz és a zársebesség szabályozásával kapcsolatos, de vajon miért is olyan fontosak ezek? Ehhez kicsit bele kell mélyednünk a fényképezés alapjaiba, de aki ilyen szintű gépet vásárol – gondolom –, úgysem csak egyszerűen kattogtatni akar. A négy klasszikus felvételi módot már többször említettem a korábbi tesztekben, most jött el az ideje, hogy részletesebben is foglalkozzam velük.

Először is tisztáznunk kell, hogy mire szolgál a rekesz és a zársebesség variálhatósága. A rekesz az objektív azon eleme, amellyel szabályozható a bejutó fény mennyisége, minél szűkebbre állítjuk, annál kevesebb fény jut át az optikán. Emellett van egy igen fontos másodlagos hatása is, mégpedig befolyással van a mélységélességre. A mélységélesség azt határozza meg, hogy a pontosan élesre állított téma előtt és mögött mekkora sávban lesznek élesek az ott található objektumok. Ha kinyitjuk a rekeszt (kis számot választunk, például f/2,0; f/2,8), akkor sok fény jut be, de kisebb lesz a mélységélesség. Ez elsősorban portréknál előnyös, amikor az alanyt le akarjuk választani a háttérről. Ha zárjuk a rekeszt (nagy számot választunk, például f/11), akkor nagy lesz ugyan a mélységélesség, de kevés fénnyel gazdálkodhatunk, vagyis hosszabb záridőt kell alkalmaznunk. Ezt általában tájképeknél érdemes beállítani.

A zársebesség azt határozza meg, hogy mennyi ideig érje a fény jelen esetben az érzékelő lapkát. Minél rövidebb ez az idő, annál kisebb az esélye, hogy bemozduljon a képünk. A zársebesség és a rekesz, valamint az aktuálisan beállított ISO érzékenység határozza meg az expozíciót. Adott fényviszonyok között egy kép többféle módon is elkészíthető, attól függően, hogy mi a célunk. Ezért fontos, hogy szabadon kontrollálhassuk a fenti paramétereket, és ezért (is) kell magasabb árat fizetni az ilyen tudású gépekért.

Canon PowerShot S50

A szabványos záridőknél az egyik érték mindig körülbelül a fele időtartamot jelöli, mint az előtte lévő (1/15 mp, 1/30 mp, 1/60 mp, 1/125 mp stb.). A rekesz értéke azt mutatja meg, hogy a rekesz átmérője hányad része az objektív fókusztávolságának. A szabványos értékeknél az egymás után következő beállítások mindig körülbelül feleakkora fényáteresztést eredményeznek (f/2, f/2,8, f/4, f/5,6, f/8 stb.), mint az előző. A szabványos értékek között szoktak lenni fél-, illetve harmados osztások is, ezek a finomabb beállítást szolgálják.

A rekesz és a zársebesség működésének nagyon fontos összefüggése, hogy ha egy adott beállításhoz képest ugyanannyi értékkel (blendével) választok kisebb rekeszt és hosszabb záridőt (például 1/60 mp és f/4 rekesz helyett 1/30 mp és f/5,6 rekeszt), akkor ugyanolyan megvilágítást kapok. Ez természetesen mindkét irányba igaz. Adott megvilágítás és ISO érzékenység mellett ennyi a játéktér, hogy helyesen megvilágított fotót készítsünk. Vagyis erősen leegyszerűsítve eldönthetjük, hogy a nagy rekesznyílás–rövid záridő párosra vagy a szűk rekesz–hosszú záridő variációra van-e szükségünk, esetleg mindkettőből közepest választunk.

A fentebb említett négy klasszikus felvételi mód egyike az automata vagy program (P) mód, amit lényegében minden mai gép ismer. Ekkor a zársebességet és a rekeszt is a gép állítja be. Ellentéte a teljesen manuális (M) mód, amivel csak a fényképezőgépek egy része rendelkezik, használatához fotográfiai ismeretek is szükségesek (és nem árt egy külső fénymérő sem). A két félautomata mód a rekeszprioritás (Av) és a záridő-prioritás (Tv). Előbbiben a felhasználó a rekeszértéket választja meg, a hozzá passzoló zársebesség eldöntése a gép dolga a téma aktuális megvilágítása alapján, míg az utóbbiban épp fordított a helyzet. A két utóbbi mód használható leginkább, ha nem akarunk mindent az automatikára bízni.

A mostani táblázatban már értelmet nyert feltüntetni a külső vaku csatlakoztatásának lehetőségét. Ez több okból kifolyólag lehet fontos. Egyrészt általában jóval nagyobb fényerőt biztosít, mint a beépített darab. Másrészt a villanófej távolabb esik az objektív optikai tengelyétől, ezért kisebb az esélye annak, hogy fotóalanyaink piros szemű nyusziként díszelegjenek a képeken. A „piros szem” hatás úgy keletkezik,

info

- A tesztképek megtalálhatók a CD-nken: \CIKKEK\KORKEP
- E-mulziók. PC Magazin, 2003/05/60
- E-mulziók II. PC Magazin, 2003/06/57

hogy a vaku fénye visszaverődik a kevés fény miatt kitágult pupillák mögötti retinahártya vérrel telített ereiről. Minél messzebb van a vaku az optikai tengelytől, annál kisebb erre az esély. Ráadásul a jobb külső vakuk feje elforgatható, ami indirekt vakuzást tesz lehetővé. Ezáltal a képek sokkal plasztikusabbá válhatnak, mert megszabadulhatunk az éles árnyékoktól. A rögtönzött és remélhetőleg nem túl fárasztó fejtágítás után lássuk jelen körképünk szereplőit.

Canon PowerShot S50

Az S50 meglehetősen közeli rokona a legutóbbi tesztet megnyerő PowerShot S45-nek. Ennél jobb ajánlólevele nem is nagyon lehetne, nem is okozott csalódást a teszt során. Lényegében csak annyi a különbség a két fivér között, hogy az S50 nagyobb felbontású CCD-vel rendelkezik, és persze ebből következően magasabb árat kell fizetni érte. A nagyobb felbontás miatt valamivel lassabb tempóban készíti a sorozatfelvételeket és kicsivel nagyobb képzaj tapasztalható a fotókon (ez a technológia velejárója), de még így is nagyon jó eredményeket produkált.

Az S50-et is a Canon saját fejlesztésű, kifejezetten digitális fényképezőgépekbe szánt Digic chipje vezérli. Mivel ez egy célspecifikus áramkör, ezért hatékonyan kezeli az élesség-, fehéregyensúly-állítással, fénymérséssel, valamint az energia-gazdálkodással kapcsolatos feladatokat.

Casio QV-5700

Olympus Camedia C-5050ZOOM

A kiemelkedően jó kezelőfelület és a fejlett AF rendszer szintén a gép sajátosságai közé sorolható.

Casio QV-5700

A QV-5700 a kategórián belül viszonylag nagy és nehéz vázban kapott helyet. A tetején fellelhető két egymásba épített módválasztó tárcsa konstrukciója nem teljesen tökéletes, mert nehéz úgy forgatni a belső tárcsát, hogy a külső közben ne mozduljon el. Az egyes főbb funkciók külön gombokat kaptak, így azok állításához nem kell belépni a menübe.

A Casióknál megszokott módon ez a gép is magáénak tudhatja a már többször említett Best Shot módot, ami a különböző szituációk széles skálájához tudja optimalizálni az egyes beállításokat.

A menüben az ISO érzékenység állításánál nem a konkrét értékek szerepelnek, hanem +1, +2, +3 és +4 jelzés. Ennek hasznát talán csak a tervezők tudnák megmagyarázni. A vaku egyaránt szinkronizálható a zárnyitás elejére és végére, a vaku-szinkronhoz tartozó zársebesség háromféle (konkrétan nem feltüntetett) érték közül választható ki. Ha az autofókusz-rendszert szpot AF módban használjuk, akkor kilenc pont közül választhatjuk ki, hogy melyik legyen aktív.

A fotókra dátumbélyegző kerülhet, és a komfortérzetet növeli, hogy meghatározható azon paraméterek köre, amelyek aktuális értékét a gépnek meg kell jegyeznie kikapcsolás után.

A Card Browser funkcióval a memóriakártyán található képek különböző elrendezésű HTML oldalakba szervezhetők, így könnyebb azokat áttekinteni a számítógépen.

A gép leírása szerint, ha az akkumulátorok töltöttsége egy bizonyos szint alá csökken, akkor onnantól a QV-5700 nem használja a buffer memóriát,

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Canon PowerShot S50
Termék weboldala	www.canon-europa.com/
Műszaki adatok	
Érzékelő típusa és mérete/effektív képpontok száma	1/1,8 CCD/5,04 millió képpont
ISO érzékenység/automatikus választás	50, 100, 200, 400/●
Objektív gyűjtótávolsága; fényerő*	35–105 mm; f/2,8–f/4,9
Zoompozíciók száma	7
Élességállítás (automatikus/manuális)	9 pontos AiAF, FlexiZone AF/●
AF segédfény	● (kikapcsolható)
Legkisebb élesre állítható távolság (normál/makró módban)	50/10 cm
Záridő-intervallum	15–1/1500 s
Felvételi módok	automata, program, rekeszprioritás, záridő-prioritás, manuális, portré, tájkép, éjszakai felvétel, rövid záridő, hosszú záridő, panoráma, saját beállításokkal
Sorozatfelvétel mód**	● (kb. 2 kép/s Large/Fine módban)
Önkioldó	2, 10 s
Képzajcsökkentő elektronika	● (1,3 s-nál hosszabb záridőnél automatikus)
Fénymérési módok	teljes mezős kiértékelő, középre súlyozott, szpot, AF ponthoz kapcsolt szpot
Expozíciókorrekció tartománya; korrekció lépésköze	± 2 Fé; 1/3 Fé
Fehéregyensúly	automata, napfény, felhős, műfény, neon1, neon2, vaku, mérés alapján1, mérés alapján2
Kereső/dioptriaállítás	optikai átnézeti/❍
LCD monitor mérete (képpontok)/fényerőállítás	1,8 colos TFT (118000)/2 fokozat
Állványmenet pontosan az objektív optikai tengelye alatt?	●
Állványmenet anyaga	fém
Beállítható felbontás	2592x1944, 1600x1200, 1024x768, 640x480 képpont
Tömörítési módok	3-féle JPEG (EXIF 2.2), RAW
Mozgókép mód	AVI Motion JPEG 320x240 képpont/15 fps/hang, 160x120 képpont/15 fps/hang
Mikrofon/hangszóró	●/●
Azonnali felvételkészítés menühasználat közben	●
Beállítható file-sorszámozás	●
Hisztogram felvétel/megjelenítés módban	❍/●
Túlexponált területek jelzése	●
Automatikus képforgatás	● (kikapcsolható)
Állítható képjellemzők	kontraszt, képélesség, színtelítettség
Képeffektek	élénk, semleges, lágy, fekete-fehér, szépia
Beépített memória; memóriafoglalat	❍; Compact Flash Type I/II
Vaku expozíciókorrekció	● (± 2 Fé/1/3 Fé)
Külső vaku csatlakozás	❍
Számítógépes interface	USB
Videokimenet	PAL, NTSC
Magyar nyelvű menü/kézikönyv	❍/●
Áramforrás	570 mAh Li-ion akkumulátor
Mellékelt tartozékok	570 mAh Li-ion akkumulátor, töltő, 32 Mbyte-os CompactFlash kártya, USB kábel, videokábel, csuklószíj, ZoomBrowser EX/ImageBrowser, PhotoRecord, PhotoStitch, RemoteCapture, File Viewer Utility, ArcSoft PhotoImpression, ArcSoft VideoImpression
Méret	112x58x42 mm
Tömeg (áramforrás és memóriakártya nélkül)	260 g
Mérési eredmények	
Felbontás középen (vízszintesxfüggőleges)	1896x1339 képpont
Felbontás a sarokban (vízszintesxfüggőleges)	1628x1205 képpont
Dinamikatartomány	7,1 Fé
Képzaj, ISO 50/100/200/400/800	2,78/3,98/5,99/9,62/n.a.
Párna- vagy hordótorzítás nagy látószögnél (vízszintes/függőleges)	+0,50/+0,85%
Párna- vagy hordótorzítás tele állásnál (vízszintes/függőleges)	0,00/+0,10%
Kromatikus aberráció nagy látószögnél	0,22%
Kromatikus aberráció tele állásnál	0,20%
Megvilágítás csökkenés a sarokban nagy látószögnél	17,3%
Megvilágítás csökkenés a sarokban tele állásnál	1,3%
Megvilágítás csökkenés a sarokban vaku használatakor (zoom:50 mm)	16,9%
Fehéregyensúly-állítás pontatlansága	
Automata – műfény/napfény/neon/vaku	18/4/33/2
Előre programozott – műfény/napfény/neon/vaku	3/6/26/7
Mérés alapján – műfény/napfény/neon/vaku	4/5/4/3
Kereskedelmi adatok	
Forgalmazó	Canon Hungária ✆ 237-5900
Forgalmazó weboldala	www.canon.hu
Ár (bruttó)	209 000 Ft
Garancia	1 év

Megjegyzés: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\ könyvtárban.

	Casio QV-5700	Olympus Camedia C-5050ZOOM	Ricoh Caplio RR1
	www.casio.co.uk/digitalcameras/qv_5700/	http://cf.olympus-europa.com/consumer/digimg /intro.cfm?id=C-5050ZOOM	www.ricohpmmc.com/cameras/1/products/RR1/default.asp
	1/1,8 CCD/4,92 millió képpont	1/1,8 CCD/4,92 millió képpont	1/1,8 CCD/3,87 millió képpont
	50, 100, 200, 400, 800/●	64, 100, 200, 400/●	200, 400, 800/● (150–800)
	34–102 mm; f/2,0–f/2,5	35–105 mm; f/1,8–f/2,6	35–105 mm; f/2,6–f/3,4
	22	19	19
	9 pontos AF/●	9 pontos iESP AF/●	●/●
	●	● (kikapcsolható)	❍
	30/6 cm	80/3 cm	24/1 cm
	60–1/1000 s, B idő	16–1/2000 s	8–1/2000 s
	automata, program, rekeszprioritás, záridő-prioritás, manuális, Best shot	program, záridő-prioritás, rekeszprioritás, manuális, tájkép, portré, éjszakai felvétel, sport, portré+tájkép, 4 saját beállítás	program
	●	● (HQ módban 1,7 kép/s 11 képig)	● (kb. 1 kép/s 3 képig)
	2, 10 s	12 s	10 s
	n.a.	● (kikapcsolható)	n.a.
	többzónás, középre súlyozott, szpot	többzónás ESP, szpot, multi-szpot	többmezős, középre súlyozott, szpot
	± 2 Fé; 1/3 Fé	± 2 Fé; 1/3 Fé	± 2 Fé; 1/4 Fé
	automata, napfény, árnyék, műfény, neon, mérés alapján	automata, árnyék, felhős, napfény, napnyugta, neon1, neon2, neon3, neon4, műfény, mérés alapján	automata, napfény, neon, műfény, felhős, mérés alapján
	optikai átnézeti/●	optikai átnézeti/●	optikai átnézeti/❍
	1,8 colos TFT (122100)/❍	1,8 colos TFT (114000)/15 fokozat	2 colos TFT (200000)/5 fokozat
	❍	❍	❍
	műanyag	fém	műanyag
	2560x1920, 2544x1696, 1600x1200, 1280x960, 640x480 képpont	3200x2400 (interpolált), 2560x1920, 2560x1696, 2288x1712, 2048x1536, 1600x1200, 1280x960, 1024x768, 640x480 képpont	2272x1704, 1120x840, 640x480
	3-féle JPEG (EXIF 2.2), TIFF	3-féle JPEG (EXIF 2.2), TIFF, RAW	JPEG (EXIF 2.1), TIFF
	AVI Motion JPEG 320x240 képpont/15 fps/hang	QuickTime Motion JPEG 320x240 képpont/15 fps/hang, 160x120 képpont/15 fps/hang	AVI Motion JPEG 288x216 képpont/15 fps/hang
	❍/❍	●/●	●/●
	❍	●	❍
	❍	●	●
	●/●	●/●	❍/❍
	❍	❍	❍
	●	❍	❍
	kontraszt, képélesség, színtelítettség	kontraszt, képélesség, színtelítettség	képélesség
	színkiemelés (vörös, zöld, kék, bőrszínek). fekete-fehér, szépia, színszűrés (vörös, zöld, kék, sárga, rózsaszín, bíbor)	fekete-fehér, szépia, white board, black board	fekete-fehér, szépia, negatív
	❍; Compact Flash Type I/II	❍; SmartMedia, Compact Flash Type I/II, xD Picture Card	8 Mbyte; SmartMedia
	● (± 1 fokozat)	● (± 2 Fé/1/3 Fé)	●
	●	●	❍
	USB	USB	USB
	PAL, NTSC	PAL, NTSC	PAL, NTSC
	❍/●	❍/●	❍/●
	4 AA alkáli/lítium elem vagy NiMH akkumulátor	4 AA alkáli/lítium elem vagy Ni-MH/Ni-Cd akkumulátor, 2 CR-V3 lítium elem	1300 mAh Li-ion akkumulátor
	4 AA alkáli elem, 16 Mbyte-os CompactFlash kártya, USB kábel, videokábel, csuklószíj, objektívsapka, Photo Loader 2.1, Photohands 1.0, Bestshot Library	4 AA alkáli elem, 32 Mbyte-os xD Picture Card, USB kábel, videokábel, objektívsapka, Camedia Master 4.0	1300 mAh Li-ion akkumulátor, töltő, 64 Mbyte-os SmartMedia kártya, USB kábel, videokábel, csuklószíj, objektívsapka, tok, Caplio Utility, MGI PhotoSuite 8.1
	118x74,5x64,5 mm	115x70x80 mm	135,4x74x26,6 mm
	355 g	380 g	270 g
	1704x1215 képpont	1755x1237 képpont	1576x1170 képpont
	1499x1157 képpont	1700x1212 képpont	1531x1148 képpont
	5,5 Fé	6,4 Fé	6,1 Fé
	3,49/5,11/7,89/14,21/24,77	n.a./5,13 (5,15)/9,07 (9,01)/13,68 (13,55)/n.a.***	n.a./2,88****/3,47/5,14/8,88
	+0,30/+0,80%	+0,50/+1,20%	+0,65/+1,15%
	–0,10/–0,10%	–0,20/–0,25%	–0,10/–0,15%
	0,16%	0,23%	0,23%
	0,16%	0,24%	0,18%
	13,2%	8,9%	17,3%
	0%	0%	10,3%
	18,2%	7,3%	9,9%
	25/5/47/8	14/4/9/4	9/10/27/2
	7/8/38/n.a.	25/5/49/n.a.	2/15/33/n.a.
	1/3/4/n.a.	4/5/3/n.a.	5/4/25/n.a.
	Digitcam ✆ 235-0570	Olympus Hungary Kft.	Ricoh Hungary ✆ 270-9797
	www.digitcam.hu	www.olympus.hu	www.ricoh.hu
	200 000 Ft	229 990 Ft	193 750 Ft
	1 év	1 év	1 év

**: 35 mm-es formátumra átszámítva. **: zárójelben a legnagyobb felbontás és a legjobb JPEG tömörítés esetére értendő értékek.*
****: zárójelben az NR (Noise Reduction) módban mért értékek. ****: ISO 150-es érzékenység.*

hanem rögtön a kártyára menti a fotókat az esetleges adatvesztés elkerülése érdekében. Panorámaképek készíthetők ugyan ezzel a fotómasinával is, de kötött módon csak balról jobbra.

Olympus Camedia C-5050ZOOM

A C-5050 egyedülálló tulajdonsága, hogy háromfajta memóriakártyával is hajlandó együttműködni. Az egyik slotba a lassan elavuló SmartMedia vagy a viszonylag új xD Picture Card helyezhető, míg a másikba CF kártyát tehetünk. A CF és a SmartMedia/xD között másolhatók a képek. (SmartMedia és az xD között közvetlenül nem, mivel egyszerre csak az egyik lehet a gépben.)

A LCD monitor – hasonlóan a cég nagyobb E-10 és E-20 modelljeihez – 90 fokban kihajtható, ami rugalmasabbá teszi a használatát. Kérhetjük, hogy a felső státusjelző panel kijelzései jelenjenek meg az LCD monitoron. Érdekes lehetőség, de hasznossága megkérdőjelezhető.

Az átgondolt kezelőfelületnek köszönhetően a fontosabb paraméterek egy gomb megnyomásával és a tárcsa forgatásával könnyen és gyorsan állíthatók. Emellett kapunk egy Custom buttont, melynek funkcióját mi magunk szabhatjuk meg. A főmenü 3 pontját szintén mi határozzuk meg, ezáltal azok a funkciók kerülhetnek oda, amiket a leggyakrabban használunk.

Sorozatfelvételnél választhatunk, hogy mindegyik kép előtt beállítsa-e az élességet vagy ne. Előbbi módban értelemszerűen lassabb tempóval készül a sorozat.

A CD-n található (1-es sorozatú) tesztképek sárgás árnyalata ne riasszon meg senkit. Ez csak amiatt volt, hogy szándékosan automatán hagytam a fehéregyénsúly-állítást, megvilágítás gyanánt pedig 3200 K színhőmérsékletű lámpákat használtam, a gépek nagy része pedig ehhez nem alkalmazkodott tökéletesen. Azokon a képeken (mint az előző tesztben írtam) a felbontást és a képzajt vizsgáltam.

A teszthez a Digitcam (☎ 235-0570; www.digitcam.hu) biztosította azt a kombinált memóriaolvasót, ami jelentősen megkönnyítette a munkámat.

Nagyon hasznos a My mode szolgáltatás, mert a különböző szituációkhoz előre beállíthatjuk a különböző paramétereket, így azokat szükség esetén könnyű előhívni, nem kell sokat bíbelődni. Négyféle beállításcsoport rögzíthető, amelyek többek között a zoomállást is tárolják.

A külső és a belső vaku használható egyszerre is, a vaku villanhat az expozíció elején vagy végén.

Az AF rendszer kilenc fókuszponttal rendelkezik, melyeket kereszt alakban helyeztek el. Az élességállítás lehet folyamatos, ekkor – a videokamerákhoz hasonlatosan – állandóan élesre állítja a gép, ami a „látóme-zejébe" kerül. Bizonyos esetekben jól jöhet, de jobban fogyasztja az áramot.

Ricoh Caplio RR1

A fehéregyensúly beállításánál nagy szabadságot kapunk. A szokásos automata és előre rögzített módok mellett természetesen mérés alapján is történhet.

Ha ez még nem lenne elég, minden érték külön finomhangolható. Nem sokan fogják teljesen kihasználni, de a lehetőség adott.

Olympus gépről lévén szó, a Pixel mapping funkciót talán már említeni sem kell. Nagyon jól fog jönni, ha esetleg néhány év múlva egy-két pixel megpusztul a CCD-n.

A gép mind a négy irányban tud panorámaképeket rögzíteni, de csak megfelelően előkészített kártyával (a mellékelt xD ilyen).

Megjelenítés módban kisebbre méretezhetők a fotók (640x480, 320x240), illetve kivágható egy-egy részletük.

Ricoh Caplio RR1

A Ricoh sajátos kialakításával tűnik ki leginkább a mezőnyből.

Nekem ez a lapos kivitel kevésbé tetszett, mint a hagyományos megoldások, de bizonyára van, akinek bejön. Nyilván már túl sok szokványos vázzal megáldott darab járt előtte a kezemben... Használaton kívül az objektívsapkát mindenesetre mindig tegye a helyére, aki az RR1-et választja, mert könnyen előfordulhat, hogy hozzáér az ujja az objektív frontlencséjéhez. Az optika egyébiránt nem „jön elő" a gépből, mivel az elhelyezése nem teszi ezt szükségessé. A LCD monitor felnyitható és forgatható voltából eredően a képkomponálás rugalmasan végezhető, viszont a beállító gombokhoz nem tudunk hozzáférni, ha visszahajtjuk a helyére.

Az automata és manuális élességállítás mellett a fókusztávolságot rögzíthetjük 2,5 m-re vagy a végtelenre. Így – ha előre ismerjük a téma távolságát – megspórolhatjuk az AF művelethez szükséges időt.

Ez a Ricoh gép is rendelkezik fekete-fehér szöveges móddal (hasonlóan a korábbi tesztünkben járt példányhoz), ekkor körülbelül 270 Kbyte-os TIFF képeket rögzít a kártyára, ami eléggé helytakarékos megoldás és kvázi dokumentumszkennerré avatja az RR1-et.

Split-screen módban két képből készít egyet, melyeket vízszintesen vagy függőlegesen helyez egymás mellé, illetve fölé (TIFF formátum és a legnagyobb felbontás esetén nem használható).

A gép nem rendelkezik a négy klasszikus felvételi móddal (lásd cikk bevezető része), a zársebesség választását mégis befolyásolhatjuk, mivel a gép S (talán sport?) üzemmódjának használatakor rövidebb időket választ az automatika.

Intervallum módban előre megadott időközönként készít egy képet, de a fotók darabszáma előre nem határozható meg, hanem nekünk kell leállítani a rögzítést.

Az RR1 diktafonként is megállja a helyét, mivel a rögzíthető hanganyag hosszát kizárólag a memóriakártya mérete korlátozza.

A fotókra dátum- vagy dátum- és idő-bélyegző kerülhet. Az elkészült képek egy része kivágható és külön elmenthető, de ez a funkció bizonyos felbontás- és minőségbeállításoknál alkalmazható.

●

A gépeket a korábbi tesztekben alkalmazott módszerekkel vizsgáltuk, ezért a táblázat adatai összevethetők a korábbiakkal.

Mivel csak négy gép szerepelt a körképben, ezért díjakat nem adok ki. Következő számunkban hasonló árfekvésű, de „hosszabb" zoommal megáldott fotómasinákat mutatunk be.

Madarat tolláról

A lapunk hasábjain futó többrészes, digitális kamerákat bemutató tesztből kiderült, milyen géppel érdemes felvételeinket készítenünk. De az sem mindegy, milyen nyomtatóra bízzuk a képek kézzelfoghatóvá tételét.

Győri Ferenc

A „hagyományos" tintasugaras nyomtatók piacának változása természetesen a fotónyomtatókra is kihatott. A felbontás növelése és a cseppméret csökkenése jót tesz a részletességnek, a precíz fejtechnikának köszönhetően minden készülék képes szegély nélkül dolgozni A/4-es méretben is (bár ehhez jó minőségű hordozó, többnyire fotópapír ajánlott), a fotószínek, azaz a magenta és a ciánkék hígított változata a színvilágot teszi élőbbé – mi kellhet még?

Sokaknak például az azonnali és számítógép nélkül történő fotónyomtatás. A fotónyomtató eredetileg olyan készüléket jelentett, amely már-már fényképminőségben varázsolja elő a számítógépben tárolt képeket, legyenek azok fotók, prezentációk vagy rajzok. Ma azonban a fotónyomtatás a szuper digitális géppel éppen csak elcsattintott kép azonnali előhozatalát is jelenti. Ehhez tesztünk néhány résztvevője rendelkezik flashmemória-olvasó egységgel és/vagy USB kapcsolattal a kamerához. Utóbbi kifejezetten előnyös, hiszen így a képek válogatásához nem kell listát nyomtatni, ezzel is kímélve a tonert.

A kezelőprogramok folyamatosan „felhasználóbarátosodnak" – bár az előző teszt (⇨ Kis színesek – PC Magazin, 2003/7/52–56) óta nem történt sok változás, de amellett, hogy szinte már csak magyar nyelvű programmal találkozni, lassan a lehetőségek, szolgáltatások elérése is kezd átgondolt vagy éppenséggel automatizált lenni. De hiába a sokszor 5-10 perces telepítés, a változásokat még mindig a *Nyomtatóbeállítások* menüpont alól végezhetjük el legkönnyebben – sőt nem egyszer ez az egyetlen lehetőség.

Ami a jövőképet illeti, nem nagyon siet a piac jelenleg sehova. Valószínűleg egyre több lesz a hibrid készülék a hagyományos böszme, szuperképű nyomtató és a digitális segédlet keveredéséből, ezek az utódok kellemesebb és kisebb külsővel bírnak majd, mégis lesz rajtuk hely a rengeteg flashmemória-kártyának, sőt talán egy mini LCD monitornak is. A megvalósításhoz már akadt is vállalkozó szellemű cég, ám az általános elterjedéshez kissé esnie kéne a panelek árának, addig marad a szöveges kijelzőpanel és a mozaikos tartalomnyomtatás, vagy a fényképezőgép panelje – úgyhogy ez sem igazán égető probléma. A felbontást növelni egyelőre nincs túl sok értelme, a kiegészítő színek használata még csupán terv, bár ötletes, de úgy tűnik, ezt is az „Ej, ráérünk arra még!" kategóriába sorolták.

Canon Bubble Jet S820 – nem csak a 20 heteseké a világ

Más, érdekesebb vonal a kézinyomtatók családjáé, amelynek szintén üdvözölhettük egy tagját tesztünkben – bár a megmérettetésben igazán nem vehetett részt. A hordozható mininyomtatók legnagyobb problémája jelenleg a papírkezelés, és ez meg is marad, amíg saját behúzó automatikával dolgoztatnak, és nem merik ezt a műveletet az akciófilmek révén betárazásból profivá képzett felhasználóra bízni. De ezúttal a jövőkép végre érdekes. Mivel az effajta nyomtatóknál jelentős a kezelőpanel, a kártyaolvasók és a borítás térigénye, vagyis a valós nyomtatómű nagyjából fele akkora helyet igényel, 1-2 éven belül feltűnhetnek a piacon a jellegzetesen duci formájukról felismerhető nyomtatóval ötvözött digitális fényképezőgépek.

Így tesztelünk mi

Ez alkalommal már az előkészítés előtt akadt egy komoly probléma a készülékek csoportosításával. Hiszen fel lehet őket osztani a használt színek száma – vagyis az elméletileg növekvő képminőség – szerint, a számítógép nélküli munkavégzés képessége alapján, vagy akár a jól bevált árhatárokkal. És még csak ezek után gubancolódtam bele a „színenkénti patron/mindent egybe" problémakörbe. Az eredmény: ábécérend, felosztás nélkül.

A teszt ezek után áldott nyugalomban zajlott, a cégek elhozták, amit ígértek (bár egy kifogyott patron okozott némi bonyodalmat), szinte minden készülékhez volt meghajtóprogram, működött is, és a nyomtatók is legjobb formájukat adták. Nyilván előre tájékoztatták őket a verseny súlyáról, na meg a várható szigoromról. Hiszen az elit csapattól jogosan vár el többet az egyszeri tesztelő, így erősebb nagyításban szemléltem a nyomtatványokat, sokkal kisebb hibatűréssel, mint a hagyományos nyomtatók esetében. Ezért aztán a csodanyomtatók pontszáma nemhogy nem sokkal magasabb (bár az a ponthatár miatt bajosan is lehetne), de sokszor alacsonyabb, mint a hagyományos mosóporral működőké. Aki azonban ezek után az előző számban szereplő húszezer forintos modellt választja, mert az szerinte jobb, lesz szíves nem emlegetni sem engem, sem családtagjaimat.

Az utolsó, ám legkomolyabb probléma a költségszámításoknál jelentkezett, merthogy patron van egyszínű, háromszínű, sőt több! Általában minél több szín van egy patronban, annál olcsóbb az átlagos lapköltség, hiszen a külön-külön színeknél meg kell fizetni a külön csomagolást, no és persze a luxust. Ám mi van, ha valaki éppen kék korszakát éli? Egybeépített tintatartó esetében hiába van még csurig a sárga és a magenta tartályrész, muszáj újat venni (a házi utántöltési eljárásoktól inkább tekintsen el mindenki, amíg nem esett kára), míg színenkénti kivitelben kisebb befektetés is elég. Ezt súlyozni azonban az én csekély értelmemmel nem sikerült (különben is, az agyvelőm meg van hűlve), így inkább minden lehetőséggel számoltam, ki-ki választhat magának saját szokásai alapján az indulókból. És akkor jöjjenek a versenyzők!

Canon

A hagyománytisztelet és újítás ügyes ötvözését láthattam a Canon termékskálájában.

Canon Bubble Jet i470D – türelmetlen fotósoknak ideális

A Bubble Jet S820 már igen régi ismerős, az i950 viszonylag új titán, bár már járt szerkesztőségünkben, míg az i470D a legújabb, csillogó-villogó kezelőpanellal szerelt modern üdvöske.

Kezdjük talán a korelnökkel. Az S sorozattal búcsúzó felpattintós-leesős laptartót nem igazán hiányolom a jövőben, de egyebekben az S820 bizonyította: még van helye a piacon. Igaz, a telepítés nem zajlott olyan egyszerűen, mint az új generáció esetében, mivel csak másodszorra érzett rá a gazdaszámítógép tulajdonságaira a program, sőt az automatikus fejbeállítást is elég gyakran alkalmazta a készülék, de ahogy a Brúszvilisz is mondta: öregember nem gyorsvonat.

Ezt igazolandó a nyomtatás sebessége sem túlzott, ám a kapott kép minősége – és ez a lényeg – igen kellemes. Nagyjából az S820 hozta a legjobban az átlag magas minőséget, egyedül a bonyolultabb árnyékok visszaadásával akadtak problémái.

Az i470D a legmodernebb divatok alapján kiötlött korkép.

Canon Bubble Jet i950 – egyszerűen a legjobb.

Kissé fura forma, komoly kezelőfelület és flashmemória-olvasók az azonnali és számítógép nélküli fényképnyomtatáshoz. Egyetlen, ám komoly kifogás: mindössze 4 színt használ. Igazán nem szép dolog ez manapság ebben a kategóriában. A spórolás meglátszik a készülék eredményein is, gyorsaságban ugyan akadt, aki maga mögött hagyta az i470D-t egy-egy feladatban, ám a nyomtató összesített eredménye igen jó.

Ugyanakkor a képminőségben is meglátszik valamelyest a különleges tinták hiánya. Mind a prezentáció, mind a fénykép kissé fakó lett. Utóbbi legjobb beállításokkal elkészített változata már olyan életteli, mint az eredeti példány, ám az árnyékolással ezúttal is akadtak nehézségek.

Epson Stylus Photo 915 – ajándéktengerben

A cég nagyágyúja, az i950 tökéletesen illik besorolásához: nagy, egyszerű, lassú, drága és – hogy a felesleges izgalmakat megspóroljam – remek. Egyetlen hátránya nagy étvágya, lapköltsége ugyanis igen magas jelenleg. Szerencsére a színenként cserélhető tintatöltetekkel ez a költség csökkenthető valamelyest, de remélhetően a példány népszerűsödésével a patronok ára is csökkenni kezd.

Mert akármennyibe is kerül egy színes oldal, érdemes rábízni az i950-re. A prezentáció színei élénkek és pontosan eltaláltak, még kis telítettség mellett is egyenletes az „ecsetkezelés". A fotó már normál papíron is jól mutat, különleges gyártású hordozón, nagy felbontásban előhozva pedig a kép szinte tökéletes. Ha még egy pici áttörést produkál a cég az emberi bőr színének visszaadásában, akkor kénytelen leszek maximális pontszámot adni egyszer...

Epson Stylus Photo 900 – a feketebárány

Epson

Az Epson legújabb sorozata igyekszik lefedni a piac igényeit, ezt bizonyítandó nálunk járt a három fő kategória (belépő szint, fényképezőgéptárs, szupernyomtató) egy-egy képviselője. A cégnél a felhasználók azon igényét is felismerhették, hogy szeretnek mindenféle extrához is hozzájutni ingyen – vagy legalábbis a készülék árába beépítve.

A kezdőknek szánt Stylus Photo 900-hoz ennek bizonyságául CD-re és fényképtekercsre nyomtatáshoz használható kiegészítők járnak, bár ezek alkalmazása belépő kategóriában nem túl gyakori, de alkalomadtán jól jöhet az effajta különszolgáltatás.

A belépő szint véletlen jele volt a munkához szükséges fejtisztítási eljárás, sőt a nyomtatási sebesség is. Utóbbit nyilván a buddhista szerzetesek rohanó életmódjához igazították a cég berkeiben.

A képminőség feladatkörök alapján állítható be a kezelőprogramban, ezt érdemes meg is tenni az eltérő műveletek előtt. A prezentációban ezúttal is kissé hibádzott a magenta színhelyessége, és a hagyományos nyomatok kissé fátyolosnak tűntek. A legjobb beállítású szuperkép már nem hordozta eme kellemetlen örökséget, szép, élénk színekkel nyomott fotót kaptam, ám a kép apróbb részleteiben még elmaradt az ideálistól.

Epson Stylus Photo 950 – mindenre felszerelt nagymenő

A Stylus Photo 915 igazi multimédiás ajándékcsomag. A CD-festő kiegészítő ugyan hiányzott a csomagból, de a tekercselő ez alkalommal is helyet kapott benne, sőt jár mellé némi fotópapír is, és persze Potter úrfi, legalábbis a hozzá kapcsolódó kis fotóstúdió. Bár elsőre nem látszik, de a készülékhez csatlakoztathatók flash memóriák, méghozzá adapterrel. Ugyanezen a módon tehetjük a számítógépet noteszgépünk gyors kapcsolatú társává, ugyanis egy PCMCIA adapter is leledzik a csomagban. A kijelző bár nem grafikus, ám ötletes megoldással több nyelven beszél, mivel angol, francia, német és holland nyelvű üvegecskét rakhatunk az LCD kijelző fölé, azzal értelmezve, mely lehetőségre is vonatkozik a feltűnt pont.

A remek kezdetet némileg üti, hogy a papíradagoló mechanika ez alkalommal is elég hangosra sikeredett, valamint hogy az ánglius nyelvű kezelőprogramban csupán a gyorsaság vagy a minőség mellett tehetjük le a voksunkat. Előbbi ugyan tisztességes képeket eredményez, de azokon látszik: többet is tudna a gép. Csakhogy a jobb minőségnek komoly ára van, egy átlag prezentációs oldal elkészülte 1 perc helyett több mint hármat vesz igénybe – mégis megéri türelmesnek lenni a képminőség érdekében.

A színek természetesen mind helyükön voltak, már hagyományos papírra nyomtatáskor is, sőt élénken virultak, ahogy egy felhasználó el is várhatja. A csúcs-minőségű kép is csúcs-minőségű lett természetesen, csupán egész apró elmaradásai voltak árnyékolás és bőrszín terén.

A családfő, a Stylus Photo 950 esetében az Epson további ajándékokkal igyekezett kompenzálni a meglehetősen borsos árat. Visszakaptuk a CD-nyomtató segédletet, méghozzá egy valódi, nyomtatható felületű lemez társaságában, a tekercstartó kiegészült egy automata vágóegységgel (ennek működését nem tanulmányoztam), és még egy fényképgyűjtő szütyőcskével is gazdagabb lehet a majdani boldog tulajdonos. A készülék külseje is tiszteletet ébreszt, látszik rajta: kemény munkához szokott. A teljes oldalas fényképek kivételével mindent lenyűgöző sebességgel vetett papírra.

A színhelyességgel ezúttal sem akadt gond, sőt vidám, természetes hatású színekkel dolgozik a Stylus Photo 950, ám a prezentációkban kissé talán világosabban a kelleténél. Fényképek esetében már sokkal kevésbé volt érezhető a túlzott világosság, a legjobb beállításokkal nyomtatott kép elkészültére pedig végképp eltűnt a hibajelenség. Sőt a teszt talán leginkább élethű emberi bőrét produkálta a nyomtató, ám apróbb, térhatás és árnyékábrázolás terén megmutatkozó hibái kissé lehúzták a pontszámát.

Hewlett-Packard

A HP eltökélt szándéka volt, hogy ebben a tesztben bemutassa különleges elgondolásait, és ez tökéletesen sikerült is. Első megvizsgált készülékük, a Photosmart 130 a már említett kézinyomtatók táborába tartozik, ennek megfelelően tesztünkben csak mint érdekesség és evolúciós lépcsőfok vett részt.

HP Photosmart 130 – modern multimédiás mütyü

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Canon Bubble Jet i470D	Canon Bubble Jet i950 (VÁSÁRLÁSI AJÁNLAT)	Canon Bubble Jet S820	Epson Stylus Photo 900
Webhely*	www.usa.canon.com/	www.canon.hu/php4/scripts/product.php4?id=454	www.usa.canon.com/	www.epson.hu/product/printer/epson_stylus_photo_900/
Műszaki adatok				
Nyomtatási technológia	Bubble Jet	Bubble Jet	Bubble Jet	Epson Micro Piezo
Névleges nyomtatási sebesség (fekete-fehér/színes)	18/12 oldal/perc	7/7 oldal/perc	4/1 oldal/perc	9/8 oldal/perc
Legnagyobb színes felbontás (minőségjavító technológiákkal)	4800x1200 dpi	4800x1200 dpi	2400x1200 dpi	5760x720 dpi
Legnagyobb fekete-fehér felbontás (minőségjavító technológiákkal)	600x600 dpi	4800x1200 dpi	2400x1200 dpi	5760x720 dpi
Alkalmazott színrendszer	4 színű	6 színű	6 színű	6 színű
Nyomtatófej konfigurációja (fekete-fehér/színes, utóbbi színenként értendő)	320/768 fúvóka	512/2560 (512x5) fúvóka	256/1280 (256x5) fúvóka	48/240 fúvóka
Festékcsepp mérete	2 pl	2 pl	4 pl	3 pl
Belső memória	56 Kbyte	32 Kbyte	80 Kbyte	32 Kbyte
Csatolók	USB 1.1, USB kamera	USB 1.1	USB 1.1, párhuzamos	USB 1.1, párhuzamos
Használható memóriakártyák	❍	❍	❍	❍
Üzemi zajszint	45 dB(A)	36 dB(A)	37 dB(A)	45 dB(A)
Lapadagoló kapacitása	100 lap	150 lap	100 lap	100 lap
Maximális papírtömeg	270 g/m²	270 g/m²	270 g/m²	255 g/m²
Méret üzemi helyzetben (szélességxmagasságxmélység)	39,3x25,8x21,8 cm	41,8x27,4x16,0 cm	43,0x17,8x29,5 cm	49,3x30,2x54,6 cm
Tömeg	4,0 kg	4,8 kg	4,9 kg	6,9 kg
Használható emulációk	gazdagépalapú	gazdagépalapú	gazdagépalapú	gazdagépalapú
Mellékelt meghajtóprogramok	Windows 98/Me, 2000/XP; MacOS 8.6–9.x/10.1	Windows 98/Me, 2000/XP; MacOS 8.6–9.x/10.1	Windows 98/Me, NT 4.0/2000/XP; MacOS 8.6–9.x/10.1	Windows 9x/Me, 2000/XP; MacOS 8.1–9.x/10.1
Irányított nyomtatás számítógép nélkül	●	❍	❍	❍
Minőségjavító technológiák	Advanced MicroFine Droplet	Advanced MicroFine Droplet	Advanced MicroFine Droplet	Epson Ultra Micro Dot, Perfect Picture, Resolution Performance Management
Szegély nélküli nyomtatás	●	●	●	●
Tartozékok/rendelhető kiegészítők	❍	❍	❍	tartó nyomtatható CD-hez, papírtekercstartó
Mérési adatok				
Teljesítményfelvétel energiatakarékos üzemmódban	3,6 W	1,6 W	2,1 W	5,1 W
Legnagyobb mért teljesítményfelvétel	12,6 W	13,1 W	17,2 W	11,1 W
Szövegnyomtatás	75,5 s	119,2 s	151,5 s	155,8 s
Prezentáció kinyomtatása	83,7 s	64,9 s	111,5 s	71,1 s
Fotónyomtatás (normál/legnagyobb felbontás)	75,8/195,0 s	79,7/312,4 s	104,0/186,4 s	98,1/365,1 s
Első lap elkészülési ideje	14,8 s	30,9 s	33,8 s	42,8 s
A PC Magazin értékelése				
Szöveg minősége (maximum 50 pont)	47,5 pont	47,5 pont	42,5 pont	42,5 pont
Grafika minősége (maximum 50 pont, normál/legjobb felbontás)	37,4/41,9 pont	38,5/44,0 pont	34,4/39,9 pont	32,6/37,0 pont
Fotó minősége (maximum 15 pont, normál/legjobb felbontás)	8,0/12,0 pont	9,0/14,0 pont	7,0/12,0 pont	7,0/11,0 pont
Felszereltség	21,0 pont	21,0 pont	21,0 pont	22,0 pont
Ergonómia	13,0 pont	12,0 pont	9,0 pont	9,0 pont
A termék összesített pontszáma	209,9 pont	210,3 pont	168,5 pont	185,9 pont
Ár–teljesítmény viszony	2999 pont	1513 pont	2675 pont	2523 pont
Kereskedelmi adatok				
Forgalmazó	Canon Hungária ✆ 465-8020	Canon Hungária ✆ 465-8020	Canon Hungária ✆ 465-8020	HRP Hungary ✆ 452-4600
Webcím	www.canon.hu	www.canon.hu	www.canon.hu	www.hrp.hu
Nyomtatófejtől elkülönülő festéktartály	●	●	●	●
Különálló festéktartályok az alapszínekhez	❍	●	●	❍
Nyomtatófej élettartama (5%-os fedettséggel)	garanciális tétel	garanciális tétel	garanciális tétel	a nyomtató élettartamával megegyező
Nyomtatófej ára (5%-os fedettséggel)	❍	❍	❍	❍
Fekete tintapatron kapacitás (5%-os fedettséggel)	130 oldal	210 oldal	280 oldal	380 oldal
Színes tintapatron kapacitása (színenként, 5%-os fedettséggel)	160 oldal	210 oldal	280 oldal	330 oldal
Fekete tintapatron ára (bruttó kiskereskedelmi)	2025 Ft	2675 Ft	2675 Ft	7350 Ft
Színes tintapatron ára (bruttó kiskereskedelmi)	4410 Ft	2676 Ft színenként	2676 Ft színenként	8320 Ft
Fekete-fehér nyomtatási költség laponként (5%-os fedettséggel)	15,6 Ft	12,7 Ft	9,6 Ft	19,3 Ft
Színes nyomtatási költség laponként (1/3/5 színnel, 5%-os fedettséggel)	27,6/27,6/❍ Ft	12,7/38,1/63,5 Ft	9,6/28,7/47,8 Ft	25,2/25,2/25,2 Ft
Ár (bruttó kiskereskedelmi)	69 990 Ft	138 990 Ft	62 990 Ft	73 690 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év

*: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\ könyvtárban.

	Epson Stylus Photo 915	Epson Stylus Photo 950	HP Photosmart 130	HP Photosmart 7350	HP Photosmart 7550	Lexmark Z65p
	www.epson.hu/product /printer/styph915/	www.epson.hu/product /printer/styph950/	www.hpshop.hu /product.my?idt =1155&cdt=192	www.hpshop.hu /product.my?id t=945&cdt=192	www.hpshop.hu /product.my?idt =1156&cdt=192	www.lexmark.com/US /products/overview /0,1224,MzM1NHwx,00 .html
	Epson Micro Piezo	Epson Micro Piezo	Thermal Inkjet	Thermal Inkjet	Thermal Inkjet	Thermal Inkjet
	8/7 oldal/perc	9/8 oldal/perc	❍	17/11 oldal/perc	17/13 oldal/perc	21/15 oldal/perc
	5760x720 dpi	2880x1440 dpi	4800x1200 dpi	4800x1200 dpi	4800x1200 dpi	4800x1200 dpi
	5760x720 dpi	2880x1440 dpi	❍	1200x600 dpi	1200x600 dpi	2400x1200 dpi
	6 színű	6 színű	3 színű	4/6 színű	6 színű, továbbá pigmentált fekete	4 színű
	48/240 fúvóka	96/480 (96x5) fúvóka	❍/300 fúvóka	416/300 fúvóka	416/300/300** fúvóka	640/480 fúvóka
	3 pl	2 pl	4-5 pl	4 pl	4 pl	3-7 pl
	32 Kbyte	256 Kbyte	n.a.	16 Mbyte	16 Mbyte	n.a.
	USB 1.1, PCMCIA (adapterrel)	USB 1.1, párhuzamos	USB 1.1	USB 1.1, USB kamera	USB 1.1, USB kamera	USB 1.1
	CompactFlash, Memory Stick (adapterrel), MultiMedia, Secure Digital, SmartMedia	❍	CompactFlash 2.0, Memory Stick, Secure Digital, SmartMedia	CompactFlash, Memory Stick, MultiMedia, Secure Digital, SmartMedia	CompactFlash,	Memory Stick, MultiMedia, Secure Digital, SmartMediaCompactFlash, Memory Stick, Microdrive, Secure Digital, SmartMedia
	39 dB(A)	45 dB(A)	45 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	46 dB(A)
	100 lap	100 lap	20 lap (240 g/m²-es, 10x15 cm-es lapok)	100 lap	100 lap	100 lap
	255 g/m²	255 g/m²	240 g/m²	240 g/m²	240 g/m²	270 g/m²
	46,7x30,9x48,4 cm	51,5x29,9x62,6 cm	22,5x12,5x20,2 cm	47,5x16,0x39,0 cm	51,4x16,4x38,6 cm	44,5x33,0x53,3 cm
	5,3 kg	7,4 kg	1,3 kg	5,2 kg	5,4 kg	5,2 kg
	gazdagépalapú	gazdagépalapú	PCL 3	PCL 3	PCL 3	gazdagépalapú
	Windows 9x/Me, 2000/XP; MacOS 8.1–9.x/10.1	Windows 9x/Me, 2000/XP; MacOS 8.1–9.x/10.1	Windows 98/Me, 2000/XP; MacOS 9.x/10.1	Windows 98/Me, 2000/XP; MacOS 9.x/10.1	Windows 98/Me, 2000/XP; MacOS 9.x/10.1	Windows 98/Me, 2000/XP
	●	❍	●	●	●	❍
	Epson Ultra Micro Dot, Perfect Picture, Resolution Performance Management	Epson Ultra Micro Dot, Perfect Picture, Resolution Performance Management	HP PhotoREt III	HP PhotoREt IV	HP PhotoREt IV	n.a.
	●	●	●	●	●	●
	flashmemória-adapter, papírtekercstartó, fotópapír, Harry Potter 2 Print Studio	tartó nyomtatható CD-hez, papírtekercstartó automata vágóval, fotógyűjtő, egy üres, nyomtatható felületű CD	❍	opcionális kétoldalas nyomtatási modul	opcionális kétoldalas nyomtatási modul	❍
	3,3 W	2,0 W	1,6 W	4,8 W	6,1 W	3,5 W
	18,4 W	11,3 W	12,8 W	16,8 W	22,4 W	14,6 W
	147,8 s	61,5 s	266,6 s	120,3 s	109,4 s	90,1 s
	216,2 s	40,1 s	❍	95,0 s	106,3 s	108,4 s
	184,5/376,6 s	138,1/232,6 s	114,2/174,4 s	92,9/224,8 s	99,2/299,3 s	183,0/506,7 s
	39,9 s	20,6 s	77,5 s	37,5 s	31,6 s	19,8 s
	47,5 pont	45,0 pont	40,0 pont	50,0 pont	50,0 pont	45,0 pont
	38,3/42,8 pont	35,9/40,4 pont	❍	38,1/41,5 pont	38,1/42,6 pont	35,9/39,3 pont
	9,0/13,0 pont	9,0/13,0 pont	10,0/12,0 pont	9,0/12,0 pont	9,0/13,0 pont	8,0/11,0 pont
	23,0 pont	25,0 pont	14,0 pont	23,0 pont	24,0 pont	22,0 pont
	11,0 pont	11,0 pont	10,0 pont	12,0 pont	13,0 pont	9,0 pont
	158,5 pont	235,8 pont	132,1 pont	195,6 pont	193,6 pont	173,9 pont
	2733 pont	1597 pont	3303 pont	3623 pont	2420 pont	3282 pont
	HRP Hungary ✆ 452-4600	HRP Hungary ✆ 452-4600	HP Magyarország ✆ 382-1111	HP Magyarország ✆ 382-1111	HP Magyarország ✆ 382-1111	Ceemark Hungary ✆ 288-0095
	www.hrp.hu	www.hrp.hu	www.hp.hu	www.hp.hu	www.hp.hu	www.lexmark.co.hu
	●	●	❍	❍	❍	❍
	❍	●	❍	❍	❍	❍
	a nyomtató élettartamával megegyező	a nyomtató élettartamával megegyező	❍	❍	❍	❍
	❍	❍	❍	❍	❍	❍
	380 oldal	435 oldal	❍	450 oldal	450 oldal	600 oldal
	220 oldal	440 oldal	125 oldal (10x15 cm-es lapok esetén)	400 oldal	400 oldal	450 oldal
	7350 Ft	4290 Ft	❍	6000 Ft	6000 Ft	7300 Ft
	5950 Ft	4290 Ft színenként	9900 Ft	9900 Ft (kiegészítő fotófesték-kazetta: 7300 Ft)	9900 Ft (kiegészítő fotófesték-kazetta: 7300 Ft)	8500 Ft
	19,3 Ft	9,9 Ft	❍	13,3 Ft	13,3 Ft	12,2 Ft
	27,0/27,0/27,0 Ft	9,9/29,3/48,8 Ft	❍	24,8/24,8/43,0 Ft	24,8/24,8/43,0 Ft	18,9/18,9/❍ Ft
	57 990 Ft	147 690 Ft	39 990 Ft	53 990 Ft	79 990 Ft	52 990 Ft
	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év cseregarancia

***: a harmadik érték a fotópatronra vonatkozik.*

A HP nyomtatók lapbehúzási mechanizmusának jól ismert velejárója, hogy a különleges papírokat arccal lefelé kell a tálcára helyezni. Az ehhez kellően hozzászokott felhasználók elég sok papírt fognak elpocsékolni, míg megjegyzik, hogy a Photosmart 130-ra ez nem igaz. A lapbehúzás ennél a készüléknél ötletesen egyszerű. A rendszer először is teljesen behúzza a legfeljebb 10x15 cm-es lapot, pontosabban, mivel nem elég nagy a belseje annak tárolására, rögvest kitolja ellenoldalon, és innen, egy egyszerű váltókezeléssel a felsőbb csatornába juttatva indulhat a nyomtatás. Tanulság: sose tegyük a készüléket háttal szorosan a falhoz!

HP Photosmart 7350 – digitális, moduláris, jó is!

A készülék – mérete folytán – csak egyetlen tintatárolóval bír (mint a régi szép időkben), a három színnel töltött patront érdemes megkímélni a szövegnyomtatástól. Amúgy is bajos – és fölöttébb időigényes – hagyományos nyomtatási feladatokra használni a Photosmart 130-at, a prezentációt nem is sikerült megfelelően lekicsinyíteni ahhoz, hogy elvégezzük a méréseket. Egyvalamire azonban remekül alkalmas a készülék: fényképméretű fényképek kinyomtatására. Merthogy erre készült.

A következő két készülék testvérpár, ám nem egypetéjű ikrek. A Photosmart 7350 a középső fivér, ennek megfelelően ötletes, megbízható készülék, ami teszi a dolgát, nagyjából átlagszinten vagy valamivel afölött. A kezdetben bonyolultnak tűnő, ám könnyen átlátható és kitanulható kezelőfelület és a flashmemória-olvasók az önálló munkavégzést segítik, eredményesen. A négy színen túl és a haton innen a 7350 is cserélhető megoldással dolgozik, akár az 5550, de négy színnel végzett munkáját sem kell szégyellnie.

Eddig nem sok szó esett a szövegnyomtatásról, mivel nem ez a kategória legfontosabb tulajdonsága, de itt érdemes megemlíteni, hogy a 7350 és fivére, a 7550 kimagaslott e téren. A prezentáció is jól sikerült, nem sötét, nem világos, pont ideális a fényereje, a felhasznált tinta mennyisége azonban hajszálnyival kevesebb az optimálisnál, így az alacsony telítettségű színek túl halványra sikeredtek. Fénykép esetében ez a hiba nem tapasztalható egyértelműen, de talán ez az oka annak, hogy az emberi bőr kissé mesterségesnek tűnik, még a legjobb beállítások mellett is.

HP Photosmart 7550 – megfizethető luxuskategória

Utolsó HP-s versenyző a legnagyobbik fivér (a legkisebb nyilván azért nem ért rá, mert sárkányokkal viaskodik), akinek bőven van mivel elkápráztatnia jövendő felhasználóit. Talán nem véletlen, hogy a három modell közül ez került legelőször vizsgálatra. A profi kezelőfelület és a memóriaolvasók már nem is oly meglepőek ebben a kategóriában, ám a Photosmart 7550 esetében nem elégedtek meg egy szöveges kijelzővel. A készülék színes LCD minimonitorján lehet válogatni a képek között, sőt alapszintű képszerkesztési műveleteket is lehet végezni. E megoldás fényét csak emeli, hogy a készülék nem lépett több kategóriát árban. Ahogy a – végre alapkiszerelésben nyújtott – hatszínű nyomtatás sem növelte sokkal az árat, holott a 6 szín majdnem hét, hiszen a két fotótinta mellé pigmentált fekete festék jár, hogy kiteljen a szabvány-méret.

A remek kezdetek után megütközve vettem tudomásul, hogy a készülék eléggé lassú, némi nyomozás után kiderült: ezt az automatikus papírfelismerés okozza, amit tanácsos kikapcsolni, ha nem túl gyakran váltogatjuk a hordozót. Mivel egy családból valók, a 7350 és a 7550 képfeldolgozási rendszere nagyjából megegyezik, ezzel erősségeik és hibáik is, de persze a fotótinták használatával a 7550 pontosabb és élethűbb színeket tud kikeverni.

Lexmark Z65p – körkép váltás előtt

Lexmark

Annyi szervezés és imádkozás után végre sikerült elintézni, hogy egy igazi Lexmark készülék is részt vegyen a tesztünkben. A versenymotor és az irodai nyomtató vonásait ötvöző Z65p érdekes megoldásaival próbált beelőzni a belépő szintű nyomtatók kategóriájában, és ezzel egyben megteremteni a hídfőállást a közelgő új generációnak. A készülék egyik izgalmas ellentmondása, hogy bár fogad flash memóriát, kezelőpult híján azok adatait csak a gépnek továbbíthatja feldolgozásra vagy tárolásra. A kettős papírtároló már sokkal életrevalóbb megoldás, hiszen így nem kell cserélgetni a hagyományos és fotópapírt, elég a kezelőprogrammal tudatni, melyik adagolóból is szeretnénk nyomtatni.

A Z65p nem az a kapkodós alkat, a hagyományos munkát átlagos megfontoltsággal végzi, ám a professzionális fényképnyomtatásra komolyan rászánja az időt. Ebben jelentős szerepe van annak is, hogy az eredetileg beállított „normál” képminőségről, amint nem szöveges feladatot szánunk a készüléknek, érdemesebb áttérni „jó”-ra.

Bár a Z65p sajnálatos hiányossága, hogy csak 4 színt használ, a prezentáció papírra vetése remekül sikerült. Mind a színek, mind a fény ereje optimálisnak bizonyult. A fényképek esetében már jobban érezhető volt a kiegészítő színek hiánya, mivel az így felfestett emberi bőr míg helyenként szinte tökéletes volt, másutt fertőzött szövetekre emlékeztetett.

És a győztes nem más...

Ezúttal nincs egyértelmű győztes. Túl sok a csoportosítási lehetőség, és a csoportokon belül is az számít, kinek mely tulajdonság a fontosabb éppen. Ezért mindenki konzultáljon a táblázattal, és a neki legfontosabb értékek alapján szűkítve a kört próbálja megtalálni az igazit. A magam részéről azért megemlítenék egy-két szembetűnően előnyös tulajdonsággal bíró modellt.

Példának okáért a legszebb képet a Canon Bubble Jet i950 adja, igaz, kissé borsos áron, de aki a legjobbat akarja, nem érheti be kevesebbel.

Aki belépő szinten szeretné a legjobb vásárt csapni, vágyjon bár modern digitális segédletre, vagy hagyo-mányos minőségi modellre, forduljon bizalommal az Epson Stylus Photo 915-höz.

A kényelmet és extrákat kedvelők tuti befutója a HP Photosmart 7550, ami ilyetén előnyei mellett remek képet fest, és ára is elfogadható. A zsebkütyük baráti társasága mi mást választhatna, mint a HP Photosmart 130-at, ami bár kívülálló a tesztben, de éppen ezért valódi különlegesség.

Akinek pedig a nyomtatási költség és a lapköltség a legfontosabb, az vigyázó tekintetét a Lexmark Z65p-re vesse!

DirectX 9: a képregény

Habár az Nvidia részéről a GeForce FX 5800 család csúnyát bukott a presztízskategóriában, a cég piaci részesedése feltehetőleg nem szenved túl nagy csorbát, hisz az eladások gerincét a közép- és főleg az alsó kategóriás 3D-gyorsítók adják a GPU/videokártya szegmensében. Ez pedig azt jelenti, hogy az FX 5200-as és az 5600-as családnak kell megvívnia az igazi nagy ütközeteket az Ati megoldásaival szemben.

Rixer György

Mivel most már széles körben kaphatók az Nvidia új költséghatékony szegmensű GPU családjára, a GeForce FX 5200-ra épülő videokártyák, ezért megnéztük, hogy valójában kik alkotják ezek célközönségét, illetve ezen termékek közül melyikbe érdemes invesztálnia e kör tagjainak. Ezenfelül hasznos támpontként „hozzámértük" az FX 5200-asokhoz az előző generációs, leginkább elterjedt low-end nvidiás chipkészletét, a GeForce4 MX440-et, illetve a kettővel ezelőtti nvidiás középkategória királyát, a GeForce3 Ti200-at. Ez utóbbinak az összehasonlító mérése azért is releváns, mivel még mindig kaphatóak erre a chipkészletre épülő kártyák, és árban nagyjából ugyanazt a színvonalat képviselik, mint egy átlagos FX 5200-as.

Korábbi lapszámainkban már értekeztünk a GeForce FX 5200 elméletéről (➪ Készen állsz? – PC Magazin 2003/2/46), illetve gyakorlatáról (➪ Egyszer fent, egyszer lent – PC Magazin 2003/6/77), és ez utóbbi cikkemben le is vontam a megfelelő következtetéseket ezen készlet életképességét illetően. Az azóta eltelt időben volt szerencsém tartósabban is gyötörni FX 5200-as és 5200 Ultrá-s kártyákat, ezért az ismétlések elkerülése végett inkább ez utóbbi tapasztalataimat osztom meg olvasóinkkal, mintsem még egyszer a specifikációs listát.

Mélyebb ismeretség

Az már korábban sem volt titok előttem, hogy az átlag GeForce FX 5200 megoldás rendelkezik ugyan a DirectX 9 hardveres gyorsításának kellékeivel, ám mindezt kevéssé tudja majd realizálni az ezt igénylő játékokban (körülbelül egy év múlva), ugyanis a teljesítményszintje a DirectX 7-es korszakot idézi. Annak pedig nem látom sok értelmét, hogy egy interaktív játékot képregényszerű vizuális „élmény" formájában fogadjunk be ahelyett, hogy aktívan részt vennénk benne.

A kevésbé hozzáértők kedvéért elmondom, hogy az előző mondat „képregényszerű" kitétele arra vonatkozik, hogy a grafikus gyorsító ugyan meg tudja jeleníteni a DirectX 9-es tartalmat a képernyőn, ám annak folyamatos mozgatásához (általában minimum 25-30 képkocka/s) nincs elég ereje, ezért a játék folyamatossága csorbát szenved, közkeletű szóval élve „szaggat".

inno3D Tornado GeForce FX 5200 128 MB

Szaggatásból is van enyhébb és durvább fajta. Nos, a következő generációs játékmotorok (Source, Doom III motor stb.) a durvább változatot fogják produkálni az FX 5200-asokkal.

A DirectX 7 teljesítményszint duplán vonatkozik a 64 bites memóriabusszal rendelkező FX 5200-asokra, illetve azon megoldásokra, ahol a referenciaajánlás alatti memória-órajelen dolgozik a kártya. A 64 bites memóriabuszú FX 5200-ak az élsimítási szituációkat kivéve valahol a GeForce256 DDR és a GeForce2 GTS teljesítményszintje között lehetnek félúton. Az FX 5200 Ultra már kicsit más és izmosabb történet, egyben kissé érdekes a szegmensbeli pozicionálása. Az Ultra általános teljesítménye korunk játékaiban kevéssel elmarad egy GeForce4 Ti 4200-as kártyától, ám ha élsimítást is használunk, akkor nagyjából egy szintre kerül a két megoldás. Ami itt zavaró (azonfelül, hogy minek kiegészítő tápcsatlakozó egy ilyen átlagos erejű 3D-s kártyára...), hogy az FX 5600 nagyjából ugyanezt a teljesítményt nyújtja. Úgy sejtem, hogy az Nvidia kissé túllőtt a célon, amikor a „minden létező szegmenst le kell fedni a termékská-lánkkal" szlogenjét átültette a valóságba.

A közelmúlt és korunk 3D-s játékaival mind a „sima" 5200-as, mind az Ultra jól elboldogul, ám itt is vannak vízválasztó jellegű tapasztalataim.

A legplasztikusabb talán a Morrowind esete (amit több gyártó is csomagol ilyen kategóriájú kártyája mellé), amely a sima FX 5200-zal bizony szeret beszaggatni átlagos beállításokkal, az Ultra azonban igen szépen abszolválja a játékot hasonló paraméterek mellett (bár azt nem állítom, hogy a Radeon 9700 Próval nem nőttek tovább a vizuális lehetőségek és a gyorsaság a Bethesda játékában). Fölösleges azonban áltatni magunkat: a fentebb említett következő generációs

info

➪ Nvidia GeForce FX 5200 hivatalos oldal: www.nvidia.com/view.asp ?PAGE=fx_5200

játékok ugyanúgy csak komoly látványbeli butítás (alacsony felbontás, alacsony részletességű tárgyak stb.) árán fognak elfogadható sebességgel futni az Ultrán, mint a normál FX 5200-asokon. A különbség talán csak annyi, hogy ezen „buta" paraméterek mellett az Ultrán talán kevesebb lesz a beszaggatás. Annyit viszont feltétlenül meg kell említeni a pozitívumok oldalán (hogy ott is szerepeljen valami), hogy mind a 2D-s, mind a 3D-s képminősége nagyon jó az 5200-asoknak (ideértendők az Ultrák is).

A fentiek fényében a 64 bites memóriabusszal és/vagy csökkentett memóriasebességgel bíró GeForce FX 5200-akat azoknak ajánlom, akik a gépüket főleg munkára és/vagy multimédiára (mínusz 3D-s játékok) használják.

A normál 5200-ast az vegye, aki az előbbieken felül néha-néha elindít egy játékdemót, esetleg olykor elővesz egy régebbi játékot (vagy alkalomadtán feltelepíti kiadónk játéklapjának kísérő CD-in található teljes játékokat). FX 5200 Ultrát pedig csak akkor érdemes venni, ha képtelenek vagyunk úgy aludni, hogy nem tudja a videokártyánk a hardveres DirectX 9-et, minden más esetben jobban járunk egy GeForce4 Ti 4200-zal. Az itt elmondottak természetesen az alapeseteket érintik, hiszen minden egyes kártyavásárlást átszíneznek a leendő tulajdonos igényei: VIVO-t akarok, sok hozzáadott játékot akarok, jól nézzen ki a kártya, mert üvegfalú a házam stb.

A teszt mélységei

Folytatva az előző bekezdésben abbahagyott témát, lényeges kérdés volt még az első FX 5200-ak utcára kerülésekor, hogy meg tudják-e „ütni" az előző generáció középkategóriájának bajnokát, a GeForce4 Ti 4200-at? Nos, nem tudták, és mint azt fentebb már jeleztem, az 5200 Ultra sem nagyon tudta hazavágni ezt a népszerű modellt. Táblázatunk kiegészítő méréseiből kiderül, hogy míg a GeForce4 MX440 64 MB-nak semmi esélye sincs az átlag FX 5200 ellen (nem véletlenül kerülnek már a márkásabb MX440, 64 Mbyte-os kártyák is alig bruttó 15 ezer forintba), azonban a mostanra már nagy öregnek számító GeForce3 Ti200 még 64 Mbyte fedélzeti memóriával is rendesen odatesz a sima (250/405 MHz, 128 bites memóriabusz) FX 5200-nak, sőt a legtöbb mérésben meg is veri – igaz, nem túl nagy különbséggel.

A 3DMark03 eredményei ne tévesszenek meg senkit, ugyanis a Ti200-on nem futnak le a DirectX 9-es tesztek, ami alapból egy halom pont elvesztésével jár. Azt sem szabad elfelejteni, hogy egy 128 megás Ti200 még jobb eredményeket ért volna el. Aki tehát videokártyája lecserélésén gondolkodik némi 3D-erősítés okán, és egy MX440-nel küzd, az nyugodtan vehet magának egy FX 5200-ast, mert gyorsulni fog vele a gépe grafikus összteljesítménye, ám aki egy öreg GeForce3 Ti200-at birtokol, az bizony nyugodtan kitarthat mellette még egy ideig, vagy pedig egy kicsivel többért benevezhet egy GeForce4 Ti 4200-ra. Bizony, bizony, ez a GeForce4 Ti 4200 nagyon jól sikerült GPU-család, mert még az új generáció eljövetele után is kénytelen vagyok folyton hivatkozni rá.

A normál FX 5200-as kártyák nagyobbik hányada mindössze passzív GPU-hűtést kapott, amit én alulméretezettnek éreztem, ugyanis ezek a hűtőbordák üzem közben iszonyatosan magas hőmérsékletet értek el, kézzel megérinteni őket erősen ellenjavallott volt.

Ha valaki figyelmesen átböngészi a mérési eredmények táblázatát, akkor abba a furcsaságba botolhat, hogy egy 64 Mbyte-os kártya egyes tesztprogramokban lenyom egy 128 megásat (a többi paraméterük pedig megegyezik). Ennek az a magyarázata, hogy a 64 megás produktumon a GPU-nak kevesebbet kell vesződnie a memóriakontrollerek meghajtásával és szinkronizálásával (ugyanis több, különálló memóriavezérlő van az FX-ben), ezért a kevésbé textúraintenzív progikban bizony élre ugorhat a kevesebb memóriája ellenére. Persze ettől még tény marad az is, hogy a legtöbb új 3D-s játék bizony textúraintenzív.

Honnan tudjuk megállapítani, hogy FX 5200-as kártyánk 64 vagy 128 bites memóriabuszt használ, ha ezt az adatot nem tünteti fel sem a termék csomagolása, sem kézikönyve? (Kevésbé márkás darabok esetében ez könnyen előfordulhat.) Mivel alapvetően cinikus vagyok, ezért azt mondom, hogy a lehangoló teljesítményből. Adok viszont egy sokkal konkrétabb támpontot is. Ha csak a GPU nyugati oldalán találunk memóriachipeket (a kártya elölnézetében), és az északin nem, akkor 64 bites a kártyánk memóriabusza, ugyanis a 128 bites megoldásokon minden esetben vannak memóriák mind a nyugati, mind az északi oldalon.

Végül egy érdekes és sokak számára igen fontos tapasztalat, amely gyakorlati igazolást nyert nemcsak az FX 5200 Ultra, hanem az FX 5600 Ultra esetében is. Az FX5200/5600 Ultra GPU-val szerelt kártyák kizárólag szinkron módban tuningolandóak! Ez azt jelenti, hogy ha mondjuk az FX 5200 Ultránk alap 325 MHz-es GPU órajelét 350-re tornázzuk fel, akkor a memória órajelét szintén 350 MHz-re kell csavarnunk (ami persze a DDR memória miatt effektíve 700 MHz-et jelent). Ha nem így teszünk, hanem például 350/715 MHz-et állítunk be (feltéve, hogy bírja a kártyánk), akkor nagy esélyünk van arra, hogy az eredetinél is alacsonyabb teljesítményt kapunk! Tehát nem véletlen, hogy az Ultrák gyárilag is szinkron órajeleken ketyegnek. Ezt a mérést nem végeztem el a normál FX 5200-akon (amelyek aszinkron 250/405 MHz-en dolgoznak), mivel úgy gondolom, hogy akinek több 3D-s teljesítményre van szüksége, az vegyen egy komolyabb videokártyát, és ne egy szerencsétlen, passzív hűtős GeForce FX 5200-on élje ki a hajlamait. Érdekes lesz majd látni, hogyan viselkedik hasonló szituációban a GeForce FX 5900 Ultra/normál/Value.

MSI GeForce FX 5200-TDR64

Végül egy rövid bekezdés arról, hogy miért szerepel még mindig Quake III motoros tesztprogram a méréseink között. Egyrészt azért, mert az elmúlt négy év legsikeresebb játékai közül – melyekkel még sokan játszanak, főleg hálózatban – számottevő mennyiség használja ezt az engine-t, másrészt még mindig jönnek ki erre épülő új játékok (idén például a Star Trek: Elite Force II és az Apocalyptica, jövőre pedig a Trinity).

Egyszóval még nem temethetjük, másrészt még mindig tökéletes indikátora a játékirányultságú OpenGL-teljesítménynek. Sőt egynémely turpisságra fényt is derít, például arra, hogy miként limitálja az FX 5200 GPU-t a 2+2 rendszerű pixelfutószalag, ellentétben a Ti200-zal, amely ugyan csak 175 MHz-en ketyeg, ám négy valódi, folyamatosan dolgozó csővezetéke van. Az Nvidiánál feltehetőleg nem szívelhetik ezeket a Quake III-alapú benchmarkokat.

A kártyák

Mivel ezen cikk terjedelme eleve korlátozott – igen, a tesztlabor vezetőjének hatalma megáll a tesztlabor ajtajában –, ezért a korábbi videokártyatesztek viszonylag részletesebb, kártyánként külön bekezdést használó kifejtése helyett most egy rövid áttekintés következik a versenyzőkről, utána pedig az ajánlások – amely rész böngészése előtt feltétlenül olvassák el a fentebb található általános ajánlást, ha még nem tették volna meg.

Albatron GeForce FX 5200P „Gigi" 128 MB. Referencia-órajeleken dolgozó, passzív GPU-hűtést használó FX 5200-as megoldás, a szabványnak tekinthető kimenet-triumvirátussal (VGA, DVI, TV).

A kártyán 3,6 ns időzítésű, ám hűtés nélküli memóriachipek találhatók, ennek üzenete az, hogy van itt helye a memóriatuningnak, ám azért az agyunk ne szálljon el mindeközben. Ha pedig a sima FX 5200-ra is áll a szinkrontuning elve, akkor nem fogunk túl messzire jutni a passzívan hűtött GPU miatt, hacsak ezt is át nem buheráljuk valami aktív hűtésre.

Egyébiránt az a feltevésem ezzel az effektíve 405 MHz-en futó memória 3,6 ns-os időzítésű modulokkal (elméleti határ 555 MHz) felállásról, hogy valószínűleg a mostanában bajban levő Hynix olcsón kiárusította a memóriáit, és elképzelhető, hogy a gyártó olcsóbban hozzájutott ezekhez a modulokhoz, mintha más vállalattól vett volna 5,0 ns-osakat. Nemhiába támadja boldog-boldogtalan mostanában a Hynixot. A kártya doboza, kézikönyve rendben van, a hozzáadott szoftverek terén a DVD-lejátszás a vezérmotívum.

Apollo Bloody Monster 3. A hangzatos, ám általam kissé fantáziátlannak tartott terméknév mögött mindössze egy 64 bites memóriabusszal operáló normál FX 5200-as lapul. Ez már inkább egy kivérzett szörnyeteg. Többi paraméterében követi a referencia-ajánlásokat, és ugyanez mondható el a kimenetek választékáról.

A kártya a csomagolás és hozzáadott szoftver terén erősen visszafogott, ami segít alacsonyan tartani a termék árát. Kell is, mivel a harmadik generációs Bloody Monster teljesítménye nem túl magas.

Amin viszont kissé ledöbbentem, hogy egy idén április-május táján piacra dobott, a DirectX 9.0-t hardveresen támogató termék driverlemezén csak 8.1-es DirectX-verziót kapunk, amikor a 9.0 már tavaly év végén rendelkezésre állt. Ez komoly negligencia a gyártó részéről.

Asus V9520/TD. Az alap 128 megás FX 5200-as házi feladat megoldása Asus módra. Bazi nagy doboz és egy tonna hozzáadott szoftver, amelyek értéke a legrosszabb esetben is kiteszi a kártya árának legalább felét. A kártya bizonyos mértékű tuningját szavatolja az aktív GPU-hűtés, illetve a 4,0 ns időzítésű memóriachipek használata. Más kérdés, hogy ezen lapkák a „Mira" gyártó- vagy fedőnév alatt futnak – én most hallok róluk először.

A hűtő-ventilátor halk, azaz nem jelent különösebb plusz zajforrást, ezért tuning nélkül is élvezhetjük annak áldását, hogy nyitott ház esetén a videokártyánk megérintése nem okoz azonnali égési sérüléseket. A termék lényegében egyetlen gyenge pontja a 14 nyelvű kézikönyv. Egyértelmű, ahol ennyit markol a gyártó cég, ott bizony az egyes nyelvekre nem jut túl sok tartalom, ugyanis még a lelkiismeretesnek számító Asusnál sem dívik pár száz oldalas kézikönyvet adni videokártyához.

Pixelview GeForce FX 5200 128 MB

Chaintech A-FX20. Megjelenésében és specifikációiban egy az egyben az Apollo termékét idézi a Chaintech gyengébb GeForce FX 5200-asa. Az egyezőségek sora ott folytatódik, hogy ehhez a kártyához is csak a DirectX 8.1-et mellékelik. A két termék közötti különbség a csomagoláson felül abban merül ki, hogy a Chaintech megoldásához kapunk egy WinDVD-t, illetve egy színkalibráló programot és egy évvel hosszabb garanciaidőt. A mérleg nyelve persze így sem tud kibillenni, hisz az FX20 egy kevéssel drágább is, mint a Bloody Monster.

Club3D GeForce FX 5200 128 MB. Ha már az egyezőségeknél tartunk, a Club3D általános jellegű FX 5200-as megvalósítása pedig az Albatron termékére hasonlít igencsak erősen, bár ezen már nem tudok meglepődni, hisz korábbról már tudomásom volt róla, hogy a Club3D gyártat az Albatronnál.

A Giginél elmondottak annyiban módosulnak itt, hogy egy kicsit gyengébb kézikönyvet, ám valamivel több hozzáadott hardvert kapunk. A csomagolt szoftverek köre megegyezik, és a Club3D fémjelezte kiadás egy jeges leheletnyivel drágább.

Gainward FX PowerPack! Pro/660 Lite TV/DVI. A mezőny egészét tekintve erről a termékről mondható el, hogy a legkorrektebb a kevésbé hozzáértő felhasználók irányában. A 64 bites memóriabusszal és a referenciaajánláshoz képest csökkentett memória-órajellel operáló kártya ugyanis már a nevében is benne hordozza a „Lite" szót, másrészt a termék doboza a lehető legszerényebb befoglaló méretekkel rendelkezik. Mivel a cucc képminőségére nem lehet panasz, ezért 2D-s plusz multimédia irányultságú gépbe belerakható, a 3D-s játékokat (legalábbis a Max Payne után kiadottakat) azonban felejtsük el a társaságában. A Lite-ra adott három év garancia ebben az esetben jól jön, ugyanis aki adekvát módon irodai jellegű munkára veszi ezt a kártyát, az bizony feltehetőleg benne is

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Albatron GeForce FX 5200P „Gigi" 128 MB	Apollo Bloody Monster 3	Asus V9520/TD 128 MB	Chaintech A-FX20	Club3D GeForce FX 5200 128 MB	Gainward FX PowerPack! Pro/660 Lite TV/DVI
Termék weboldala*	www.albatron.com.tw/english/it/vga/specification.asp?pro_id=62	www.joytech.com/product%20line.htm	www.asus.com/products/vga/v9520td/overview.htm	www.chaintech.com.tw/tw/eng/product_spec.asp?MPSNo=14&PISNo=127	http://www.club-3d.nl/products2.php?catid=4&prodid=70	www.gainward.de/gwnewsite/gweurope/gwcontent/c21a.htm
Műszaki adatok						
Grafikus processzor típusa	Nvidia GeForce FX 5200	Nvidia GeForce FX 5200	Nvidia GeForce FX 5200	Nvidia GeForce FX 5200	Nvidia GeForce FX 5200	Nvidia GeForce FX 5200
Grafikus mag/memória effektív órajele	250/405 MHz	250/405 MHz	250/405 MHz	250/405 MHz	250/405 MHz	250/279 MHz
Fedélzeti memória, időzítése, gyártója	128 Mbyte DDR SDRAM, 3,6 ns, TSOP tokozás, Hynix	128 Mbyte DDR SDRAM, 5,0 ns, TSOP tokozás, Nanya	128 Mbyte DDR SDRAM, 4,0 ns, TSOP tokozás, Mira	128 Mbyte DDR SDRAM, 5,0 ns, TSOP tokozás, Nanya	128 Mbyte DDR SDRAM, 3,6 ns, TSOP tokozás, Hynix	128 Mbyte DDR SDRAM (feltehetően 7,0 ns időzítésű), TSOP tokozás, Hynix
Memóriabusz szélessége	128 bit	64 bit	128 bit	64 bit	128 bit	64 bit
Maximális elméleti memória-sávszélesség	6,5 Gbyte/s	3,2 Gbyte/s	6,5 Gbyte/s	3,2 Gbyte/s	6,5 Gbyte/s	2,2 Gbyte/s
Kártyán található ki- és bemenetek	1 VGA-, 1 DVI-, 1 TV-kimenet	1 VGA-, 1 DVI-, 1 TV-kimenet	1 VGA-, 1 DVI-, 1 TV-kimenet	1 VGA-, 1 DVI-, 1 TV-kimenet	1 VGA-, 1 DVI-, 1 TV-kimenet	1 VGA-, 1 DVI-, 1 TV-kimenet
TV-enkóder chip típusa	integrált NV34	integrált NV34	integrált NV34	integrált NV34	integrált NV34	integrált NV34
Kártya mérete	közepes	közepes	közepes	közepes	közepes	közepes
GPU/memória hűtése	közepes méretű passzív/nincs	közepes méretű passzív/nincs	közepes méretű aktív/nincs	közepes méretű passzív/nincs	közepes méretű passzív/nincs	közepes méretű passzív/nincs
Kézikönyv(ek) minősége (1–5 pont)	4 pont	4 pont	3 pont (14 nyelvű) + termékbemutató referenciakártya	4 pont	3 pont	4 pont
Tartozékok	kompozit videokábel, S-Video/kompozit átalakítókábel	S-Video kábel	DVI/VGA átalakító, S-Video/kompozit átalakító	S-Video kábel	kompozit videokábel, DVI/VGA átalakító, S-Video/kompozit átalakító	DVI/VGA átalakító, S-Video/kompozit átalakító
Mellékelt jelentősebb szoftverek	driver-CD, WinDVD, WinDVD Creator	driver-CD	drive-CD, Asus Video Security 2.1, Asus Digital VCR 2.5, AsusDVD XP 4.0, Asus Media Showcase SE 2.0, VR Aquarium, Battle Realms trial, IL-2 Sturmovik (Trial), Morrowind, Rainbow Six Rogue Spear – Black Thorn, Worms Blast	driver-CD, WinDVD, E-Color 3Deep	driver-CD, WinDVD, WinDVD Creator	driver-CD, Exper Tool
Említésre méltó extrák	❍	❍	❍	❍	❍	❍
Mérési eredmények						
3DMark 2001 SE build 330 – 1024x768x32 bit (default futás)	8079 3D mark	5608 3D mark	8101 3D mark	5596 3D mark	8117 3D mark	4028 3D mark
3DMark 2001 SE build 330 – 1024x768x32 bit, 4 mintás élsimítás	3060 3D mark	1844 3D mark	3087 3D mark	1846 3D mark	3082 3D mark	1236 3D mark
3DMark 2001 SE build 330 – 1600x1200x32 bit	4218 3D mark	2520 3D mark	4233 3D mark	2519 3D mark	4228 3D mark	1628 3D mark
3DMark 2001 SE build 330 – 1600x1200x32 bit, 4 mintás élsimítás	1316 3D mark	719 3D mark	1328 3D mark	721 3D mark	1324 3D mark	454 3D mark
3DMark03 build 330 – default futás	1260 3D mark	913 3D mark	1260 3D mark	915 3D mark	1261 3D mark	679 3D mark
3DMark 2001 SE build 330 – 1024x768x32 bit, 4 mintás élsimítás	582 3D mark	383 3D mark	584 3D mark	382 3D mark	583 3D mark	272 3D mark
3DMark 2001 SE build 330 – 1024x768x32 bit, 4 mintás élsimítás, 8X aniso filter	530 3D mark	352 3D mark	532 3D mark	352 3D mark	531 3D mark	250 3D mark
Return to Castle Wolfenstein 1.1 – wpd 1.03, timedemo, checkpoint – 1024x768x32 bit, High Quality	83,2 képkocka/s	71,2 képkocka/s	83,5 képkocka/s	71,2 képkocka/s	83,4 képkocka/s	55,5 képkocka/s
RtCW 1.1 – 1024x768x32 bit, High Quality, 4 mintás élsimítás	47,3 képkocka/s	29,6 képkocka/s	47,6 képkocka/s	29,6 képkocka/s	47,6 képkocka/s	20,0 képkocka/s
RtCW 1.1 – 1600x1200x32 bit, High Quality	37,8 képkocka/s	31,7 képkocka/s	37,8 képkocka/s	31,7 képkocka/s	37,8 képkocka/s	23,4 képkocka/s
RtCW 1.1 – 1600x1200x32 bit, High Quality, 4 mintás élsimítás	20,3 képkocka/s	11,7 képkocka/s	20,4 képkocka/s	11,7 képkocka/s	20,5 képkocka/s	7,4 képkocka/s
Unreal Tournament 2003 Demo, HardOCP benchmark V2.1, D3D, 1600x1200, High Quality, Average FPS						
– antalus	26,9 képkocka/s	17,5 képkocka/s	27,0 képkocka/s	17,5 képkocka/s	27,0 képkocka/s	11,4 képkocka/s
– asbestos	41,9 képkocka/s	29,7 képkocka/s	42,1 képkocka/s	29,7 képkocka/s	42,1 képkocka/s	19,1 képkocka/s
– citadel	27,2 képkocka/s	18,4 képkocka/s	27,3 képkocka/s	18,4 képkocka/s	27,4 képkocka/s	12,3 képkocka/s
Kereskedelmi adatok						
Forgalmazó	Herta ✆ 322-2232	Cédrus Számítástechnikai Kft. ✆ 433-4147	Ramiris (nagykereskedő)	Expert (nagykereskedő) ✆ 450-2470	Pulsar Hungary (nagykereskedő) ✆ 219-0395	Herta ✆ 322-2232
Forgalmazó weboldala	www.herta.hu	www.cedruskft.hu	www.ramiris.hu	www.expert.hu	www.pulsar.hu	www.herta.hu
Ár (bruttó)	27 500 Ft	22 590 Ft	31 500 Ft	26 000 Ft	29 500 Ft	25 000 Ft
Garancia	3 év	2 év	3 év	3 év	2 év	3 év

*: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\ könyvtárban.

	Különdíj		Különdíj		Különdíj			
	inno3D Tornado GeForce FX 5200 128 MB	**Leadtek WinFast A340 Ultra TD MyVIVO**	**MSI GeForce FX 5200-TDR64**	**Palit Daytona GeForce FX 5200 128 MB**	**Pixelview GeForce FX 5200 128 MB**	**Sparkle GeForce FX 5200**	**Nvidia GeForce4 MX440 64 MB referenciakártya**	**Nvidia GeForce3 Ti200 64 MB referenciakártya**
	www.ivmm.com /inno3d/geforcefx /products_gf_fx _5200.html	www.leadtek .com.tw /3d_graphic /winfast_a340 _ultratd_myvivo_1 .shtml	www.msi.com.tw /program/products /vga/vga/pro_vga _detail.php?UID =439&MODEL =MS-8907	www.palit.com.tw /over_gffx.htm	www.prolink.com .tw/2003/english /products/vga/FX /Geforcefx%205200 .htm	www.sparkle.com .tw/html/product /nvidia/sp8834dt .htm	www.nvidia.com /view.asp?PAGE =geforce4mx	www.nvidia.com /view.asp?PAGE =geforce3
	Nvidia GeForce FX 5200	Nvidia GeForce FX 5200 Ultra	Nvidia GeForce FX 5200	Nvidia GeForce FX 5200	Nvidia GeForce FX 5200	Nvidia GeForce FX 5200	Nvidia GeForce4 MX440	Nvidia GeForce3 Ti200
	250/405 MHz	324/648 MHz	250/405 MHz	250/405 MHz	250/500 MHz	250/405 MHz	270/405 MHz	175/401 MHz
	128 Mbyte DDR SDRAM, TSOP tokozás	128 Mbyte DDR SDRAM (feltehetően 2,8 ns időzítésű), BGA tokozás	64 Mbyte DDR SDRAM, 3,6 ns, TSOP tokozás, Hynix	128 Mbyte DDR SDRAM, 3,6 ns, TSOP tokozás, Hynix	128 Mbyte DDR SDRAM, 4,0 ns, TSOP tokozás, Samsung	128 Mbyte DDR SDRAM, 5,0 ns, TSOP tokozás, Samsung	64 Mbyte DDR SDRAM	64 Mbyte DDR SDRAM
	128 bit	128 bit	128 bit	128 bit	128 bit	128 bit	128 bit	128 bit
	6,5 Gbyte/s	10,4 Gbyte/s	6,5 Gbyte/s	6,5 Gbyte/s	8,0 Gbyte/s	6,5 Gbyte/s	6,5 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s
	1 VGA-, 1 DVI-, 1 TV-kimenet	1 VGA-, 1 DVI-kimenet, 1 kombinált video ki/be csatlakozó	1 VGA-, 1 DVI-, 1 TV-kimenet	1 VGA-, 1 DVI-, 1 TV-kimenet	1 VGA-, 1 DVI-, 1 TV-kimenet	1 VGA-, 1 DVI-, 1 TV-kimenet	❍	❍
	integrált NV34	Philips 7114H	integrált NV34	integrált NV34	integrált NV34	integrált NV34	❍	❍
	közepes	közepes	közepes	közepes	közepes	közepes	❍	❍
	nagyméretű passzív/nincs	nagyméretű aktív/előlapon aktív, hátlapon passzív	közepes méretű aktív/nincs	közepes méretű passzív/nincs	közepes méretű aktív/nincs	közepes méretű aktív/nincs	❍	❍
	3 pont	5 pont + Quick Installation Guide	5 pont	nincs nyomtatott kézikönyve	3 pont	4 pont	❍	❍
	DVI/VGA átalakító, S-Video/kompozit átalakítókábel (hosszú)	1/4 breakout VIVO kábel, kiegészítő tápcsatlakozó-toldat, S-Video kábel, kompozit videokábel, DVI/VGA átalakító	DVI/VGA átalakító, TV Out breakout kábel és infra-érzékelő, S-Video kábel, távirányító elemekkel	S-Video kábel	S-Video/kompozit átalakítókábel, S-Video kábel	S-Video kábel, DVI/VGA átalakító	❍	❍
	driver-CD, WinDVD 4, játékdemó CD, Futuremark 3DMark03 CD, Comanche 4, WinDVD Creator	driver-CD, WinFast DVD, Ulead VideoStudio 6 SE DVD, Ulead Cool3D SE 3.0, Gunmetal, Big Mutha Truckers	drive-CD, Morrowind, Ghost Recon, Duke Nukem: Manhattan Project, játékdemó CD, VirtualDrive 7 Professional, MSI 3D Desktop, WinDVD 5.1 Channel Edition, MSI Media Center Deluxe II, PC-cíllin	driver-CD	driver-CD, Le Mans 24 Hours, WinDVD 4, két játékdemó CD	driver-CD	❍	❍
	❍	kiegészítő tápcsatlakozó a nyákon, durva finomságú porszűrő a GPU-hűtő ventilátora felett	távirányító a multimédiás alkalmazásokhoz	❍	gyárilag tuningolt FX 5200-as kártya	❍	❍	❍
	8089 3D mark	10081 3D mark	7946 3D mark	8098 3D mark	8799 3D mark	8080 3D mark	6703 3D mark	8204 3D mark
	3059 3D mark	4733 3D mark	3189 3D mark	3075 3D mark	3647 3D mark	3054 3D mark	2352 3D mark	3095 3D mark
	4216 3D mark	5905 3D mark	4108 3D mark	4207 3D mark	4789 3D mark	4200 3D mark	3586 3D mark	4444 3D mark
	1316 3D mark	2096 3D mark	nincs elég memória hozzá a kártyán	1331 3D mark	1607 3D mark	1315 3D mark	nincs elég memória hozzá a kártyán	nincs elég memória hozzá a kártyán
	1255 3D mark	1659 3D mark	1236 3D mark	1258 3D mark	1375 3D mark	1259 3D mark	281 3D mark	919 3D mark
	582 3D mark	839 3D mark	588 3D mark	583 3D mark	664 3D mark	581 3D mark	211 3D mark	376 3D mark
	529 3D mark	759 3D mark	528 3D mark	529 3D mark	603 3D mark	530 3D mark	nincs a kártyának 8X aniso módja	279 3D mark
	83,4 képkocka/s	104,8 képkocka/s	82,7 képkocka/s	83,4 képkocka/s	85,6 képkocka/s	83,3 képkocka/s	111,7 képkocka/s	115,2 képkocka/s
	47,3 képkocka/s	67,6 képkocka/s	48,6 képkocka/s	47,6 képkocka/s	53,6 képkocka/s	47,3 képkocka/s	37,3 képkocka/s	38,0 képkocka/s
	37,8 képkocka/s	49,3 képkocka/s	37,3 képkocka/s	37,8 képkocka/s	38,8 képkocka/s	37,8 képkocka/s	54,4 képkocka/s	55,8 képkocka/s
	20,3 képkocka/s	29,3 képkocka/s	nincs elég memória hozzá a kártyán	20,4 képkocka/s	23,3 képkocka/s	20,3 képkocka/s	nincs elég memória hozzá a kártyán	nincs elég memória hozzá a kártyán
	26,9 képkocka/s	37,6 képkocka/s	26,2 képkocka/s	27,0 képkocka/s	30,3 képkocka/s	26,9 képkocka/s	22,0 képkocka/s	30,0 képkocka/s
	41,9 képkocka/s	57,5 képkocka/s	40,9 képkocka/s	42,1 képkocka/s	46,6 képkocka/s	41,9 képkocka/s	30,6 képkocka/s	44,7 képkocka/s
	27,2 képkocka/s	37,0 képkocka/s	26,4 képkocka/s	27,3 képkocka/s	30,5 képkocka/s	27,2 képkocka/s	26,7 képkocka/s	38,3 képkocka/s
	Expert (nagykereskedő) ✆ 450-2470	Ramiris (nagykereskedő)	Ramiris (nagykereskedő)	Juventus Team (nagykereskedő) ✆ 469 5847	Case Hungary Kft. ✆ 450-2930	Cédrus Számítástechnikai Kft. ✆ 433-4147	❍	❍
	www.expert.hu	www.ramiris.hu	www.ramiris.hu	www .juventus-team.hu	www.case.hu	www.cedruskft.hu	❍	❍
	23 000 Ft	52 100 Ft	28 200 Ft	26 800 Ft	28 000 Ft	26 900 Ft	❍	❍
	2 év	2 év	3 év	2 év	2 év	2 év	❍	❍

fogja tartani a gépében egy jó ideig. Ugyanis a szövegszerkesztés vagy táblázatkezelés, de még a DVD-lejátszó programok hardverigénye sem fog számottevően változni az elkövetkező években.

Persze ott a 3D-s, Longhorn operációs rendszer ígérete, de az még bizony messze van (feltehetőleg 2005-ben jelenik meg), és ki tudja, mi fog megvalósulni belőle.

inno3D Tornado GeForce FX 5200 128 MB. Egy korábbi cikkemben már említést tettem róla, hogy az innoVision videokártyás részlege bőszen elkezdett azon dolgozni, hogy arculatot adjon a „Tornado" termékcsaládnak, miközben az árait továbbra is alacsonyan tartja. Ennek a tendenciának plasztikus képviselője a cég nálunk járt normál FX 5200-as, 128 bites memóriabuszú, 128 megás kártyája.

Az egyediség jelen esetben abban áll, hogy a kártya passzív GPU-hűtése lefedi szinte az egész kártya előlapját, és amellett, hogy nem is néz ki rosszul, jót tesz a GPU tuningolhatóságának.

A memória-chipekének kevésbé, ugyanis a borda azokkal nem érintkezik, azonban föléjük lóg, és így csökkenti a légáram-lás lehetséges mértékét. A kártya tesztelése közben stabilitási probléma ebből azonban nem adódott. A másik extra a kissé „New Age" módon összeválogatott kísérő szoftvercsomag, amelyben megtalálható a 3DMark03-tól kezdve a WinDVD Creatorig minden.

Leadtek WinFast A340 Ultra TD MyVIVO

Egy tényt azonban le kell szögezni, hogy „noname" videokártyához nem adnak ilyen pakkot, pláne nem egy teljes játékkal (Comanche 4).

Mindezek és a kettő év garancia ellenére is a tesztmezőny egyik legkedvezőbb árú versenyzője a Tornado FX 5200.

Leadtek WinFast A340 Ultra TD MyVIVO. A mezőny egyetlen Ultrája, és szereplése fontos, mert az eredményeiből látni lehet, hogy mit tud nyújtani egy 5200 Ultra 3D-ben a normál családtagokkal szemben. Ám az A340 Ultra TD MyVIVO nem egyszerűen csak egy FX 5200 Ultra, hanem egyben egy extrákkal súlyosan megpakolt videokártya.

A termék nevéből azonnal következtetni lehet arra, hogy ezen Leadtek produktum a szokásos videokimeneten felül rendelkezik ilyesfajta bemenettel is, amit a cég meg is támogat több hozzáadott szoftverrel. Ha a hozzáadott szoftverek területén járunk, akkor duplán dicséret illeti a Leadteket, ugyanis két, szinte vadonatúj teljes játékot ad az Ultrához (más kérdés, hogy nekem egyik se jött be igazán).

Egy Leadtek kártya nem lehet meg extravagáns kinézetű vagy megoldású hűtés nélkül, és ez alól ez az 5200-as sem kivétel a maga kis „porfogójával" a GPU hűtőventilátora felett.

A kártya dokumentációja és hozzáadott hardverei is teljesen rendben vannak. A termék egyetlen igazi hátulütője a magas ára. Aki 3D-s teljesítményt keres egy videokártyában, az ennyiért inkább vegyen egy Ati Radeon 9500 Pro chipes kártyát, akinek pedig VIVO-képességű, egyben elfogadható 3D-s teljesítménnyel bíró VGA kártya kell, az ennél olcsóbban hozzájuthat egy GeForce4 Ti 4200-as, VIVO-s termékhez. Egyszóval a Leadtek WinFast A340 Ultra TD MyVIVO egy színvonalas termék, de az alternatívái is hasonlóan erősek.

MSI GeForce FX 5200-TDR64. A mezőny egyik multimédia orientáltságú tagja. Ezt támasztja alá a mindössze 64 megányi memória (ám az 128 bites buszon csatlakozik a GPU-hoz), illetve a termékhez csomagolt távirányító, mellyel különféle multimédiás alkalmazások (video-, DVD- vagy zenelejátszás, képnézegetés stb.) vezérelhetők akár a fotelból is.

Természetesen az ehhez szükséges szoftveres hátteret (MSI Media Center Deluxe II) is tartalmazza a kártya mellé adott halomnyi CD. Ez a rengeteg média három teljes játékprogramot, játékdemókat, szoftveres DVD-lejátszót és néhány kevésbé releváns felhasználói programot hordoz a szokásos meghajtócsomagokon felül.

Ami az Asus kártyájánál elmondatott, miszerint a szoftverkörítés önmagában legalább a kártya árának a felét kiteszi, az itt is érvényesül, sőt! Ugyanis a halom hozzáadott szoftver, az erős dokumentáció, az aktív GPU-hűtés és a távirányító (ami nyilván egyes felhasználóknak be fog jönni, másoknak meg nem, többek között azért, mert csak Windos 2000 és XP alatt működik) ellenére a TDR64 ára a hároméves garanciával együtt sem igazán magas.

Palit Daytona GeForce FX 5200 128 MB. Egy minden sallangot nélkülöző 128 megás, 128 bites memóriabuszú FX 5200 megoldás.

A termékhez nem jár kézikönyv, a doboz a kártyán felül csak egy driver-CD-t és egy S-Video kábelt tartalmaz.

A GPU hűtése ugyan passzív, de ezen a kártyán is a kissé túlzásnak tekinthető, 3,6 ns-os Hynix memóriachipek dolgoznak.

Pixelview GeForce FX 5200 128 MB. Egy formabontó megoldás a Prolink istállójából, ugyanis a termék 128 Mbyte memóriája (128 biten) bizony gyárilag 500 MHz-en fut, a referenciaajánlásnál mintegy 100 MHz-cel magasabb órajelen.

Ez a plusz százas igazán jól jön az FX 5200-as architektúrának, amelynek egyértelműen a memória-sávszélesség a korlátja. A további tuningot teszi lehetővé a kártya GPU-jának aktív hűtése.

A Pixelview termékének szoftverrészlege rendben van (WinDVD plusz egy teljes játék), ám én azért a gyártó helyében nem pazarolnék két teljes CD-t majd' egyéves játékok demóira (például Neverwinter Nights). A kártya „sebességorientált" volta (az átlagos FX 5200 szintjéhez képest) ellenére sem szökkent túl magasra az ára.

Sparkle GeForce FX 5200. Ezt a kártyát egy korábbi számunkban már részletesen bemutattuk (⇨ Egyszer fent, egyszer lent – PC Magazin, 2003/6/77), ezért most itt nem térek ki rá, még rövid elemzés erejéig sem.

Díjak?...

Nehéz kiadni bármiféle díjat egy olyan termékcsalád esetében, amely 3D-gyorsítónak hirdeti magát, ám ettől a titulustól olykor messze esik a valós teljesítménye. Ennek megfelelően nem adományoztunk tesztgyőztesi címet és vásárlási ajánlatot.

Mivel az egyes kategóriák (64 bites memóriabusz, 128 bites memóriabusz, Ultra) termékei között nincsenek nagyobb lényegi különbségek (kivéve talán a hozzáadott szoftverek mennyiségét), ezért annak a három terméknek adok most különdíjat (értsd: szerkesztői ajánlást), amelyek a legjobb összbenyomást tették rám a teszt során.

Ez a három pedig az inno3D Tornado GeForce FX 5200 128 MB, az MSI GeForce FX 5200-TDR64 és a Pixelview GeForce FX 5200 128 MB.

Melyiket szeressem?

Ezúttal még halálosabb iramba kapcsolunk egy csúcs közeli konfigurációval, de a csúcs egyelőre elmarad. Helyette oktatófilmet vetítünk: mire érdemes, sőt kell figyelni SEX (azaz Sulinet Expressz) előtt, közben vagy akár helyett.

Győri Ferenc

Olvasónk bizony nem aprózta el kívánságát, nagyjából a leggyorsabb AMD gépre vágyott, amiért komoly anyagi áldozatra is hajlandónak látszott. Azóta azonban eltelt 1-2 hónap, így a kért konfiguráció már nem számít a legeslegjobbnak, ám ereje még így is elsöprően nagy. Ráadásul mivel már nem a nulladik vonalból válogatott egységekből építkeztünk, az ár is jócskán lecsökkent (a különbözetből irodai gépet lehet venni...), ami egyben örök tanulság a számítástechnikai elemek piacán: az ingatlan jobb befektetés. Az összeállításban az Aqua Computer szakemberei segédkeztek.

Mégis milyen házat ajánljon az Aqua, mint a Mercury róla elnevezett legújabb sorozatát. A csillogós mivolta ellenére jóképű ház modern, ahogy illik: elülső USB bemenet, szereléskönnyítő megoldások, idióta hordfogantyú és dizájnos legfelső CD-fedő, amitől kiadott állapotban alig lehet elérni a tálcavezérlő gombot. Udvariatlan módon az eredeti tápegységet kitessékeltük, mivel 300 wattnál nagyobb teljesítményre volt szükségünk – no és a biztonság is megér néhány ezer forintot ilyen gépben –, így a Chieftec 420 wattos energiaközpontja költözött a megüresedett helyre.

Az alaplap a kérés alapján nForce2 sorozatból való, méghozzá az Asus házból. Mint minden nForce2, jól felszerelt, megfelelően bővíthető, és szereti, ha a memória és a processzor PSB-jének sebessége megegyezik. Majd teszünk róla!

Arany középútként az Athlon XP 2500+ lett a választottunk, természetesen Barton maggal, 333 MHz-es PSB-vel. Bár az AMD számítási rendszere az első 2400+ modell pályára lépésétől kicsit romlott az Intel javára, az új 2500+ erőteljes darab. A jelenlegi játékok egyikétől sem kell félteni (elég az Unreal Tournament 2003 sebességadataira pillantani), talán még a következő nagy hullám (Half Life 2, Doom 3) sem tud majd kifogni rajta. Éppen ezért a hűtőválasztást kicsit optimistának tartottam eleinte. A személyes tapasztalatok ezt hamar cáfolták, a választás nagyon optimista. Ugyan a Silent Breeze hivatalosan bírja szuflával, de ehhez az is szükséges, hogy a felhasználó otthona hűvös falak között leleddzen, mert a kiáramló levegő – a házventilátor ellenére – igencsak meleg, már rövid használat után is.

A memória, hogy a jóslat beteljesedjen, 333 MHz-es, és a kérésnek megfelelően egy teljes gigabyte. Mivel nem volt kifejezett igény, az erősebb és persze drágább tuningmodulokat hanyagoltuk, maradtunk a jól bevált Samsungnál.

Tovább a kérések mentén: valami Radeon. Bár nem hinném, hogy csak amolyan hányaveti dolog egy Radeon 9700. A 9800 Pro árnyékában az árak is megindulnak lefelé lassan, de biztosan, a 9700-asok döntő többsége ráadásul könnyen túlhajtható – de továbbra is csak saját felelősségre.

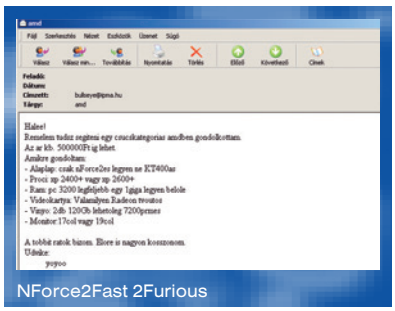
NForce2Fast 2Furious

A merevlemezek is teljes mértékben megfelelnek olvasónk elvárásainak, sőt még valamivel nagyobbak is 120 Gbyte-nál, persze csak elméletben, de valós, mintegy 115 Gbyte-os tárterületüket időbe telik majd feltölteni.

Az optikai meghajtókhoz érkezve felkérem minden olvasónkat, fordítsa fejét jobbra (vagy balra, fogalmam nincs, hol az alkatrészek táblázata...), és tekintse meg a Teac kiváló DVD-olvasójának árát: ha nem rendelkezik hasonló jószággal, tegye vásárlási listája elejére!

Persze a CD-újraíró sem lebecsülendő, egy gyors és modern Plextor mindenfajta archiváláshoz ideális.

A beviteli eszközök mellőzik a fölösleges luxust, ám kényelmes és megbízható darabok, melyek sokáig elkísérhetik gazdájukat, ha az nem ideges típus.

Klassz hangfal az Ozaki, jól szól így a buzuki! (Én kérek elnézést! – a szerk.)

Bevallom őszintén, az Ozaki hangszórócsaládról nem sokat tudok, de a szomszéd Gamerben elég jókat olvastam róluk, és a bolt munkatársai is kifejezetten ajánlották. Külseje kellemes, elegánsabb környezetbe is kiválóan illik, ahonnan majd kiküldözhetők az ott tartózkodók A Gyűrűk Ura egy-egy csatajelenetével.

A monitor választásában akadtak vitáink, hiszen eleve nem volt könnyű eldönteni, mekkora és milyen minőségű legyen a konfigurációban, ráadásul sznob módon ragaszkodtam eleinte a 100 Hz-es képfrissítéshez 1024x768-as felbontáson. Végül abban állapodtunk meg (egy-két márka és modell elvetése után), legyen egy egyszerűbb, ám síkképcsöves, 17 colos modell az alap. Aki többre vágyik, válogathat a helyszínen.

A bevetés szabályai

Egy ideje már megfogalmazódott a gondolat többünkben is, hogy nem ártana néhány általános jó tanácsot adni a bátor gépbeszerzőknek, akiket elvakít a – számítástechnikával sokszor csak

Konfigurációajánlónkban mind az egyes termékeknél, mind a végső árcédulákon a bruttó kiskereskedelmi, illetve nagykereskedők esetében az ajánlott bruttó kiskereskedelmi árat közöljük. A felsorolt árak a piac június végi állapotát tükrözik.

●

Továbbra is várjuk kéréseiket számítógép-konfigurációkhoz a bullseye@ipma.hu címen – feladatkör, monitorméret és keretösszeg megjelölésével.

Mérési eredmények – A nagy kékség

PCMark 2002 processzor pontszám	5605 pont
PCMark 2002 memória pontszám	5211 pont
PCMark 2002 merevlemez pontszám	906 pont
WinRAR tömörítési idő	160 s
Virtual Dub kódolási idő	103 s
3D Mark 2001 pontszám	11581 pont
UT 2003Demo, 1600x1200, medium detail	75,7 képkocka/s
UT 2003Demo, 1600x1200, high detail	70,8 képkocka/s
CD Speed, átlagos olvasási sebesség (Teac/Plextor)	32,1/31,5-szeres
CD Speed, legnagyobb olvasási sebesség (Teac/Plextor)	42,2/41,4-szeres
CD Speed, átlagos elérési idő (Teac/Plextor)	85/64 ms
HD Tach, átlagos olvasási sebesség	43,9 Mbyte/s
HD Tach, maximális olvasási sebesség	59,3 Mbyte/s
HD Tach, átlagos elérési idő	12,9 ms
Legnagyobb energiafelvétel	180,6 W

éppen érintőlegesen kapcsolatban lévő – cégek remek szuperakciós ajánlata. Hiszen az akció lehet valóban fantasztikus, csak meg kell különböztetnünk ezt az élethelyzetet attól, amikor a megbízhatatlan, raktármaradékból összegányolt gépet szeretné ránk sózni a cég.

A Sulinet agyonhirdetett akciója talán sokakat rávesz most vagy a közeljövőben számítógép beszerzésére, ezért nekigyürkőztem a katonás-micimackós bölcseleteknek.

1. *Mindig tudd, mit akarsz elérni!* Legvadabb rémálmom válik újra és újra valóra, amikor ismeretségi körömből valaki „mert te úgyis ilyesmit dolgozol” felkiáltással felkér: ajánljak „valami jó kis konfigurációt”. Mire? A net nézegetésére, játékra, netán 3D-s animációra? A legfontosabb tehát azt eldönteni, mire kell a gép jelenleg, és mire kellhet a jövőben, akkor akarjuk-e bővíteni valamivel, vagy eredetileg is meg kell felelnie a majdani elvárásnak. Ennek alapján már eldönthető, milyen fő alkatrészekre van szükség.

2. *Mindig őrizd meg az egyensúlyod!* Főleg a lelkit majd a boltban, de a gépét is, amennyire csak lehetséges.

Már megint ez a polgárháború...

A számítógép teljesítményét a szűk keresztmetszetek (bottleneck) fogják vissza leginkább. Hiába a legjobb processzor és videokártya, ha a memória mennyisége éppen csak az operációs rendszer működéséhez elég. Újabb memóriaadag beszerzésével ez a probléma orvosolható, és valószínűleg felmerül egy új, de talán apróbb gond.

3. *Mindig tudd, mit akarsz és miért!* Több kereskedő panaszkodott már arra, hogy olvasóink a legjobb értékelést kapott alkotóelemet keresik rajtuk (ebben mondjuk nincs semmi kivetnivaló...),

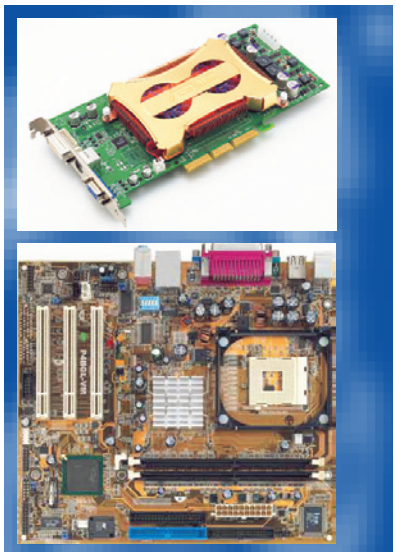
Vajon melyikük ad jobb 3D-s teljesítményt egy 3,06 GHz-es Pentium 4 mellett?

és ha az elfogyott, nem fogadnak el helyette mást. Egyrészt megható ez a ragaszkodás munkánkhoz, másrészt azonban e módszer túl rugalmatlan. Ha olvasónk az előző pontok alapján indul vásárolni, tudja, hogy neki nem csupán azért kell az adott alkatrész, mert nyert nálunk, hanem a gépébe egy adott kategóriába tartozó elemet szán, és a csoport tesztjében (hiszen nem véletlenül vizsgálódunk kategóriánként) ez a modell nyert. De ha a tesztgyőztes nem kapható, valószínűleg a teszt második helyezettje is megfelelő lesz – vagy sértődés és sértegetés nélkül tovább lehet keresni a választott Szent Grált.

info

- AMD Athlon XP 2500+: http://athlonxp.amd.com/
- Asus A7N8X: www.asus.com/products/mb/socketa/a7n8x/overview.htm
- Chieftec HPC-420-302DF: www.chieftec.com/products/psu/PSII%20PSU.htm
- GlacialTech Silent Breeze 462: www.glacialtech.com/socket_a.htm
- Hitachi Deskstar 180GXP: www.hgst.com/hdd/desk/ds180gxp.htm
- LG Flatron F700B: www.lge.com/c_product/catalog/product_information.jsp?mdl_pfx=4CMFF&mdl_cod=FB770H&mdl_mak=1&navigation=1,18,1
- Logitech Deluxe Access: www.logitech.com/index.cfm?page=products/details&CRID=1&CONTENTID=5011&countryid=7&languageid=1
- Mercury AQUA: www.kobian.com/products.php?categoryid=73
- Microsoft WheelMouse Optical: www.microsoft.com/hardware/mouse/wmo_info.asp
- Ozaki M1 HM010: www.ozaki.com.tw/global/modules/showroom/item.php?pID=10
- Plextor PX-W4824TA: www.plextor.be/English/products/pxw482448a.html
- Teac DV-516E: www.teac.de/dspd/en/products/index.html

4. *Légy résen!* Nem érdemes leragadni a régi csökevényeknél, nem csak az gyanús, ami nem gyanús. Minden gyanús. Ha valamilyen részegységről nem esik szó a felsorolásban, az lehet, hogy azért maradt ki, mert nem lenne kellemes feltüntetni tulajdonságait. De amiről szó esik, az is gyanús – meglehet: az eszköz egy-két jobb sajátossága miatt „véletlenül” már nem fért el a bemutatásban egy iszonytató tulajdonsága.

5. *Beszéld a nyelvet!* Az eladó célja – általában –, hogy rábeszélje a vevőt egy gép megvételére, ennek érdekében – általában – annak erényeit domborítja ki, nagystílűen megfeledkezve hiányosságairól. Humoristáknak való feladat lenne megírni a számítógép-kereskedő–magyar szótárat, de néhány „alap-félreértés-forrással” nem árt tisztában lenni. Előre figyelmeztetek mindenkit: az alábbi „szócikkeket” csupán a merő rosszindulat szülte, bármi egyezésük a valósággal baromi nagy pech és szégyen.

A nagy kékség

● Mercury AQUA – ATX miditorony, négy 5,25 colos, két 3,5 colos meghajtóhely és két merevlemezhely, elülső USB kivezetés, 1 házventilátor, könnyen szerelhető (17 750 Ft)
● Chieftec HPC-420-302DF – 420 wattos tápegység, ATX +12V 1.1, aktív PFC, alacsony zajszint, élettartam-garancia (23 625 Ft)
● Asus A7N8X – ATX formátumú alaplap, Socket A foglalat, Nvidia nForce2 SPP + MCP-T chipkészlet, 400 MHz buszsebesség, 1 AGP 8x (legfeljebb 1,5 V), 5 PCI bővítőhely, 3 kétcsatornás DDR memóriahely legfeljebb 3 Gbyte PC3200 memóriának, UDMA-133-támogatás, Realtek ALC-650 hatcsatornás hangchip, Realtek 10/100 hálózati vezérlő, 4+2 USB 2.0 csatlakozó (23 500 Ft)
● AMD Athlon XP 2500+ – 1833 MHz alapfrekvencia, 333 MHz buszórajel, Barton mag, 128 Kbyte első-, 512 Kbyte másodszintű gyorsítótár, Socket A foglalat, 3DNow!+, SSE utasításkészlet, lesarkazásvédővel (28 000 Ft)
● GlacialTech Silent Breeze 462 – CPU-hűtő Athlon XP 2700+-ig, névleges fordulatszáma 2000 fordulat/perc, legfeljebb 19 dB(A) zajszint, 5 év garanciával (4550 Ft)
● 1024 Mbyte memória – két 512 Mbyte-os, PC2700 DDR RAM modul, Samsung (31 000 Ft)
● Power Magic Ati Radeon 9700 – R300 GPU, 128 Mbyte DDR RAM, 277 MHz mag-, 540 MHz memória-órajel, AGP 8x-kompatibilis, DirectX 9.0-támogatás, Vertex Shader 2.0, Pixel Shader 2.0, két képernyős megjelenítés, tévé- és DVI-kimenet, dobozos kivitel (63 000 Ft)
● Hitachi Deskstar 180GXP – kettő darab, 123,5 Gbyte névleges tárolókapacitás, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, UDMA-100 csatoló, átlagos keresési idő 8,5 ms (50 500 Ft)
● Teac DV-516E – 16-szoros DVD-, 48-szoros CD-olvasás, átlagos keresési idő 85 ms, ATA-33 csatoló, tálcás (9675 Ft)
● Plextor PX-W4824TA – 48-szoros írás, 24-szeres újraírás, 48-szoros olvasás, 4 Mbyte puffer, Burn-Proof kiürülésvédelem, átlagos keresési idő 65 ms, OEM kivitel (19 675 Ft)
● Teac floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os (2750 Ft)
● Logitech Deluxe Access billentyűzet – magyar kiosztású, PS/2-es (3750 Ft)
● Microsoft WheelMouse Optical – optikai egér, görgő, 3 programozható gomb, PS/2 és USB csatoló (5000 Ft)
● Ozaki M1 HM010 – Dolby Digital 5.1 hangfalrendszer, 115 W valós összteljesítmény, átviteli frekvencia: 40 Hz–20 kHz, távirányító (38 250 Ft)
● LG Flatron F700B – 17 colos résmaszkos képcső, 16 colos valós képátló, 0,24 mm képpontméret, maximális felbontás 1280x1024/60 Hz, vízszintes frissítés 30–70 kHz, függőleges frissítés 50–160 Hz, ajánlott felbontás 1024x768/85 Hz, 3 év garancia (43 000 Ft)

364 025 Ft

● „Játékra alkalmas” – ha nem is Doom 3-ra, de pasziánszra.
● „Olcsó Pentium 4” – Celeron.
● „Nagy sebességű integrált videovezérlő” – 3D-ről ne is álmodj! (Az nForce2-t külön kiemelnék.)
● „A nagy sikerű GeForce 5000/Radeon 9000 sorozatból” – a leggyengébb, 5200-as/9000-es modell (a jobb modelleket nevesítenék).
● „Alacsony fogyasztású” – kis teljesítményű.
● „Neves gyártó OEM terméke” – zsákbamacska.

6. *Addig kérdezz, amíg van értelme!* Méghozzá mindkét olvasatban. Még szerződéskötés előtt le kell tisztázni a legfőbb pontokat, ugyanakkor 45 óra spontán kvízjáték után az egérpad anyagának esetleges allergiakeltő hatásairól érdeklődni kifejezetten udvariatlan dolog.

7. *Lásd a jeleket!* Sok cégnél nem lehet kinyitni a házat, így fogalmunk se lesz kezdetben, mi is van benne. Olcsó jó tanács: hanyagoljuk ezeket a boltokat, de ha nincs a környéken más, kénytelenek leszünk egyéb információforrásokra hagyatkozni.

● A hátlap. Ha külön VGA kártyánk van, a csatlakozó az alsó térfél teteje körül található, vízszintesen. Ha balra fent, a soros és USB csatolók környékén lelünk rá függőlegesen elfordulva, úgy alaplapra integrált videochipet kaptunk.

● A BIOS. Akármilyen gyorsan is indul a gép, a BIOS képernyő csak feltűnik egy-egy pillanatra, és ez általában elég is. A [Pause/Break] gomb lenyomásakor az indítási folyamat megáll (az [Esc] lenyomásával tovább indul), jó helyeken leállítva a gépet megnézhetjük, mennyi memória, milyen processzor, sőt milyen videokártya van a gépben.

Egy középgagyi noname és egy csúcsminőségű tuningmemória – szerencsére van középút

● A Windows. A rendszertulajdonságok is sokat elárulnak, de ha nincs kedvünk vesződni a rendszerindítás szabotálásával, a vezérlőpultról elérhető eszközkezelőből még többet megtudhatunk.

Ha a boltban nem hajlandók egyszer bekapcsolni a gépet, hogy lásd, működik-e egyáltalán – nos, akkor tényleg ideje más cég után nézni...

8. *Ami tiéd, az a tiéd!* Hálózati kábel, VGA kártya kábelei, tucatnyi kézikönyv, driverlemezek garmadája, az OEM Windows lemeze, csavarok és egyebek. Kicsinyes dolog mindezt ellenőrizni vagy megkövetelni? Lehet, de akkor milyen az a cég, amely véletlen vagy szándékosan kifelejti ezeket a csomagból?

Hát, elsőre ennyit jó tanácsokból, a fentiek ismeretében sem lesz senki tökéletesen védett az átverések ellen, de nő az esélye, hogy idejében felismeri helyzetét. Legközelebb az előre összeállított gépek tervezési hibáiról, vagyis az egyensúlyproblémákról lesz szó.

Forgalmazók adatai

➪ Aqua Computer ✆ 322-4658, www.aqua.hu

Sponga Tamás

Persona non grata

Nullsoft, AOL

Nyugodtan tekinthetjük az egyik legnépszerűbb MP3-lejátszónak a Nullsoft által kiadott Winampot. Az AOL égisze alatt dolgozó fejlesztőcsoport vezetője, Justin Frankel váratlanul otthagyta a társaságot, miután az általa fejlesztett file-cserélő alkalmazás nem nyerte el az anyacég tetszését.

A Waste névre keresztelt program néhány napig volt kinn a Nullsoft webhelyén, aztán eltűnt, és csak egy, a tényeket magyaráz(gat)ó szöveg maradt a helyén. A fő fejlesztő távozása már régóta érlelődött, mivel egyre nehezebben viselte, hogy az AOL mindenbe beleszól.

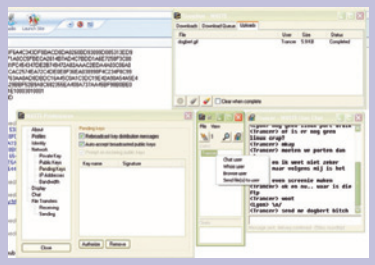

Waste – csevegőkiegészítő

A Waste nem olyan file-cserélő alkalmazás lett volna, mint például a KaZaA, a WinMX, a LimeWire és egyebek, inkább a chat és az IRC kiegészítője – ismerősök (5-10 személy) között zajló file-cseréhez készült. Ha eredeti helyéről nem is, de a számos tükröldal egyikéről letölthető a GPL alá tartozó Waste.

- www.nullsoft.com/free/waste/
- http://gonze.com/waste/

Bezárattatás

Blizzard Entertainment

Több népszerű játék – a Warcraft, Starcraft, Diablo sorozatok – fejlesztője és kiadója, a Blizzard Entertainment még június közepén meglepte a Freecraft Projectet egy levéllel, melyben tudatta: mind a projekt neve, mind az általa fejlesztett motor egyes elemei erősen hasonlítanak a Blizzard programjaihoz – így lehetőleg napokon belül fejezze be tevékenységét.

A Blizzard megállapítása teljes mértékben igaz, hiszen a nyílt forrású Freecraft célja az volt, hogy Linuxon is futtatható legyen a Warcraft 2. A Blizzard háza táján csak azt nem vették figyelembe, hogy ebben a felállásban a Warcraft 2 program is elengedhetetlen a játékhoz. Ezzel eladhatott volna a cég még néhány újra kiadott darabot ősöreg programjából, ehelyett elhidegült a Linux-közösségtől. A projekt lehúzta a rolót, webhelyét levették a Sourceforge-ról, de a befektetett munka nem vész kárba, mivel egy új, Freecraft-alapú projekt felhasználja az eredményeket. A fejlesztők kigyomlálják azokat a kódrészeket, melyek bántják a Blizzard vezetőinek és jogászainak szemét, és Freecraft Inferno néven folytatják a munkát. Egyelőre webhelyük nincs, csupán az irc .freenode.net hálózat #projectinferno csatornáján lehet társalogni velük.

Ez a Freecraft bezony erősen Warcraft...

- http://sourceforge.net/projects/freecraft/
- www.freecraft.org/

Játékos kedv

Sun Microsystems

A Sun Java platform a mobilkészülékekben már jórészt megnyerte magának a játékfejlesztőket. A cég a JavaOne konferencián jelentette be, hogy hamarosan közreadja Java-alapú grafikus és hálózati könyvtárait, melyekkel a játékok fejlesztését kívánja támogatni. A nyílt forrású könyvtárak nemcsak klienszoldali, hanem szerveroldali fejlesztésekhez is felhasználhatók. A JavaOne konferencián hat olyan (nagyobb) cég képviselője tartott előadást, amelyek fejlesztenek Java-alapú hálózati játékot. Az eladáson a Agency 9 „Megacorps", a PuppyGames, „AlienFlux" és az Abandoned Castle, „Kingdoms of War" Java-alapú játékok bemutatóját is megtekinthették az érdeklődők. (➪ A konferencia egyéb vonatkozásairól lásd e számunk cikkét a Szakma rovatban.)

- http://javagaming.org
- http://community.java.net/games/

Egy lapra

Microsoft

A Microsoft már többször hangoztatta: nem sieti el a következő Office megjelentetését, inkább arra összpontosít, hogy jó minőségű, stabil szoftvercsomaggal álljon elő. Az elhatározást támasztja alá az a ritka lépés, melyet most az Office 2003 esetében láthatunk: frissítették a béta verziót. A bétateszterek webhelyén, a BetaPlace-en elérhető a Microsoft Office System Beta 2 Technical Refresh (build 5329), amit első nekifutásra 15 ezer tesztelő tölthetett le – ellentétben a béta 2-vel, melyet mintegy 600 ezer példányban küldött szét a szoftvergyártó óriás –, majd néhány nap múlva az összes regisztrált felhasználó előtt megnyílt a letöltés lehetősége.

Office 2003 – lesz még mit letölteni a végleges verzióig

A végleges verzió megjelenéséről még nincs hivatalos információ, de a béta verziók és frissítések ütemének figyelembevételével 2003 októberének végére, novemberének elejére várható.

- http://officeint.microsoft.com/officeupdate/mainCatalog.aspx?CTT=98

Gyors egymásutánban

MandrakeSoft

Március végén jelent meg a Mandrake 9.1-es verziója. Azt gondolhatnánk, hogy az anyagi gondokkal küszködő francia cég kicsit lassít a tempón, ám úgy fest, egy fokozattal feljebb kapcsoltak: valószínűleg nem lesz 9.1.x-es verzió, hanem közvetlenül a 9.2-es követi a jelenlegit. Az ütemterv szerint június végén megjelenik a cooker snapshot (fejlesztői verzió), amit július közepén az első, augusztus elején a második, majd a hónap közepén a harmadik béta követ.

A szeptember közepére tervezett végleges verzió előtt még a hónap elején elkészül az RC1-es verzió.

- www.mandrakelinux.com/en/

Vissza a kezdetekhez

Open Source Development Lab, Transmeta

Amikor 1991 nyarán megjelent a Linux 0.01, majd decemberben a 0.11, melyhez már nem kellett a Minix – azaz önálló rendszer volt –, még csak nem is sejtette a finn egyetemista, mekkora sikere lesz néhány év múlva az általa elindított operációs rendszernek. Az egyetem befejezése után – 1997-ben – Linus Torvalds az energiatakarékos processzorokat fejlesztő Transmeta cégnél helyezkedett el.

Most megvált eddigi munkahelyétől, és az Open Source Development Labnél (OSDL) helyezkedett el, ahol teljes munkaidőben faraghatja a Linux következő verzióit. „Érdekes, hogy most végre hivatalból dolgozhatok azon, amit az elmúlt 12 évben szabadidőmben csináltam." Az OSDL-ben a legmagasabb beosztású fejlesztői állást tudhatja magának a Linux atyja. Fő feladata a Linux kernel és linuxos alkalmazások fejlesztése lesz a jövőben.

➪ www.osdl.org/

Az örök kérdés

MI2G.com

Folyton visszatérő kérdés: vajon a Windows vagy a Linux a biztonságosabb operációs rendszer? A megmérettetés eredménye sok mindentől függ, így egyszer az egyik, másszor a másik bizonyul biztonságosabbnak.

A brit MI2G.com március elejétől május végéig gyűjtögette az adatokat, és szerintük a vizsgált időszakban 19 208 sikeres támadás volt linuxos, míg csak 3801 windowsos rendszerek ellen – noha nap mint nap arról olvashattunk, hogy ismét újabb biztonsági rést találtak a Windowsban, vagy egyikmásik alkalmazásában. A sikeres támadások megtöbbszöröződtek az iraki háború kitörése után. A cég jelentésében az is szerepel, hogy a Linux-alapú rendszerek gyengeségének fő okai a nem megfelelő beállítások, a felkészületlen rendszergazdák és az alapvető biztonsági stratégia hiánya.

➪ http://mi2g.com/

Tesztversenytárs

Massive Development

Amikor a számítógép 3D-s grafikus teljesítményének méréséről, prezentálásáról van szó, legtöbben a Futuremark programjára, a 3DMarkra gondolnak. Az elmúlt hónapok azonban hangosak voltak az Nvidia és a Futuremark között kibontakozó „csalás–nem csalás" ügytől, így sokan kételkednek a 3DMarkkal végzett tesztekben – ezzel jó alkalom nyílt más tesztprogramok bevezetésére, ismertebbé tételére.

A Massive Development hamarosan kiadja az AquaMark3 tesztprogramot. A Spellforce, Aquanox és Aquanox 2: Revelation játékok Krass engine-jére épülő program természetesen DirectX 9-kompatibilis – bár régebbi hardver tesztelésére is alkalmas. Az AquaMark3 megjelenésének még nincs pontos dátuma.

Spellforce – valós idejű stratégiai játékokat is hajt a Krass engine

➪ www.aquamark3.com /index.htm

Magánterület

Microsoft

A Microsoft 2002. augusztus 1-jén adta ki a Windows 2000-hez készített Service Pack 3-at. Akkor nagyon sok kritika és támadás érte a vállalatot, mivel az EULA-ban (End-User License Agreement, végfelhasználói licencszerződés) komoly változások szerepeltek – például a felhasználó beleegyezése nélkül történő lekérdezések, ellenőrzések és automatikus frissítések végrehajtásának lehetősége. Ezzel gyakorlatilag bármilyen szoftver telepítéséhez joga van a Microsoftnak...

A június utolsó napjaiban megjelent Service Pack 4 licencszerződése is komoly változásokat tartalmaz az elődjéhez képest, de szerencsére a helyes irányban. A frissítések, foltok telepítéséhez ezentúl ismét a felhasználó jóváhagyása szükséges, illetve az EULA leszögezi: semmiféle személyes adatot nem küldözget a rendszer abban az esetben, ha automatikusan kapcsolódik a gép a világhálóra.

Windows 2000 Service Pack 4 – csökkentett tolakodási lehetőségekkel

Egyszerűsített ügyintézés

Microsoft

A Microsoft operációs rendszereinek és szoftvereinek foltozására, javítgatására jelenleg nyolc különböző út van, melyekből csak kettő maradhat – jelentették be a TechEd konferencián. Az eredeti kuszaságot biztonsági okokból felváltó új, dualista rendszert még 2003 végéig be kívánja vezetni a cég.

Az egyik utat az operációs rendszerek, míg a másikat az egyéb programok és alkalmazások frissítésére használják majd. A Windows foltozását teljesen automatikusra szeretnék alakítani, mivel a kiadott folttal közzétett változtatások – és a változtatásokat szükségessé tevő hibajelenségek – leírása remek ötleteket adhat a támadóknak. Nem véletlen, hogy a cég operációs rendszerei és az azokon futó programok ellen irányuló támadások 95 százaléka azután következik be, miután nyilvánosan is közzétettek egy-egy hibalistát.

Kezes bárány

UHU-Linux, V.group Team

A hazai Linux-disztribúció, az UHU igen gyorsan népszerű lett, nemcsak a felhasználók száma növekszik szépen, hanem a hozzá csomagokat fejlesztők kedve is.

Főként az UHU-val ismerkedő kezdő felhasználókra gondoltak a Kontrol Center 2 fejlesztői, amikor belefogtak a kódolásba. Az új beállítóközponttal a rendszerbeállításokon (videokártya, monitor, hálózat, hang, multimédiás eszközök, nyomtatók, modemek stb.) kívül programok telepítése és eltávolítása, új felhasználók felvétele is lehetséges – egy központi helyről. Az UHU Kontrol Center 2-nek már a második bétája jelent meg. Ha a Kontrol Center 2 elnyeri a felhasználók – és az UHU fejlesztőinek – tetszését, akkor van rá esély, hogy véglegesen bekerül az UHU csomagba.

➪ www.vstart.hu/
➪ www.uhulinux.hu

Adobe

Egy világszám évtizede

Az Adobe Systems Incorporated az 1993 júniusában bemutatott és csakhamar világszerte elterjedt szabványnyá vált Adobe Acrobat program és Adobe Portable Document Format (PDF) tizedik születésnapját ünnepelte.

Az Acrobat és a PDF eredetileg a nyomtatók általános oldalleíró nyelvéből, az Adobe PostScriptből és az Adobe első szoftvertermékéből nőtt ki. Miután a PostScript szabvány lett a számítógépek képernyőjén megjelenő képek nyomtatott dokumentummá alakításában, az Adobe társalapítója, John Warnock arra a felismerésre jutott, hogy a formázott szövegeket és grafikákat tartalmazó dokumentumokat jó lenne a különböző számítógépes platformok között valamilyen módon megosztani és terjeszteni. Ez a meglátás vezetett az Acrobat és a PDF kifejlesztéséhez.

Az Adobe Reader programból bemutatkozása óta félmilliárd példány terjedt el a világon, amivel a legjobb alkalmazássá vált a PDF file-ok tartalmának megtekintéséhez, alakításához és kinyomtatásához az üzleti dokumentumoktól és az interaktív űrlapoktól kezdve a grafikákon, fényképeken át az elektronikus könyvekig és a beágyazott multimédiáig.

Nemrégiben jelent meg az Acrobat 6.0, egy három tagból álló termékcsalád, amelyet vállalkozások, kreatív és mérnök szakemberek használnak Adobe PDF file-ok készítéséhez, megosztásához, ellenőrzéséhez és archiválásához.

Az idők során a San Joseben Adobe folyamatosan fejlesztette a PDF lehetőségeit az adatkezeléssel kapcsolatos elvárásoknak megfelelően.

Így az ma már képes többek között az elektronikus űrlapok kitöltéséhez automatikusan információt gyűjteni az adatbázisokból, illetve az Adobe Photoshop Albumhoz hasonló termékekkel előállított dinamikus média, videó és hang kezelésére is.

Az Acrobat és a PDF 1993. évi megjelenése átformálta az elektronikus kommunikációt

Az Adobe új PDF/XML architektúrája pedig lehetővé teszi a nagyvállalatok által létrehozott és használt dokumentumok használhatóságának és interaktivitásának továbbfejlesztését.

- Trans-Europe Kft. ✆ 392-0700
- www.trans-europe.hu
- www.adobe.com

Apple

Szafari élesben

Az Apple bemutatta a Safari 1.0-t, lezárva ezzel a 2003. január 7. óta tartó bétatesztelést, melynek során csaknem ötmillió felhasználó töltötte le a böngészőt.

A cég emellett kiadta a fejlesztők számára készült Safari csomagot is, amellyel a saját fejlesztésű alkalmazásokban lehet használni a böngésző HTML-renderelő motorját.

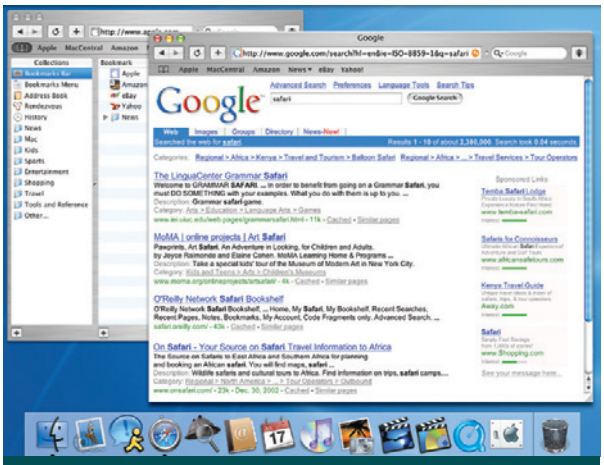

Safari 1.0: a nyílt forráskódú böngésző számos kényelmi szolgáltatást nyújt

A Safari minden korábbi, Macre készült böngészőnél gyorsabb, és olyan szolgáltatásokkal teszi élvezetesebbé a barangolást, mint a beépített Google keresés, a *SnapBack* gomb a korábbi találatok megjelenítéséhez, a könyvjelzők újszerű kezelése, az úgynevezett „füles" böngészés (tabbed- browsing) és a pop-up hirdetések automatikus tiltása.

Az Apple a Safari motorját a nyílt forráskódú KDE Konquerorra építette, és a továbbiakban is együttműködik a nyílt forráskódú közösséggel, a KHTML kód fejlesztésében elért eredményeit hozzáférhetővé téve.

A magyar felülettel is rendelkező Safari 1.0 ingyenesen letölthető a www.apple.com/safari/ címről, használatához a MacOS X 10.2-es verziója, a Jaguar szükséges, de ennél későbbi verziók javasoltak.

- Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) ✆ 250-3260
- www.apple.hu

Montana

Szoftveres széf

A Montana Rt. bemutatta MonSafe file-titkosító alkalmazását, amely nevéhez illő módon „páncélszekrénybe" rejti a titkosítani kívánt file-t úgy, hogy annak eredeti helyén nyoma sem marad.

A MonSafe ugyanis az adathordozón lévő file-okat saját könyvtárszerkezetébe fogadja. Ez a folyamat a rejtjelezés, melynek során a MonSafe a file-t eltünteti eredeti helyéről, és titkosított formában tárolja tovább saját rendszerében. A programmal könyvtárak is titkosíthatók, ilyenkor a kiválasztott könyvtár alkönyvtárai is rejtjeleződnek.

Ha egy kijelölt könyvtár a rejtjelezés során „kiürül", a program a könyvtárat is eltünteti.

A széfben elhelyezett file-okhoz kapcsolódóan megőrzésre kerül a file eredeti könyvtárstruktúrában lévő elérési útja.

A MonSafe a rejtjelezett dokumentumokat képes a széfből eredeti helyükre, eredeti állapotukban visszaállítani. Ez a kivétel folyamata, melynek során a program a file-t a vele együtt tárolt könyvtárszerkezetbe vagy a felhasználó által kiválasztott tetszőleges könyvtárba helyezi vissza.

Ha a dokumentum egy már nem, vagy még nem létező könyvtárba kerülne, akkor a MonSafe a szükséges könyvtárstruktúrát is létrehozza.

A MonSafe alapváltozata az egyéni felhasználók adattitkosítási igényeit hivatott kiszolgálni, de létezik vállalati felhasználásra szánt, Enterprise változat is, amelyet két önálló program, a munkahelyi MonSafe és a MonSafe Master alkot.

- Montana Rt. ✆ 327-9800
- info@montana.hu
- www.montana.hu

Magold, a magyar féreg

Az utóbbi években a kártékony programok számának erőteljes növekedése figyelhető meg, hiszen a mindennapok során egyre gyakrabban fordul elő, hogy gyanús kód próbál fondorlatos csellel számítógépünkre férkőzni.

Dévényi Viktor

Várható volt, hogy előbb-utóbb itthon is készül olyan kártevő, amely a hazai eseményeket és körülményeket kihasználva széles körben képes terjedni. Ám mind ez ideig magyar program még nem okozott olyan széles körű fertőzést, mint az a Magold féreg esetében előfordult.

Május 29-én a 2F Budapestről kapott bejelentést, miszerint egy irodában a nyomtatók meglehetősen furcsa, magyar nyelvű üzeneteket nyomtattak ki: egyes szám első személyben arra panaszkodtak, hogy a Windows folytonosan macerálja őket kéréseivel. Mivel ez a jelenség egy levél mellékletének megnyitása után fordult elő, valószínűsítették: számítógépes kártevő okozhatta az eseményeket.

Miután a 2F megkapta a mintát – mivel abban több antivírustermék sem ismert fel gyanús kódot – továbbították azt többek között a Kaspersky Labnak és az F-Secure-nak.

A másfél óra múltán megérkezett elemzés igazolta a gyanút: a mintában addig ismeretlen féregprogram lapult. Az eset érdekességét az adta, hogy az elemzések szerint a károkozó biztosan magyar vírusíró kezének munkája.

A kártevő, amely azóta I-Worm.Magold mellett még I-Worm.Auric néven is ismertté vált, az erotika.lap.hu nevében írt hamis levélben terjedt. A program elindítása után létrehoz számos, az automatikus elinduláshoz és a további fertőzések indításához szükséges regisztrációs bejegyzést a Registryben, illetve több példányban, különböző neveken másolatot készít magáról a merevlemezen.

A kártevő egy „raVe" könyvtárat is létrehoz a Windows könyvtárban, és oda is bemásolja magát „Maya Gold.scr" néven. Ez a könyvtár úgy lesz bejegyezve a rendszerleíró adatbázisba, mint KaZaA megosztott könyvtár, így a féreg a KaZaA hálózatán is képes lesz a terjedésre.

Települése záróakkordjaként hibaüzenetet jelenít meg:

DirectX Error!
Address:0002R1A9V8E52000

A fertőzött üzenetekkel való terjedéshez a Windows címjegyzéket (Windows Address Book), illetve az összes HTML file-t átvizsgálja, és az itt lelt címekre küldi a fertőzött üzeneteket.

A féreg a fertőzött levélmellékletre kattintáskor települ, és lefuttatja terjedési rutinjait.

A féreg a teljes hozzáférésű hálózati megosztásokra is felmásolja magát. Ahhoz, hogy a távoli gépen elindítsa magát, a kártevő auto-start parancsot ír be az Autorun.inf file-ba. E mellet a mostanság kissé mostohán kezelt floppymeghajtóra is másolatot próbál magáról készíteni.

A kártevő a Bearshare, Edonkey, Gnucleus, Grokster, KaZaA, Limewire, Morpheus és Shareaza P2P hálózatokon is képes terjedni, ezeken szintén „Maya Gold.scr" néven továbbítja magát. Ezenkívül az „ICQ\Shared Folder"-be is másolatot készít magáról.

A féreg még két IRC-kliensre (mIRC és Pirch) is hatással van, script file-okat ír a könyvtáraikba. E scriptek elküldik a féreg másolatát a fertőzött csatornákhoz csatlakozott felhasználóknak.

Napjaink „elvárásai" szerint ez a féregprogram is képes frissítéseket letölteni magához és futtatni azokat. Ezeket a bővítményeket egy, azóta már a szolgáltató által eltávolított freewebes címről szedte le.

Tünetek

A fertőzést könnyű felismerni, mivel a program nem rejti véka alá jelenlétét a fertőzött gépen. Erről a büntetőrutinok gondoskodnak (ezek teszik izgalmassá a felhasználók, de főképp a rendszergazdák életét). Lássunk néhányat közülük!

- A kártevő néhány feltételtől függően megnyitja a www.offspring.com webhelyet.
- Megkeresi az aktív antivírus-folyamatokat, vagyis minden olyan folyamatot, melynek nevében a NORT, AFEE, ANTI karaktersorozatot megtalálja, és megszakítja azok működését.

A féreg aktiválódása után némi idő elteltével:

Havi statisztika

Sor.	Százalék	Érték	Vírusnév
1.		21.87	I-Worm.Sobig
2.		15.95	I-Worm.Lentin
3.		15.39	I-Worm.Klez
4.		0.67	I-Worm.Fizzer
5.		0.51	I-Worm.Roron
6.		0.38	Worm.Win32.Randon
7.		0.28	I-Worm.Oanda
8.		0.28	Macro.Word97.Thus
9.		0.24	Backdoor.Assasin
10.		0.21	I-Worm.Tanatos
11.		0.20	Backdoor.Optix
12.		0.19	Backdoor.IRC.Zcrew
13.		0.17	Win32.Parite
14.		0.17	Win32.FunLove
15.		0.16	Backdoor.IRC.Flood
16.		0.16	TrojanDropper.JS.Mimail
17.		0.15	VBS.Redlof
18.		0.14	Backdoor.IRC.mIRC-based
19.		0.12	Backdoor.SdBot.gen
20.		0.12	TrojanDownloader.Win32.Swizzo

2003. májusi vírusstatisztika
(forrás: Kaspersky Lab)

- megváltoztatja az aktív alkalmazások ablakainak színeit;
- korlátozza az egérkurzor mozgását, azaz nem engedi, hogy az a képernyő felső negyedébe menjen;
- rengeteg üres raVe%%%.txt file-t hoz létre az asztalon;
- megváltozatja az aktív alkalmazások ablakának fejlécét az alábbi szövegre:
  =:-) OFFSPRING is coOL =:-) PUNK'S NOT DEAD =:-);
- üzenetet küld a nyomtatóra.

A kártevő a programkódjában a következő szöveget tartalmazza:

„AZERT SEM KOSZONOK BE BE BE! SOT! EBBEN SINCS KOSZONET! – raVe-1 – areWera".

Időközben megjelentek a féregprogram új variánsai is.

A Magold.D változat a Vírus Híradó nevével visszaélve, a Magold.E változat az RTL Klub Való Világ műsorának nevében küldött levéllel próbálta a felhasználókat a levélmelléklet elindítására rávenni. Utóbbi program az eredeti féreg egy veszélyesebb változata, ugyanis már jóval több antivírustermék és tűzfalprogram futó folyamatait képes leállítani!

Az F-Secure Anti-Virus és a Kaspersky Anti-Virus programok 2003. június 20-ai adatbázisokkal már felismerik a kártevő e változatát is.

A férget eltávolító, ingyenes segédprogram letölthető a www.2f.hu /files/kav/utils/clrav.zip címről.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzéséhez a **Kaspersky Anti-Virus** programot is használjuk, amelyet a **2F 2000 Kft.,** a szoftver magyarországi forgalmazója biztosít.

Kincstár

Semmi pánik! Aki nem találta meg magazinunkban elsőre a szokásos CD-összefoglalót, az most kifújhatja magát; íme, a rég megszokott rovat, kicsit átrendezve.

Magyar PC Magazin

A hely lehet szokatlan, a lap elejéről „átcsúszott" ide, a Szoftver rovatba. Bár látszólag eltűntek a CD-s stuffok, a róluk szóló cikkek megmaradtak, szerves részét képezve a szoftverbemutatóknak. Az összevonás már régóta napirenden volt, hiszen gyakran történt meg, hogy egy szoftver újabb verziójáról szóló írás aszerint került az újság elejére vagy beljebb, hogy volt-e éppen próbaverziója, illetve felfért-e aktuális CD-nkre. Aki vissza akarta keresni egy program előéletét, bizony vadászhatott, nem csak a korábbi lapszámot kellett megtippelnie, hanem azt is, hogy azon belül merre lehetett az adott leírás.

Az alternatív világot (Amiga, OS/2) megtartottuk egy blokkban, a nagyobb témák – legalább egyoldalas bemutatók – külön cikket kapnak továbbra is, de a többfelé szétaprózott, hasonló, apróbb bemutatókat (windowsos freeware csokor, SAC-válogatás, Honosító Műhely, Szoftver Gyorsteszt stb.) összevontuk a Szoftver rovat gyorsteszt jébe. Így könnyebb lesz a választás a hasonló témájú szoftverek közül. Azt, hogy az adott program „tud-e magyarul", rajta van-e CD-nken bizonyos verziója, illetve a felrakott verzió ingyenes, próbaváltozat – teszt –, vagy demó, mostantól jól felismerhetően külön is jelezzük.

Azért, hogy a régi módszer szerint gyorsan át lehessen tekinteni a CD-ről szóló cikkeket, a keretes szövegrészben egy kis segítséget is adunk.

Cikkek a CD-ről

Teljes verzió
Cyberlink Medi@Show 1.1 multimédiás bemutatókészítő 77. oldal

Alternatíva
Amigás válogatás 93. oldal
Linuxos válogatás 86. oldal
OS/2-es válogatás 92. oldal

Játékdemók
Colin McRae Rally 3 123. oldal
Pure Pinball 123. oldal

Lyuk a sajtban
AVD Geometrical Calculator 82. oldal

Szerszámosláda
CDex CD-grebbelő 69. oldal
LAME MP3-tömörítő 70. oldal

Honosító Műhely
KódMester 2.6 vonalkódkészítő 73. oldal
TimelyWeb 4.0 linkellenőrző 74. oldal

Freeware csokor
Comet WebPhone 3.0.1 74. oldal
Digital Photo Librarian Image Editor 1.0 72. oldal
Hydra IRC 0.3.078 74. oldal
jetToolBar 3.6 75. oldal
PlacesBar Editor 1.0.2 76. oldal
Spyware Blaster 2.6 és SpywareGuard 2.1.0 76. oldal
SymmTime 2.3.0 75. oldal

GoldWave 5.0.4
Egy olcsó hangszerkesztő 72. oldal

SAC-válogatás
Advanced HTMLCoder 3.0 74. oldal
BootIt Next Generation 1.46 76. oldal
BR's PhotoArchiver 3.5.7 72. oldal
Code Rip 1.0 74. oldal
CT Stickies 1.0 75. oldal
Mosaic Creator 2.6 73. oldal
Password Reveal 1.0 76. oldal

Teljes VirusBuster for Windows a CD-mellékleten!

A változás a VirusBuster víruskeresőt is utolérte! Az eddigi shareware verzió (amely csak keres, de nem irt) helyett mostantól a VirusBuster Kft. vírusvédelmi szoftverének próbaverziója egy hónapon át a lehetőségek teljes körével működik, hogy átfogó képet alkothasson mindenki a termékről.

A szoftver magazinunk megjelenésének napjától aktív, és 30 napon keresztül használható. Következő számunk CD-jén újabb 30 napos verzió fog megjelenni és így tovább. A következő megjelenéskor elég lesz a CD-n fellelhető Registry file-ra kattintani, és máris meghosszabbodik egy hónappal a működési idő.

A magyar nyelvű program mellé – szintén a CD-n fellelhető – magyar nyelvű, teljes felhasználói kézikönyv is jár.

Fontos figyelmeztetés! A memóriában nem lehet egyszerre két, háttérben aktív vírusvédelmi rendszer. Ha például a szintén CD-inket gazdagító Kasperski Anti-Virus Lite PC Magazin Edition szoftverrel együtt akarjuk használni a VirusBustert, akkor vagy csak a KAV *Monitor*, vagy csak a VB *Állandó védelem* (VBShield) üzemmódja futhat. A file-keresők működését nem zavarja a másik termék aktív védelme – két termék, kétszeres biztonság!

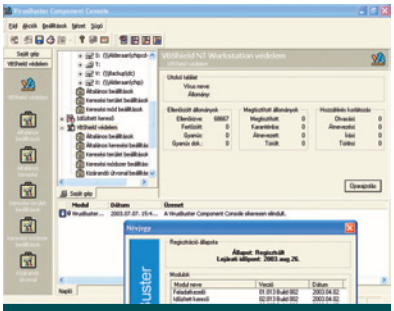

Egy hónapig teljes termék. Utána hosszabbítunk!

Cyberlink Medi@Show 1.0, teljes verzió

Két korongunkra ismét jutott egy teljes kereskedelmi termék is; a korábbi betűanimáló és weboldalkészítő Xara termékek után egy újabb látványos programot, a PowerDVD-ről híressé lett Cyberlink multimédiás bemutatókészítőjét szereztük meg olvasóinknak.
A Medi@Show 1.0 bemutatását 77. oldalunkon folytatjuk.

Apró-cseprő aktualitások

A PC-videózás szerelmeseinek az Apple Quicktime Player for Windows legújabb, 6.3-as, valamint a VirtualDubMod 1.5.1.1a verzióját tettük a CD-re.

Őrület 4 dimenzióban! A Rubik kocka négydimenziós – csak számítógépen játszható – változatának windowsos és linuxos változata is CD-nkre került. A linuxos leírás (87. oldal) mindkét platformon használható.

Folytatjuk PDA-s sorozatunkat, valamint a Microsoft hasznos kiegészítői is gyarapodtak. A \ms_patch mappába most a szokásos biztonsági javításokon túl egy billentyűzetkiosztás-gyártó programocska is bekerült.

CD-barátok

Új, Szerszámosláda sorozatunkban olyan szoftvereket mutatunk be, amelyek az idők során kivívták rokonszenvünket, és nagy megelégedéssel használjuk őket. Bízunk benne, hogy ezek a szoftverek nemcsak nekünk, hanem olvasóinknak is hasznos, kényelmes segítséget nyújtanak.

Nagy Zoltán

Talán nem árulunk el nagy titkot: a szerkesztőségben gyakran hallgatunk zenét munka közben. Az is hétköznapi jelenség, hogy nem hurcoljuk magunkkal kedvenc CD-inket, csak azok másolatát MP3 formátumban.

CDex 1.50

Az MP3 formátum történetének őskorában nem volt egyszerű megfelelő CD-grabbelő programot találni, pedig az elvárások nem voltak bonyolultak: ne legyen hiba a beolvasásban, és ne kelljen kézzel „bekrampácsolni" a lemez adatait (előadó, számok címe). A kereskedelmi programok ugyan kielégítették az igényeket, de talán a CDex volt az első ingyenes szoftver, amely többé-kevésbé megfelelt a célnak.

Könnyen, gyorsan másol CD-t

Használata nem kíván komoly szakértelmet. Telepítés után érdemes először a magyar nyelvi támogatást alátenni, hogy a menük és a beállítóablakok magyarul jelenjenek meg. Ezután a beállításokon kell végigmenni, hogy a program ízlésünknek megfelelően dolgozzon.

Az *Opciók → Beállítások* ablak több oldalból áll. Célszerű a *Fájlnevek* oldalt alaposan tanulmányozni, ettől függ ugyanis, hova és milyen szerkezetben menti a program a kész file-okat. Az alapbeállítás szerinti az „Előadó\Album\Szám sorszáma-Számcím" elrendezés. A *Távoli CDDB* oldal a freedb adatbázis elérésének beállítására szolgál. Ha szerencsénk van, lemezünk már szerepel az adatbázisban, így mentesülünk adatainak begépelésétől.

Az *Általános* oldalon az ID3 tag információinak kezelése mellett a hangerő normalizálását is beállíthatjuk. Sajnos előfordul, hogy a CD-n a gyártók nem használják ki a maximális kivezérlést, az egyik szám halkabb, a másik hangosabb.

Hogy ne kelljen állandóan a hangerőszabályzó után kapkodni, érdemes bekapcsolni a normalizálás szolgáltatást. Kényelmesen megadható az az alsó határ, amely alatt erősít, és az a felső határ, amely felett halkít a megadott százalékos szintre. Ehhez persze két menetben kell feldolgoznia a file-t, az elsőben a program megkeresi a legnagyobb szintet, és megállapítja az erősítés mértékét (ha szükséges), a másodikban elvégzi az erősítést és a tömörítést.

A legfontosabb a *Tömörítő* oldal, ahol a végtermék formátumát, illetve a tömörítéshez használt programot adhatjuk meg és paraméterezhetjük.

A CDex nem tartalmaz tömörítőt, de lehetővé teszi DLL formájú külső tömörítők alkalmazását, ezek közül néhányat mellékelnek is a programhoz.

A támogatott tömörítőket könnyen paraméterezhetjük a hozzájuk szabott beállítóablakban. Mi leginkább a Lame MP3 Encodert használjuk (lásd lejjebb).

Nagyon fontos még a CD-olvasó (ami persze lehet DVD-olvasó is) beállítása a *CD-ROM* oldalon. Szerencsére a ma kapható meghajtók túlnyomó többségével nincs probléma, régebbi típusokkal azonban előfordulhatnak hibás beolvasások. Ekkor lehetőség van a beolvasási paraméterek hangolására vagy a Linux alatt kifejlesztett cdparanoia olvasási mód használatára.

A beolvasás is gyorsítható némi próbálkozással. Például a *Szektorok beolvasása* mezőben az egyszerre beolvasható szektorok számát adhatjuk meg. Ennek alapértéke a kompatibilitás miatt 27-nél kisebb, de adhatunk nagyobb számot is, egészen 400-ig. Ha működik, drasztikusan meg tudja gyorsítani a beolvasást.

A tömörítők minden paramétere állítható

Sok múlik a CD-olvasón

Ha nincsen élő nethozzáférés, bizony nincs más hátra, kézzel kell beírni az előadó adatait és az egyes számok

info

- www.honositomuhely.hu/ism/kat1/grab/cdex.html
- www.cdex.n3.net
- http://lame.sourceforge.net

címeit. Minderre persze csak akkor van szükség, ha nemcsak sorszámokat szeretnénk a dalok címe helyett látni.

A beolvasás már gyerekjáték. A CD behelyezése után a program – ha van netkapcsolat – kikeresi az adatait.

A jobb oldalon lévő nyomógombsor legfelső gombjával WAV-ba, a másodikkal egyből MP3-ba lehet beolvastatni a zenét.

Beolvasás közben folyamatosan látható, hogyan viselkedik a meghajtó, megbízható-e a beolvasás. Mindenképpen ajánlott, hogy „éles" használatbavétel előtt végezzünk néhány próbabeolvasást tömörítés nélkül, meghallgatva a WAV file-okat. Különösen ügyeljünk a hosszú lemezek utolsó számaira, ezeknél gyakrabban fordulnak elő hibák. Azt is megtehetjük, hogy egymás után többször beolvassuk egy CD néhány számát, majd a file-okat összehasonlítjuk a CDex külön erre a célra kialakított szolgáltatásával.

Nemcsak CD beolvasásakor lehet használni a programot, hanem akkor is, ha analóg hangbemenetről szeretnénk digitalizálni anyagot. Kellőképpen nagy teljesítményű gép esetén közvetlenül MP3-ba digizhetünk, röptében tömörítve a hangot. Hogy erre alkalmas-e a gépe, bárki kipróbálhatja a parancssorban lévő Lame tömörítővel. Tömörítsen be egy WAV file-t a *lame -b 128 hang.wav hang.mp3* paranccsal, és közben figyelje a program által folyamatosan kijelzett play/CPU értéket, ami azt jelzi, hogy az eredeti lejátszási sebességhez képest hányszor gyorsabban zajlik a tömörítés. Ha ez kettőnél nagyobb, nagy gond nem lehet.

Lame 3.93

Számos MP3-as tömörítő küzd egymással a felhasználók kegyeiért. Vannak ezek között csicsásak, kereskedelmi változatok, és vannak nyílt forrású, parancssoros programok is.

A Lame az utóbbiak közé tartozik. Mivel forráskódban terjed, a Windows mellett Linuxon is fellelhető. Szintén a hordozhatóságnak köszönhető parancssoros kialakítása. Ez azonban nem jelenti, hogy nélkülöznünk kéne a használatot megkönnyítő kezelőfelületet.

Jó példa erre a fent említett CDex, amellyel nemcsak CD-k tartalmát, hanem a már merevlemezen lévő WAV file-okat is tömöríthetjük.

A Lame parancssori kezelése sem bonyolult, *lame [opciók] <bemenet> [kimenet]* paranccsal indíthatjuk a tömörítést. Ha nem adunk meg kapcsolót, 128 kbit/s állandó bitrátával fog tömöríteni a program. A kimeneti file nevét sem kötelező megadni, ekkor a kiindulási file-nevet .MP3 kiterjesztéssel egészíti ki (megtartva az eredeti .WAV kiterjesztést is). A file-neveket egyenként kell neki megadni, nem kezeli az általánosan elfogadott keresőkarakereket (például *). Ha kötegelt tömörítést szeretnénk végezni, keresnünk kell egy keretprogramot, ami ezt megkönnyíti (Linux alatt pedig írhatunk hozzá egy kis shell scriptet).

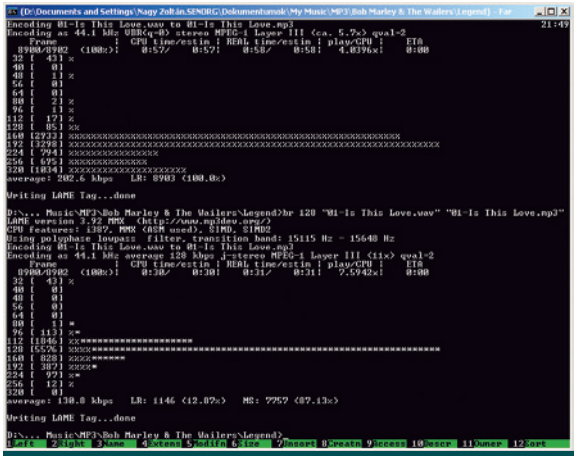

Talán a legnépszerűbb MP3-as tömörítő a Lame

A paraméterezést könnyíti, hogy vannak előre beállított konfigurációk telefon-, beszédhang-, rádió-, kazetta-, hifi-, CD- vagy stúdióminőség elérésre, amelyeket rendre a *–preset phone* illetve *voice, fm, tape, hifi, cd, studio* kapcsolóval állíthatunk be. Ezek mind kötött bitrátát jelentenek, ha változó bitrátával szeretnénk tömöríteni (és miért ne), akkor az *–r3mix* kapcsolóval tudunk igazán jó minőséget elérni.

A program a beállított bitrátától függően automatikusan változtatja több paraméterét is, például 96 kbit/s-tól lefelé a mintavételi frekvenciát 32 kHz-re csökkenti, 192 kbit/s-tól felfelé az úgynevezett joint stereo helyett sztereó módban dolgozik.

A változó bitrátával történő kódolás egyik módja a *-V 0-9* kapcsoló használata. A 0 a legjobb, a 9 a leggyengébb minőséget jelenti. Jelenleg kétféle VBR algoritmust ismer a program, az alapértelmezett a régebbi fejlesztésű, az újabbat, amely már elérte a régi minőségét, a *–vbr-new* kapcsolóval aktiválhatjuk.

Kényelmesebb és a file-méret szempontjából jobban kiszámítható az átlagos bitráta (average bitrate) használata. A Lame ekkor *–abr 8-320* kapcsolóval megadott átlagos bitrátát igyekszik elérni. Ez megfelelő kompromisszum az állandó bitráta kiszámítható mérete és a változó bitráta jobb minősége között. Nem véletlen, hogy újabban a Gordian Knot DivX-kódoló programcsomagban is (ami szintén Lame-et használ MP3-as tömörítésre) *–abr 128* az alapbeállítás szerinti paraméter.

A változó bitrátás tömörítés során egy hisztogramon folyamatosan nyomon követhető a bitrátaeloszlás, és mind változó, mind állandó bitráta esetén folyamatosan kijelzi a program a hátralévő időt, és hogy éppen hol tart a file-ban.

A bitráta értéke mellett a *-q 0..9* kapcsolóval befolyásolhatjuk a minőséget. A 0 képviseli a leglassabb, de legjobb eredményt elérő algoritmust, tulajdonképpen felesleges a használata, mivel már nem ad hallható többletet a hanganyaghoz. A 2-es érték az ajánlott legjobb minőség, olyannyira, hogy a *-h* kapcsoló is ezt állítja be. Ha nincs külön meghatározva, akkor az 5-ös érték lép érvénybe, ami jó kompromisszum sebesség és minőség között. Ennél feljebb nem érdemes menni, kivéve ha lényegtelen a minőség.

A Lame képes a kódolás végeztével az ID3 tageket is kitölteni az MP3 file-ban, ezt azonban nem érdemes kézzel paraméterezni, sokkal célszerűbb egy keretprogramot használni erre (például a már említett CDexet).

Nem csak oda, hanem visszafelé is működik a program, vagyis az MPEG file-okat vissza is alakíthatjuk WAV formátumúra, például audio-CD írásához. Erre Windows alatt ritkán van szükség, hiszen a CD-író programok többsége nem jön zavarba, ha MP3 file-ból kell audio-CD-t írnia, Linux alatt azonban jól jöhet. Szintén áldásos, hogy a bemeneti file nem csupán WAV lehet, hanem MPEG Layer I, Layer II vagy Layer III formátumú, így például MPEG-videók kibontott hangsávját egy menetben MP3-ba alakíthatjuk.

A kísérletező kedvű felhasználók próbálkozhatnak mélyebbre ható paraméterezéssel, például különböző szűrőfrekvenciák megadásával *(–highpass; –highpass-width; –lowpass; –lowpass-width)*, az abszolút hallásküszöb lejjebb vitelével *(–athlower)*, a pszichoakusztikai modell paramétereinek módosításával, de ezekre a hétköznapi felhasználónak aligha van szüksége. Szerencsére meg lehet bízni a Lame alaphelyzet szerinti beállításaiban, ezek az esetek 99%-ában az elvártnak megfelelő eredményt hoznak.

Tilos az Á

Az előző havi hackerlevelezés talán ráébresztette néhány olvasónkat, ideje jobban gondoskodni adataik védelméről. Ehhez szeretnénk egy egyszerű és igen költséghatékony tűzfalat bemutatni: a ZoneAlarmot – egy-két általános jó tanáccsal körítve.

Győri Ferenc

Az alkotók webhelyéről vagy akár nagyobb letöltési helyekről is megszerezhető a program magánszemélyek számára ingyen igénybe vehető változata.

A telepítés nem túl rázós, kezdetben a paranoiásabbaknak érdemes kihagyniuk a két megjelölhető extrát, a hírlevelet és a regisztrációt. Újraindítás után a program még nem dobja a mély vízbe a kezdő felhasználót (végtére is van egy-két eladnivaló program a cég háza táján), nyugodt lépésekben zajlanak le az alapvető beállítások. Nem kell aggódni, később minden megváltoztatható.

Első dolgunk eldönteni, le akarunk-e szokni a kávéról. Ez esetben kérhetjük a programot: figyelmeztessen minden megakadályozott behatolási kísérletkor. Különösen vérnyomásnövelő ez, amikor film megtekintése vagy akár netes játék közepén zavar meg minket a figyelmeztetés. Szerintem érdemesebb arra kérni a rendszert, hogy csöndesen védje adatainkat.

A következő huppanó kissé nagyobb: a programok engedélyének kiosztása. A ZoneAlarm hajlandó maga is elvégezni egy alapszintű engedélyosztást, profibbak vagy bátrabbak nekiállhatnak az *Advanced* pontból kiindulva előre kiosztani az engedélyeket, vagy elhalaszthatjuk a döntést a középső pontot választva. Ez talán a leghasznosabb, mivel a ZoneAlarm minden alkalommal kikéri véleményünket, ahányszor egy alkalmazás a net iránt érdeklődik. Végül jöhet a tutorial – bár e sorok is hasonló célból íródtak.

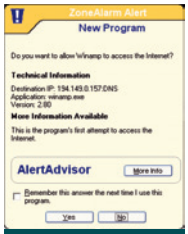

1. Ebből se lesz törzsutas-igazolvány!

Nicsak, ki beszélne?

A kis ikon is bizonyítja, tűzfalunk működik, méghozzá a legszigorúbb beállításokkal, miszerint lélek az ajtón se ki, se be. Amint egy programunk netkapcsolatot igényel, felbukkan a figyelmeztetés (1. kép), ami tartalmazza az igény rövid leírását, ami alapján meghozhatjuk a döntést. Ritkábban használt alkalmazásoknál érdemes eseti döntést hozni (igen, tudom, de üldöznek is!), gyakori forgalmazók esetén persze egy pipával beállíthatjuk, hogy minden további kapcsolatfelvételkor érvényesüljön az engedély, illetve tiltás.

info

www.zonelabs.com

A menürendszer útvesztői

Ha bármi különleges beállításra szottyan kedvünk, vagy működési információkra vágyunk, kétszer a program ikonjára klikkelve elénk tárul annak menüje.

Az *Overview* pont első oldala vérnyomást karbantartó, itt látható ugyanis, hogy eddig összesen hányszor próbáltak illetéktelenül hozzáférni gépünkhöz. A második oldal csak némi információt ad, míg a harmadik az eddigi általános beállításainkat tartalmazza, érdemes azonban az alján a Zone Labsszal folytatandó kommunikáció adatvédelmi beállításait jóváhagyni.

A *Firewall* pontban tudhatjuk meg, milyen alapbeállításokkal működik a program, és mely hálózati kártyára figyel – nem túl gyakran látogatott menüpont.

Az *E-mail protection* oldalt is jobb elfelejteni, az ingyenes változat csak minimális védelmet nyújt, és reklámozza a Pro változat előnyeit e téren. De ilyes célokra amúgy is jobb a hagyományos vírusvédő.

Az *Alerts & Logs* első oldalán újra beállíthatjuk: csendes működésre vagy eseményenkénti riasztásra vágyunk. A második oldal az eddigi kapásokat tartalmazza kellemesen listázva. Ha végre a hazai internetszolgáltatók együttesen fellépnének a hackerek, illetve crackerek ellen, ezeket az adatokat kéne nekik megküldeni nyomként.

A legfontosabb ablak a *Program control*, itt beállíthatjuk a program szigorúságát és a netkapcsolatok automatikus lezárását (erről később, a lakatnál). A második oldalon (2. kép) azt láthatjuk felsorolva, mely programoknak milyen jogosultságokat osztottunk eddig, és persze meg is változtathatjuk ezeket (sőt bővíthetjük a lakat ábra alatt), sőt ha a programot töröltük a gépről, ebből a listából is eltávolíthatjuk.

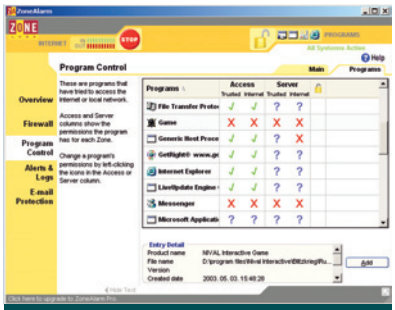

2. Érdemes néha felülvizsgálni korábbi döntéseinket

Azonban a menü felső – állandó – sora a leglényegesebb. A jobb sarok táján, a *Programs* felirat mellett látni, mely alkalmazások kommunikálnak éppen a világhálóval. Ha nincs kedvünk vagy lehetőségünk lecsatlakozni a netről, ám hosszabb időre magára hagynánk gépünket, a lakat ikonra klikkelve annak bezárásával minden olyan program kommunikációja megszűnik, aminek nem adtunk különleges jogot a blokád átjárására. A másik oldalon a ki- és bejövő forgalom mértéke látszik, a mellette virító hatalmas *Stop* gomb pedig minden netes adatforgalmat bont, ezt a gép fura viselkedésekor (hackgyanú) érdemes csak használni.

Utórezgések

A rendszer készen áll és üzemel, méghozzá a mi szájízünk szerint, de ahogy a vírusvédőt (mert ugye az már régóta van mindenkinél?!), úgy a tűzfalat is érdemes rendszeresen frissíteni az újabb randa trükkök elkerülésére.

A két program már elég védelmet biztosít a levélben érkező dögök ellen, és kifog a Vérpistikéken, akik csak egy trójai program előre megírt grafikus szerverfelületének segítségével legénykednek. Egy profi azonban mindezek ellenére bejuthat gépünkbe, de valahol hasonló pszichológia érvényesül itt is, mint az autófeltöréseknél: egy profi nem vesztegeti idejét védett rendszerre, amikor ott sorakoznak mellette a védtelenek. És sajnos ma még ott sorakoznak.

GoldWave 5.04

Hangszerkesztők nagy öregje

Dvorák Bence

A GoldWave a hangszerkesztő programok egyik nagy öregje 10 éves múltra tekint vissza, így több alkalommal is volt lehetőségem kipróbálni.

Talán a jubileumnak is betudható, hogy az 5-ös verzióban a szokásosnál is több újítást köszönthetünk. Az egykor olcsó és egyszerű, shareware hangszerkesztőként induló program tudása mára a profikkal egyenrangúvá fejlődött, ám ezzel együtt örvendetes módon megőrizte alacsony árát.

A GoldWave 5.04-ben 2 kHz-től 192 kHz-ig terjedő mintavételezésű hangmintákkal dolgozhatunk, a program belső jelfeldolgozása pedig 32 bites. A szoftver a beépített effektusok (torzítás, doppler, visszhang, zengető, szűrők, balansz, invertálás, ismételt mintavételezés) mellett már a DirectX plug-in támogatásával is bír, így tudása tovább bővíthető. Az effektusok láncba fűzhetők, a különböző műveleteket, konverziókat számos file-on kötegelt feldolgozással is végrehajthatjuk. A szoftver beépített zajszűrője a kijelölt zajminta eltávolítására, sziszegés, kattogás eltüntetésére jó.

A GoldWave-et felvértezték a Reduce Vocals művelettel is, amely vetekszik a Dart XP Pro Devocalize lehetőségével. Segítségével egy zeneszámban a háttérbe szoríthatjuk, sőt szerencsés esetben majdnem teljesen eltüntethetjük az énekes hangját, igaz, emellett a zene minősége meglehetősen romlik.

A korábbi, 4.x-es verziókhoz képest a kezelőfelületet és a feldolgozómotort is érték változások. Korábban a kijelölés elejét az egér bal, a kijelölés végét az egér jobb gombjának megnyomásával adhattuk meg. Most a jobb oldali gomb kattintásával egy felbukkanó menüt kapunk, ahol különböző kijelölések, könyvjelzők beszúrása kezdeményezhető. A kijelölés a bal gombbal, kattints és húzd módszerrel történik. Aki hozzászokott a korábbi verziókhoz, visszaállíthatja a régi metódust.

Az eszköztár gombjai is változtak, jobban konfigurálhatók, például a vezérlőgombok (lejátszás, megállítás, szünet stb.) már nem is szerepelhetnek itt, bár jobb helyen is vannak a *Control* ablakban, melyben a lejátszás hangerejét, balanszát, sebességét is szabadon állíthatjuk (ezek a file-ra nincsenek hatással, egyszerűen csak segítik a pontos szerkesztést).

A program belső virtuális vágólapját használja, így a vágólapon végrehajtható műveletek stabilabbak és jóval gyorsabbak lettek. A GoldWave 5-be számos audioformátum – AIFF, AU, MAT, MP3, OGG, SND, VOC, VOX, WAV, WMA, RAW binary data, text data – és audio-CD is betölthető, szerkeszthető. NTFS file-

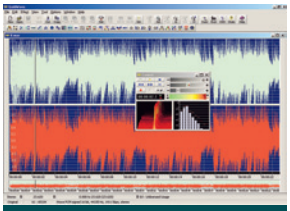

GoldWave: kívül-belül megújulva

rendszer esetén lehetőségünk nyílik 4 Gbyte-nál nagyobb méretű file-ok szerkesztésére is. A vizuális környezet már 60 képkocka/s sebességgel jelenik meg, lassú gépeken persze ezt mérsékelhetjük.

A GoldWave 5 Windows Me, 2000/XP rendszerek alatt működik, igaz, nem hivatalosan Windows 98 alatt is elindul (a Windows 95-öt és az NT-t nem támogatja).

A shareware változatban 150 parancs adható ki egy menetben, és összesen 3000 parancs erejéig használhatjuk, ami kellemesen hosszú próbaidőt biztosít ahhoz, hogy megismerjük a GoldWave-et.

➪ www.goldwave.com
PC Magazin CD\cikkek\sw_gyt\gwave504.exe
TESZT: korlátozások; 40 USD

BR's PhotoArchiver 3.5.7

A fotótáros

Sponga Tamás

A digitális fényképezőgépekhez általában mellékelnek néhány szoftvert. Jobb esetben nemcsak a gép és a PC közötti átvitelt lehetővé tevő programot, ha-

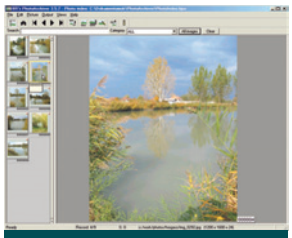

BR's PhotoArchiver: rendkívül gyors fotóarchiválás

nem valamilyen fotórendező és -archiváló alkalmazást is találunk a CD-n. Ha nem vagyunk vele elégedettek, keresni kell másikat.

A BR's PhotoArchiver kényelmes alkalmazás, amit kimondottan a digitális fényképezőgépekből áttöltött vagy papírképről és diáról beszkennelt fotó kezelésére fejlesztenek. A programmal lehetőségünk van a különböző könyvtárakban lévő képek gyűjtögetésére, azok közös bélyegnézetbe sorolására. A szoftver fotók online (weboldalon történő) és offline – merevlemezen, CD-n, DVD-n, ZIP lemezen megoldott – tárolását is támogatja. A cserélhető hordozóra mentett képeket tartalmazó médium (például CD) lejátszóba helyezésekor a BR's PhotoArchiver automatikusan indul, rögtön nézegethetjük is a képeket. Ha ki szeretnénk nyomtatni a fotókat, érdemes az alapvető képmódosításokat elvégezni, hogy optimálisan helyezhessünk el egy szabványos (A/4-es, A/3-as stb.) lapra több képet egyszerre – erre is ad módot a program: átméretezéssel, forgatással. A módosítások gyorsításához ki lehet jelölni egyszerre több képet is a bélyegnézetben, és azokra alkalmazhatjuk ugyanazt a műveletet.

A szoftver nagy előnye, hogy sok fotót is viszonylag gyorsan kezel, nem kell percekig várni egy-egy könyvtár bélyegnézetének felépítésére. Természetesen a BR's PhotoArchiver kezeli az ismert képformátumokat, illetve a gép által rögzített többletinformációkat (EXIF) is megjeleníti.

A képekhez – egyenként - fűzhetünk rövid információkat, megjegyzéseket.

PC Magazin CD\sac\graph\ptarc357.zip
TESZT: 60 nap; 29 USD

Digital Photo Librarian Image Editor 1.0

A kicsi kedvenc

Herczeg József Tamás

Az O'Neil Software cég a Digital Photo Librarian fotógyűjtemény-kezelő alkalmazásának képfeldolgozó modulját önállóan, ráadásul térítés nélkül hozzáférhetővé tette, s nem csoda, hogy a szoftverlelőhelyek látogatóinak kedvence lett.

A program a BMP, JPG, PCX, PNG, PSD, TGA, TIFF és BMP formátumokat nyitja meg, ugyanezekben menteni is tud.

Az Image Editor műveleteit három csoportba rendszerezték. A teljes képet feldolgozó eszközök között automatikus és kézi színbeállítást, körülnyírást, elforgatást, átméretezést találunk. A retusálóeszközökhöz tették a pirosszem-

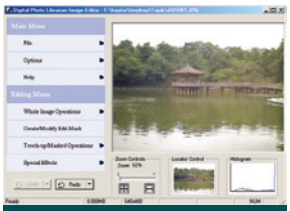

Digital Photo Librarian Image Editor: egyedül is megállja a helyét

korrekciót, a ráfestést és néhány maszkolási műveletet. A négy effektust tették a harma-

dik csoportba: háttér defókuszálása, elhalványítása, szöveg elhelyezése, szürkeskálássá alakítás. A szoftver sok lehetősége ellenére kevés helyet kér a merevlemezen.

➪ Fejlesztő: O'Neil Software Inc.; www.oneilsoftware.-com
PC Magazin CD /freeware /ImageEditorInstall.exe FREEWARE

KódMester 2.6

Magyar vonalkódkészítő

Dvorák Bence

A vonalkódok körülöttünk vannak mindenhol, még a Honosító Műhelyben is. Bár ezen többnyire nem gondolkodunk el, manapság már szinte bármit veszünk, a terméken vonalkódot találunk. Ha pedig kereskedésre adjuk a fejünket, jobban tesszük, ha mi is használjuk ezt a praktikus rendszert. Drága, vonalkódot készítő gép helyett számítógépet és nyomtatót is használhatunk. Az ehhez szükséges szoftverért sem kell messzire mennünk, hiszen a magyar fejlesztésű KódMester 2.6 pont megfelel a célnak.

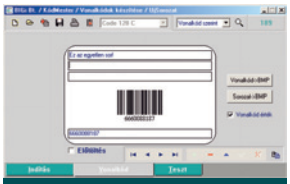

KódMester 2.6: nekünk is lehet saját vonalkódunk

Segítségével magunk is készíthetünk, illetve nyomtathatunk vonalkódsorozatokat.

A nem regisztrált, időkorlátos demó verzió stílszerűen egy hosszú kód begépelését kéri tőlünk belépőül.

A címke beállításán a beállítósegéd vezet végig, ami elnevezése ellenére inkább varázslóra emlékeztet.

Itt megadhatjuk a címke magasságát, az oszlopok számát, az oszlopok közti távolságot, illetve kérhetjük, hogy egy oszlopban (szalag) készítse a címkét. A következő lépésben a címke széleitől számított távolságot, illetve a vonalkódot határoló területet állíthatjuk be. Végül a címkéket tartalmazó lap margóit is meghatározhatjuk. A további beállítások közt tetszőleges méretű és igazítású címsor, illetve a vonalkódérték betűtípusa adható meg.

A vonalkódfülnél történik a fő tervezés, melyben helyi felpattanó menüt és billentyűkombinációkat is használhatunk. Munkánkhoz a következő vonalkódtípusok közül választhatunk: Code 39, Code 128 A, Code 128 B, Code 128 C, Code 25 Interleaved, Codbar, EAN 8, EAN 13, UPC A, UPC E.

A címke első, második és harmadik címsora tetszőlegesen tölthető ki, majd a vonalkód értékét kell megadnunk. Ennek begépelése közben már láthatjuk is megjelenni a vonalkódot a kiválasztott típusnak megfelelően. Eközben ellenőrző szám is kerül a sorozatba, ami nyomtatáskor kikapcsolható. A kész címkét megkettőzhetjük, ha hasonlót akarunk apró módosítással.

Sorozatban automatikus feltöltést is végezhetünk, azaz a címkén látható számokat növekvő sorrendben hozhatjuk létre.

A vonalkód száma legfeljebb hat részből állhat, két sorban láthatjuk az értékeket, az első sorban a kezdőérték, a másodikban a végérték szerepel.

A hat részből csak az egyiket lehet sorozattal feltölteni, azaz a többiben a kezdő- és végértékeknek azonosnak kell lenniük. Nyomtatásnál kiválaszthatjuk, melyik címkéket akarjuk kinyomtatni a sorozatból.

A KódMester 2.6 Windows 9x/Me, illetve NT/2000/XP rendszerek alatt fut, készítői a programot kizárólag a neten forgalmazzák.

➪ www.bigisoft.hu/km_megrend.htm
H PC Magazin CD /honosito/uzleti /egyeb/kmdemo26.zip DEMÓ; 11 250 Ft

Mosaic Creator 2.6

Különleges montázsok

Sponga Tamás

A digitális fényképezőgépek népszerűsége felgyorsította a fotóminőségű nyomtatók fejlesztését és terjedését. A hagyományosan kinyomtatott képek nem túl izgalmasak, nagyon sokféle, effektussal átalakított képpel találkozunk nap mint nap. Azonban a különböző képmódosító eljárások, szűrők, effektusok öncélú használata általában csak ront a helyzeten, a kép erőltetett lesz.

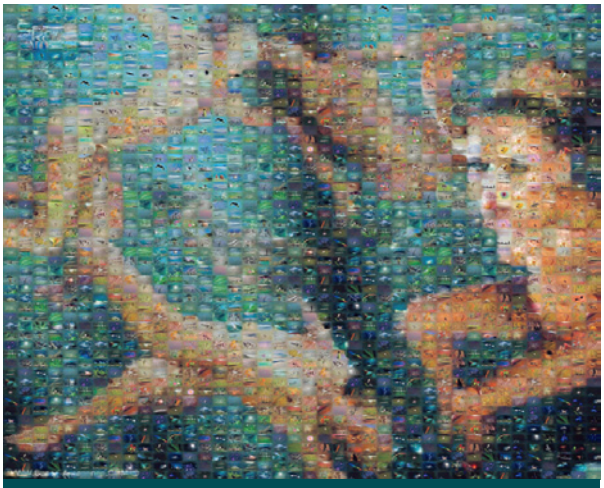

Mosaic Creator 2.6: egy kép, több ezer másikból alkotva

Már többször összeakadtunk a SAC könyvtáraiban olyan programmal, ami néhány évvel ezelőtt egyszerű alkalmazásnak indult, de mára komoly szoftverré nőtte ki magát – gondolhatunk itt például a Paint Shop Próra, a Pixiára, az UltraEditre vagy jó néhány víruskeresőre. A Mosaic Creator is ebbe a kategóriába sorolható, hiszen két és fél évvel ezelőtt egy sima bélyegképkészítő szoftver első verzióját jelentette meg a cseh fejlesztő.

Különleges programnak számít a Mosaic Creator, mivel különleges hatású képeket, montázsokat, mozaikképeket készíthetünk vele. A mozaikkép készítésekor nem csak négyzet alakú apró képekre szabdalhatjuk az eredeti nagy fotót, hanem sok egyéb formára, melyek különleges módon kapcsolódhatnak egymásba, illetve különféle színátmeneteket is tartalmaznak. A digitális fényképezőgépről áttöltött vagy a beszkennelt képeken sokféle más módosítás is lehetséges, de mindnek közös jellemzője, hogy szinte gyerekjáték alkotni velük olyan képeket, melyek könnyedén megállják a helyüket a szoba, nappali falán is. Bizony a képkészítés során olyan – szó szerint – gyönyörű „alkotásokat" kapunk, melyeket egy fotóminőségű nyomtatás (vagy digitális hordozót is fogadó labormunka) után keretbe lehet tenni, hogy kitegyük a falra.

Ha elkészített képeinket a világhálón is be szeretnénk mutatni, a programmal készíthetünk ehhez bélyegképeket (thumbnail) – nem is akármilyeneket. Puzzle, negatív film, egymásba mosódó képek, különféle alakzatokat felvevő körvonal, levelek és még jó néhány különleges bélyegnézet lehetséges. Ahhoz, hogy csinos mozaikképeket, bélyegképeket, montázsokat alkossunk, több mint 60 minta áll rendelkezésre, melyekhez természetesen saját módosításainkat is hozzátehetjük.

A felsoroltakon kívül sok hasznos apróság kimaradt, ezekre a próbálgatás során lehet ráakadni. A program tudása és különlegességei miatt nem számít soknak az érte fizetendő összeg.

PC Magazin CD \sac\graph\mc26.zip
TESZT: 30 nap; 99 USD

Advanced HTMLCoder 3.0a

HTML-es kódgyomláló

Sponga Tamás

Az internet elérése ma már nem nagy feladat, lakóhelyünktől függően több lehetőség közül is választhatunk. A böngészés, csevegés, letöltögetés első élményei után általában felmerül egy önálló webhely elkészítésének igénye. Akik idegenkednek a csupasz HTML kód írásától, azoknak sem kell elrettenniük a weboldalak készítésétől, hiszen számos olyan program érhető el, amivel szinte gyerekjáték összeütni egy pár oldalas, bemutatkozó webhelyet. Sőt a legtöbb ismert és népszerű szövegszerkesztő – Microsoft Word, OpenOffice.org, Lotus WordPro stb. – mindenképpen, de a kevésbé ismert „kisebbek" is tudnak már HTML formátumban menteni. És itt kezdődnek a gondok...

Aki kicsit is ismeri a HTML világát, szörnyülködve tekint például a Word által előállított kódra. Nagyon sok az olyan kódrészlet, ami vagy helyettesíthető (lenne) egyszerűbbel, vagy teljesen felesleges. Keressünk segítséget!

Az Advanced HTMLCoder használatával több olyan többletlehetőség érhető el, ami az elkészült weboldalak kezelését egyszerűsíti, védi. Három fő részből áll a szoftver: optimalizáció, védelem, titkosítás.

Az első esetben nincs más dolgunk, mint a kész HTML, CSS, JavaScript kódra „ráengedni" az Advanced HTMLCodert, ami a felesleges részeket kigyomlálja. Ezek lehetnek szóközök, a működés szempontjából felesleges sorok (például magyarázó hozzáfűzések), de a szoftver belenyúl a stílusokba, osztályokba is, sőt a hosszú elnevezéseket globálisan rövidebbre cseréli. Képes tömöríteni a HTML kódot úgy, hogy az utána hagyományos szövegszerkesztővel már nem olvasható (a modern böngészők röptében képesek az efféle tömörített oldalakat kibontani és megjeleníteni). Biztonsági lehetőségként titkosíthatjuk az adott weboldalt, jelszóval láthatjuk el, letilthatjuk a forráshoz való hozzáférést, lehetőség van arra, hogy egy lecsupaszított böngészőablakban megjelenítsük az oldalt, letilthassuk az oldal URL-jét, a szövegkiválasztást, a jobbgombos pop-up menüket, a nyomtatást és a vágólapra másolást. A titkosításhoz Blowfish és GOST algoritmust használ a program. Támogatja a parancssoros használatot – így lehet batch file-ból futtatni és a feltöltés előtti file-okon alkalmazni.

Az Advanced HTMLCoder minden böngészőt támogat, ami ismeri a JavaScript 1.1-et: Microsoft Internet Explorer 4.x/5.x/6.x, Netscape Communicator 4.5x/4.6x/4.7x/6.x, Opera 5.x, Mozilla.

- PC Magazin CD \sac \utiltext\ahtmlc30.zip TESZT: 30 nap és „vízjelezés"; 50 USD

Code Rip 1.0

Forráskutatás

Sponga Tamás

Legtöbben találkoztunk már olyan weboldallal, ahol nem tudtuk listázni a forrást, nem működött a jobb egérgombos menü – például ha az Advanced HTMLCoderrel módosították a HTML kódot.

Ha mégis leküzdhetetlen vágyat érzünk arra, hogy ránézzünk egy oldal forrására, vagy szeretnénk egyéb letiltott lehetőségekhez hozzájutni, érdemes a Code Riphez fordulni. A program kibontja és elmenti a scripteket, a meta tageket, a kereteket és a kommenteket. Az oldalak kibontása után a linkek mögött lévő file-okat is letölthetjük. A fejlesztő szerint mind a kezdők, mind a gyakorlott webfejlesztők számára hasznos segítség lehet a Code Rip.

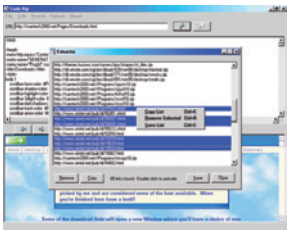

Code Rip, a titkosított weboldalak gyógyszere

- PC Magazin CD \sac\utiltext\codrip10.zip – TESZT: 20 nap; 20 USD

Comet WebPhone 3.0.1

Magán-videokonferencia

Herczeg József Tamás

A Comet WebPhone fejlesztői olyan videokonferenciás technológiát fejlesztettek ki, ami nemcsak a szélessávú hozzáféréshez, hanem modemmel vagy ISDN-nel internetezőknek is jó minőségű hangos-képes kommunikációt nyújt, ha van webkamerájuk. Ha csak mikrofonra vagy headsetre futja, vagy még arra sem, akkor is szerezhetünk a szoftverrel barátokat, mert szöveges üzenetváltásra is alkalmas. Ahogy az ICQ-nál és a többi, azonnali üzenetküldést lehetővé tevő szoftvernél megszokhattuk, a Comet WebPhone figyeli, hogy partnereink közül ki érhető el éppen. A később csatlakozókról értesít a rendszer, de küldhetünk nekik offline üzenetet is.

A program Windows 95-ös rendszeren nem fut, csak Windows 98/Me, NT/2000/XP alatt működtethetjük.

- Fejlesztő: Comet Video Technologies Inc.; www.cometcam.com/
- PC Magazin CD /freeware /webphonesetup.zip FREEWARE

Hydra IRC 0.3.078

Nyílt forráskódú csevegő

Herczeg József Tamás

A szerző bevallása szerint noha még bőségesen akad tennivaló a nyílt forráskódú IRC-kliens háza táján, növekvő népszerűségének köszönhetően gyarapszik a vele cseverészők köre. Több azonosítót adhatunk meg, a kiszolgálóra történő bejelentkezéskor már csak ki kell választanunk, amelyiken ismernek minket. Annyi szerverhez csatlakozhatunk, amennyit gépünk kezelni tud.

A Hydra IRC hangjelzéssel értesít az eseményekről, például ha barátainknak volt közlendőjük. Indításkor egyszerre több szerverhez csatlakozhatunk. Fogadhatunk magánüzeneteket, cserélhetünk file-okat. A program kezelőfelületének színsémáját tetszés szerint változtathatjuk.

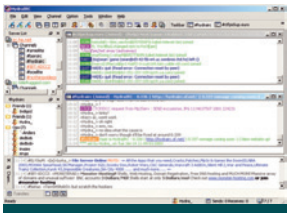

Hydra IRC: annyi IRC-szerverhez csatlakozhatunk, amennyit gépünk kezelni tud

- Fejlesztő: Dominic Clifton; www.hydrairc.com
- PC Magazin CD /freeware /HydraIRC.exe FREEWARE

TimelyWeb 4.0

Webből naprakész

Dvorák Bence

Manapság az információ változásának sebessége gyakran követhetetlen, és ha naprakészek akarunk lenni, sok időt kell szentelnünk kedvenc híroldalaink gyakori meglátogatásának. Ez sajnos sok időt rabol feleslegesen, és a friss hí-

rekről is csak akkor értesülünk, amikor ismét eszünkbe jut, hogy meg kéne nézni, történt-e változás.

A magyarul is tudó TimelyWeb segít a figyelésben, rögvest értesít, amint egy webhely változik, a változásokat azonnal tudatja velünk.

A program támogatja a WWW, FTP és Socks proxykat, illetve a HTTPS protokollokat, azaz jelszavas oldalakat, FTP-t is tud figyelni nekünk.

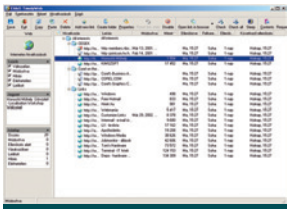

TimelyWeb 4.0: mindig naprakészen!

A dinamikusan létrehozott weboldalakat tartalomelemzéssel vizsgálja.

Korlátlan számú forrást képes monitorozni, melyeket periodikusan megvizsgál, és változás esetén értesít minket. Ha távol maradunk a gépünktől, a TimelyWeb e-mail, ICQ, MSN Messenger üzenetben is értesíthet minket, vagy külső alkalmazást indíthat el.

Beállíthatjuk, hogy az új file-okat, a frissített weboldalt automatikusan töltse le, esetleg a weboldalakról miniatűr BMP vagy JPG formátumú képernyőmentést is készítsen.

A letöltéshez külső letöltéskezelő programokat (NetVampire, GetRight stb.) is igénybe tud venni.

A program arra is használható, hogy saját webhelyünket is figyeljük vele, így ha bármi okból kifolyólag elérhetetlenné válnánk, vagy támadás érné a webhelyünket, azt megváltoztatva azonnal értesítést kapunk.

- www.timelyweb.com
- PC Magazin CD \honosito\internet \egyeb\timelyweb400.zip és timelyweb_lang.zip
  TESZT: 20 hivatkozás, 30 nap; 35 USD

jetToolBar 3.6

Alkalmazások kezelése egyszerűen

Herczeg József Tamás

A népszerű JetAudio stábjának eszköztárát kedvelik a szoftverkönyvtárak látogatói. A jetToolBar első indítása után felkutatja a telepített alkalmazásokat, a felismerteket besorolja a létrehozott 6 kategória egyikébe.

jetToolBar: sok jó program kis helyen is elfér

A kategória ikonjára kattintva választhatjuk ki a futtatni kívánt alkalmazást. Kedvenc webhelyeink hivatkozásait is elérhetővé tehetjük erről az eszköztárról, az alapbeállítás szerinti böngészőben odaszörfözhetünk. Első futtatásakor a jetToolBar az asztalon elhelyezett ikonokat is beépíti a rendszerbe.

Ha a Windows Vezérlőpultban van dolgunk, a JetAudio eszköztárából gyorsabban odajuthatunk. Bárhova tehetjük az asztalon, ám a képernyő egyik szélére helyezve a Tálcához hasonlóan automatikusan eltűnik, és ha rávisszük az egeret, előugrik. Három szövegcímke nélküli és négy szövegcímkés gombméret közül választhatunk.

A húzd és ejtsd módszer mintájára fejlesztették ki a húzd és futtasd módszert: amikor egy file-t nem a hozzá társított alkalmazással akarunk megnyitni, akkor a filekezelőből húzzuk rá annak a programnak az ikonjára, amelyikbe szeretnénk betölteni. Ha az operációs rendszer lehetőséget ad több monitor használatára, a jetToolBar menüjében is váltogathatunk a monitorok között.

- Fejlesztő: JetAudio Inc.; www.jetaudio.com/products/jettoolbar/index.html
- PC Magazin CD /freeware /JTB360.exe
  FREEWARE

CT Stickies 1.0

Digitális post-it

Sponga Tamás

Az öntapadós kis színes (de főként sárga) cetliket nem kell bemutatni senkinek. A monitorra, billentyűzet szélére, számítógépházra, fiókokra ragasztott, rendkívül esztétikus papírosok látványát csalogathatjuk gépünk monitorára a CT Stickies telepítésével. A program nem különleges, csak pontosan azt teszi, mint a való életben az eredeti post-it cédula: mindenütt jelen van, bármit fel lehet rá jegyezni különböző betűtípusokkal, színekkel – automatikusan elmenti feljegyzésünket, amit bármikor előszedhetünk. A hagyományos sárga cetlikék komoly továbbfejlesztése a rózsaszín, kék, zöld és egyéb színekben pompázó rokonság – ugyanez lehetséges az asztalon is.

- PC Magazin CD \sac \utilmisc\stckis10.zip
  TESZT: legfeljebb 5 cetli; 20 USD

SymmTime 2.3.0

Világóra a képernyőn

Herczeg József Tamás

Nyáridő van. Múlnak a percek a világ minden pontján. Hogy hány óra van Tokióban, ahol éppen barátaink nyaralnak, amikor nálunk délután fél kettő van? A SymmTime megmutatja!

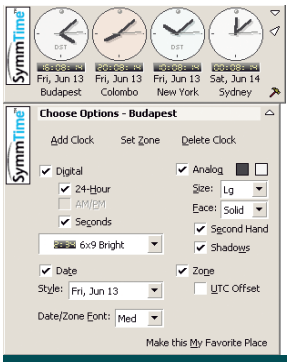

SymmTime 2.3.0: pontos időjelzés több időzónában

Analóg és/vagy digitális kijelzéssel legfeljebb 30 időzónában követhetjük a mutatókat.

A megjelenítés – beleértve a méretet és a színeket, a dátum formátumát, a betűtípust – testre szabható. Módosíthatjuk az időzónákat és azokban a városokat is.

A program indításakor, vagy adott időközönként hozzáigazítja az órát a kiválasztott atomóra-kiszolgáló idejéhez. Ha rá akarunk pillantani az órákra, csak kattintsunk kétszer az értesítési területen megbúvó ikonjára.

- Fejlesztő: Symmetricom Inc.; www.ntp-systems .com/symmtime .asp?section=10
- PC Magazin CD /freeware /SymmTime2003.exe
  FREEWARE

A szerkesztőségi anyagok vírusmentességét a **VirusBuster Kft.** saját fejlesztésű programjai is biztosítják.
www.virusbuster.hu

BootIt Next Generation 1.46

Az okos bootkezelő

Sponga Tamás

Valószínűleg többen is próbálkoznak azzal, hogy több operációs rendszert telepítsenek gépükre. Egyes operációs rendszerek ezt segítik azzal, hogy saját bootkezelőjüket ajánlják fel, hogy a gép bekapcsolása után kiválaszthassuk a futtatandó rendszert.

A BootIt Next Generation folyamatosan fejlesztett bootkezelő, melynek új verziója már támogatja a Windows XP-t is.

A merevlemez, illetve a partíció mérete lehet 2 Tbytenál nagyobb, és akár 200 (!) elsődleges partíció is lehet. A szoftver a FAT, FAT32, Ext2/Ext3, NTFS, ReiserFS file-rendszereket ismeri.

A program használói ódákat zengnek a BootItről, kipróbálásakor tényleg okosan viselkedik. Felhívnám olvasóink figyelmét: aki nincs tisztában a particionálás és a bootkezelő programok működésével, óvatosan bánjon a programmal, mert egy rossz mozdulattal összes adatunk elveszhet – bár van lehetőség mentésre, illetve visszaállításra, mégsem árt az óvatosság.

- PC Magazin CD \sac\utiltask\bootitng.zip
  TESZT: 30 nap; 35 USD

PlacesBar Editor 1.0.2

Testre szabható megnyitómenük

Herczeg József Tamás

Aki dolgozott már a 602Pro PC Suite ingyenes irodai csomag egyik-másik alkalmazásával, annak biztosan feltűnt, hogy a

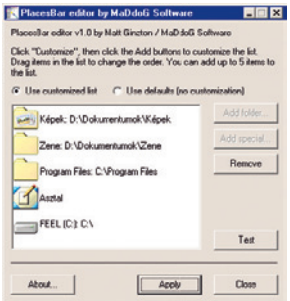

PlacesBar Editor: a *Megnyitás/Mentés* panel testre szabásához

Megnyitás/Mentés ablak bal oldali panelja eltér az öt parancsikont tartalmazó, megszokott Windows paneltől.

Ha ebbe a panelba ki-ki a saját szája ízének megfelelő parancsikonokat tehetné, nyilván gyakrabban kattintana e parancsikonok valamelyikére.

Jó tudni, hogy létezik a telepítést sem igénylő PlacesBar Editor, mert kiküszöbölhetjük vele ezeket a huszárvágásokat!

Ha az eredeti elrendezést szeretnénk visszaállítani, csak a megfelelő rádiógombra kell váltanunk. Windows Me, 2000/XP alatt használhatjuk.

- Fejlesztő: Matt Ginzton, MaDdoG Software; www.maddogsw.com /placesbar/
- PC Magazin CD /freeware/PlacesBar-EditorComplete.zip
  FREEWARE

Password Reveal 1.0

Feledékenység ellen

Sponga Tamás

Aki számítógéppel dolgozik, tudja: bizonyos alkalmazásokra csak elvétve van szükség, de ha bekövetkezik az esemény, ami miatt az adott programot igénybe kell vennünk, a szoftver nélkülözhetetlennek bizonyul.

A Password Reveal közéjük tartozik.

Több alkalmazás (például levelezőkliensek, FTP-kliensek stb.) név–jelszó párost tárolnak az azonosításhoz.

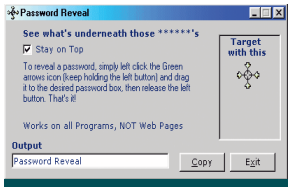

Password Reveal: a titkos jelszó már nem titkos jelszó...

Amíg a név általában látszik, addig a jelszó helyén – legtöbb esetben – kis csillagokat láthatunk csak. Azzal is tisztában van mindenki, hogy jelszó gyanánt biztonsági okokból nem szabad könnyen kitalálható karaktersort használni. De ha bonyolult a jelszó, nagyobb az esélye, hogy elfelejtjük...

Ha nem jut eszünkbe egy jelszó, gyors és hathatós segítséget nyújt a Password Reveal, ami egyszerű és kicsi alkalmazás.

Érdemes floppyn tartani, és amikor szükség van rá, onnan indítani. Indulása után nincs más dolgunk, mint az egérrel a célkeresztet rávezetni a csillagozott részre, és abban a pillanatban az *Output* feliratú ablakban láthatóvá válik az elfelejtett jelszó.

- PC Magazin CD \SAC\UTILMISC \PSWRVL10.ZIP
  FREEWARE

SpywareBlaster 2.6 és SpywareGuard 2.1.0

Rettegjetek, netes kémek!

Herczeg József Tamás

Az interneten keresztül beérkező rosszindulatú scriptek ellen védekezik az ember.

A SpywareBlaster fejlesztői úttörők voltak az ActiveX-alapú kémkedő, spyware objektumok weboldalakról történő

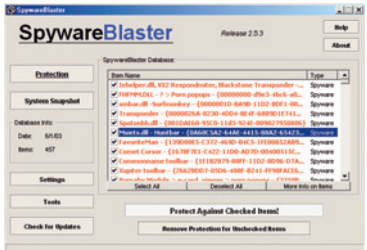

SpywareBlaster 2.6: vészhelyzet esetén a pillanatfelvétel segíthet

telepítésének megakadályozásában. A szoftverrel pillanatfelvételt készíthetünk a böngésző és a rendszer beállításairól, ami vészhelyzet esetén legtöbbször segít az eltávolításban.

A pillanatfelvétel készítése előtt javasolt egy különleges eszköz (például Spybot Search & Destroy) használata. A védelmi feladatok ellátásához az adatbázist az internetről frissíthetjük – ilyenkor jelöljük be a teljes listát.

A szintén a Javacool Software műhelyében készült SpywareGuard három szinten akadályozza meg a kémkedő elemek tevékenységét.

A valós idejű kereső az antivírusprogramok elvén működik: figyeli a megnyitni vagy futtatni kívánt EXE és CAB file-okat, és ha spyware objektum tevékenységét észleli, blokkolja a hozzáférést még a futtatás előtt. Így a rosszindulatú objektumok nem tudnak kárt okozni.

A letöltésvédelem művelete blokkolja az Internet Explorerben az ártalmas objektumok letöltését. A harmadik komponens figyelmeztet, ha az Internet Explorerben több beállítás – például a kezdőlap, a kereső – megváltozik, és a felhasználó visszaállíthatja az eredeti beállításokat.

- Fejlesztő: Javacool Software LLC; www.wildersecurity.net /spywareblaster.html és spywareguard.html
- PC Magazin CD /freeware /spywareblastersetup.exe és spywareguardsetup.exe
  FREEWARE

A Show az élete

Újságíróként nap mint nap találkozunk prezentációkkal. Közös jellemzőjük, hogy szinte kivétel nélkül egy neves cég prezentációkészítő szoftverével állítják össze őket, és vetítésükhöz általában szükség van a szóban forgó programra.

Nagy Zoltán

A prezentációkészítő programok profi lehetőséget kínálnak, de előfordul, hogy ágyúval lövünk verébre, és nincs is mindenkinek otthon komoly irodai programcsomagja. Ha mégis szeretnénk egyszerű bemutatót készíteni, például kedvenc családi fotóinkból, akkor erre megfelelő eszköz lehet a Cyberlink Medi@Show.

A program használata nem kíván nagy szakértelmet. A kezelőfelület egyszerű, a legtöbb művelet egérrel elvégezhető. A szoftvernek csak teljes képernyős üzemmódja van, elsősorban a kötött grafikai elemek miatt.

Kiindulásként kép- és videofile-okat, valamint PowerPoint PPT prezentációkat használhatunk fel. A program által ismert formátumok listája hosszú, tartalmazza a leggyakrabban használt típusokat és néhány kevéssé ismertet is.

A beolvasott nyersanyagok nagy mappába kerülnek, innen húzhatjuk le őket a képernyő alján lévő filmszalagra. Ha betelt a szalag, nem kell megijedni, alatta egy sokkal kisebb csíkon jóval több kép látható a bemutatóból.

Ha az sem elég, görgethetjük is a csíkot csakúgy, mint a fenti filmszalagot. Ha sok kiindulási képünk van, és nem férnek el egy böngészőoldalon, akkor egyrészt lapozhatunk a böngészőben, másrészt csökkenthetjük a lenyomatok méretét is.

Ha összeállítottuk a képsorozatot, átválthatunk a program felületét böngésző módból szerkesztő módba.

Az egyes képkockákat kijelölve módosíthatjuk azok tulajdonságait – ezek közé tartozik a kép „kitartásának" ideje, vagyis megadhatjuk, meddig legyen látható.

A képváltásokhoz effektusokat rendelhetünk, a választék bőséges.

info

- Regisztrációs kulcs, csak a PC Magazin olvasóinak: www.gocyberlink.com/english/event/ms_cdkey/index_pcm.jsp
- Forintért kapható Cyberlink termékek: www.multimedia.hu, *Szoftverek → Cyberlink szoftverek* menüpont.

Az egyes képeken feliratokat helyezhetünk el, akár többet is. A szövegek megjelenési módja testre szabható – sajnos a megjelenés ideje

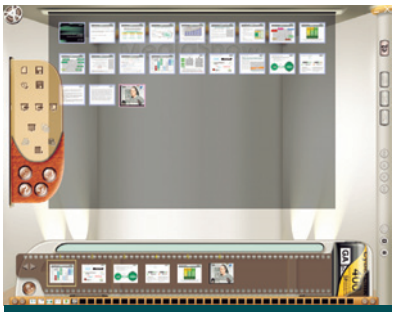

A böngészőből válogathatunk

nem, mindig egyszerre válik láthatóvá egy kép összes felirata.

Hogy ne legyen egyhangú a bemutató, hangeffektusokat is csatolhatunk az egyes képekhez, akár képenként váltva, akár több kép megjelenítéséhez vagy akár a bemutató teljes időtartamához rendelve. Nem szükséges önálló file-okat használni, ha például a vetítést végző gépben van CD-meghajtó, audio-CD-t is megszólaltathatunk.

A kész bemutatót több módon is elmenthetjük. Az első lehetőség a további szerkesztéshez nyújt segítséget, a *Collect Film...* szolgáltatás összegyűjti

Az egyes oldalak szerkesztése

egy helyen a különböző forrásokból megadott építőelemeket. Mivel a Medi@Show-nak nincs olyan file-formátuma, amely lehetőséget adna a file-tartalom későbbi újraszerkesztésére, ezért ez az egyetlen lehetőségünk arra, hogy később módosítsunk a bemutatón.

A következő formátum a végrehajtható EXE, aminek előnye, hogy a lejátszáshoz nincs szükség külső programra. Csak el kell indítani, és már kezdődhet is a bemutató. Természetesen legalább Windows 9x kell a futtatáshoz, és nem árt telepíteni a DirectX Media kiegészítést sem.

A futtatható file különleges fajtája a képernyővédő, amely nem sokban különbözik a hagyományos programoktól. Éppen ezért a kész bemutatóból képernyővédőt is készíthetünk, amit aztán a Windows bármelyik verziójában alkalmazhatunk.

Ha igazán hordozható bemutatót szeretnénk készíteni, akkor legcélszerűbb HTML formátumban elmenteni. Ugyan ilyenkor le kell mondanunk néhány effektusról, például a két kép közötti átmenetről, a kísérő hangról, az animált feliratokról, cserébe viszont operációs rendszertől, sőt géptípustól függetlenül

A képekre szöveg is illeszthető

tekinthetjük meg, játszhatjuk le a bemutatót.

A CD-mellékletünkön található 1.0-s, teljes verzió regisztrálásához elengedhetetlen egy működő netkapcsolat. A telepítéshez szükséges kulcsot egy űrlap kitöltése után kapjuk meg e-mailben. A regisztrálás ingyenes.

Akinek megtetszett a Cyberlink Medi@Show, és úgy látja, jól tudná hasznosítani, kedvezményesen frissíthet a legújabb, 2.010 verzióra. 29,99 euróért (körülbelül 8000 Ft) többek között látványos maszkolási effektusokat, több mit 100 szöveganimációt, több mint 50 áttűnési effektust, hang- és képrögzítési lehetőséget, interneten publikálható adatfolyam-formátumot kapunk.

Komplett, szoftveres zenefelszerelés

A Cubasis VST 4.0 olyan, virtuális stúdiót megvalósító alkalmazás, amellyel analóg vagy MIDI felvételek szerkesztését, keverését, effektezését és masterelését is végrehajthatjuk.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

A Cubasis VST több, mint egy program – komplett túlélőcsomag, melyben a zenekészítéshez, -szerkesztéshez szükséges mai modern eszközök majd mindegyikét megtaláljuk. A szoftvercsomag 3 CD-t foglal el, melyből az egyiken csak az Easy Guitar, a másikon .REX loopok és hangminták találhatók, a többi összetevő a harmadik korongon kapott helyet.

A Cubasis telepítésének utolsó fázisában beállíthatjuk a munkához használandó cache-t. Az első induláskor lefut az ASIO-teszt.

Az ASIO a Steinberg alacsony késést (low latency) eredményező, nagy teljesítményű audioszabványa, amely az évek során meghatározó paraméterré vált a zenei célokból készült hangkártyák esetében. Magyarán akkor járunk a legjobban, ha ASIO-kompatibilis hangkártyával rendelkezünk, hiszen nem mindegy, hogy a billentyű leütése után hány ms-mal csendül fel a hang. De ha nem is ASIO-, legalább MME- vagy DirectX-kompatibilis kártyával kell rendelkeznünk a szoftver használatához.

Sávokba zártan

A program fő rendezőablakában vízszintesen sorakoznak a sávok. Ezek kétfélék lehetnek: digitális audio, vagy MIDI. A sávok különböző színű és elnevezésű blokkokból állhatnak. Ezeket megkettőzhetjük, rendezgethetjük. A rögzítés, lejátszás, effektezés mind valós időben történik. Egyszerre 64 sáv szólhat, melyben vegyesen találhatók MIDI- és audiosávok (legfeljebb 48 különálló audiocsatorna lehet). A program professzionális minőségben dolgozik, legfeljebb 24 bit/96 kHz-es felbontásban.

Jól telezsúfoltuk a képernyőt hangszerekkel

A program saját formátumán kívül a MIDI-adatokat .MID file-ként exportálhatjuk, illetve a sávokat külön-külön vagy egybe keverve AIFF, WAV, Real Audio vagy MP3 file-ként menthetjük (az MP3 file-ok exportálási lehetőségét külön meg kell vásárolnunk, ez a programcsomagban 20 mentésre lett korlátozva).

Az audiosávba mikrofonról, gitárról és más hangforrásról készíthetünk felvételt, illetve már felvett hangsávokat is beszúrhatunk. Audiosáv esetén elég kétszer kattintani a kiválasztott blokkra, és az automatikusan betöltődik a csomag részét képező WaveLab Lite hangszerkesztőbe.

A WaveLab Lite a WaveLab hangszerkesztő program kisebb tudású testvére. Igaz, olyan lehetőségekre, mint a többsávos szerkesztés, VST effektusok használata, vagy CD összeállítása és írása, nem is lesz szükségünk, hiszen ezeket a Cubasisben elintézhetjük. Felvételt készíthetünk vele (legfeljebb 24 bit/96 kHz-es felbontásban), a WAV és AIFF formátumú minták betöltésén kívül CD-sávot is importálhatunk. A hangmintát rendkívül pontosan vagdoshatjuk, normalizálhatjuk, konvertálhatjuk, illetve a beépített 16 effektussal megbolondíthatjuk. Munkánkat háromdimenziós frekvenciaanalízis is segíti.

MIDI-kotta

A MIDI-sávokban a MIDI-billentyűzetünkről, szintetizátorunkról, illetve egyéb MIDI-kompatibilis eszközünkről érkező MIDI-jeleket rögzíthetjük, szerkeszthetjük. A „kottába" kézzel, azaz egérrel is belenyúlhatunk, kvantálhatjuk, a ritmuson változtathatunk.

Szabványos .MID file-okat is beolvashatunk, illetve a feljátszott sávokat menthetjük ebben a formátumban. A MIDI-adatokat könnyen áttekinthető piano roll nézetben, listaszerkesztőben vagy a hagyományos kottanézetben szerkeszthetjük. A kottát akár ki is nyomtathatjuk.

General MIDI-s hangszerkészlet használatakor hangkártyánk beépített képességei mellett használhatjuk az Universal Sound Module-t, amely 70 Mbyte-os hangszerkészlettel bír. Előnye, hogy használata esetén máshol is ugyanúgy fog szólni a zenénk Cubasis VST alatt, mint nálunk. Ezenkívül külső vasat (például MIDI-kompatibilis szintetizátor, sampler) is meghajthatunk a MIDI-kottáról.

Virtuális hangszerek és effektusok

A MIDI-kottával VST hangszereket is vezérelhetünk, melyekből jó párat találhatunk a programban, de

info

- Forgalmazó: Axico Kft. ✆ 342-3255
- www.axico.hu
- www.pinnaclesys.com
- www.steinberg.net/en/ct/products/music_production/cubasis_vst_pc/

vásárolhatunk újabbakat, vagy éppenséggel az internetről letölthetünk ingyeneseket is.

A Virtual Studio Technology (VST) a Cubasis készítője, a Steinberg által kifejlesztett szabványos plug-in-formátum. Ezek a plug-inek virtuális effektprocesszorok, illetve virtuális hangszerek egyaránt lehetnek. A VST hangszereket vagy effektusokat támogató alkalmazás így kényelmesen bővíthető újabb plug-inek beszerzésével. A VST plug-inek minden lehetősége, kapcsolója irányítható, midisen vezérelhető, és automatizálható.

Érdekes segédek

A programcsomagban szerepel a Virtual Guitarist nevű, ritmusgitárost rendkívül élethűen emuláló VST-hangszer csökkentett tudású változata, az Easy Guitar. (⇨ A Virtual Guitaristról bővebben: Számítógépbe zárt gitáros – PC Magazin, 2003/03/89-90.) Ez kevesebb mint 200 Mbyte-ot foglal, azaz nem olyan sok gitárfajtával találkozhatunk benne. Az Easy Guitarban három akusztikus (ringaracka, mellow, mean reso) és három elektromos gitár (muted fifth, heavy, ultra) kapott helyet.

Egy másik érdekesség az éneklő szerzetest alakító Brother Gregory. Ez olyan szintetizátor, melyből magánhangzókra emlékeztető hangokat tudunk kicsalni. Ezenkívül megtalálhatjuk az akusztikus és beatbox dobstílusokkal felvértezett Lm-9 dobgépet, a cs40, Jx16 és Neon szintetizátorokat, illetve a Vb-1 névre hallgató basszusszintetizátort.

Egy sávra, illetve hangszerre számtalan effektust tehetünk. A beépített VST effektusok közt többféle visszhang, zengető, torzító, flanger, phaser, vocoder is található, sőt DirectX effektusok használatára is lehetőségünk van.

Érdekes próbálkozás a Voice Detective, melynek segítségével úgy is képesek vagyunk hangjegyeket bevinni, ha egyszerűen feldúdoljuk azokat. Ez az effektus tulajdonképpen egy WAV–MIDI konverterként működik, azaz a digitálisan rögzített hangokat felismeri és lekottázza. Ám mindez egyelőre inkább csak szórakoztató, mintsem hasznos lehetőség, mivel csak egyszólamú dallamokat képes felismerni, azt is csak több-kevesebb hibával.

A különálló programként működő Master Unittal audio-CD-k anyagát állíthatjuk össze, ondolálhatjuk és süthetjük fel. A betöltött hangsávokon erősíthetjük a basszust, szétválaszthatjuk a sztereó jeleket, élesíthetjük a hangot, állíthatjuk, illetve szabályozhatjuk a hang erejét és normalizálhatjuk is. Az összeállított anyagot CD-író birtokában fel is égethetjük, persze legfeljebb 4-szeres sebességgel, ahogy az audio-CD esetén illik. A csomag részeként megkapjuk még az AIST MovieXone 4.0 videoszerkesztő programot.

Együttműködhetünk a neten keresztül a Cubasis VST más használóival az InWire/RocketPower technológia révén. Ekkor munka közben a többiek is látják, hallják, ahogy és amin dolgozunk, így lehetőség nyílik közös munkára, mintha

CD-sütéshez is kapunk berendezést

többen ülnénk egy gép mellett. A hang továbbítása és fogadása négy minőségi fokozatban történhet.

●

A Steinberg Cubasis VST 4.0 ára lehetőségeihez képest rendkívül kedvező, hangminősége és tudása miatt haladóknak is ajánlható. A termék bruttó listaára 33 063 Ft.

A csomag futtatásához Windows 98/Me, illetve 2000/XP operációs rendszer, legalább Intel Pentium II processzor, 128 Mbyte RAM (Windows 2000 /XP esetén 192 Mbyte), MME, DirectX- vagy ASIO-kompatibilis hangkártya és közel 320 Mbyte szabad tárhely kell.

Mivel a Steinberg céget a Pinnacle Systems nemrég felvásárolta, a termék jelenleg kétféle csomagolásban és név alatt, de azonos tartalommal érhető el.

Én, a producer

A PC egyre fontosabb otthoni felhasználási területe a videózás. Az alábbiakban két klasszikus programot, a Ulead VideoStudio 7-et és a Roxio VideoWave 5-öt mutatjuk be.

Nagy Zoltán

A Ulead VideoStudio 7-et amatőr, de elszántan videózó felhasználóknak készítették. Viszont magára a szoftverre az amatőr színvonal egyáltalán nem jellemző – igen profin, kiváló minőségben végzi teendőit. Segítségével a felvételtől a CD vagy DVD megírásáig elvégezhetjük a videokészítés összes lépését.

Ulead VideoStudio 7

A program használatát megkönnyíti, hogy kezelőfelülete egységes felépítésű, csak az éppen végzett feladathoz szükséges elemek változnak. Csak teljes képernyős üzemmódja van, a képernyőt a be-állított felbontástól függetlenül tölti ki. Középen nagy „videoképernyő" van, amelyen vagy a teljes projekt, vagy az éppen szerkesztett klip, vagy az effektusok és egyéb beilleszthető elemek láthatók. A bal oldalon az éppen szerkesztett „munkadarab" (legyen az klip, effektus, szöveg stb.) paraméterei állíthatók, a jobb oldalon pedig a különböző albumokat (klipek, áttűnések, feliratok stb.) tekinthetjük meg, attól függően, hogy éppen mivel foglalkozunk.

A kép alsó részén húzódik az úgynevezett időcsík, amelyen a kész filmet állíthatjuk össze, kétféle nézetben. Az egyszerűbb nézet minden klipet külön keretben mutat, közéjük áttűnéseket illeszthetünk. A bővített nézet már a megszokott időcsík, egy alap és egy átfedő videosávval, két külön hangsávval a kísérő zene és a kommentár részére, valamint egy feliratsávval.

A legtöbb gyári vagy valamilyen hardverhez mellékelt program egészen a legutóbbi időkig nem tudott mit kezdeni a file-méret különböző korlátaival. A VideoStudio 7 figyelembe veszi a file-formátum, illetve a file-rendszer lehetőségeit, és ha kell, a rögzítés során zökkenésmentesen nyit új file-t. Ez DV kazettáról történő rögzítéskor vagy MPEG felvétel készítésekor segíti munkánkat. DV-ről kötegelt másolást is végezhetünk, amihez előre ki kell jelölni a kívánt részeket, így csak azok kerülnek a merevlemezre, amelyekre tényleg szükség van. A saját felvételek azonnal bekerülnek egy könyvtárba, amelynek tartalma a fő képernyőn is látszik.

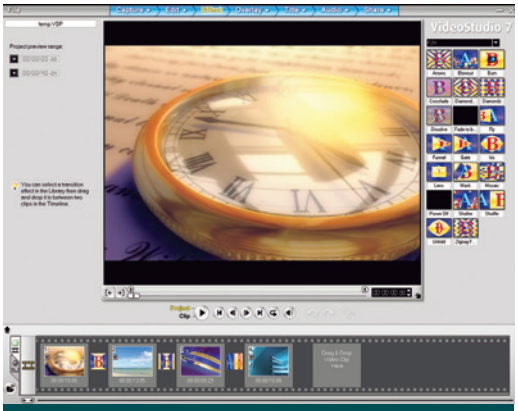

Könnyen kezelhető, áttekinthető felület

A saját felvételek mellett használhatunk már meglévő file-okat is, akár MPEG, akár AVI formátumút.

Érdemes megemlíteni, hogy ha DV-ben rögzített felvételeinkből DVD-t szeretnénk készíteni, akkor a program képes már a DV beolvasásakor MPEG-2-be átkódolni az anyagot. Ezzel rengeteg helyet és időt lehet megtakarítani, és nem kell további minőségromlástól tartanunk (lásd lentebb).

Ha megvannak a felhasználni kívánt felvételek, klipek, a film összerakása már gyerekjáték. Az eredményt bármikor megtekinthetjük a monitoron, minden látványelemet valós időben hoz létre a program, akár egyszerű áttűnésről, akár a kép színeit, világosságát vagy egyéb tulajdonságát módosító szűrőről legyen szó.

A klipek vágását segítheti a jelenetváltást automatikusan érzékelő szolgáltatás, ami „végignézi" a kívánt klipet, bejelöli a vágási pontokat és az időcsíkra már darabolva helyezi a végeredményt.

Hosszabb klipből kijelölhetünk egyszerre több részt is, amelyeket aztán egyszerre tudunk az időcsíkra tenni, vagy „kidobálhatjuk" a nem kívánt részleteket, mielőtt az időcsíkra kerülnének. Lehetőség van a megvágott klip visszamentésére, hogy végleg eltüntessük a nem kívánt részeket.

A feliratok szövegeit tetszés szerinti betűtípusból, színekből alakíthatjuk ki, lehet mélysége, árnyéka is a betűnek. A feliratok megjelenését animálhatjuk is, ehhez 33 előre elkészített mozgásformát használhatunk fel – sajátot sajnos nem készíthetünk.

A két hangsáv egyike szöveges hozzáfűzésnek, a másik kísérő zenének van fenntartva. Természetesen ezt nem kell szigorúan venni, mindkettő bármire használható. Ezenfelül igénybe vehető a klipek eredeti hangsávja is, de ezt ki is kapcsolhatjuk, ha nincs rá szükség.

Ezzel gyakorlatilag vége a filmgyártásnak, már csak egy dolog van hátra: a végső file elkészítése. Formátuma szabadon választható, lehet többek között AVI (tetszés szerinti kodekkel tömörítve), MPEG, MOV vagy WMV. Előre elkészített DV, VCD, SVCD, DVD és egyéb beállítások teszik könnyebbé a munkát. A mentés során bekapcsolhatjuk a SmartRender szolgáltatást, ekkor csak azokat a részeket hozza létre újra a program, amelyek nélkülözhetetlenek – például az átmenetekhez. Ez MPEG formátumú file-ok vágásánál nagyon hasznos lehet, segítségével csak az utolsó GOP (kulcskép) és a vágási pont közötti részt kell újra tömöríteni, a többit változatlanul menti a program. A SmartRender működik a megvágott klip visszamentése során is.

Nemcsak file-okat, hanem teljes VCD, SVCD vagy DVD lemezképet is készíthetünk, amihez ráadásul nemcsak a projektben lévő anyagot, hanem már elkészült file-okat is felhasználhatunk, tekintet nélkül a formátumra. Létrehozhatunk fejezeteket kézzel vagy automatikusan, és egyszerű, kétszintű

Info

- www.ulead.com/vs/runme.htm
- www.axico.hu
- www.roxio.com/en/products/videowave_power_edition/index.jhtml

menü is készíthető a fejezetek eléréséhez. A menükhöz saját hátteret és feliratot rendelhetünk, a kész struktúrát pedig lejátszóemulátorral ellenőrizhetjük.

Ha DV kazettára szeretnénk visszatölteni a filmet, nincs szükség külön renderelésre, valós időben játszhatjuk vissza az anyagot – persze ilyenkor nem érdemes a háttérben mondjuk seti@home-klienst futtatni...

A VideoStudio 7-hez mellékelik a Cool 3D programot is, amellyel látványos, háromdimenziós feliratokat hozhatunk létre – például TV Shop-os reklámokhoz :). Kipróbálni nem tudtuk, de a fejlesztők állítása szerint ez az első szoftver, amely támogatja a közvetlenül DVD-re rögzítő kamerákat, illetve az asztali DVD-felvevőket (DVD+RW és -RW formátumot) úgy, hogy a felvett anyagot a lemezen tudja szerkeszteni.

A dobozos változat ára – a szoftver tudásához, szolgáltatásaihoz mérten – elviselhető: 100 USD. A netről letölthető változat 90 USD.

Roxio VideoWave 5 Power Edition

A VideoWave nagy múltra tekint vissza az amatőröknek szánt programok területén. Mindamellett, hogy magában foglalja a legújabb szoftveres technológiákat, igyekszik egyszerűen kezelhető maradni, szolgáltatásait nem túlbonyolítani.

A kezelőfelület az elődökéhez képest finomodott, de sok a hasonlóság, ami kedvez az új verzióra frissítőknek.

A teljes képernyős ablak tetején található a storyline – vagyis cselekménysáv –, amelyen egy-egy filmkocka jelképezi azokat a klipeket, amelyekből végül összeáll a film.

A képernyő teljes bal szélét a különböző üzemmódokat jelölő nyomógombok foglalják el, ezek mellett pedig egy nagy, stilizált dossziéban a kiválasztott üzemmódhoz tartozó objektumok láthatók. Így például a Cutting Room (vágószoba) kiválasztásakor a beilleszthető klipek, a Dark Room (sötétszoba) kiválasztásakor a kép színeit meghatározó beállítások, a Special Effects (különleges képi hatások) kiválasztásakor az előre elkészített effektusok gyűjteménye látható. A képernyő alsó részén az éppen kiválasztott objektum tulajdonságait módosíthatjuk, jobb oldalon pedig a monitorablak kapott helyet. A VideoWave-vel megszokott módon zajlik a munka, kezdve a videoanyag digitalizálásával (amennyiben analóg forrásból dolgozunk) vagy bemásolásával (DV vagy Digital8 forrás esetén).

Érdemes Windows XP alatt NTFS file-rendszerre telepíteni, hogy ne okozzon gondot a FAT32 4 Gbyte-os file-méret-korlátozása. Az analóg rögzítéshez használhatunk MPEG-2 tömörítést vagy valamely jó minőségű AVI kodeket.

Az áttűnések tárháza a VideoWave 5-ben

Az MPEG-2 (és az MPEG-1) előnye, hogy része a rendszernek, hátránya viszont: egyszerű tömörítőről van szó, csak állandó bitrátával dolgozik, és nem hangolhatjuk a beállításait.

Az állandó bitráta nem is lenne gond felvételnél, de a kész videoanyagot is csak ily módon tudja tömöríteni a szoftver (ha MPEG file a cél, például DVD-hez). Ellenben a DV formátumot megfelelően képes kezelni a szoftver, az általa elkészített filmet úgy tudja visszamásolni a DV eszközre, hogy csak a módosított részeket tömöríti újra, ezzel megőrzi az eredeti felvétel képminőségét.

A felvett klipek használhatóságát növeli a jelenetváltást érzékelő szolgáltatás, amely könnyen felhasználható darabokra szabdalja szét a hosszabb klipet. Így ha van elég tárhelyünk (és időnk), megtehetjük, hogy egyben beolvassuk mondjuk egy kazetta anyagát (kameráról van szó), szétszabdaltatjuk jelenetekre, majd kidobáljuk azokat a részeket, amelyek nem kellenek.

A film összeállítása egyszerű, csak bele kell húzni a megfelelő üres keretbe a felhasználni kívánt klipeket, két klip közé pedig átmeneteket illeszthetünk.

Az egyéb képi hatásokat (effektusok, átfedő képek, feliratok stb.) is a módosítani kívánt klipre kell dobni.

A program komoly hiányossága, hogy a képi hatások csak egy klipen belül használhatók, érvényességük nem terjeszthető ki a következőre – a képi hatásokat klipenként vagyunk kénytelenek létrehozni és alkalmazni. Ez nehézkes, és ha van is más módja, úgy eldugták, hogy mezei felhasználó nem fogja megtalálni.

Ha bármi változtatást végeztünk a filmen, meg kell várni, míg a program létrehozza hozzá a látványt, vagyis az effektusok nem működnek valós időben.

A kész filmből file-t készíthetünk a kívánt formátumban (MPEG-1, MPEG-2, AVI, WMV, RealVideo stb.), átjátszhatjuk analóg videóra tévékimeneten keresztül vagy digitális videóra IEEE-1394-es csatoló segítségével. Készíthetünk közvetlenül DVD-t, mini-DVD-t (CD-re írt DVD-t), valamint VCD-t is tetszés szerinti videoanyagból, kétszintű menüvel, az egyes filmeken belül fejezetekkel.

A mini-DVD olyan CD, amire DVD formátumú anyag kerül. A mini-DVD igazából semmire sem jó, legfeljebb 15 percnyi műsor fér egy CD-re, ráadásul nagyon kevés asztali lejátszóban használható. Ennél sokkal hasznosabb lett volna az SVCD-készítés lehetősége, bár az is igaz, hogy az SVCD-t elsősorban a keletről érkező lejátszók támogatják, a komoly nyugati márkák gyakran tüntetőleg mellőzik.

A kész lemezt közvetlenül CD-re vagy DVD-re írhatjuk, vagy lemezképet készíthetünk a merevlemezre. Itt is gond, hogy a kimeneti formátumot, az MPEG tömörítést nem lehet konfigurálni, a programra van bízva, mit tesz.

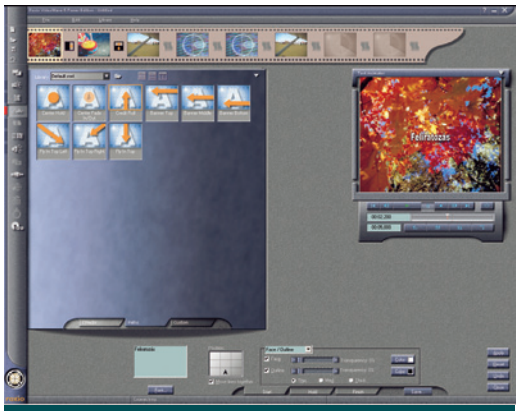

Az írás megmarad

Látszik a fejlesztők törekvése, hogy lépést tudjanak tartani a versenytársakkal, de ez nem sikerült maradéktalanul, sajnos a VideoWave nem hibátlan.

A dobozos változat ára 100 USD, hazánkban bruttó 26 000 Ft, de ezt az összeget inkább más szoftverre költeném.

Lyuk a sajtban

Biztosan emlékszünk még diákéveinkből a sokszor igen unalmas térfogat- és tömegszámításokra, főleg amikor az akkor még ifjú és lelkes tanerő „tréfás" feladatokkal igyekezett meglepni bennünket, például: egy kockába fúrjunk három lyukat, és számítsuk ki az így kapott kocka térfogatát, illetve tömegét. Ez már a múlté, itt a megoldás. Azok pedig, akik már nem az iskolapadot koptatják, csak irigykedhetnek, mennyivel könnyebb dolguk van a mostani nebulóknak.

Lukács István

Fizikaórán megtanultuk, hogy a sűrűség a tömeg és a térfogat hányadosa. Bármelyik kettő adat ismeretében a harmadik kiszámolható, igaz, bonyolultabb alakzatok esetében a számítás roppant időigényes feladat lehet. Ilyen estekben jelent nagy segítséget az AD Geometrical Calculator.

A programban számos anyagtípus található (például vas, alumínium, réz, cink, arany, ezüst, bronz, üveg, tégla, víz, benzin, olaj, jég), melyek közül a *Material* pont alatt választva a megfelelő sűrűségérték azonnal megjelenik a

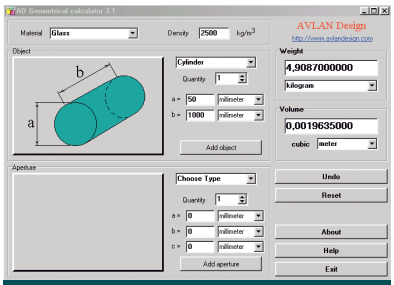

Ez még egyszerű számítás...

Density cellában. Természetesen mi is megadhatunk új anyagot és sűrűséget az *Other* lehetőséget választva.

Az *Object* részben a kívánt alakzatot tudjuk kiválasztani, alapesetben 14 variáns található. Ezután adjuk meg a méretet – háromdimenziós testekről lévén szó az *a, b* és *c* értékeket –, amelyeket nemcsak SI (mm, cm, m), hanem az Egyesült Államokban használatos mértékegységekkel (inch, foot, yard) is kifejezhetünk. Az alakzat méreteit a *Quantity* pontban adhatjuk meg.

Nincs is más dolgunk, mint az *Add objectre* kattintani, és már olvashatjuk is a tömeget, illetve a térfogatot a jobb oldalon, a *Weight* és a *Volumen* cellában.

Eddigi teljesítménye önmagában nem tenné a programot nagyszerűvé, hiszen csak gyorsabban számol, mint mi – ami persze előnyös tulajdonság.

Vágjunk ki különböző részeket!

Az *Object* rész alatt találjuk az *Aperture* ablakot, ahol kilenc különböző alakú (téglatest, gömb, félgömb, kúp, csonka gúla stb.) rész(eke)t tudunk kivágni a korábban meghatározott testből.

Mire jó ez? Tételezzük fel: van egy 20x40x60 mm élhosszúságú téglatestünk

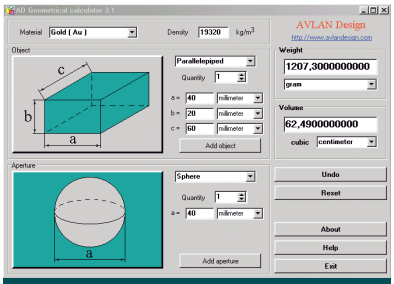

Ez a művelet a képernyőn olcsóbb: vegyünk egy hasáb aranyat, majd vágjunk ki belőle egy gömböt!

aranyból. Elvisszük egy ötvöshöz, és kérjük, készítsen szabályos aranygolyót nekünk, melynek átmérője 40 mm. Természetesen a maradék aranyat visszakérjük. Az AD geometriai kalkulátorral előre ki tudjuk számolni, mennyi arany marad, így nem járhatunk pórul.

Csupán annyit kell tennünk, hogy a hiányzó részek felsorolásából kiválasztjuk a gömböt, az átmérő hosszát megadjuk, és az *Add aperture* gombra kattintunk. A téglatest térfogata és tömege azonnal csökken a gömb adataival, az eredmény: a maradék arany mennyisége.

Gyanítom, az említett célra nem sokan fogják használni a programot, mert kevesen tartunk otthon aranyat kilószámra.

Elő a sajttal!

Mit is akarok ezzel a sajttal? Egyszerű. A sajtok között vannak tömörek és vannak lyukacsosak. Mielőtt valaki rosszat sejtene, megnyugtathatom, nem fogok gasztronómiai eszmefuttatást tartani a sajtokról. A kalkulátor segítségével viszont kiszámolhatjuk egy tömör anyag hiányzó részeinek paramétereit, így a sajtban lévő lyukakét is.

Talán emlékszünk még arra, amit az aktív szénről tanultunk: hatalmas felülete van, és valahogy úgy tudjuk elképzelni, mintha egy kockába rengeteg lyukat fúrnánk, furatokat készítenénk. Ezt lehet a program másik fő részével modellezni.

Ezek után a sajt sűrűségének kiszámolása gyerekjáték. Lemérjük a sajt tömegét és megmérjük mindhárom kiterjedésének hosszát, ebből elméleti térfogatot számolunk. Megszámoljuk a lyukakat, ezek térfogatát kivonjuk az elméleti térfogatból. Az eredeti tömeget elosztjuk a kivonással kapott gyakorlati vagy tényleges térfogattal, és máris megvan sajtunk sűrűsége.

Összegzés

A program nagy segítség lehet iskolásoknak, egyetemistáknak, de akár a bonyolult alakzatokkal dolgozó mérnököknek is.

Kezelése egyszerű, kis gyakorlás után könnyedén számolhatunk olyasmiket is, amiktől eddig – finoman szólva – égnek állt a hajunk. Az AD geometriai kalkulátort érdemes kipróbálnia mindenkinek.

Csak hab a tortán, hogy a program ingyenes, ráadásul aki otthon van a Delphi nyelvben, és szeretné a szoftvert kissé megváltoztatni, az 50 dollár ellenében még a forráskódot is megkapja.

A program mérete tömörítve 485 Kbyte, megtalálható CD-mellékletünkön egy „Olvass el" file társaságában, amelyben részletes programleírás található.

Info

- Fejlesztő: Avlan Design; www.avlandesign.com
- Letöltési címek: www.avlandesign.com/adgc.zip, www.simtel.net/pub/dl/56943.shtm
- A program megtalálható CD-nken, az \AD mappában.

Könnyűszerkezetű ablakok

A népszerűbb Linux-változatok telepítéskor általában két választási lehetőséget kínálnak: KDE vagy GNOME. Ezt szinte természetesnek mondhatnánk, hiszen ez a két legkiforrottabb, legtöbb szolgáltatást nyújtó munkaasztal-környezet. De nem mindenkinek van szüksége a csillogó felületekre, a grafikai effektusokra, a sok-sok szolgáltatásra.

Siposs Zoltán

Aki nem teheti meg, hogy számítógépében a legfrissebb alkatrészek duruzsoljanak, és viszonylag kevés memóriával és háttérkapacitással gazdálkodik, annak sokszor bizony csalódást okozhat az első találkozás. Lassú, nehézkes, esetenként lefagy a grafikus környezete, és ráadásul alig marad hely a merevlemezén, ahol munkája gyümölcseit tárolhatná. Látszólag odalett a linuxos környezet méretezhetősége, rugalmassága. Pedig van megoldás, szép számmal léteznek régebbi születésű, de folyamatosan fejlődő és újonnan született tervezetek ablakkezelő témában.

Természetesen, ezek az ablakkezelők nem nyújtanak annyi szolgáltatást, mint a nagyok, viszont kevesebb erőforrást igényelnek és gyorsabbak. Az esetek többségében a szó legszorosabb értelmében ablakkezelők, hiszen a grafikus alkalmazásokat magukban foglaló ablakok menedzselésén (az ablak mozgatása, méretezése stb.) és a több munkaasztal kezelésén kívül másra nem képesek. De pont ezért használják, akik használják. Mivel a választék – talán nem meglepő módon – igen nagy, és a kisebb ablakkezelők között is létezik egyfajta toplista, a legnépszerűbbeket szeretnénk most bemutatni.

IceWM

Ha valaki először nézne szembe egy linuxos képernyővel, és valamilyen oknál fogva a KDE és GNOME helyett rögtön egy kisebb csomagra vágyik, bátran próbálja ki Marko Macek alkotását. Külalak és használat tekintetében a Microsoft Windowsához szokott felhasználó sem érezheti magát elveszettnek. Kicsi, gyors, teljesen testre szabható. Található benne tálca órával, állapotjelzőkkel és start menüvel. Akár egér nélkül is használható, mivel minden funkciójához különböző billentyűkombinációk rendelhetők. Rendszerigényei meglehetősen szerények, akár egy régi 386-os gépen, egészen ősi X-változattal is használható sebesség érhető el, kárára egy-két dekorációs elemnek. Akinek mindene a manapság oly divatos „cserélhető bőr”, vagyis a skinezhetőség, nagy megelégedéssel fogja tapasztalni, hogy rengeteg különféle téma létezik IceWM-hez.

Igazi heves jeges, az IceWM

Az ablakkezelő képes együttműködni a GNOME és a KDE környezettel, így azok részeként is futtathatjuk. Ám ez esetben, bár hozzájutunk a pluszszolgáltatásokhoz, éppen a másik előnyt, a kicsi erőforrásigényt veszítjük el. Két kis hasznos alkalmazást is telepíthetünk mellé. Az IceMe a start menü szerkesztését, az IcePref pedig az ablakkezelő konfigurálását hivatott segíteni.

WindowMaker, AfterStep, BlackBox

Aki szeretne megkóstolni egy némileg más világot is, próbálgatásait kezdheti a *WindowMaker*rel. Ez a program szintén egy ablakkezelő, melyet eredetileg arra tervezett alkotója, Alfredo Kojima, hogy maradéktalanul együttműködjék a GNUstep munkaasztal-környezettel. Mára azonban túlnőtt a GNUstep projekt keretein, és mondhatjuk, szinte önálló életet él. Ihletője az egykori NeXTStep-felület, annak külalakját, kezelési metódusát utánozza. Nagyon szép környezetet biztosít kényelemmel és gyorsasággal párosítva. Az alternatív ablakkezelők között hatalmas népszerűségnek örvend, ezt bizonyítja a szinte naponta és nagy számban jelennek meg hozzá megjelenítési témák, kiegészítő alkalmazások, úgynevezett appletek. Ez utóbbiak a képernyő egy bizonyos területén dokkolva is futtathatók, és a legkülönfélébb hasznos (például rendszerterhelés, hálózat, postafiók stb. figyelése), és kevésbé hasznos funkciók betöltésére hivatottak. Létezik hozzá két beállítóprogram is, amelyekkel a menük is szerkeszthetők, valamint telepíthetünk egy hangkiszolgálót, ami a különböző ablakeseményeket teszi füllel is érzékelhetővé.

Menüre utaló nyomokat nem találunk az alapképernyőn, ezeket az egérgombokkal lehet előcsalogatni, és természetesen szintén tetszés szerint beállíthatók.

Az *AfterStep*, mint a nevéből is sejthető, szintén a NeXTStep nyomdokain halad. Így megjelenése is némileg hasonlít a WindowMakerhez. Kedvelői biztosan megsértődnek, mikor megkockáztatom,

info

- www.icewm.org
- www.windowmaker.org
- www.afterstep.org
- blackboxwm.sourceforge.net
- www.fvwm.org
- www.xfce.org

hogy a WindowMaker elegánsabbnak tűnik, és talán beállítani is egyszerűbb. Akinek tetszik ez a fajta metódus, próbálja ki mindkettőt, és majd eldönti, melyik tudta belopni magát a szívébe.

Az AfterStephez is sok-sok kis applet készült, hasonló funkciókkal, mint a WindowMakerhez. Hab a tortán, hogy ezek a kisalkalmazások bármelyik NeXTStep-szerű ablakkezelővel kiválóan együttműködnek. Az AfterStep érdekessége, hogy az első példányok egyik jeles kódolója magyar származású, Frank Fejes. Később a WindowMaker kapcsán ismertebb Alfredo Kojima is bővítette a kört. Napjainkban Sasha Vasko istápolja a rendszert, aki az egyik remek terminál emulátor, az aterm szerzője is. Az AfterStep remek vezérlőpultját (ascp) Andrew Ferguson fejleszti.

A harmadik NeXTStep-irányzatú ablakkezelő a *Blackbox*. A többiekhez képest némileg puritánabbnak tűnhet, de egyszerűségében rejlik a titka. Teljes egészében C++ nyelven írták fejlesztői, Bradley Hughes az eredeti szerző és Sean Shaleh Perry, aki ugyan később csatlakozott Hugheshoz, de jelentős munkát végez napjainkban is.

Valóban kisméretű program, sebessége egy igazán elavult gépen is kiváló. Szolgáltatásai kimerülnek az ablakok és munkaasztalok kezelésében, minden egyébhez segédprogramokra van szüksége. De, ha jobban belegondolunk, tökéletesen elégséges, amit nyújt. Külalakja elegánsnak mondható, és természetesen „témázható". A munkaasztalon van egy speciális terület, ahová a fentiekben már említett kisalkalmazások, appletek dokkolni képesek, így mindenhez hozzájuthatunk ami az AfterStephez, illetve WindowMakerhez elérhető.

Az ablakkezeléssel kapcsolatos beállításokat az egérkattintásra előbújó menü segítségével is elvégezhetjük. Létezik hozzá egy bbconf nevű beállítóprogram (Jason Kasper és Ben Jansens munkája), melyen keresztül a Blackbox minden tulajdonságát kényelmesen testre szabhatjuk.

Sőt ennek segítségével érhetjük el a bbkeys nevű segédprogram beállításait is. Ez utóbbi alkalmazás teszi lehetővé, hogy az egyes ablakműveleteket a billentyűzet segítségével is elvégezhessük.

WindowMaker: szép és jó!

AfterStep, a következő lépés

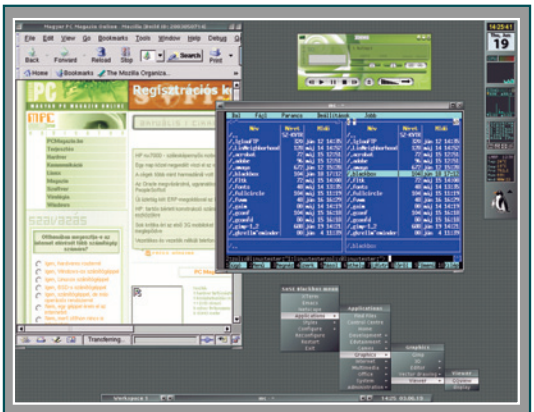
BlackBox, a legkisebb méretű NeXTStep-érzés

FVWM2

Az FVWM2 egy igazi csemegének számít, mindamellett, hogy ő az egyik „nagy öreg" az ablakkezelők között. Most (június 1.) ünnepelte tizedik születésnapját!

Mindamellett, hogy szintén kevés erőforrást igényel, egyben gyors, kényelmes, dekoratív. Neve egy betűszó, amely a Virtual Window Managerből származik, a név elején álló F helyére tetszés szerint bármit behelyettesíthetünk, ugyanis az eredeti szerző, Rob Nation, maga sem elmékszik, hogy mire is gondolt névadáskor... A név végén álló kettes azt jelöli, hogy az első változathoz képest szinte teljesen újra lett tervezve az egész program.

Meglepően sok szolgáltatással és bővítménnyel rendelkezik, melyek modul-rendszerben készültek, így csak azok az elemek terhelik a rendszerünket, melyekre valóban szükségünk van. Ilyen modul például a pager (lapozó), amellyel a különböző munkaasztalok között navigálhatunk, a gyorsindítást és appletek egybegyűjtését segítő button bar, a minimalizált ablakokat tároló icon box és még sok egyéb más.

Az FVWM2 teljes egészében testre szabható, az egérgombokhoz és billentyűkhöz rendelt funkcióktól kezdve az ablakkeretek díszítéséig. Beállítása egy programozói vénával megáldott felhasználó számára szórakoztató feladat, de egy kezdőnek maga lehet a rémálom.

Azonban mégis érdemes nekilátni, mert a súgó igen részletesen végigkalauzol a különböző lehetőségeken, az egyes modulok saját kézikönyv oldalakat kaptak, így némi előtanulmányozást követően egy igazán kezes, kényelmes, szolgáltatásokban gazdag grafikus munkafelülethez jutunk.

Ha valaki mégsem szeretne vesződni a beállítgatással, egyszerűbben is elérheti a kívánt eredményt. Mivel meglehetősen széles felhasználói táborral bír az FVWM2, a program honlapján keresztül hozzájuthatunk mások által készített és közkinccsé tett konfigurációs file-okhoz.

A honlapon mellékelt képernyőképek alapján eldönthetjük, melyik stílus áll közelebb ízlésünkhöz vagy kívánalmainkhoz, így ezeket a file-okat egyszerűen letöltve és saját könyvtárunkban elhelyezve, majd az ablakkezelőt újraindítva máris élvezhetjük az új stílust.

XFce

Aki pedig vágyik a GNOME vagy a KDE integrált és sokat tudó környezetére, de erőforráshiányban szenved, vagy más lehetőség is érdekli, feltétlenül próbálja ki az XFce-t!

Szellemi atyja Olivier Fourdan, aki 1997-ben kezdte el fejleszteni művét. Azóta többen csatlakoztak a tervezethez, és mára, mikor is a rendszer a 4-es

változatánál tart, igen kiforrottnak mondható. Mivel e legfrissebb, 4-es verzió még kissé képlékeny, az egyes Linux-terjesztések jövőbeli verziói fogják vélhetőleg tartalmazni, egyelőre csak a fejlesztői honlapról érhető el. Addig is érdemes a hármas sorozat tagjain keresztül megkezdeni az ismerkedést.

Hasonlóan más megoldásokhoz, az XFce is moduláris felépítésű. Annyira, hogy maga az XFce tulajdonképpen egy panel (toolbar) a munkaasztalon, melyen indítóikonok, menüfiókok, munkaasztal-kapcsolók találhatók.

Az FVWM2 – élvezet konfigurálni!

A tulajdonképpeni ablakkezelést már egy külön modul végzi, az XFwm. GTK-alapú megjelenítőmotorja szavatolja a szép külalakot.

Saját file-kezelővel, hálózatböngészővel, naptárral és egyéb dolgokkal rendelkezik, amivel tulajdonképpen egy teljes értékű munkaasztal-környezetté válik, túlnőve egy egyszerű ablakkezelő keretein. Például az XFtree file-kezelő, amint az elvárható, „húzd és ejtsd” jellegű file-mozgatást tesz lehetővé. Az egyes file-típusokat alkalmazásokhoz rendelhetjük, így a dokumentumok megnyitása egyszerűvé válik.

Az XFsamba a Windows-, tehát SMB-alapú hálózat tallózására szolgál, tökéletesen együttműködik a XFtree-vel, és a „húzd és ejtsd” itt is működik.

Nagyon szép megjelenítési témákat találhatunk hozzá az interneten, melyeket az XFskin nevű kis programmal kényelmesen telepíthetünk és váltogathatunk.

Annak is örömet szerez a rendszer, aki szereti, ha munka közben hanjelzésekkel is tájékoztatást kap az eseményekről.

Az XFsound hangmenedzserrel szinte minden eseményhez tetszés szerint rendelhetünk különféle zajokat.

●

Mindezeken felül számos más ablakkezelő létezik, ám sok közöttük már elavult, a mai igényeknek nem felel meg. Talán történelmi okokból vagy tiszteletből találhatók meg mégis a telepítőkészletekben, hiszen egyik-másik a mai ablakkezelők ősének tekinthető. (Például a twm-re épül az FVWM, míg az XFce ez utóbbira.)

Sok ilyen egymásra épülő program található a GNU világban, és nemcsak az ablakkezelők között.

Mivel a forráskód szabadon hozzáférhető, a lelkes és hozzáértő fejlesztők elődeik tapasztalataira támaszkodva hoznak létre újabb, korszerűbb, még jobb alkalmazásokat.

Linuxos programok

A Rubik-kocka vagy bűvös kocka annak idején nagy siker volt, és nem egy számítógépes program modellezte működését: „hogyan is csavarodna a kocka, ha erre tekerném?”

Horváth Zsolt

Egy matematikus beütésű programozó azonban nem elégszik meg ennyivel! Fantáziáját piszkálja a kérdés: hogy is nézne ki mindez 4 dimenzióban? A matematikai modell után jön a programvázlat, majd megszületik egy új, egyedi játékprogram: a 4D-s bűvös kocka.

E bonyolult elgondoláshoz grafikus megjelenítés dukál – ezt biztosítja is az X felület –, ám még így sem könnyű nyomon követni, hogy mit, illetve hol kell csavarni, hogy sikerüljön kirakni a kockát. Aki szerette a 3D-s változatot, annak ez új kihívás, de aki már azzal sem boldogult... Nos, itt sem lesz könnyű dolga! A programozó mentségére legyen mondva: a keverés különböző nehézségi fokai mellett becsületesen leprogramozta a „Megoldás” ágat is.

Új tűzfalprogram?

Az internet létezése áldásos, de sajnos mint mindent, úgy ezt is lehet kevésbé derék dolgokra használni. Legegyszerűbb példája ennek a levelezés, amelyhez napjainkban sajnos elkerülhetetlenül hozzátartozik a spam. A másik problémát olyan emberek jelentik, akik be akarnak törni mások gépeibe, ritkán tisztességes szándéktól vezérelten. Utóbbi gond ellen már jobban lehet védekezni a különböző tűzfalprogramokkal, azonban ahány operációs rendszer, annyi tűzfalrendszer. Ezen próbál segíteni a HLFL (High Level Firewall Language) program.

Mit is tud a HLFL? A tűzfalak működésének alapja az a szabályrendszer, amely megmondja, hogy a különböző csomagokkal mi történjen. A HLFL esetén sincs ez másképp, csak ez a program egy x+1-edik nyelvjárást beszél. És hogy miért érdemes mégis megismerkedni vele? Mert egyrészt a leírónyelve látványosabb, ránézésre érthetőbb, mint a többié, másrészt a leírónyelvével megírt szabályrendszerünket a HLFL program le tudja fordítani más eszközök nyelvezetére. A jelenleg támogatott formátumok: ipchains, ipfw, ipfwadm, ipfilter, netfilter, Cisco. A rendszer vitathatatlan előnye, hogy használatával a tűzfal számára nem fog problémát jelenteni, ha az ipchains helyett ipfiltert akarunk használni – elég csak az eredeti hlfl file-ból az új scriptet létrehozatni.

Egy-két lemezen elférő rendszerek

Amióta a különböző programok egyre nagyobb tudással vannak felvértezve, méretük is nő. Ez kihívást jelent: lehet-e írni olyan programot, amely közel annyit tud, mint az eredeti, de kisebb, gyorsabb, szebb?

Az egyik jellemző út az, hogy egy cég az adott programról, illetve disztribúcióról szeretné megmutatni, „mennyit tud”, és Live-CD-n kiadja a legszükségesebb programokat. A másik irány: a szerző megpróbálja minimalizálni az adott cél eléréséhez szükséges programok mennyiségét.

A blueflops csomag összeállításakor a szerzőnek az utóbbi cél lebegett a szeme előtt: olyan disztribúció elkészítése, amelynek helyigénye a lehető legkisebb – két floppy –, kényelmesen, könnyen és gyorsan konfigurálható, és elérhetjük vele a netet: IRC-zhetünk és böngészhetünk kedvünkre, sőt akár letöltéseket is végezhetünk.

Mielőtt továbbmennék, gondoljuk át, miért is kell két floppy, hiszen e feladatok elvégzéséhez létezik egyetlen floppyn elférő rendszer is! Az egyik ok: böngészőnk grafikus felületű, és mint ilyen, bonyolultabb egyszerű, szöveges megjelenítést végző társánál, ám ez a méretén is meglátszik. A másik, nyomósabb ok, hogy a blueflops segítségével beállított konfigurációnkat elmenthetjük! Sőt több különböző konfigurációt is elmenthetünk, így ha különböző gépeken akarjuk használni, akkor is elég egyszer konfigurálni. Igen ám, de az első lemez a bootoló lemez, arról az initial-ramdisk és a tömörített kernel image már így is elég sokat harap – és különben is, nem illő a bootfloppyra irkálni! Arra kiválóan megfelel a második lemez, amin még hely is van erre a célra. Más rendszerek esetén minden alkalommal el kell végezni a konfigurálást, vagy a program hasít magának egy kis helyet a vinyóról, ahol a konfigot tárolja.

Az első bootolás után a *Setup* menüben találjuk magunkat. A netezéshez szükséges alapvető dolgokat itt kell beállítanunk.

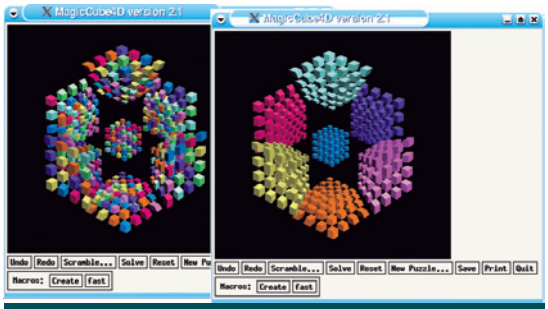

Így nézne ki a bűvös kocka négy dimenzióban, már ha ki tudnánk rakni...

- Meg kell adnunk hálózati kártyánk típusát.
- Meg kell határozni a hálózat jellemzőit. Jó esetben letudhatjuk egy DHCP-beállítás választásával, ám ha nincs a hálónkon DHCP szerver, marad a paraméterek egyenként történő megadása: IP-cím, hálózati maszk, átjáró- és névszerver IP-címe.
- Fel kell tüntetni a grafikus felület jellemzőit: a rágcsáló és a videokártya típusát, a monitor jellemzőit. Mivel a program a grafikus megjelenítéshez az svgalibet használja, az i815-ös kártyámat mint i740-kompatibilis hajtotta. Nem szédültem a sebességtől...

Ha csatolni akarjuk a merevlemezt, megtehetjük itt, a menüből, de akár parancssorból, a *mount* parancs segítségével, de a beállított konfiguráció mentésére, módosítására, valamint betöltésére is itt nyílik lehetőség. Ha a második lemez már tartalmaz konfigurációt, akkor bootolás után a *Setup* menü helyett a már mentett konfigurációk listája jelenik meg. Ha új gépen bootolunk, amelyhez még nincs konfigurációs file, akkor a *Cancel* gomb juttat el a *Setup* menübe.

What is the Matrix?

Sokszor elhangzó kérdés: ha egy hálózatban x számú felhasználó van, y darab megosztott könyvtárban dolgoznak z darab file-lal, akkor mennyi memória kell a Windows NT/2000/2003 kiszolgálóba?

Fóti Marcell (marcellf@netacademia.net)

Sajnos a bevezetőben feltett kérdésre a Microsoft modern operációs rendszerei esetén nincs egyértelmű válasz, mert a virtuális memóriakezelés virtualizálja a fogalmakat is. Mit tekinthetünk foglalt memóriának? Mi a szabad memória? Mikor kell lapozni? Ezekre sincs egyértelmű válasz: tiszta Mátrix az egész. Amikor Neo megkérdezi, hogy a valóságot látja-e, Morpheus így válaszol: „What is real?"

A valóság megismeréséhez kemény tanuláson kell átesni. Az alábbi cikk nem felületes olvasmány, akinek nem megy elsőre, olvassa át mégegyszer!

Mi a virtuális memóriakezelés?

(„How do you define real?") Különösen fájó ez a gumivalóság, ha hardverbővítésnél kell okosat mondani, bár napjaink memóriaárai mellett már nem okozhat gondot a szükséges mennyiség kifizetése. Ennek ellenére, úgy gondolom, érdemes megismerkedni a memóriafoglalás rejtelmeivel, mert teljesítménytuningoláskor nem árt a tisztánlátás!

Kezdjük a virtuális memóriakezeléssel (VM): áldás, vagy átok? Sokak számára ez a fogalom az állandóan zörgő merevlemezzel és a lassan vánszorgó rendszerrel azonos, legszívesebben kikapcsolnák – ha lehetne. Mindazok, akik a VM kikapcsolásával próbálkoznak, vasvillával hányják a diót a padlásra. A Windows XP-ben meg lehet szabadulni a lapozófile-tól – de ez nem egyenértékű a VM kikapcsolásával. Aki komolyan gondolja, hogy neki nem kell VM, az telepítsen egy Windows 3.1-et és a WIN.COM-ot mindig */r* (real) kapcsolóval indítsa!

Valójában a VM sokkal több előnnyel, mint nyűggel jár. Az sem igaz, hogy a VM egyet jelentene a lapozófile zörgetésével, bár ha kevés a RAM, bizony előfordul ilyesmi. A VM alapvetően az Intel (és más gyártók) processzorainak hardveres lehetősége arra, hogy az alkalmazások elől elrejthető legyen a párhuzamosan futó több száz végrehajtási szál egymástól elkülönített memóriaterületeinek borzalmasan bonyolult kezelése és védelme.

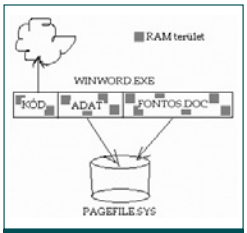

1. Egy alkalmazás kilapozása memóriahiány esetén. A szürke négyzetek a fizikai memóriában vannak – a többi terület nincs ott!

A VM a hardveres alaplehetőségre épít, és azt bonyolítja tovább a Windows, amikor kihasználja, hogy ha olyan memóriaterületre bökünk a címtérben, amely mögött nincs fizikai memória, a gép nem lefagy, hanem úgynevezett Page Fault (laphiba) megszakítást kezdeményez. A megszakításkezelő rutin pedig bepótolhatja a hiányzó memóriát, és utasíthatja a processzort, hogy térjen vissza a félbehagyott műveletre.

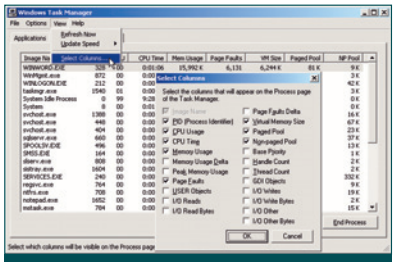

2. A Task Manager lehetőségei

A Windows esetében a memórialapok mérete egységesen 4 Kbyte, ami némi lapozási pazarlással jár, ha csak 3 Kbyte-ot kellene belapozni, de busásan megtérül abban, hogy a lapozófile kezelése sokkal egyszerűbb: nem kell változó hosszúságú blokkoknak helyet keresni, nem kell töredék helyeket egybenöveszteni – egyszóval nincs szükség szemétgyűjtésre (Garbage Collection).

Először 1997-ben dühödtem be a VM működésének érthetetlenségén.

A rendszer megfigyelésekor néhány olyan gondolat merült fel bennem, melyek végül elvezettek a memóriakezelés megismeréséhez.

Ezt követően került kezembe az Inside Windows NT egyik kiadása, melyben meglepve olvastam korábbi natív spekulációim igazolását. Az i-re a pontot pedig David Solomon Tech.Ed előadása tette fel: most már tiszta a kép!

Az első apró jelek

(„Like a splinter in my mind that drives me mad.") Először gyakorló rendszergazdaként vettem észre, hogy valami nem stimmel a világgal. Volt egy hálózatom több száz olyan munkaállomással, melyeknek merevlemezére az Office egyszerűen nem fért fel. Mit tesz ilyenkor a rendszergazda? Elolvassa a dokumentációt, és felfedezi, a *setup.exe /A* módszert, mellyel az Office hálózatos telepítésére is lehetőség nyílik. És fut a winword.exe a hálózati megosztásról, mint a kisangyal – de meddig?

A kiszolgálók néha-néha lepihennek, ha nagyon fáradtak. Mit gondolnak, milyen közvetlen hatással volt ez a több száz felhasználóra? Döbbenetes módon semmilyen hatással sem!

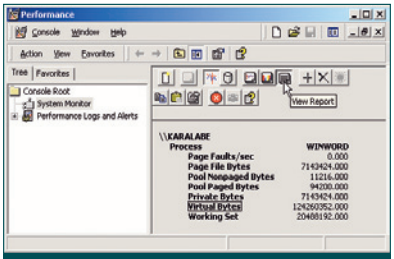

3. Mit mond a Performance Monitor a winword.exe-ről?

Piri és Rozi zavartalanul csépelte tovább a Wordöt. Ez nem csoda – gondoltam –, hisz a gépek leszedték a hálózati megosztásról az egész winword.exe-t a lapozófile-ba (pagefile.sys). Pár perc múlva azonban szóltam Pirinek, hogy jobb lesz, ha mégis elmenti a művét, mert a kiszolgáló öt perce leállt. És abban a pillanatban, hogy a mentésre kattintott, a Word úgy elszállt, hogy öröm volt nézni. Piri is örült, és ennek egy cifra káromkodással adott hangot. Bár nem értettem a jelenséget, a zavartalanul dolgozó Rozihoz új stratégiát agyaltam ki: neki azt mondtam, tegye vágólapra a művét. És csodák csodája, az akció sikerült, a Word még elbillegett egy darabig, majd ugyanúgy kinyiffant, mint Pirinél, de a doksi megvárt minket a vágólapon. Mi a két eset között a különbség? Egyáltalán miért esett el a Word, ha egyszer bekerült a helyi

Windows lapozófile-jába? Hát mert nem került bele!

Sok-sok kísérletezés után rájöttem arra, amit kapásból tudnom kellett volna: nem az egész winword.exe lapozódik ki, hanem csak az adatszegmensei! A kódszegmenseket felesleges lapozófile-ba tenni, hisz tökéletesen visszaállítható állapotban megtalálhatók valahol máshol: a megosztott könyvtárban a kiszolgálón! A Word addig tud futni, amíg képes pótolni a hiányzó EXE-falatkákat az eredeti file-ból.

Tehát a lapozás és a lapozófile csörgése

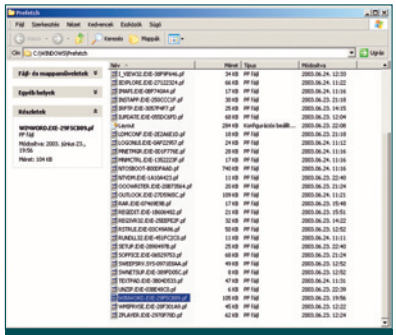

4. Az XP „megtanulja" a programok memóriaigényét

nem sok összefüggést mutat a programok kódszegmenseinek használatával. Ha kevés a memória, a Windows igen hatékonyan „lapozza ki" a kódszegmensek tartalmát: egyszerűen eldobja!

Az 1. kép ízelítőt ad a valóságról, és leolvasható róla a futó winword.exe memóriadarabkáinak kilapozási útvonala. A kódszegmensek elpárolognak, míg az adatszegmensek és a heap memóriablokkok (fontos.doc) valóban a lapozófile-ba kerülnek.

Egy pár szó a Task Managerről

(„All I'm offering is the truth. Nothing more.") Próbáljuk megállapítani az előbb emlegetett alkalmazás, a winword.exe összesített memóriafoglalását! Elsődleges memóriaméricskélő eszközünk a Task Manager (Feladatkezelő), a szokásos, alapszámlálókon kívül további memóriamennyiségek mérésére is képes. A második kép bemutatja, milyen sokféle mennyiséget jeleníthetünk meg akár ezzel az egyszerű eszközzel is.

Ha megjelenítjük mind a *Memory Usage (Memóriahasználat)*, mind pedig a *Virtual Memory Size (Virtuális memória mérete)* oszlopokat, érdekes felfedezést tehetünk: a két számoszlop között nem sok összefüggés mutatkozik, hol az egyik a nagyobb, hol a másik. Az alapnézetben is látható *Mem Usage* az alkalmazásnak juttatott fizikai memória, míg a *VM Size* az alkalmazás pagefile.sys-be kilapozott része. Ha pontosan tudni akarjuk az alkalmazás memóriaéhségét, fejben gyorsan összeadjuk a kettőt, és megkapjuk azt a számot – melynek semmi köze semmihez...

Ez azért van így, mert a korábbi, kilapozós ábra tanúsága szerint a végrehajtható kódrészek (a kódszegmensek) nem kerülnek ki a pagefile.sys-be, hanem „elpárolognak"!

Falba ütköztünk: nem vagyunk képesek megmondani egy alkalmazás összesített memóriaigényét – legalábbis a Task Manager nem segít ebben.

Térjünk át a sokkal kifinomultabb Performance Monitorra (Windows 2000-től System Monitor a neve, magyarul pedig Teljesítmény)!

A Performance Monitor segítsége

„You mean I can dodge bullets?" Első lépésként egyeztessük óráinkat, azaz állapítsuk meg, hogy az alábbi, Report nézetben használt Performance Monitor milyen számlálókat mutat a kiválasztott

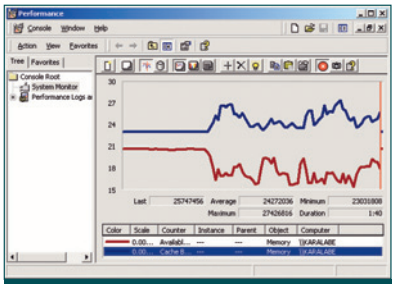

5. Available Bytes és Cache Bytes a Performance Monitorban

Process objektumon, s ezek vajon megegyeznek-e a Task Manager valamelyik számlálójával (3. kép).

Rövid számológép-sanyargatás után rájövünk, hogy ami a Performance Monitornál Page File Bytes és Working Set, az a Task Managerben WM Size, illetve MEM Usage.

Így csak öt, eddig nem említett számláló maradt. Ezek közül három megjeleníthető a Task Managerben, de nem sok segítséget nyújtanak:

- A *Pool Paged Bytes (Lapozható készlet mérete)* az a kilapozható memóriamennyiség, melyet az alkalmazás részére a kernelben tart fogva az operációs rendszer (ablakkezelők (hWND) stb.).
- A *Pool Nonpaged Bytes (Nem lapozható készlet mérete)* az a nem lapozható memóriamennyiség, amelyet szintén az alkalmazás részére a kernel foglalt nekünk.
- A *Page Faults/sec (Laphibák gyakorisága)* a másodpercenkénti ki-be lapozások mérőszáma.

Ismeretlenként tehát itt maradt a *Private Bytes* és a *Virtual Bytes*. Hátha ezek választ adnak a kérdésre: mennyit fogyaszt a winword.exe?

- A *Private Bytes (Saját – nem megosztható – memória)* azon memóriamennyiség, amely az alkalmazás védett területén van, más processz nem férhet hozzá kívülről.
- A *Virtual Bytes (Felhasznált virtuális memória)* pedig az alkalmazás által kért összes memória mennyisége.

Hopp! Úgy tűnik, helyben vagyunk! A Virtual Bytes megválaszolja a kérdésünket! Lássuk csak: 140 951 552 byte, ami annyi mint 134,42 Mbyte. Uramisten! Csak nem kap ennyit egy nyavalyás Word?

Konklúzió

(„Welcome to the real world!") Az élet szép, de a helyzet szomorú. A Virtual Bytes szépen megmutatja, hogy az adott alkalmazás mennyi memóriát kért, de azt sajnos nem, hogy mennyit kapott. (Ez utóbbi lenne a Committed Bytes vagy Előjegyzett memória – lásd később.) De legalább tetten érhető a virtuális memóriakezelés egyik igen jelentős előnye: az alkalmazások memóriaigénye akkor kerül kiszolgálásra, ha az általuk „lefoglalt" területre valóban szükségük lesz, oda írni vagy onnan olvasni akarnak (Demand Paged Virtual Memory). Ilyenkor Page Fault (laphiány) megszakítás keletkezik, és az operációs rendszer gyorsan odadob egy adag memóriát, hadd higgye azt a Word, hogy megkapott mindent, amit kért!

Valójában minden processz 0 (nulla) méretű Working Settel (Munkakészlet) indul. Az alkalmazás mintegy „befaultolja", „behibázza" magát a memóriába, mert kezdetben nem kap egy fikarcnyi RAM-ot sem (kivéve az EXE legelejét), és ahogy futni kezd, és csapkod ide-oda, mindannyiszor üres lapot talál, amit a VM kezelő bepótol neki!

Ez a Windows 2000-nél még elég buta módon zajlik, mert – bár minden egyes alkalmazás mindig ugyanúgy indul – az operációs rendszertől nem kapja meg egyből az indulólapokat, hanem az EXE lassan „befaultolódik". Ez magyarázza, hogy például egy vacak kis calc.exe közvetlenül indítás után miért mutat 334 Page Faultot, pedig senki sem bántotta!

A Windows XP-n gyorsabban indulnak az alkalmazások, mert a rendszer egy .PF (PreFetch) file-ba feljegyzi az induláskor szükséges lapokat, és innentől kezdve már nem nulláról kell bemásznia szegény programnak. (4. kép)

A lapozásról

(„How deep the rabbit hole is?") A Performance Monitor Process objektumának számlálóival tehát nem jutottunk a dolog végére. Nem tudjuk, hogy egy adott pillanatban mennyit fogyaszt egy alkalmazás, sőt azt sem tudjuk pontosan, miért nem tudjuk, amit nem tudunk. Térjünk át most a Memory objektum számlálóira, hátha így közelebb jutunk a működés lényegéhez. Itt van mindjárt az *Available Bytes (Rendelkezésre álló memória)* és a *Cache Bytes*

(Gyorsítótár jelenlegi mérete) számláló. Ha egy gépet terhelésnek teszünk ki, ez a két számláló gyönyörű szimmetrikus ábrákat rajzol a képernyőre (5. kép).

Látszólag minden lefoglalt byte a cache területre kerül, mintha soha semmi nem kerülne át például a programok hatáskörébe. (Persze átkerül, ha indítgatunk és leállítgatunk programocskákat, de ha csak a meglévőkkel manipulálunk, ez ritkán látszik.) Mi valójában az „Available Bytes”? És mi a „Cache Bytes”?

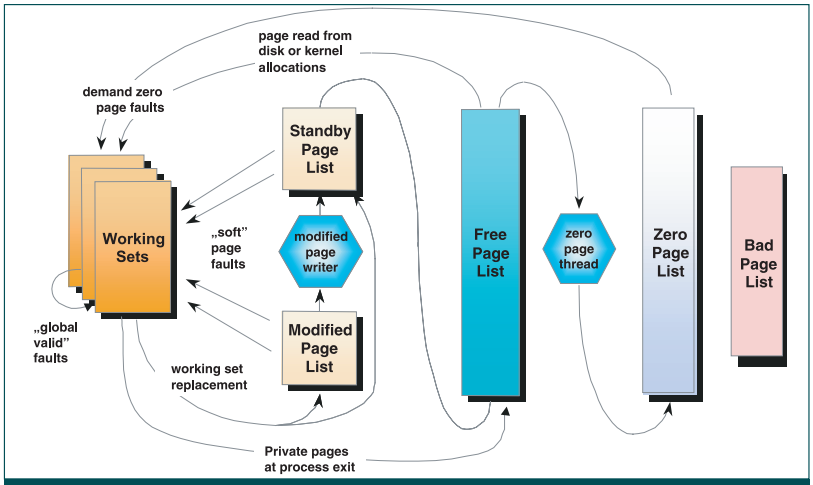

7. A Windows memórialistái (Forrás: David Solomon)

Kövesd a fehér nyulat!

Az operációs rendszer futása közben állandóan zajlik a lapozás. Ennek oka, hogy minden processznek korlátozott a Working Set mérete, és még rengeteg fizikai memória esetén is előbb-utóbb utoléri a végzet: bizonyos lapokról le kell mondania. Ettől azonban még nem fog zörögni a merevlemez. Ugyanis a Working Setből LRU (Least Recently Used) algoritmussal kilapozott blokkok általában először nem a merevlemezre, hanem előbb az úgynevezett Standby (rendelkezésre állási) memórialistára kerülnek. A Standby területen a memóriablokkok változtatás nélkül kerülnek tárolásra, hátha az LRU algoritmus tévedett, és hamarosan ismét szükség lesz rájuk, így innen a Working Setből kilapozott blokkok mindenféle merevlemez-tekerés nélkül visszalapozhatók. A memóriából memóriába történő lapozást *Soft Page Fault*nak hívjuk, ellentétben a valóban lapozófile-művelettel járó *Hard Page Fault*tal.

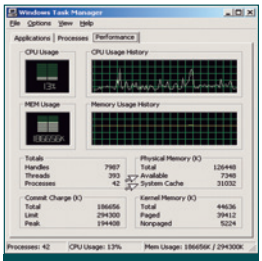

6. A Task Manager buta arca. A dupla kurzor a sziámi számlálókat mutatja

A Task Manager és a Performance Monitor → Process objektum nem képes különbséget tenni a Hard Page Fault és a Soft Page Fault között, így azok a számlálók gyakorlatilag használhatatlanok a lapozófile-használat felbecsülésére! Egyedül a Performance Monitor Memory objektuma ad valós képet a *Pages/sec* számlálóval, mert az csak a Hard Page Faultot méri.

A Standby listán kívül további memórialistái is vannak az operációs rendszernek (7. kép).

A Working Setből a 4 Kbyte-os lapok annak megfelelően szorulnak ki vagy a Standby, vagy a Modified Page (Módosított lapok) listára, hogy tartalmuk módosult-e – azaz kód- vagy adatszegmensről van-e szó. Ha egy alkalmazásból kilépünk, annak összes memórialapja a *Free Page (Szabad lapok)* listára kerül, felszabadul. Biztonsági okokból erről a listáról kizárólag olyan processz kaphat lapot, aminek amúgy joga lenne az adott lap olvasásához. Mivel azonban a kilapozott blokkban jelszavak, RSA-kulcsok és egyéb érzékeny adatok lehetnek, a lapok még törlésen is átesnek, mielőtt akármelyik processz kaphatna belőlük. Így kerülnek át lenullázva a Zeroed Page (Nullázott lapok) listára. Ha a szabad memória mennyiségére vagyunk kíváncsiak, nehéz helyzetben vagyunk, mert míg a Zeroed Page lista nyilván szabad memória, addig a Free és a Standby így is, úgy is értelmezhető: ha visszalapozzuk eredeti helyére, akkor inkább „cache”, ha viszont újra kiadjuk, akkor szabad...

A Task Manager és a Performance Monitor által mutatott Avaliable Bytes (az 5. képen az alsó vonal) valójában a Free, a Standby és a Zeroed listákon lévő memóriablokkok összes területe!

Már csak egyetlen dolgot kell megválaszolnunk: mi a Cache Bytes?

Cache Bytes

(„There is no spoon!”) A Performance Monitor szerint: „A gyorsítótár jelenlegi mérete a rezidens gyorsítótár, a rezidens rendszerillesztő memória, a rezidens rendszerkód és a rezidens lapozható készlet méretének összege.” Vagyis mindenféle System vicik-vacak által elfoglalt memóriaterületek összessége! Ennek magyarázata a következő: nincs is olyan memóriatípus a Windowsban, hogy cache, mert a fenti listák gyakorlatilag elvégzik a gyorstárazást. Cache mechanizmus persze van: a Read Ahead (előre beolvasás), Lazy Write („ráérős kiírás”) és a többi jól ismert algoritmus itt is megvan, de nem egy különálló cahce managerben, hanem a VM-memóriakezelés részeként. A trükk a következő: ha egy alkalmazás beolvas egy nagy file-t, a Read Ahead nem a hívó processz memóriaterébe dobálja az előrefutó olvasás eredményét, hanem az operációs rendszer saját Working Setjébe, hogy ha esetleg rosszul „gondolkodott”, és a Read Ahead eredménye mégsem kell az alkalmazásnak, ne kelljen külön eltávolítania az alkalmazás memóriateréből a kéretlen cuccot. E tény ismeretében érthető, hogy a Task Manager által mutatott Cache Bytes mást tartalmaz NT 4 és Windows 2000 esetén – hisz egyiknek sincs semmi köze a valósághoz.

A File Cache tehát: NT 4 esetén valójában a System Working Set mérete (Paged Pool + ntoskrnl.exe, az eszközmeghajtók kód- és adatszegmensei stb.). Semmi köze semmihez! Windows 2000 esetén az NT 4-es zagyvaság plusz a Standby List mérete.

A fura az, hogy a Standby List mérete beleszámítódik az Available Bytesba is! Az Available és a Cache tehát sziámi ikrek, melyek a Standby Listnél fogva össze vannak nőve (6. kép).

A *Commit Charge (Lefoglalt memória)* pedig a lapozófile méretéről ad közelítőleges információt: A *Performance Monitor Memory* objektumának *Committed Bytes* számlálója ugyanis azt a mennyiséget mutatja, amennyit a Windows a kért memóriából valóban kiosztott, és melynek számára a lapozófile-ban fészket is rakott, hogy ha majd kilapozódik, ne kelljen helykeresgéléssel bajlódnia. Milyen kár, hogy a Committed Bytes csak a Memory objektumon mérhető, és a processzeken nem!

Szeptembertől Windows 2003 áttérési tanfolyamsorozat indul a NetAcademia Oktatóközpontban

A sorozat első tanfolyama:
2208 – Updating Support Skills from Windows NT 4.0 to Windows 2003
Időpont: 2003. szeptember 8–10.
Jelentkezés és további információ:
➪ www.netacademia.net

Képes képtelenség

Ahogy mondani szokás: új vendéget nem kímélünk. Ezért mostani főszereplőnk a JASC előző hónapban bemutatott üdvöskéje, a Paint Shop Pro 8 lesz.

Weisz Tamás

Bár első művünket akár a Paint Shop Pro 7-tel is elkészíthetjük, már az ismerkedés öröme miatt is használjuk inkább a 8-as verziót.

Először hozzunk létre egy új képet (*File* → *New* vagy [Ctrl N]), amin majd dolgozni fogunk.

Az „alkotási folyamat" fő lépésében használatos effektus sajátosságai miatt alapnak nem érdemes túl nagy képet vennünk, még akkor sem, ha a későbbiekben annyira elnyerné tetszésünket, hogy nagy felbontásban ki szeretnénk nyomtatni. Bőven elegendő lesz egy kisebb, mondjuk 300 dpi felbontású (Resolution), 10x10 cm-es (Width/Height), vagyis 1181x1181 képpontos, bittérképalapú (Raster Background), True-Color (Color depth: 16 Million Colors), tetszőleges hátterű képet létrehozni – legfeljebb majd a végső lépések egyikénél felnagyítjuk a kívánt méretre.

Az új *Materials* (vagy a régi *Color*) palettán állítsunk be fehér előtér- és fekete háttérszínt, majd a kitöltés módját állítsuk átmenetesre (Gradient). Az átmenet típusának (Style) adjunk meg négyzetest (Rectangular) vagy körköröst (Sunburst), illetve a képes listából válasszuk ki az előtérszínből háttérszínbe tartó átmenetet (Foreground-background). A középpontot (Center point) húzzuk középre (50;50) – a Paint Shop Pro 8 esetében ellenőrizzük, hogy a középpont és a fókuszpont (Focal Point) egybeessen (vagy állítsuk utóbbit is 50;50-re, vagy inkább kapcsoljuk be a *Link center and focal points* kapcsolót). Négyzetes átmenetnél gondoskodjunk arról is, hogy az elforgatás szöge (Angle) nulla fok legyen. Javaslom, hogy első alkalommal az ismétlődés (Repeats) nulla legyen, de ha valaki már most kísérletezni akar, mindenképpen páros számú ismétlődést válasszon!

Miután mindent beállítottunk, vegyük elő a festékesvödröt (Flood Fill Tool vagy [F]), és kattintsunk egyszer a képre. Ha az így keletkező átmenet esetleg halovány lenne, ellenőrizzük, hogy a festékkeverés módja (Blend Mode) normálra, a fedettség (Opacity) pedig 100%-osra van-e állítva, megeshet, hogy korábban valamelyiket elállítottuk.

Az első szalmaszál

Az alappal készen vagyunk, jöhet a kép teljes megkavarása – szinte a szó szoros értelmében! Ehhez a különböző anyagokkal variáló Texture effektusok közül – ha nem is utolsóként – a szalmaszálat, pontosabban a szalmaszálakból készülő „falat", vagyis a Straw-wallt fogjuk használni az *Effects* → *Texture Effects* → *Staw-wall* menüpont segítségével. Ebben az ablakban mindenki szabadjára engedheti fantáziáját – főleg miután bekapcsolta az automatikus előnézet frissítését (Auto Proof), hogy lássa, az egyes paraméterek változtatására mi is történik. Bár érdemes sokat próbálkozni, és lesni, mi lesz az eredmény, azért adnék néhány tanácsot: a szálhosszúságot (Length) érdemes minél nagyobbra (10-20), míg a szálszélességet (Width) közepesre (15-25) állítani. Ezekkel szemben mind a lágyítással (Blur), mind az átlátszósággal (Transparency) valóban a teljes skálán, vagyis 0-tól 100-ig, illetve 0-tól 255-ig

„Én nem tudom mi ez, de jó nagyon..." (Juhász Gyula)

Ismeretlen festő képe ismeretlen modellről

info

- A Paint Shop Pro 8-ról: Nyolcmérföldes léptekkel – PC Magazin, 2003/7/67-68.

játszhatunk, sőt játsszunk! Ugyan a megvilágítás színével és irányával is lehet kísérletezni, ám ezek kevésbé befolyásolják az eredményt, ezért én szinte minden alkalommal középszürke (R, G és B egyaránt 128) fényt és 225 fokos irányt szoktam használni, legfeljebb utána használok egy kis színezést (*Adjust → Hue and Saturation → Colorize* vagy [Shift L]).

Ez önmagában is igen érdekes hatást eredményez, de lépjünk még egy picit tovább. Vegyünk elő egy szép, színes képet, amiből vágjunk ki egy négyzetes darabot (Crop Tool vagy [R] – a „gyári beállítások" listában az utolsó a négyzetes). A négyzetet a szükséges átméretezés – ami érintheti a képet vagy az elkészített „hátteret" – után (*Image → Resize* vagy [Shift S]) helyezzük is el alapunkra új rétegként. Vagyis másoljuk a vágólapra (*Edit → Copy* vagy [Ctrl C]), majd miután átváltottunk a [Ctrl Tab]-bal az imént csak egy pillanatra magára hagyott képünkre, tegyük rá óvatosan (*Edit → Paste → Paste As New Layer* vagy [Ctrl L]). Ennek önmagában sok értelme nem lenne, ám miután új rétegünk Blend Mode-ját akár a réteg tulajdonságlapján *(Layers → Properties),* akár a rétegek palettáján (Layer palette) átállítjuk átfedésesre (Overlay), máris látni fogjuk a hatást. Ha képünknek szeretnénk egy kicsit élénk színt adni, kettőzzük meg a felső – már átállított – réteget *(Layers → Duplicate).*

Végül képünket keretezzük be az *Image → Picture Frame* művelettel, de legalábbis a széleit „kuszáljuk össze" kicsit az egyik fotókerettel.

Kőgombok körülbelül a XXI. század elejéről

Gömbölyített gombok

Amikor alaposabb tesztelésnek vetettem alá a Paint Shop Pro 8-at, szokás szerint hosszabb időt szántam az új effektusokra, de még ezek között is kiemelt szerepet kapott a gömb- és buborékkészítő, azaz az Artistic Effects csoportban található Balls and Bubbles. Érdeklődésem a cikk leadása után sem csökkent, még alaposabban szemügyre vettem a beállítóablakának négy lapján található lehetőségeket, valamint a gömb- és buborékkészítőhöz tartozó képeket a két könyvtárban. Ám jött a nagy kérdés: túl azon, hogy szép és érdekes, mire használható? Például tetszetős, gömbölyű gombok készítésére weboldalainkhoz.

Mielőtt elővennénk az effektust, némi előkészületet kell végeznünk. Hozzunk létre egy körülbelül 150x150 képpontos, átlátszó hátterű képet, és erre rajzoljuk meg azt a képet, amit majd gombunkon szeretnénk viszontlátni. Miután elkészült a kis kép, növeljük meg a „vászon" méretét *(Image → Canvas Size)* 512x512 képpontra. (Ellenőrizzük, hogy a kép középen maradjon, néha hajlamos elcsúszni.) Ezt a rajzot mentsük el a Paint Shop Pro telepítésekor létrejött My PSP8 Files könyvtárban található Environment Maps mappába – lehetőleg PSP formátumban.

Ismét hozzunk létre egy új képet, amelynek mérete akkora legyen – vagy lehetőleg egész számú többszöröse –, mint amekkora gombot készíteni szeretnénk. Ha ezzel megvagyunk, válasszuk ki a menüből az *Effects → Artistic Effects → Balls and Bubbles* pontot.

Ilyen, amikor halmozzuk a lehetőségeket

A *Shape* (alak) lapon állítsuk be, hogy csak egy gömböt akarunk létrehozni (Single balls or bubble), ami viszont töltse ki a rendelkezésére álló teret (Maximum possible size). A *Surface* (felszín) oldalon először is válasszunk egy nekünk tetsző színt vagy mintát leendő gömbünknek (ami ott fog látszani, ahol az előkészített kép háttere átlátszó).

Ezután gondoskodjunk arról, hogy valóban gömb, és ne buborék készüljön (Opacity: 100 – bár ha a weboldalon megoldható, érdekes lehet 1-2 félig áttetsző nyomógomb), közepes fényességgel (Shininess: 40-60) és a lehető legkisebb felületi mázzal (Gloss: 0-20).

Egy pillanatra ugorjuk át a következő lapot, és menjünk egyből az *Illumination* (világítás) oldalra, ahol is a környezeti fényt (Ambience) állítsuk be úgy, hogy maximuma mintegy 50, minimuma 0 legyen, valamint használjunk egy, lehetőleg fehér színű, nem túl csillogó (Highlight size: 5-15) fényforrást, melynek pozícióját a gömb forgatásával állíthatjuk be.

Miután ezekkel megvagyunk, jöhet az a lap, amelynek „aládolgoztunk" a legelején, a leendő gömbünk kinézetét jelentősen befolyásoló két „térkép" (Maps) lapja. Mivel mi most úgynevezett környezeti képet (Environment Map) készítettünk, kapcsoljuk be ezt, és ha az alatta lévő rádiógombok közül nem a legfelső lenne bekapcsolva, kattintsunk egyszer arra is. Ezután a képes listából válasszuk ki az általunk létrehozott képet – pár másodperc múlva az előnézeti képen láthatjuk is, hogyan fog kinézni gombunk.

Másik lehetőség: egy körülbelül 256x256 képpontos képet hozunk létre (amit szintén 512x512-esre fogunk „felhúzni"), amire egy szürkeárnyalatos képet rajzolunk. A képet úgy kell megtervezni, hogy ahol a kép fekete, ott fog gömbünk felülete leginkább benyomódni vagy kidudorodni, míg ahol fehéren hagyjuk a képet, ott érintetlen marad. Természetesen használhatunk színátmeneteket is, de csak óvatosan.

Miután ezt a képet a Bump Maps mappába elmentettük, mindent ugyanúgy kell tenni, mint az előbb, azzal az eltéréssel, hogy ezúttal a *Bump map* kapcsolót pipáljuk ki, ennek a képes listájából választjuk ki az előbb elmentett mintát, és ennek beállíthatjuk néhány egyéb jellemzőjét is: milyen mélyek legyenek az árkok (Depth), milyen magasak a kidudorodások (ha a Depth értéke negatív), mennyire legyen finom az élek csiszolása (Smoothness), hogyan illeszkedjen a gömbre a minta (Fit bump map kapcsoló és Size). Természetesen arra is lehetőségünk van, hogy a két (tér)képet keverjük. Például ugyanazt a képet – pontosabban annak színes és szürkeárnyalatos változatát – használhatjuk felületi és domborzati mintának, de a Paint Shop Pro 8 saját képei között is találunk jó pár érdekeset – néhány kísérletet mindenképpen megérnek.

Részlet a Tweety Golf Club webhelyéről

Digitális nyaralás

Nyár közepén vagyunk, és bizonyára sokan döntöttek idén digitális fényképezőgép vásárlása mellett. Egy elfogadható képminőséget produkáló digitális fényképezőgép viszonylag könnyen elérhető, ma már nem túl drágák az efféle gépek.

Sponga Tamás (stom@fw.hu)

A filmes fényképezőgépekhez képest a digitálisak sokkal nagyobb szabadságot nyújtanak – nem igazán kell meggondolni, mikor nyomogatjuk az exponáló gombot. E havi összeállításunkba főként azokat a programokat gyűjtöttük egybe, amelyekkel a nyári élményeket tartalmazó flash kártyák tartalma vihető át az OS/2-t futtató gépre, illetve amelyek a képek további feldolgozásához adnak segítséget.

A képek áttöltésének egyik legegyszerűbb módja az, amikor a fényképezőgépet csatlakoztatjuk a számítógéphez és közvetlenül töltjük át a képeket, míg egy másik – szintén nem túl kacifántos – lehetőség szerint a kamera által használt flash memória tartalmát egy – a PC-hez csatlakoztatott – kártyaolvasó segítségével másoljuk át a merevlemezre.

Az elkészült képek PC-re való áttöltéséhez – természetesen eComStation vagy OS/2 alatt – kicsit keresgélnünk kell, ugyanis a fényképezőgépekhez adott CD-ken csak windowsos és MacOS-es szoftvereket találunk. Némi utánajárást követően azért találunk OS/2-es lehetőséget, bőven. E havi összeállításunkban körbejárjuk az OS/2 és a digitális fényképezőgépek (közös) világát.

A mai digitális fényképezőgépek szinte kivétel nélkül USB felületen csatlakoznak a számítógéphez. Ha szerencsénk van, a digitális gép szabványos háttértárként használható, azaz a megfelelő meghajtóprogram telepítése után egy újabb meghajtóként fogjuk látni fényképezőgépünket. Ehhez jelenleg az IBM USB Mass Storage Driver, vagy a kicsit többet tudó CW-USBMSD használható. Telepítésük után a fényképezőgépben lévő flash kártya (Compact Flash, Secure Digital, MultiMedia Card, SmartMedia), vagy a gép saját, beépített memóriája ugyanolyan meghajtónak fog látszani, mint bármely cserélhető médiájú meghajtó.

Mivel a mai – 2 Gbyte kapacitás alatti – flash memóriák FAT16-ra vannak formázva, az olvasásukkal sem lesz gond. A CF vagy kombinált memóriakártya-olvasókkal szintén a két fenti meghajtóprogram használható. Az eszköz csatlakoztatása után annyi a dolgunk, hogy a Drives mappában a Refresh Removeable Media ikonra kattintunk (vagy parancssorból: LVM.exe/RediscoverPRM). Ha ezt is meg akarjuk spórolni, telepítsük az USBMOUNTD programot, amivel az operációs rendszer automatikusan csatlakoztatja az USB-s eszközöket.

Azoknál a digitális fényképezőgépeknél, melyek nem használhatók háttértárként, marad a második lehetőség, vagy próbáljuk meg rávenni a Linuxról átültetett gphoto/2 programot arra, hogy ne szabványos tárolóeszközként kezelje a digitális fényképezőgépet. Nem szabványos háttértár esetén például az USB-azonosítót kell módosítani, vagy paraméterezni kell az USB-s meghajtóprogramot. Persze segítség mindig akad, több weboldal is foglalkozik a fényképezőgépek és az OS/2 kapcsolatával.

Nicki's USBCamera-To-HardDisk-Thingy

Ha megoldódott az OS/2 és a digitális kamera kapcsolata, több olyan alkalmazásból is válogathatunk, melyek a képek áttöltéséhez nyújtanak segítséget.

Nicki's USBCamera-To-HardDisk-Thingy: első verzió, egyelőre alapvető lehetőségekkel

Új program a Nicki's USBCamera-To-HardDisk-Thingy, melynek 0.3-as verziójával állt ki fejlesztője először a nyilvánosság elé. Átlátható felépítésű, kétablakos felületen másolhatjuk a kamerából a merevlemezre képeinket. A másolás mellett két be- és kikapcsolható opció nyújt többletinformációkat: az előnézeti (preview) kép és a fotók adatait tartalmazó EXIF (Exchangable Image Format) információk kiírása. A csomag tartalmazza az nconvert programot is, amivel gyakorlatilag minden ismert grafikai formátum konvertálható, az egészen egzotikus fajtáktól a PDA-kon elterjedt formátumokig.

PMView Pro 3.01

A PMView eddigi verziói előkelő helyen szerepeltek a letöltési listákon, és a legújabb verzió is – néhány nappal megjelenése után – átvette elődeitől a népszerűséget: például a Tucowson 5 tehenes értékelést kapott.

Az OS/2 mellett Windowsra is fejlesztett képnézegető, -konvertáló alkalmazás újdonsága a digitális gépekkel készített képekben lévő többletinformációk EXIF megjelenítése, az új konverziós beállítóablak, a veszteség nélküli forgatás, a QuickScript lehetőség – mellyel a sokszor használt műveletsorokat lehet automatizálni –, és ezek mellett több apróság is bekerült a PMView-ba, például a bélyegképek dátum és időpont szerinti megjelenítése (Date Stamp, Time Stamp), illetve a kötegelhető konvertálás.

ThirdEye 2.2

A digitális kamera képeinek számítógépre vitelét a ThirdEye alkalmazásra is rábízhatjuk, de csak a régebbi készülékeknél – ugyanis a program kizárólag a soros porton történő átvitelt támogatja. A kellemes kezelőfelületű program több mint 150 régebbi digitális fényképezőgépet támogat. A fejlesztő ígérete szerint a következő változat már az USB-s eszközöket is ismerni fogja.

Digital Camera Image Transfer Utility

A Digital Camera Image Transfer Utility szintén a régebbi, soros porton kommunikáló digitális fényképezőgépekhez használható. Bélyegnézetben választhatjuk ki a fényképezőgépben tárolt képeket, és innen másolhatjuk őket (válogatva is) a merevlemezre. Egyszerűbb képszerkesztések is elvégezhetők vele.

➪ OS/2-vel együttműködő digitális fényképezőgépek: www.os2world.com/usb/html/cameras.html

Amigás újdonságok

Hogy valami jóval kezdjük – persze hasonló lesz a folytatás is –, több helyszínen is zajlik kedvenc operációs rendszerünk, illetve klónjainak fejlesztése.

Nagy Lajos (louise@louise.amiga.hu)

A MorphOS 1.4 és az első komoly SDK kiadása lapunk e számának megjelenésével egy időben várható, miután lezajlott az első, „meghívásos" MorphOS demóverseny (résztvevők: Creative Minds, DCS, Floppy, Ephidrena, Haujobb, Iris, Loonies, MFX, Potion, TBL), illetve bemutatkozott a Trance JIT 68k emulátor is a nagyközönség előtt, az AmiWest kiállításon.

A JIT-ről ugyebár mindenkinek Bernie Meyer jut eszébe, aki komoly hírnevet szerzett az UAE-hez írt, CPU-emulátort gyorsító moduljával, illetve az Amithlon CD-ről bootoló virtuális Amigájával.

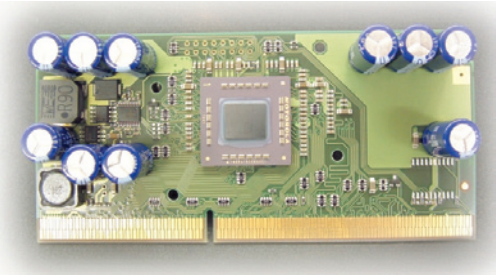

1 GHz-es Pegasos CPU kártya, Motorola processzorral

Meyer úr is a Pegasos-tulajdonosok egyre bővülő táborát gyarapítja, és már elkészítette az első JIT-es UAE/Amithlon-verziót PowerPC processzorokra! Jelenleg egy védett helyen rejtőzködő iMacen futtatja az új emulátort, vélhetőleg hamarosan világot lát az első nyilvános verzió is...

Sebességmániásoknak jó hír, hogy már kapható az 1 GHz-es G4 CPU modul Pegasoshoz, továbbá nyári áron kaphatók az újonnan legyártott alaplapok (G3-mal 299 euró, G4-gyel 499 euró).

Az AROS-csapat háza táján is rendeződni látszik a helyzet, megjelent az első PowerPC-s AROS-verzió (szintén Pegasos alaplapon futó Debian Linuxon fejlesztve), és szépen alakul a MUI-klón, a Zone grafikus rendszer fejlesztése is.

A Hyperion gárdája újabb és újabb képernyőkkel lep meg minket, az AmigaOS4 roadshow keretében több európai országban – kis hazánkban sajnos nem – mutatkozik be a féltve őrzött új operációs rendszer, még a régi hardveren ugyan, de működőképesen.

Hollywood 1.5 – itt az új Scala!

Egy évtizeddel ezelőtt még számtalan helyen előfordult a Scala MM és Amiga páros, nagy, illetve városi tévéstúdiókban egyaránt. Ez a „multimédiás" rendszer rendkívül gyors és hatékony kezelőfelületének köszönhetően néhány óra alatt megtanulható volt bárki számára, és a tudás birtokában olyan minőségű reklámoldalakat, úszó betűket – akár hangeffektusokkal feljavítva – tudott a szakember a képernyőre varázsolni, amitől mindenkinek tátva maradt a szája. Mivel a Scala a végletekig kihasználta az Amiga hardver adta – bőséges – lehetőségeket, sokáig nem akadt versenytársa az olcsóbb rendszerek piacán. Persze az idő és a PC-s hardverek rohamos fejlődése a polcra száműzte...

A Hollywood ugyanazt a „szaggatásmentes" scrollrendszert, kiváló minőségű úsztatási effektusokat, nagyon jó hang- és menürendszert kínálja, mint annak idején a Scala – a ma elfogadott minőségben, azaz 24 bites, nagy felbontású képernyőn, 44 kHz-es hangsávokon. Közel 100 áttűnési effektus, 240 különleges lehetőség a betűtípusok, képek elhelyezésére, többszintű rétegrendszer egy időben többféle színmélységű és felbontású kép, illetve animáció számára, fényeffektusok az összes rétegre, forgatás, színváltoztatás, textúrázás, festés, árnyékolás, anti-alias és még számtalan apró trükk szerepel a szoftver kínálatában. A program külön érdekessége, hogy az elkészült bemutató (demó, reklám stb.) futtatható file-ba pakolható egy egérkattintással, és a 68k-s változattal is készíthetünk MorphOS, vagy PPC alatt futtatható programot és viszont.

Hamarosan megjelenik a Malibu névre keresztelt Scala plug-in is a programhoz, amely lehetővé teszi Scalában elkészített bemutatók beolvasását és konverzióját.

A program AmigaOS 68k és MorphOS PPC változatokban kapható, sajnos demó verziót nem tudunk a CD-re tenni, mert a készítő – félve az aktív crackercsapatoktól – nem hozza nyilvánosságra azt. Viszont az ára tudásához képest egyáltalán nem magas, aki a témával foglalkozik, meg tudja vásárolni.

➪ www.softwarefailure.de/en/prod_hollywood.html

Csemegézzünk...

CD-mellékletünkön ismét jó néhány érdekességre bukkanhat az AmigaOS-szel rendelkező olvasó, többek között itt van az új AmiComSys, azaz a kimondottan Amigára fejlesztett, semmivel sem kompatibilis csevegőprogram legfrissebb verziója, amely MUI-s felületével és extra szolgáltatásaival próbál versenyre kelni az IRC- és ICQ-kliensekkel.

Az egyik legjobb – és ingyenes – webböngésző program, az AWEB 3.20 teljes csomagja is felkerült a CD-re, tesztelhetjük, és hibajelentéseket küldhetünk a készítőknek. A program a használat során stabilnak bizonyult, apróbb hiányosságoktól eltekintve tökéletesen használható böngészésre.

A fejlesztő kedvű amigások érdeklődve fogják figyelni az új, OOP-s GUI-t, a Freelint, amely egy AmigaOS/Intuition gombokra épülő, saját memóriakezelő, erőforráskövető, szerver–kliens architektúrájú rendszer azok számára, akik szeretnének a lehető legkisebb időráfordítással hatékony és megbízható programot létrehozni. A program lelke egy 16 Kbyte méretű, Assemblyben írt dinamikus könyvtár, amely tartalmazza a rendszer összes függvényét, és ezeket használva 10 sorból egy komplett, ablakos programot tudunk fabrikálni.

És a végére egy kis csemege, egy kisméretű Flash-lejátszó (SWF-lejátszó) 68k és PowerPC processzorokra: az swfplayer. A program a libflash libraryre épül és ezen új verziója már képes közvetlenül is – böngésző nélkül – kezelni az URL-eket.

➪ /amiga/util/*.lha

Győri Ferenc, Sponga Tamás

Légiposta

United Air Lines, Tenzing Communications

Már több légitársaság teszteli a netelérés lehetőségét repülőgépjáratain. A United Air Lines 2003 végéig több mint négyszáz észak-amerikai járaton biztosítja az elektronikus levelezés lehetőségét. Ehhez a technológiát a Tenzing Communications szállítja, amelynek alelnöke, Alan McGinnis szerint az elektronikus levelezés lehetősége 2004 végére elérhető lesz minden észak-amerikai járaton. A nyilatkozat szerint a világ többi részén még legalább két-három évre van szükség, hogy általánossá váljon az elektronikus levelezés a repülőjáratokon.

Connexion – szép is új jegyet rendelni a levegőből, miközben éppen lekéssük a járatunkat...

A Tenzing Communications és a Verizon Communications közösen nyújtja majd a 9,6 kbit/s sebességű JetConnect szolgáltatást majd' 16 dolláros alapdíjért, ami 2 Kbyte adatforgalmat tartalmaz, efelett 10 centet kell fizetni minden egyes Kbyte-ért. A Lufthansa, a British Airways, a Japan Airlines és a Scandinavian Airlines a Boeing tulajdonában lévő Connexion szolgáltatásait teszteli, de ők nemcsak elektronikus levelezésben, hanem nagy sebességű netelérésben is gondolkodnak.

- www.ual.com/
- www.tenzing.com/
- www.boeing.com /connexion/

Egy korszak vége...

Microsoft, Apple

A különböző felmérések szerint a Microsoft Internet Explorer a böngészőpiac nagyjából 90%-át uralja, bár az új nemzedék képviselői – Opera, Mozilla, Safari – lendületesen törnek előre, igaz egyelőre nem Windowson, inkább csak Linux, OS/2, MacOS és más operációs rendszereken.

A Microsoft néhány hónappal ezelőtt felhagyott az Internet Explorer for Unix további fejlesztésével és támogatásával, most pedig bejelentette, ugyanez a sors vár a MacOS-es változatra is. Egy ideig még megjelennek javítások, de új verziót már nem fejlesztenek a böngészőből. Ennek egyik fő oka, hogy az Apple az új Safari böngészőt (amelynek megjelent az 1.0-s verziója) teszi meg alapbeállítás szerintinek az ősz elején megjelenő – jelenleg Panther fedőnéven fejlesztett – új operációs rendszerében. Ezzel az almás gépeken Internet Explorert használók száma tovább fog csökkenni.

A MacOS utolsó verziója az 5.1.6-os, a hatost már nem készítik el. A redmondi cég teljesen azért nem száll ki az Apple Macintosh területéről – az Office csomagot továbbra is fejleszti erre a platformra.

Az Apple inkább a Safarit választja

- www.microsoft.com /mac/products /ie/ie_default.asp
- www.apple.com/safari/

Honosítás

Opera Software

Az egyfloppys böngészők korszaka már messze van, de az Opera mérete még mindig csak töredéke a versenytársakénak. Gyorsan terjed világszerte, ami annak köszönhető, hogy nagyon sok platformra fejlesztik. Hazai elterjedésének némileg útját állta, hogy bár az Opera több nyelven beszél, de magyarul nem. Szerencsére elég sok hazai rajongója van – munkájuknak köszönhetően már elérhető hozzá a magyarítás. A webhelyen a honosítás mellett megtalálható a 6.xx és a 7.xx verziók telepítési leírása is.

- http://szalkot.freeweb.hu/
- http://shadowka.fw.hu /linux.htm

Tele a hócipő

Microsoft

A kéretlen levelek által okozott bosszúság egyre nagyobb mértékű, az eddigi szabályozások hatásai pedig alig érezhetők. Bill Gates is elektronikus levélre ragadtatta magát, amelyben kiemeli a spam elleni harc fontosságát, és sürgeti a törvényi szabályozás megszületését.

A levélben felsorolja azokat a Microsoft által az utóbbi időben megtett lépéseket is, melyekkel a spamek küldőivel próbálják felvenni a harcot – például szűrő beépítése a Hotmail levelezőrendszerbe, termékek kiegészítése spam elleni technológiákkal (MSN 8, Exchange kiszolgáló, az Office 2003-ba kerülő Outlook), illetve néhány per azok ellen, akik a szoftvercég levélcímeit kéretlen leveleikkel bombázták. Gates szerint olyan rendszert kellene bevezetni, ahol élesen megkülönböztethető egymástól a legális reklám és a spam.

Pletykarovat

America Online

Az online csevegőprogramok sokunknál ott lapulnak az asztal egyik sarkában. Az elmúlt években több, teljesen különálló hálózat is komoly felhasználói tábort szerzett magának. Ezek között azonban nincs átjárás, ám van néhány olyan kliensprogram, amely több hálózatra is fel tud kapcsolódni, és egyben elintézi az üzenetküldési és -fogadási műveleteket – ilyen például a Trillian.

A népszerű hálózatok és azok kliensei – AOL Instant Messenger, ICQ, MSN Messenger, Yahoo! Messenger stb. – eddig csak saját hálózatukban működtek, sőt komoly lépéseket is tettek, hogy megnehezítsék azok dolgát, akik több hálózattal is együttműködő klienseket fejlesztenek. Tavaly azonban megtört a jég az AOL háza táján, amikor az AIM (AOL Instant Messenger) felhasználói már elérhették az ICQ hálózatot is – fordítva azonban még nem működött a „baráti gesztus".

Az AOL jelenleg teszteli az alfa állapotú új ICQ Liteot, amely már nemcsak saját hálózatával, hanem a cég IM (AIM) hálózatban lévő felhasználókkal is tud kommunikálni. A cég még a nyár folyamán szeretné megjelentetni az új ICQ Lite kliens végleges verzióját.

- http://ftp.icq.com/pub /ICQ_Win95_98_NT4 /ICQLite/beta /icqlitealpha.exe

Akkor is belegyúrjuk!

Microsoft

Trösztellenes per ide, trösztellenes per oda, a Microsoft pontosan azt teszi most is böngészőjével, amit régebben – és ami miatt a perek nagy része megkezdődött. A cég ugyanis hátrányos helyzetbe hozza a böngészőprogramokat fejlesztő külső cégeket azzal, ha a Windowsba beépíti saját böngészőjét. A jelenlegi Internet Explorer 6 (a hozzá kiadott Service Pack 1-gyel) a legutolsó önállóan létező böngésző, továbbfejlesztése már beépítésre kerül a Windows következő verzióiba. A magyarázat annyi, hogy a következő – jelenleg Longhorn fedőnéven ismert – Windowsba csupán biztonsági okokból építik be a böngészőprogramot. A Microsoft döntéséről vitázó fórumokon azonnal felmerült egy másik fontos kérdés: a Longhorn végleges verzióját csak 2005-re ígéri a Microsoft – addig marad a jelenlegi Internet Explorer 6 és annak foltozgatása?

Még egy szeletke tortát!

Microsoft

A Microsoft piacszerzési aktivitását egyre több helyen lehet érzékelni. A kezdetben kis cég ma csaknem minden olyan területen jelen van, ami árammal működik. Legújabb beszerzése a vírusellenes szoftvereket fejlesztő, romániai GeCad cég – legismertebb terméke a RAV AntiVirus.

Új gazdinál a RAV AntiVirus

A Microsoft nem titkolt szándéka, hogy a Trustworthy Computing projektben használja fel a GeCad fejlesztéseit, eredményeit. A hírek szerint a redmondi cég valószínűleg előfizetésért fogja kínálni a vírusellenes program szolgáltatását.

➪ www.gecad.ro/

Célkeresztben: a felhasználó

RIAA

Az Amerikai Lemezkiadók Szövetsége (RIAA) eddig főként azokat a file-cserélő hálózatokat vette célba, ahol egy vagy több központi szerveren keresztül zajlik a file-ok csereberéje. A szervezet most új oldalról támadja ezeket a hálózatokat: azokat a felhasználókat szeretné lefülelni és elítéltetni, akik gépén jelentősebb mennyiségű illegális file fordul meg. Azaz nem a gyűjtögetők ellen fegyverkezik a RIAA (egyelőre), hanem azokat szeretné begyűjteni, akik bárki számára hozzáférhetővé teszik szép nagyra dagadt MP3-as zenei archívumukat vagy filmkészletüket. Ennek előmozdítása érdekében folyamatosan figyelik a különböző file-cserélő hálózatokat, leszűkítik a kört a „nagyfelhasználókra" vadászva, és utána bírósági hozzájárulással kikérik a netszolgáltatótól a „gyanús" elemek adatait. Erre már volt is példa a közelmúltban: a Verizon Communications szolgáltatónak ki kellett adnia bizonyos előfizetőinek adatait.

➪ www.riaa.org
➪ www.verizon.com/

Álomkarrier

Linux

A Szindbád – A hét tenger legendája segíthet a Linux hírnevének növelésében is. A DreamWorks stúdió legújabb animációs filmjét kizárólag Linuxot futtató munkaállomásokon kódolták. A magazinunk megjelenésekor már a hazai mozikban is látható film digitális munkálataiban több mint 250, Red Hat Linuxot futtató HP számítógép vett részt.

Négy évvel ezelőtt, a projekt kezdetekor az animátorok még nem igazán bíztak a rendszerben, mert az akkori technológia nem volt eléggé fejlett elvárásaikhoz képest, de remélték, hogy mire az egyszerűbb kódokkal kezdett munka során eljutnak a bonyolultabb feladatokig, már felzárkózik hozzájuk a technológia.

Végre némi vizes kaland ebben a Shrekkenő hőségben!

Rakétatámadás

Orrin G. Hatch

A szerzői jogokra hivatkozva sok mindent el lehet érni. Akár üzleti okokból, akár egy kis népszerűség érdekében, de mindenképpen megéri – egyeseknek.

Orrin G. Hatch amerikai szenátor szerint az érdekeltek nem teszik meg azokat a szükséges lépéseket az illegális tevékenységek visszaszorítására és az „elkövetők" felszámolására, melyekkel élhetnének. A radikális nézeteiről ismert szenátor már be is nyújtott egy törvényjavaslatot, miszerint: akiről bebizonyosodik, hogy kalóztevékenységet folytat, annak számítógépét távolról tönkre lehessen tenni. A szenátor úr valószínűleg még nem látott közelről PC-t, ha azt gondolja, a távirányítós géptörés egyszerűen megy. Esetleg ha hardveres megoldást építenének be minden gépbe...

➪ www.senate.gov/~hatch/index.cfm?FuseAction=Statements.Detail&PressRelease_id=205148&Month=6&Year=2003

A net jobbik feléről

Fele sem igaz

● E havi rövid álhíreink sajnos elmaradnak a szerző pszichiátriai kényszergyógykezelése miatt. A kiérkezett ápolószemélyzet beszámolt róla, hogy a szerző félig katatón állapotban, a szerkesztőség előtt (1139 Budapest XIII., Hajdú u. 42–44., I. emelet, tessék csöngetni!) állva a következőket ismételgette: „animált képek... animált képek". Szakértők szerint az állapot minden bizonnyal különösen erős sokkhatás eredménye, így a gyógyulásra látszik némi esély.

NetLock

Biztonságosak-e a magyar webhelyek?

A NetLock Kft., Magyarország első nyilvános szolgáltatásokat végző hitelesítésszolgáltatója 2002 novemberében készítette első felmérését a hazai webhelyek biztonságáról, amit 2003 májusában megismételt, és az összevetés eredményét nemrégiben sajtótájékoztatón ismertette.

Az első felmérés keretében a NetLock 70 ezer bejegyzett .hu domaint vizsgált meg, és a domainnevekből képzett hosztnevű (gépnevű) webszerverek között mindössze 1500 olyan webszervert talált, amely rendelkezik SSL tanúsítvánnyal, de közülük majdnem 600-nak lejárt érvényességű tanúsítványa volt. A vizsgálat során egy automata nézte végig a .hu webhelyeket, és gyűjtötte be az egyébként teljesen nyilvános adatokat. A NetLock megállapította azt is, hogy az ellenőrzött 900 érvényes tanúsítvány 91%-a nem elfogadott hitelesítésszolgáltatótól származik. A maradék 9%-nyi, elfogadott szolgáltatótól származó tanúsítványból pedig 30 magyar és 50 külföldi. Az eredmények szerint így a vizsgált magyarországi webhelyek alig több mint 0,1%-ával lehet biztonságos adatkommunikációt folytatni.

Az adatok ellenőrzése érdekében a NetLock ugyanezt a vizsgálatot 2003 májusában megismételte, és az első méréssel szinte teljesen egyező eredményre jutott. Számokban kifejezve: a májusban megvizsgált 1500, SSL (Secure Socket Layer) protokollt használó magyar webhely közül 600 érvénytelen volt, a maradéknak pedig 93%-a továbbra sem vett igénybe hitelesítésszolgáltatót. Ezek a cégek vagy saját maguk hitelesítették magukat, vagy az általuk használt szoftverek alapbeállításait meghagyva nyújtják szolgáltatásaikat. A NetLock második mérése során is megállapíthatta, hogy az SSL-t használó webhelyekből nagyon kevés, mindössze 66 (7%) vett igénybe hitelesítésszolgáltatót, ebből 26 (39%) a NetLock szolgáltatását, míg a többi külföldi szolgáltatókkal (27%: Thawte, 14%: Verisign, 15%: RSA Data Security, 5%: egyéb) dolgozik.

A NetLock szerint a lesújtó eredmény pontosan mutatja, hogy a magyarországi webhelyekkel jelenleg egyáltalán nem lehet biztonságosan kommunikálni.

Tanúsítványvarázsló a NetLock webhelyén

A biztonsági hiányosságokból adódó veszélyek pedig mindenkit érintenek, magánszemélyeket éppúgy, mint vállalatokat, intézményeket vagy államigazgatási szerveket. Érthetetlen, hogy hazánkban miért nincs igény a biztonságos kommunikációra, mikor egy SSL-lel nem védett szerverrel folytatott kommunikáció ingyenes eszközökkel, különösebb nehézségek nélkül lehallgatható. Így akár egy hírportálos levelezésre való feljelentkezésből kideríthető a felhasználó ott használt jelszava, és e perctől kezdve letölthető minden levele, egyéb személyes adataival együtt.

- NetLock Kft. ✆ 345-2255
- info@netlock.net
- www.netlock.hu

Aten

CPU-átkapcsoló

A tajvani Aten – az USB-s kiegészítők mellett – elsősorban CPU-átkapcsolóiról ismert, amelyekkel egy munkaállomásról (egér, billentyűzet és monitor) kettő vagy több gépet lehet felügyelni és kezelni. A gyártó kínálatában megtalálható az egyszerű, kétgépes változat éppúgy, mint a mátrix rendszerű nyolcgépes, négy munkahelyes eszköz is.

A paletta újdonsága az eddigi legegyszerűbb és legkisebb CS-62Z modell. A kompakt CPU-átkapcsoló két számítógép egy konzolról történő felügyeletéhez használható. Beépítése és használata egyszerű, a kábeleket csupán csatlakoztatni kell a két számítógéphez, valamint a konzol egységeit a switch-hez, és a készülék máris használható. Szoftver telepítése nem szükséges.

A két számítógép között gyorsbillentyűvel lehet átkapcsolni, az úgynevezett auto scan beállítás pedig mindkettő folyamatos felügyeletét teszi lehetővé. Az átkapcsoló a tápellátást a számítógépektől kapja, PS/2 porttal rendelkező gépekkel és perifériákkal használható. A VGA jelet 1920x1440 képpontos felbontásig képes a minőség romlása nélkül átvinni. DDC, DDC2, DDC2B szabványokkal kompatibilis, a csatlakoztatott számítógépek menet közben is cserélhetők.

CS-62Z: egy munkaállomásról több számítógép kezelhető vele

- AlphaSonic Kft. ✆ 231-4090
- www.alphasonic.hu
- www.aten.com.tw

GamaxNet

Biztonságos távfelügyelet

Megjelent a Digi International biztonságos, konzolportos távfelügyeleti termékcsaládjának legújabb tagja, a Digi CM 8.

A Digi CM 8, 16 és 32 portos konzolszerverek lehetővé teszik a rendszergazdák számára szerverek, útvonalválasztók, kapcsolók, telefonközpontok, tűzfalak és egyéb, soros porton keresztül kezelhető hálózati eszközök monitorozását és távkonfigurálását a vállalati IP-hálózaton vagy az interneten keresztül, akár modemes behívással is, ha az eszköz az IP-hálózatról nem érhető el. A Digi CM család tagjai SSH 2 titkosítással védik a jelszavakat a hackerektől, és minden kedvelt SSH-klienst támogatnak. A Digi CM webes böngészővel is felügyelhető (amihez Java szükséges).

A gyártó közleménye szerint ez az első konzolszerver, amely biztonságos grafikus kezelőfelületet biztosít a Microsoft Windows Server 2003 távfelügyeletéhez. PCMCIA kártyahelye modem vagy vezeték nélküli hálózati csatoló fogadására alkalmas, flash memóriakártya használható a naplók, illetve beállítások mentésére.

A GamaxNet arról is hírt adott, hogy megkezdte az Omnidirectional Control Technology (OCT) USB-s eszközeinek forgalmazását.

Az OCT az USB átalakítók szinte minden típusát (soros,

Ericsson

Költséghatékony ADSL vidékre

Az Ericsson mérnökei olyan technológiát fejlesztettek ki, amellyel a szolgáltatók vidéken is olcsóbban, gyorsabban és egyszerűbben építhetik ki saját ADSL hálózatukat – így településenként akár 5-10 előfizetőt is nyereségesen szolgálhatnak ki.

Az Ethernet DSL Access technológia lényege, hogy a hagyományos ADSL kiépítéstől eltérően nincs szükség viszonylag drága ATM berendezések telepítésére, helyettük a költséghatékony Ethernet hálózati elemek használhatók. Nincs szükség nagy kapacitású központi ADSL berendezésekre sem: az Ericsson Ethernet DSL Access technológia egészen kicsi, 8-10 előfizető kiszolgálására alkalmas dobozokból épül fel, ugyanakkor szinte korlátlanul bővíthető.

Az Ericsson Magyarország már aláírta első szerződését egy Ethernet DSL Access technológiájú rendszer kiépítésére a kiskunhalasi, kiskőrösi és bajai körzetben működő Emitel telekommunikációs szolgáltatóval. A megállapodás értelmében első lépésben 9, majd később, az előfizetők igényei alapján további 11 településre terjesztik az Emitel ADSL-szolgáltatásának lefedettségét. A tervek szerint 2003 végéig több mint 400 új üzleti és otthoni előfizetőt kötnek be a hálózatba.

- Ericsson Magyarország Kft.
  ✆ 437-7100
- www.ericsson.hu

Az Ericsson nemcsak a szolgáltatóknak, hanem a végfelhasználóknak is kínál ADSL technológiát

nyomtató, Ethernet, USB hub stb.) gyártja.

Egyik legérdekesebb terméke az USB dokkoló, amely egy USB porton keresztül soros, nyomtató-, két PS/2-es, három USB, valamint Ethernet portot szolgáltat az 1.1 változatban, míg 2.0-s változata Ethernet port nélkül nyújtja a többi csatlakozást.

A GamaxNet beszámolt továbbá arról is, hogy az általa képviselt Welltech WG38xx FXO VoIP átjáró-családjának új szoftvere lehetővé teszi a hívóazonosító (Caller ID) továbbítását (FSK kódolással) a távoli VoIP átjárókra.

- GamaxNet Kft.
  ✆ 372-7180
- www.gamaxnet.hu
- www.digi.com

Lufthansa

Szélessávú internet a repülőgépeken

Miként arról márciusi számunkban olvashattak (➪ Szörfözés az óceán felett – PC Magazin, 2003/3/113), a Lufthansa tavasztól egy kísérleti program keretében Frankfurtból Washingtonba tartó járatán szélessávú internet-hozzáférést biztosított, melyet mind az utasok, mind a szakemberek nagy lelkesedéssel fogadtak.

A sikerre való tekintettel a légitársaság most elsőként vezeti be összes interkontinentális járatán a nethozzáférést.

A Wolfgang Mayrhuber, a Lufthansa AG elnök-vezérigazgató-helyettese és Scott Carson, a Boeing Connexion ágazatának elnöke által aláírt szerződés értelmében a Lufthansa minden – összesen nyolcvan – tengerentúli, Boeing 747-400 típusú, illetve Airbus A330 és A340 típusú repülőgépekkel üzemelő járatát felszerelteti a technológiával.

Flynet: a tesztszörfözés az óceán felett kedvező fogadtatásra talált

A Flynet légi internetszolgáltatás keretében a Lufthansa egy exkluzív webhelyet is az utasok rendelkezésére bocsát. A portál számos aktuális információt nyújt, beleértve az időjárási előrejelzést, a tőzsdei híreket és az utazásról, életmódról szóló híradásokat.

A vállalat műholdon keresztül folyamatosan frissíti a politika, üzleti élet, sport és kultúra világának legfontosabb híreit. Ezen túlmenően az utasok akadálytalanul használhatják az internetet, vagy hozzáférhetnek saját vállalatuk intranetjéhez és levelezőrendszeréhez.

A Boeing Connexion ágazata és a Lufthansa a normál elérési díj fizetésétől a törzsutaspontokért történő szörfözésig többféle lehetőséget kínál majd az utazóközönségnek.

➪ www.lufthansa.com
➪ www.boeing.com/connexion/

Electrolux

Próbamosás az interneten

Az Electrolux csoporthoz tartozó AEG olyan mosógépet fejlesztett ki, amelyen a programokat a felhasználó maga állíthatja össze egy szöveges kijelző és néhány gomb használatával. Sőt még a vásárlást megelőzően moshat is vele szennyes ruha, bepakolás és teregetés nélkül – az AEG Lavalogic mosógépének kezelőpanel-szimulátora ugyanis letölthető az internetről.

Az AEG Lavalogic mosógépének kezelőpanel-szimulátora letölthető az internetről

A mosás testre szabását lehetővé tevő AEG Lavalogic mosógépen a programozás egy nagy, megvilágított szöveges kijelzőn követhető nyomon, illetve itt lehet összeállítani különleges programokat, amelyeket el is lehet menteni.

A programozás könnyű, a rendszer logikus, értelemszerűen következnek egymásból a tennivalók.

A bal oldalon található nyomógombokkal lehet egyénileg beállítani a centrifuga fordulatszámát, a mosóvíz hőmérsékletét vagy az extra műveleteket. A jobb oldali gomb forgatásával választhatunk a felkínált lehetőségek közül.

A navigációs kijelző már a bepakoláskor folyamatosan mutatja, hogy a gép befogadóképességének hány százalékát használtuk ki. Egy-egy zokni berakásával, illetve kivételével patikamérleg-pontossággal kihasználható a hat kilogrammos kapacitás.

A mosás indítása után a számítógépes letöltésekből ismert vízszintes mutató jelzi, éppen mit tesz a gép, és a folyamat hány százalékánál tart. A program végén kiírja a maradék nedvességet százalékban.

Az AEG emellett számos kényelmi lehetőséget épített be az energiatakarékos Lavalogic mosógépbe. Ilyen például a megvilágított dob, a nagy ajtónyílás, a biztonsági gyerekzár, a hibakijelzés és a különösen halk üzemmód. Az AEG Öko-Lavamat Lavalogic mosógép magyar nyelvű kijelzővel kapható.

A használatát bemutató szimulációs program elérhető a www.aeg-hausgeraete.de webhely *Produkte* → *Highlights* → *Lavalogic* → *Bedien-Simulation* menüpontja alatt.

➪ www.elecrolux.hu

Linksys

1000 Mbit/s rézkábelen

A Linksys nagy sávszélességet igénylő alkalmazásokhoz használható, rackbe szerelhető gigaswitch-et mutatott be EF3508 típusszámmal. A kapcsoló nyolc 10/100/1000 Mbit/s sebességű RJ45 porttal rendelkezik. A sebességet portonként felismeri, és minden csatlakoztatott egységnek a megfelelő sávszélességet kínálja.

A kapcsolót MDI-MDI-X-támogatással is felszerelték, azaz képes eldönteni, hogy egyenes vagy keresztkábelt (cross-link) csatlakoztattak hozzá, és ennek megfelelően működik. Ez nagy segítség, ha éppen nincs megfelelő patch kábel kéznél. A termék 19 colos rack szekrénybe szerelhető, ehhez a két tartófül megtalálható a csomagban. A szerelésen kívül más teendő nincs is a készülékkel, konfigurálást nem igényel, egyszerűen telepíthető. UTP/STP CAT5E vagy jobb minőségű kábelekkel használható, támogatja a Full Duplex adatfolyam-vezérlést (IEEE 802.3x szabvány).

EF3508 gigaswitch nyolc 10/100/1000 Mbit/s sebességű RJ45 porttal

A kapcsolónak a közeljövőben 12 portos változata is megjelenik EF3512 típusjellel.

➪ AlphaSonic Kft.
✆ 231-4090
➪ www.alphasonic.hu
➪ www.linksys.hu

Álláskereső a neten

Álláskeresők és munkáltatók számtalan lehetőséget használhatnak ki az interneten. Ám olyan webhely, amelyen nemcsak hirdetések találhatók, hanem tudásunk felmérésére való feladatsorok, elhelyezkedéssel kapcsolatos tanácsok is lelhetők, kevés akad. A Job4Smarts a kivételek közé tartozik.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A net – például gyorsasága, kényelme miatt – egyre népszerűbb mind az állást kínálók, mind az elhelyezkedni vágyók között. A Job4Smarts is álláshirdetéseket tartalmazó adatbázist kínál, de ezt kiegészíti számos hasznos lehetőséggel.

A főoldalról látványos menürendszerben tudunk elnavigálni a főbb szolgáltatásokhoz. A menü bal oldalán található három menüpont (e-mail küldése a készítőknek, átváltás angol nyelvre, ugrás a főoldalra) a webhely minden oldalán megjelenik, könnyebbé, gyorsabbá téve a használatot.

A cégismertetőknél 17 vállalatot találunk, cégtáblájukra bökve részletes információt kaphatunk róluk. Az Álláskeresés oldalon hét kategória (jelenleg meghirdetett munkakörök, meghirdetett munkakörök gazdasági ágazat szerint, jelenleg hirdető cégek, hirdető cégek gazdasági ágazat szerint, megye, státus, munkaidő-beosztás), valamint kulcsszó alapján szűrhetünk – ezek kombinációit is alkalmazhatjuk.

Önéletrajz küldése előtt regisztrálnunk kell magunkat. Miután elfogadtuk a cég feltételeit, néhány személyes kérdésre kell választ adnunk (az adatvédelemről szóló megállapodást a feltételekkel együtt fogadjuk el). Cégek külön jelszóval védett oldalakat érhetnek el, melyeken az előre kategorizált önéletrajzok között böngészhetnek.

A Híreink rovat elsősorban a webhelyet felügyelő cég és partnereinek eseményeiről tájékoztat. A „Karrierépítés" oldal a webhely egyik különlegessége: találhatunk itt számos tanácsot önéletrajzunk megírásával kapcsolatban, megtudhatjuk, mire számíthatunk, hogyan viselkedjünk állásinterjún, rövid tesztek formájában felmérhetjük intelligenciánkat, angol, német, francia nyelvtudásunkat. A Job4 Smarts külön kiemeli az SAP vállalati rendszerrel kapcsolatos állásokat, így a hozzáértők könnyebben találhatnak ezen a területen munkát. A már említett szűrőrendszer az SAP-álláskeresés oldalon is működik. A webhelyet nagy gonddal készítették, felülete HTML-alapú, csupán az adatbázis eléréséhez alkalmaz más rendszert. Sajnos az intelligenciateszt csak 10 kérdésből áll, de a webhelyet mindenkinek ajánlom, aki új állást keres, vagy munkalehetőséget kínál.

„Mi vagyunk a világ közepe!" – juthat eszünkbe, ha a főoldalt olvasgatjuk

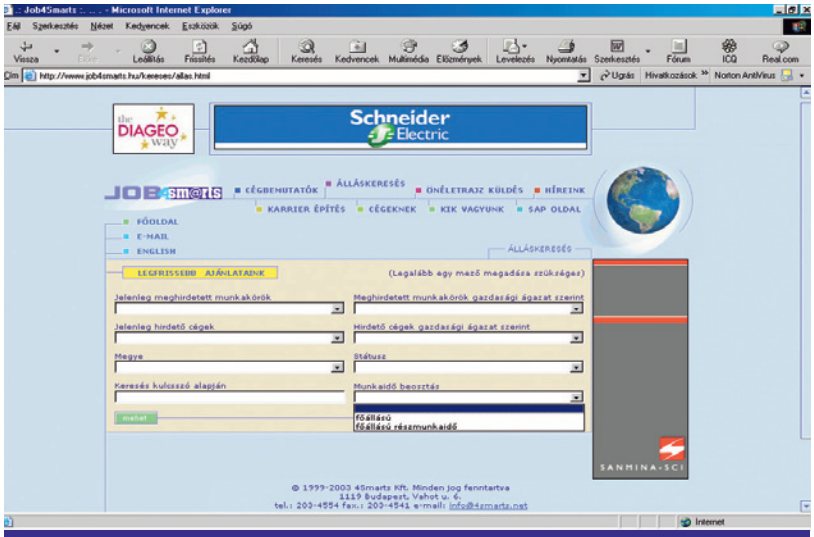

7+1 szűrő az álláskeresőnél

Info

- www.job4smarts.hu

Egyéb webhelyek álláskereséshez:

- www.jobline.hu
- www.jobmonitor.hu/
- www.jobpilot.hu
- www.karrier.hu
- http://allas.origo.hu
- www.allascentrum.hu
- www.multijob.hu
- www.jobmax.hu
- http://fn.netrix.hu /cikk.php?id=40&cid=382
- www.startapro.hu/keres2.php?id=2
- http://allas.lap.hu

Bandwidth Controller 0.09 beta

Korlátozott szabadsággal

Tóth G. Gergely (tgeri@dpg.hu)

A Bandwidth Controller verziószámából látható, hogy a fejlesztés nagyon korai szakaszában jár még, ez a kis segédeszköz mégis nagy segítséget nyújthat sok internetezőnek. A program nevéből is sejthető: feladata a sávszélesség korlátozása. Erre akkor lehet szükségünk, ha egy netkapcsolatot többen is használnak. Ekkor lehetőség van arra, hogy az egyes munkaállomások kordában tartásával igazságosan (vagy éppen úgy, ahogy a főnöknek tetszik) osszák fel a rendelkezésre álló sávszélességet, ezzel biztosítva, hogy egy munkatárs által kezdeményezett letöltés például ne lassítsa le a többi gép nethozzáférését.

A Bandwidth Controller telepítése és a gép újraindítása után, amikor is a program bekerült a hálózati kártyák protokolljai közé, minden hálókártyát lehetőségünk van külön korlátozni egyszerű szabályrendszer segítségével. Először a hálókártyát kell kiválasztanunk új szabály létrehozásakor, majd a korlátozás irányát kell megadnunk aszerint, hogy a kimenő vagy a bejövő adatforgalmat kívánjuk szabályozni, illetve be kell állítanunk, melyik protokollra legyen érvényes (TCP/IP, UDP stb.) a szabályozás. Ezután meg kell adni a másodpercenként bejövő, illetve kimenő byte-ok maximális számát, és már készen is áll vadonatúj szűrőnk.

Lehetőség van a megadott IP-címről (és portról) érkező, vagy konkrét IP-címre (portra) küldendő adatok korlátozására is. Minden beállított szűrő tevékenységét grafikonnal kiegészített statisztikákon, külön ablakban követhetjük nyomon menet közben, de a program naplófile-t is tud készíteni számunkra.

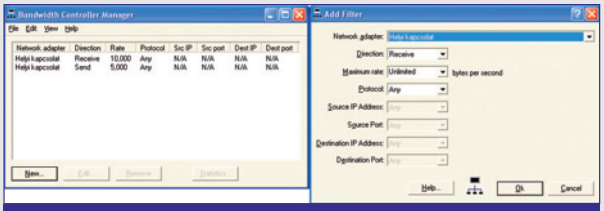

Bandwidth Controller – sávszélesség-korlátozás a takarékosságért

A beállítások között találunk egyet, mellyel egymást fedő szűrők esetén állíthatjuk be, hogyan járjon el a program. A beállított korlátozások érvényességéhez nincs szükség arra, hogy a Bandwidth Controller folyamatosan fusson, a programot csak a változtatásokhoz kell elindítanunk.

A program végleges verzióját szeptemberre ígéri a gyártó cég, de a fejlesztés főként a 0.09 beta bővítését – és nem hibák javítását – jelenti, mivel már ez a verzió is mentes a komoly hibáktól.

A fejlesztők webhelyéről 30 napos próbaverzió tölthető le szabadon. A regisztrálási díj 49,95 USD.

➪ http://bandwidthcontroller.com

Draytek Vigor 2104 és 2104P

Új útvonalválasztók

Dudás Zoltán

Bár előző számunkban a Draytek útvonalválasztóihoz hasonló, SOHO routereket teszteltünk, a Draytek Vigor 2104 és 2104P lekésett a startról.

Ennek egyetlen oka volt: most futottak le a gyártószalagról.

A két készülék tökéletesen megfelel otthoni és kisirodai alkalmazásokra: mindenre képesek, amit egy jó routernek tudnia kell, ám nem tartalmaznak olyan extra szolgáltatásokat (például a VPN – Virtual Private Network – támogatása), amelyek árukat feleslegesen növelnék: a készülékek szerényebb felhasználói igényekhez alkalmazkodnak.

Ennek köszönhető, hogy a gyártó nem routernek, hanem IP-átjárónak nevezi eme termékpárost.

Az eszközökön az elosztást egy négy portot tartalmazó, 10/100 Mbit/s-os adatátvitelt lehetővé tevő switch segíti, melyet természetesen továbboszthatunk újabb elosztók bevetésével. A routerek az internetszolgáltatók által legsűrűbben használt protokollokat támogatják (PPPoE, PPTP, statikus és dinamikus IP), illetve lehetőségünk van multi-NAT alkalmazására is. Ezt abban az esetben tudjuk kihasználni, ha internetszolgáltatónktól több IP-címet kérünk, és segítségével több DMZ-ben (demilitarizált zóna – tűzfalon „kívülre" helyezett gép, szerverfeladatok ellátására) lévő gépet tudunk kijuttatni belső hálózatunkról.

A készülékeket nemcsak webes böngészővel konfigurálhatjuk, hanem a Telneten keresztül is.

A Universal Plug and Play szabvány (UPnP) támogatásának köszönhetően az újabb Windows operációs rendszerekkel könnyebben elérhetjük a portátadási beállításokat. Az útválasztók firmware-e frissíthető, akár TFTP szerveren keresztül is. A Draytek Vigor 2104P – melybe egy nyomtatószerver is került – ajánlott bruttó végfelhasználói ára 24 375 Ft, melyhez 3 év garancia jár. A 2104-es még nem kapható hazánkban.

Draytek útvonalválasztók – szerényebb igények kielégítésére

➪ Gamaxnet ✆ 372-7180
➪ www.gamaxnet.hu
➪ www.draytek.com.tw/english/product/vigor2104_dsl_cable.php

www.pcmagazin.hu

Éteri megosztás

Előző számunkban az egyszerű, SOHO kategóriájú útvonalválasztókat tettük nagyítólencsénk alá. Mostani tesztünkben immár nagyobb igényeket kielégítő, ám még mindig megfizethető árú routereket állítottunk startvonalhoz. A versenyzőkkel szemben támasztott elsődleges követelmény a vezeték nélküli adatátvitel támogatása volt.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A netelérést – ahogy már előző számunkban is említettük (➪ Egyszerűen megosztva – PC Magazin, 2003/7/104) – PC-vel is megoszthatjuk, ám célszerűbb – vezeték nélküli hálózati igények esetén különösen – hardveres routereket alkalmazni.

A kis- és középvállalatoknak (SMB – Small & Medium Business) szükségük lehet – a noteszgépekkel közlekedő kollégákra való tekintettel – a rugalmas, kábel nélküli hálózat kiépítésére. Tesztünkben ezért kizárólag azok az útválasztók szerepelnek, melyek megfelelnek az IEEE 802.11-es szabványcsalád valamely tagjának.

Ezúttal is figyelmeztetni szeretném olvasóinkat: a router megvásárlása előtt olvassák el a szerződést, melyet internet-szolgáltatójukkal (ISP) kötöttek, ugyanis a legtöbb szolgáltató csak bizonyos feltételek mellett engedélyezi a netmegosztást – legyen szó ADSL, kábeles vagy akár analóg modemes kapcsolatról!

Fontos továbbá, hogy az új kormányrendelet alapján a kábel nélküli hálózatot kizárólag épületen belül szabad alkalmazni. Javaslom, nézzék át a Hírközlési Felügyelet webhelyét a témával kapcsolatban (➪ www.hif.hu).

Hogyan teszteltünk?

A tesztelés – hasonlóan az előző számban leírtakhoz – leginkább a különféle tudásbéli lehetőségek összehasonlítására épült. Ilyen tulajdonságok például a vezeték nélküli helyi hálózatban (WLAN) szűrhető eszközök száma, a WEP-kulcs (WEP: Wireless Encryption Protocol) mérete és egyebek.

A vezeték nélküli útválasztók esetében is végeztem méréseket a sebességet illetően, de nem ez volt a fő döntési szempont a verseny során, ugyanis e készülékek teljesítménye többszöröse lehet egy mai, átlagos netelérés sebességének.

Különböző sebességű készülékeket kaptunk (volt köztük az új, 802.11g szabványt támogató, 54 Mbit/s-os is), ezért mindegyiket 11 Mbit/s-os kliens-eszközzel próbáltam ki, az igazságos mérés érdekében. E vizsgálatot több géppel végeztem: az elsővel emuláltam az internetet (erre a gépre egy FTP szervert raktam), a másodikkal a helyi hálózatot (LAN), a harmadikkal a WLAN-t. A neteléréshez statikus IP-címet rendeltem, amely ugyanabban az alhálózatban volt, amelyben az FTP szerver.

A válaszidő mérésénél az FTP szervert pingeltem (négy válaszidő átlaga szerepel a táblázatban), illetve az FTP szerver segítségével bonyolítottam az adatforgalmat a LAN-os, illetve WLAN-os gép felé. Egy 200 Mbyte-os tömörített file-t töltöttem fel, majd le, a különböző esetekben mért sebességek átlagai szerepelnek a táblázatban.

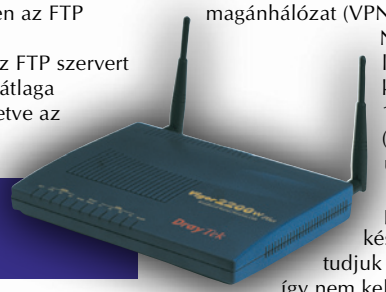

Draytek Vigor 2200W Plus: a plusz nem más, mint az ISDN

Draytek Vigor 2200We és Draytek Vigor 2200W Plus

A Vigor 2200We a 2200-as család vezeték nélküli lehetőségeket támogató sarja. Nagyobbik testvére, a 2200W Plus csupán abban különbözik tőle, hogy képes ISDN vonalon keresztül is kapcsolódni, amolyan másodlagos összeköttetést biztosítva.

A dobozokban a körülbelül 5 m-es UTP kábel, néhány csavar és tipli, valamint két nagyobbacska antenna társaságában egy igencsak vaskos kézikönyvet leltünk.

A kötet tetszetős termetét szerencsére nem többnyelvű mivoltának köszönheti, hanem a rendkívül részletes ismertetőnek, melyet számtalan hasznos ábra tarkít.

A könyv a teljes 2200-as családot bemutatja, külön feltüntetve az egyes tagok különbségeit. Egy vékonyabb könyvecskét is találhatunk mellette, amely röviden átfutja a készülék telepítésére vonatkozó tudnivalókat, ugyanis a vastag könyv épp csak említést tesz a család új tagjairól.

A CD-n található dokumentáció PDF formátumú file. Mindenről részletesen olvashatunk, sőt az ismertető elmagyarázza például a virtuális magánhálózat (VPN, Virtual Private Network) lehetőségeit is – kihangsúlyozva a 10 behívóprofilt (remote dial-in user).

A Router Tools programmal a készülékek IP-címét tudjuk megváltoztatni, így nem kell átalakítanunk konfiguráló számítógépünk hálózati beállításait.

A készülékek állapotáról 11 LED tájékoztat, közülük három mutatja a 2200We-n a sávszélesség terhelését, a 2200W Pluson pedig az ISDN állapotát és kihasználtságát (Lnk, B1, B2).

A készülékeket a vezeték nélküli szolgáltatások mellett széles körű VPN-támogatással is ellátták.

Edimax BR-6104WP

Az eszköz a jellegzetes, piros-fekete csomagolásban érkezett hozzánk. A dobozt kinyitva fellelhetjük a telepítéshez szükséges floppyt, egy antennát, a vaskos kézikönyvet és az UTP kábelt.

Edimax BR-6104WP: olcsó útválasztó, nyomtatószerverrel megspékelve

A papírdokumentáció rendkívül részletesen elmagyaráz mindent, külön kitérve az összes szakmai kifejezésre.

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Draytek Vigor 2200We	Draytek Vigor 2200W Plus (Különdíj)	Edimax BR-6104WP (Vásárlási ajánlat)
Termék weboldala	www.gamaxnet.hu /0termek.cgi?id =136&ceg=6&mutat=0	www.gamaxnet.hu /0termek.cgi?id =136&ceg=6&mutat=0	www.edimax.com.tw/html /english/products /BR-6104WP.htm
Műszaki adatok			
LAN portok száma	4	4	4
LAN portok sebessége (gyári adat)	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s
WAN portok száma	1	1	1
WAN portok sebessége (gyári adat)	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s
Követett WLAN szabvány	802.11b	802.11b	802.11b
WLAN maximális sebessége (gyári adat)	11 Mbit/s	11 Mbit/s	11 Mbit/s
Antennák száma	2 (leszedhető)	2 (leszedhető)	1 (leszedhető)
Kijelzők (LED-ek)	Act, 3 kihasználtságmérő, WAN, Broadband (WAN-kapcsolat létrejöttét jelzi), 4 LAN, WLAN	Act, ISDN Lnk, ISDN B1, ISDN B2, WAN, Broadband (WAN-kapcsolat létrejöttét jelzi), 4 LAN, WLAN	Power, WAN (kétszínű), 4 LAN (kétszínű), Print, WLAN
Reset gomb	●	●	●
Nyomtatóport	❍	❍	LPT
DMZ port	❍	❍	❍
Csomagban található kiegészítők	5 m-es UTP kábel, 2 csavar, 2 tipli, 2 antenna	5 m-es UTP kábel, 2 csavar, 2 tipli, 2 antenna	1 m-es UTP kábel, 4 csavar, 4 tipli, 4 gumitalp, 1 antenna
CD-n található extra programok	Acrobat Reader 5.05	Acrobat Reader 5.05	WeClient (floppyn)
CD-n található konfiguráló segédprogram	Router Tools, Smart VPN Dialup Tool	Router Tools, Smart VPN Dialup Tool	PrinterServer Network Driver 1.0 (floppyn)
Konfigurálás módja	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7), vagy a Telnet, illetve a Router Tools programmal	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7), vagy a Telnet, illetve a Router Tools programmal	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7)
A router helyi hálózati IP-címe alapbeállítás szerint	192.168.1.1	192.168.1.1	192.168.2.1
A helyi hálózat felé működik-e DHCP szerverként?	●	●	●
Támogatott WAN csatlakozási protokollok	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP, Bridge
Virtuális MAC-cím	●	●	●
Távoli elérés	●	●	●
Universal Plug and Play (UPnP) támogatása	❍	❍	●
Tűzfalszolgáltatások			
Hány port (porttartomány) adható meg kliensszűrés céljából?	84 (porttartomány)	84 (porttartomány)	10
Hány MAC-címet szűrhetünk?	❍	❍	32
Hány URL-t szűrhetünk?	❍	❍	30
A szűrésekhez megadható idősávok száma	❍	❍	10
Demilitarizált zónába tehető állomások száma	8	8	8
Értesítés behatolási próbálkozásról (Intursion Detection)	❍	❍	●
Egyéb szolgáltatások	WAN felől érkező pingek blokkolása, Anti-DoS védelem	WAN felől érkező pingek blokkolása, Anti-DoS védelem	WAN felől érkező pingek blokkolása, SPI és Anti-DoS védelem
Speciális NAT-szolgáltatások			
Hány IP-címet rendelhetünk hozzá a LAN-on lévő gépekhez? (Address Mapping)	❍	❍	10
Átadható portok, porttartományok száma – virtuális szerver szolgáltatás	10 port és 100 porttartomány	10 port és 100 porttartomány	20 port
Speciálisan használható portok száma (trigger port)	❍	❍	10
Virtuális magánhálózat			
Lehetőségek, szolgáltatások	be-, illetve kifelé irányuló kapcsolatteremtés, L2TP, PPTP, IKE/IPSec, 16 VPN-kapcsolat kiépíthetősége	be-, illetve kifelé irányuló kapcsolatteremtés, L2TP, PPTP, IKE/IPSec, 16 VPN-kapcsolat kiépíthetősége	❍
Wireless szolgáltatások			
WEP (Wireless Encryption Protocol) titkosítás	64/128 bites kulccsal, az SSID-t el tudja rejteni	64/128 bites kulccsal, az SSID-t el tudja rejteni	64/128 bites kulccsal
Hány WLAN-os MAC-címet szűrhetünk?	40-ig próbáltuk ki	40-ig próbáltuk ki	32
A PC Magazin értékelése			
Papírdokumentáció (1–10 pont)	7 pont	7 pont	10 pont
CD-n található dokumentáció (1–10 pont)	8 pont	8 pont	❍
Mérési adatok			
Átlagos feltöltési sebesség 1 kliens esetén	645 Kbyte/s	642 Kbyte/s	656 Kbyte/s
Átlagos letöltési sebesség 1 kliens esetén	764 Kbyte/s	784 Kbyte/s	1140 Kbyte/s
Átlagos feltöltési sebesség 1 kliens esetén a WLAN irányából	396 Kbyte/s	398 Kbyte/s	401 Kbyte/s
Átlagos letöltési sebesség 1 kliens esetén a WLAN irányából	401 Kbyte/s	399 Kbyte/s	550 Kbyte/s
Átlagos válaszidő WAN felőli szervertől LAN felé, üresjáratban	1 ms	1 ms	2 ms
Átlagos válaszidő WAN felőli szervertől LAN felé, adatforgalom esetén	11 ms	19 ms	13 ms
Átlagos válaszidő WAN felőli szervertől WLAN felé, üresjáratban	3 ms	3 ms	3 ms
Átlagos válaszidő WAN felőli szervertől WLAN felé, adatforgalom esetén	18 ms	19 ms	13 ms
Kereskedelmi adatok			
Forgalmazó	Gamaxnet ✆ 372-7180	Gamaxnet ✆ 372-7180	Kelly-Tech ✆ 350-1246
Forgalmazó webhelye	www.gamaxnet.hu	www.gamaxnet.hu	www.kellytech.hu
Ár (ajánlott bruttó végfelhasználói)	60 000 Ft	86 000 Ft	41 500 Ft
Garancia	3 év	3 év	3 év

*: a szűrni kívánt IP-címet is meg kell adni. **: kizárólag gyári hibákra visszavezethető problémákra. Megjegyzés: A termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából*

	KTI KW-300	LevelOne WBR-2400TX	Planet WRT-405	Ravotek Ravo W54-RT	Surecom EP-9510AX	Sweex LB300010
	www.ktinet.hu/products /kw-300.asp	www.level1.com /products3.php?sklop =8&id=540146	www.planet.com.tw /product/product_dm .php?product_id =60&menu_id=14	www.ravotek.com /product/P01.htm	www.surecom-net.com /pd-wireless-9500_9511ax .htm	www.sweex.com /product.asp?pid=222
	5, ebből egy uplink (az 1-es port, vagy ez használható)	4	1	4	4	4
	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s
	1	1	4	1	1	1
	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s
	802.11b	802.11b	802.11b	802.11b, 802.11g	802.11b	802.11b
	11 Mbit/s	22 Mbit/s	22 Mbit/s	54 Mbit/s	11 Mbit/s	11 Mbit/s
	2 (leszedhető)	1 (ráépített)	2 (ráépített)	2 (ráépített)	1 (ráépített)	1
	Power, Wireless, WAN Link, WAN Act, 4 LAN Link/Act, 4 LAN 100, LPT	Power, Status, 4 LAN Link/Act, 4 LAN 100, WAN, WLAN	Power, Diag, WLAN Act, 4 LAN Link/Act, 4 LAN Fdx/Col, 4 LAN 100, WAN Link/Act, WAN Fdx/Col, WAN 100	Power, WLAN, 4 LAN (kétszínű), WAN	Power, 4 LAN Link/Act, 4 LAN Full/Col, 4 LAN 10/100 (kétszínű), WAN Link, WAN Act, WAN Diag, WLAN Act, WLAN Link	Power, WAN (kétszínű), 4 LAN (kétszínű), Print, WLAN
	●	●	●	●	●	●
	LPT	❍	❍	❍	❍	LPT
	❍	❍	❍	❍	❍	❍
	2 antenna	❍	3 m-es UTP kábel	3 m-es UTP kábel	❍	1 m-es UTP kábel, 4 csavar, 4 tipli, 4 gumitalp
	Acrobat Reader 5.05, Mail Server, Manager Server	Broadband Internet Router (átmásolja a merevlemezre a dokumentumokat)	Acrobat Reader 5.05, Internet Explorer 5.0, Languard, Lanstar 2000, NetCD, Power VOD	Acrobat Reader 5.0	❍	❍
	Device Utility	❍	❍	❍	❍	PrinterServer Network Driver 1.0
	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7)	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 5.0)	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 5.0)	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 5.0)	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7)	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7)
	192.168.0.254	192.168.0.1	192.168.1.1	192.168.1.1	192.168.1.1	192.168.2.1
	●	●	●	●	●	●
	PPPoE, dinamikus IP, statikus IP	PPPoE, PPTP, dinamikus IP és statikus IP (hostnévvel és vezeték nélküli kapcsolaton keresztül is)	PPPoE, dinamikus IP, statikus IP	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP, Bridge	PPPoE, PPTP, dinamikus IP (hostnévvel), statikus IP	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP, Bridge
	●	●	●	●	●	●
	❍	●	●	●	❍	●
	❍	●	●	●	❍	●
	16 (csak TCP port)	❍	5 csoport, csoportonként 10 porttartomány	12 UDP és 12 TCP porttartomány*	6 porttartomány (LAN-os IP-tartománnyal együtt adható meg)	10
	16	❍	40-ig próbáltuk ki	12	40-ig próbáltuk ki	32
	❍	40-ig próbáltuk ki	❍	❍	❍	30
	❍	❍	❍	❍	❍	10
	1	1	1	1	6	8
	❍	❍	❍	●	❍	●
	WAN felől érkező pingek blokkolása, 16 nyitható porttartomány (a kezdeményező, LAN-on lévő gép felé)	DoS elleni védelem	WAN felől érkező pingek blokkolása, IP-tartomány alapján való szűrés	WAN felől érkező pingek blokkolása	WAN felől érkező pingek blokkolása	WAN felől érkező pingek blokkolása, SPI és Anti-DoS védelem
	❍	❍	❍	❍	❍	10
	16 port	40 port	10 port	16 TCP és 16 UDP porttartományt lehet megadni	10 port (mindegyikhez külön-külön 10 porttartomány)	20 port
	❍	6 (porttartomány)	10	❍	❍	10
	❍	❍	❍	❍	❍	❍
	64/128 bites kulccsal	64/128/256 bites kulccsal	64/128/256 bites kulccsal	64/128 bites kulccsal	64/128 bites kulccsal	64/128 bites kulccsal
	40-ig próbáltuk ki	a hálózatba kapcsolt gépek közül választhatjuk ki az engedélyezendő gépeket	40-ig próbáltuk ki	16	32	32
	3 pont	6 pont	8 pont	5 pont	6 pont	10 pont
	9 pont	10 pont	9 pont	8 pont	9 pont	8 pont
	309 Kbyte/s	6500 Kbyte/s	1715 Kbyte/s	1770 Kbyte/s	867 Kbyte/s	626 Kbyte/s
	506 Kbyte/s	6900 Kbyte/s	2390 Kbyte/s	2790 Kbyte/s	1830 Kbyte/s	1075 Kbyte/s
	212 Kbyte/s	394 Kbyte/s	471 Kbyte/s	502 Kbyte/s	468 Kbyte/s	374 Kbyte/s
	325 Kbyte/s	601 Kbyte/s	634 Kbyte/s	714 Kbyte/s	605 Kbyte/s	508 Kbyte/s
	2 ms	1 ms	1 ms	1 ms	1 ms	1 ms
	31 ms	1 ms	3 ms	2 ms	5 ms	12 ms
	5 ms	2 ms	2 ms	2 ms	3 ms	3 ms
	18 ms	17 ms	10 ms	18 ms	17 ms	22 ms
	Pak ✆ 273-0850	Asbis ✆ 236-1000	Ramiris ✆ 888-3200	Pak ✆ 273-0850	Case Hungary ✆ 450-2930	Juventus Team ✆ 469-5847
	www.pak.hu	www.asbis.hu	www.ramiris.hu	www.pak.hu	www.case.hu	www.juventus-team.hu
	55 000 Ft	44 800 Ft	45 250 Ft	46 000 Ft	35 613 Ft	47 990 Ft
	2 év (internetes regisztrálás szükséges)	2 év	2 év	korlátozott élettartam-garancia**	2 év	3 év

XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közé a \CIKKEK\ könyvtárban.

A LED-ek kielégítően tájékoztatnak minket a készülék állapotáról, illetve a nyomtatóport helyzetéről – ugyanis a BR-6104WP-t beépített nyomtatószerverrel is ellátták.

Belső tulajdonságai alapján igen szép eredményt ért el – majdnem minden figyelembe vett lehetőséget támogatott –, sebességével már kissé lemaradt.

De így is gyorsabban dolgozik, mint a legtöbb mai internet-szolgáltató által nyújtott netelérés. A készülék konfiguráló weboldalai és tulajdonságai kísértetiesen hasonlítanak a kicsivel drágább Sweex útválasztó hasonló adottságaira.

KTI KW-300: kiépített hálózatokhoz javaslom

KTI KW-300

A KTI útvonalválasztója a vezeték nélküli szolgáltatások támogatottsága révén kerülhetett be a résztvevők közé. Dobozában csupán a legszükségesebbeket találtuk: a készüléket, négynyelvű rövid telepítési útmutatót, CD-t, illetve egy pár antennát. A készülék papírdokumentációja valóban csak a legfontosabbakat tárgyalja, köztük igen részletesen az alapbeállításokat. Sajnos nem tér ki sem az operációs rendszer, sem a router konfigurálására.

A CD-n található dokumentáció és számos felhasználói progi szerencsére kárpótol a hiányosságért. A digitális kézikönyv részletesen kitér minden apróságra, beleértve az LPT LED hibajelzéseit – melyek nem csak a nyomtatásra vonatkozhatnak –, és a böngészőn, illetve a készülékhez adott Device Utility programon keresztül tehető beállításokat. Utóbbinak köszönhető, hogy Windows operációs rendszerünket nem kell átkonfigurálni az eléréséhez, csupán elindítjuk a Device Utilityt, és rögvest megadhatjuk az új, gépünkhöz igazított IP-címet.

Vezeték nélküli hálózaton meglehetősen sok MAC-címet szűrhetünk, a teszt során 40 címig próbáltuk ki e lehetőséget.

LevelOne WBR-2400TX

A WBR-2400TX a 802.11b szabványú adatátvitelt immár 22 Mbit/s-os sebességgel képes hajtani. A hosszú, kékesszürke árnyalatokban pompázó dobozból a nagyobbacska, formás küllemű készüléken, a CD-n, a tápon és a rövid telepítési útmutatón kívül nem került elő extra holmi. A papírdoksi igen szűkszavú, ám a lényeget elmondja, és jól olvasható, fekete-fehér szemléltető ábrákkal, illetve képernyőmentésekkel gazdagítja. A CD-n HTML-alapú és PDF formátumú dokumentációt kapunk, mindkettő tökéletes részletességgel számol be a mikéntekről és hogyanokról. Külön örömet szerzett, hogy a WLAN eszköz részletes információit is megtalálhattuk benne (például kimeneti energia stb.), illetve linuxos és maces gépeken is részletesen bemutatja a konfigurálást. A CD-n leltünk egy telepítőprogramot is, ám kiderült: ez nem tesz mást, mint szép köntösben átmásolja a megadott könyvtárba az említett dokumentumokat.

Sebesség terén a LevelOne eszköze gyönyörűen teljesített, elképzelhető, hogy a merevlemezek korlátozott adatátviteli lehetőségei szabták meg a táblázatban lévő értékeket.

A „Bolygó” neve: WRT-405

Planet WRT-405

A „Bolygó” eme képviselőjének megszokott, kékes dobozán az eszköz suhanó ábrája kelt feltűnést. A csomagban a készülék mellett fellelhettük a tápot, a 3 méteres UTP kábelt, a 8 oldalas gyorstelepítési útmutatót és a CD-t. A kis kézikönyv röviden elmondja előbb az útvonalválasztó konfigurálásának lehetőségeit, majd rátér a windowsos, maces és Linux X Window-s gépek beállítására. A CD egy mindenes, ugyanis nemcsak a kezünkben lévő termékhez találunk stuffokat. A felhasználói dokumentum PDF formátumban található a CD-n, olvasásához az Acrobat Reader 5.05-öt telepíthetjük az adathordozóról.

A Languard 5 segédprogram betekintést nyújt hálózatunk biztonságába, a Lanstar 2000-rel távoli hozzáférést biztosíthatunk LAN-on lévő gépeinknek. A készülék a routerek hagyományos lehetőségein kívül képes 22 Mbit/s-os sebességgel az éteri kommunikációra is, mégpedig a 802.11b szabványnak megfelelően. Sebességével az erős középmezőnyt képviselte.

LevelOne WBR-2400TX: hihetetlen sebességgel

Ravo W54-RT

A Ravotek szupergyorsra tervezett vezeték nélküli routerrel szerepelt. A készülék különlegessége a 802.11g szabványon alapuló beépített access point, amely 2,4 GHz-es frekvenciatartományban akár 54 Mbit/s-os sebességre is képes. Átviteli sebessége 11 Mbit/s-ra kapcsolt WLAN és a LAN között feltöltéskor 502, letöltéskor 714 Kbyte/s volt.

A W54-RT méretes dobozából a tápon, a hozzá tartozó vezetéken és a készüléken kívül kiemelhettünk egy körülbelül 3 m-es UTP kábelt, egy összehajtott papíron lévő rövid telepítési útmutatót és egy CD-t.

A papírdoksi szűkszavú, de említést tesz a hardveres beállításról, a router alapbeállításairól (operációs rendszerünket esetleg ehhez is igazíthatjuk), illetve arról, hogy milyen lehetőségeket érhetünk el böngészőnkkel. A CD-n csupán a dokumentációt (igaz, ez mindenre kiterjed) és az olvasásához szükséges Acrobat Reader 5.0-t találjuk.

A digitális kézikönyv részletekbe menően tárgyalja a lehetőségeket, tartalmaz ábrákat és képernyőmentéseket is, bár utóbbiak rossz minőségűek, gyakorlatilag használhatatlanok.

A kézikönyv összeállítói arra számíthattak, hogy amikor átolvassuk a digitális kötetet, már üzemkészen tudunk nyúlkálni a készülékben, és magunk előtt látjuk a képernyőt.

Surecom EP-9510AX

A készülék a vezeték nélküli adatátvitelt 11 Mbit/s-mal végzi a ráépített antenna segítségével. Hátoldalán az 1-es LAN port típusát (Normal/Uplink) kis kapcsolóval tudjuk meghatározni. LED-ek valóságos arzenálja, 15 fénykibocsátó dióda tájékoztat a készülék állapotáról.

Ravo W54-RT: 54 Mbit/s-mal az élen

A termék fehér-neonzöld dobozban érkezett hozzánk. A csomagban nem

találtunk extrákat. A gyorstelepítési útmutató, vagyis a papírdokumentáció gyorsan átsuhan a részleteken, csak az operációs rendszer konfigurálását (néhány XP-s képernyőmentéssel), illetve a különböző típusú ISP-elérések beállítását mutatja be. A CD-n – legnagyobb döbbenetemre – egy szem DOC file található, igaz, ez legalább rendkívül részletes útmutató. Számos tippet is tartalmaz, például a sima, illetve a keresztkábel elkészítésére vonatkozóan.

Surecom EP-9510AX: minek hozzá a CD?

Sweex LB300010

A Sweex olcsónak mondható routere támogatja a vezeték nélküli lehetőségeket, és nyomtatószerverként is képes üzemelni. Dobozából 1 méteres UTP kábelt, egy antennát, csavarokat, tipliket, sőt gumitalpakat is előbányásztunk. A papírdokumentáció vastag, részletesen kitér a tudnivalók zömére, konfigurálás szempontjából kiérdemelte a maximális pontszámot. A CD-n a nyomtatószervert segítő programon kívül ugyanazt a dokumentációt találjuk – PDF formátumban –, mint a papíron. Sajnos ebben sem szerepel az az adat, amely megmutatná, mekkora erősséggel sugároz a készülék, és nem találtuk az Acrobat Readert sem. Ezt ellensúlyozzák a készülék számottevő belső képességei, melyeket olvasóink a táblázatban részletesen megtekinthetnek.

●

Az értékelés során el kellett gondolkodnom, mely szolgáltatás elengedhetetlen az egyes felhasználóknak, és melyek számítanak „csak” habnak a tortán.

Nehéz a választás, ugyanis ezeknél a routereknél már felmerülhet a kérdés: pontosan mire szeretnénk használni a készüléket.

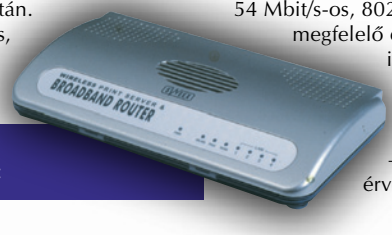

Sweex LB300010: mindenből egy picit

Extra szolgáltatásaival kiemelkedik a Draytek Vigor 2200W Plus, amely a kiépíthető VPN-kapcsolatokon kívül ISDN pótcsatlakozást is támogat, Különdíjat érdemel. Ám az extra szolgáltatásokat meg is kell fizetni.

Ha csupán arra van szükségünk, hogy olcsón megosszuk az internetet az éteren keresztül is, a Surecom EP-9510AX tökéletesen megfelel. Aki ennél többre vágyik, és hajlandó többet fizetni, annak az Edimax BR-6104WP-t ajánlom: tudásához képest olcsónak mondható, és árába egy nyomtatószerver is belefért. A Surecom és az Edimax készüléke Vásárlási Ajánlatot kap.

A teszt győztese az újdonságnak számító Ravo W54-RT, ugyanis kedvező áron számos szolgáltatást támogat, valamint segítségével lehetőségünk van 54 Mbit/s-os, 802.11g szabványnak megfelelő éteri hálózat kiépítésére is. Garanciája élettartamig szól, azonban külső behatás – például villámcsapás – esetén nem érvényes.

A titok nyitja

Ha interneten szeretnénk küldeni személyes információt, fel kell készülnünk arra, hogy számos illetéktelen egyén lesi csorgó nyállal küldeményünket abban a reményben, hogy el tudja csípni. Rengeteg módszert használnak, ám szerencsére megbízhatóan védekezhetünk ellenük.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Gondolom, senki sem akarja személyes adatait kiteregetni a nyilvánosság elé, különösen, ha ezek között szerepel például banki azonosítója vagy valamelyik webhelyre szóló belépési jelszava. A rejtjelezés célja, hogy a bizalmas információkat tartalmazó üzeneteket úgy juttathassuk el a címzetthez, hogy azok tartalmához csak a címzett férhessen hozzá, illetve hogy a címzett egyértelműen azonosíthassa a feladót.

A rejtjelezés során abból kell kiindulni, hogy a címzetten és a feladón kívül létezik egy harmadik személy is – a lehallgató –, aki megpróbál illetéktelenül hozzáférni az üzenet tartalmához, valamint a feladó nevében hamis üzenetet próbál küldeni a címzettnek. Igényesebb webhelyeken már a bejelentkezés is titkosítva van, ám ennek lebonyolítása előkészületet igényel. Szerencsére ezt nem nekünk kell elvégeznünk, a gépünk és a kiszolgáló közt magától zajlik le – ez az úgynevezett kézfogásos eljárás.

Kulcsfogalmak

A titkosító eljárások két fő típusa a nyilvános kulcsú (például RSA – kidolgozóinak neve után: Rivest, Shamir, Aldermann) és a titkos kulcsú (például SSL – Secure Socket Layer) titkosítás. Nyilvános kulcsú titkosítással szokták azonosítani magukat a felhasználók a szerverek előtt, illetve ezen az úton küldik el a titkos kulcsukat is. A tényleges kommunikáció általában titkos kulcsú titkosítással zajlik. A kulcsok szerepét nagy számok töltik be.

A nyilvános kulcsú titkosítás alapelve: olyan kulcsot használunk, amely aszimmetrikus, azaz a kódoláshoz és a visszafejtéshez eltérő kulcsra van szükség, és e kettő egymásból nem következtethető ki. A nyilvános kulcs – ahogy neve is utal rá – mindenki számára hozzáférhető, ezzel a kulccsal lehet a titkosítást végrehajtani. A kulcs párjának – azaz a dekódolónak – szigorúan védett helyen kell lennie, kizárólag az arra illetékes (gép) férhet hozzá.

A kommunikáció kezdetén a kliensgép lekéri a kiszolgáló nyilvános kulcsát, ezzel rejtjelezi a saját üzenetét (például a felhasználó bejelentkezéskor megadott nevét és jelszavát), majd a titkosított üzenetet elküldi a kiszolgálónak. A szerver ezt a saját belső titkos kulcsával (azaz a nyilvános kulcsának párjával) dekódolja, és felhasználja a már értelmezhető üzenetet. Algoritmus formájában ezt a következőképpen írhatjuk le: $M=C(m;e)$ és $m=D(M;f)$, ahol C a kódoló, D a dekódoló algoritmus, m az értelmezhető, M a titkosított üzenet, e a nyilvános, f pedig a titkos kulcs. Ha C és D eljárás kommutatív – azaz felcserélhető –, kis fondorlattal biztosíthatjuk, hogy a szerver megbizonyosodjon arról, hogy valóban mi küldtük az üzenetet.

Ehhez kódoljuk üzenetünket először saját titkos kulcsunkkal (azaz rejtjelezzük visszafelé – ezt megtehetjük, hiszen feltételeztük, hogy C és D kommutatívak), majd a címzett nyilvános kulcsával. Az így kapott üzenetet küldjük el a célállomásnak, ami először dekódolja a küldeményt a saját titkos kulcsával, majd újra dekódolja, ezúttal a mi nyilvános kulcsunkkal. A folyamat végén értelmes üzenetet csak akkor kap, ha azt valóban mi titkosítottuk saját titkos

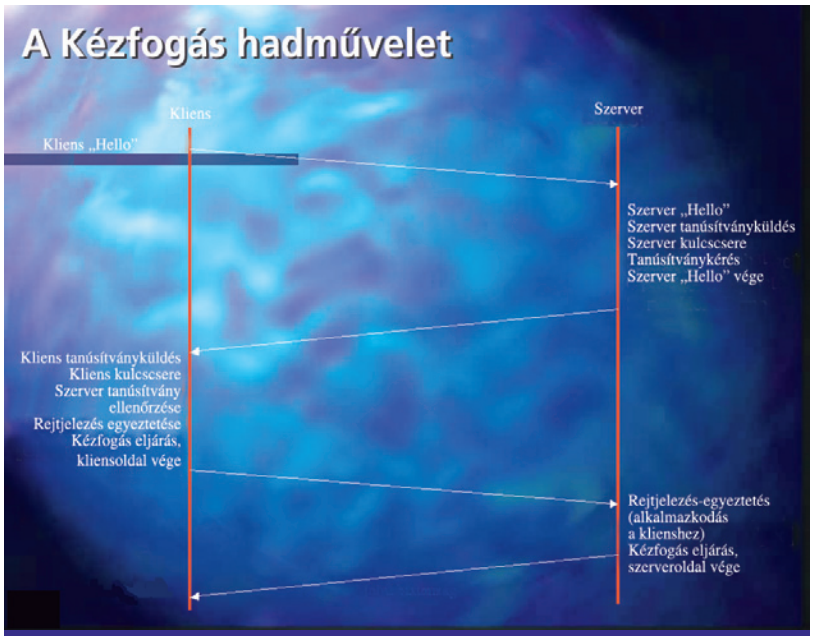

A kézfogásos eljárás működése

info

A cikk elkészítésében sokat segített Verhás Péter munkássága:
- www.peter.verhas.com/cript/nykrjt.htm

Egyéb, a témával kapcsolatos oldalak:
- www.fazekas.hu/matek/diakkm/codes/codesm.html
- http://infosrv.bke.hu/root/Project/telepiac.nsf/0/71103708d1f993e5c1256a86002e538e?OpenDocument

A gyakorlati felhasználás lehetőségei:
- www.netlock.hu

kulcsunkkal, hiszen a második dekódolásnál a mi nyilvános kulcsunkat – tehát az állítólagos feladó kulcsát – használja. Ha a címzett értelmezhetetlen szöveget kap a dekódolás végén, bebizonyosodik, hogy nem a mi titkos kulcsunkkal (azaz nyilvános kulcsunk párjával) lett rejtjelezve az üzenet. Algoritmus formájában: *M=C(D(m;f_s);e_a)* és *m=C(D(M;f_a);e_s)*, ahol *f_s* a feladó titkos kulcsa, *e_a* a címzett nyilvános kulcsa, *f_a* a címzett titkos kulcsa, *e_s* pedig a feladó nyilvános kulcsa (a többi paraméter a fent leírtak alapján értelmezendő).

A gyakorlatban a feladó azonosítása nem egészen így történik. A feladó nem az egész szöveget kódolja saját titkos kulcsával, hanem annak csak egy lenyomatát. Egy szöveg lenyomata olyan, rövid ellenőrző kód, amelyet az eredeti szövegből gyorsan létre lehet hozni, miközben kicsi marad annak valószínűsége, hogy két különböző szöveg ellenőrző kódja azonos legyen. (A lenyomat elnevezés az ujjlenyomat hasonló használatából ered.) Ezt az ellenőrző összeget a feladó titkos kulcsával kódolva olyan elektronikus aláírást kapunk, amelyet a címzett dekódol a feladó nyilvános kulcsával, és összehasonlít az általa elolvasott üzenet lenyomatával. Ha a kettő egyezik, akkor valóban ezt az üzenetet küldte a feladó, és valóban ő küldte. Ez az elektronikus aláírás rövid elmélete. A gyakorlatban szinte kizárólag az úgynevezett MD5 algoritmust (a Message Digest algoritmus 5. verziója) használják lenyomatkészítéshez, amely 64 bites kódot hoz létre az üzenethez.

Sok szám, kis tétel

A nyilvános kulcsú rejtjelezés legelterjedtebb módszere az RSA algoritmus. Ez az algoritmus egy matematikai tételen, Fermat kis tételén alapul. E szerint ha *p* prímszám, és nem osztója egy *a* egésznek, akkor $a^{p-1} - 1$ osztható *p*-vel. A tétel bizonyítása nem túl bonyolult, ám terjedelme miatt nem térhetünk ki rá. (➪ Az érdeklődők megtekinthetik a www.peter.verhas.com/cript/fermat.htm weboldalon.)

A tétel alapján, ha *p* és *q* különböző prímszámok, és *a*-nak egyik sem osztója, akkor mind *p*, mind *q* osztója $a^{(p-1)(q-1)} - 1$-nek, ami képlettel leírva:

$qp \mid a^{(p-1)(q-1)} - 1$

Ez nem más, mint Fermat kis tétele, csak a tételben leírt képletben *a* helyére egyszer a^{p-1}, egyszer pedig a^{q-1} kerül, rendre a *q*-val, illetve *p*-vel való oszthatóságot felírva. Mivel *p* és *q* különböző prímek, ezért a szorzatukkal is osztható $a^{(p-1)(q-1)} - 1$. Legyen $n=qp$. Ekkor $a^{(p-1)(q-1)+1}$ pont *a* maradékot ad *n*-nel osztva, ha *a* kisebb, mint *n*.

Nézzünk egy példát! Legyen $a=2$, $p=3$ és $q=5$. Könnyen belátható, hogy erre a példára is igaz Fermat kis tétele: $2^{3-1} - 1 = 3$, ami osztható 3-mal, illetve $2^{5-1} - 1 = 15$, ami osztható 5-tel. E kettőt egybevetve: $2^{(3-1)(5-1)} - 1 = 255$, ami osztható 15-tel, azaz *n*-nel ($n=pq=3x5=15$). Végül az utolsó behelyettesítés: $2^{(3-1)(5-1)+1} = 2^9 = 512$. Ez valóban 2 maradékot ad 15-tel osztva (510/15=34).

Legyen $ef=(p-1)(q-1)+1$ szorzat alakban felírva. Ekkor az

$a^{ef} \bmod n = a$

egyenlethez jutunk, ahol a *mod* a maradékképzést jelenti (például 5 mod 3 =2, mert ha 5-öt elosztjuk 3-mal, akkor a maradék 2 lesz). Legyen a nyilvános kulcs az *e, n* számpáros, a titkos kulcs pedig az *f* szám.

A kódolás során az üzenetet először számokká alakítjuk olyan módon, hogy a számok mindegyike kisebb legyen *n*-nél. Ezután az egyes *m* számokat az

$M=m^e \bmod n$

képlettel kódoljuk, előállítva a rejtjelezett M üzenetet, és ezt az üzenetet az

$m=M^f \bmod n$

képlet alapján lehet dekódolni.

A felhasznált számoknak olyan nagyoknak kell lenniük, hogy az *n* számot ne lehessen prímtényezőkre bontani. Ha ugyanis az *n* számot fel tudjuk bontani $n=qp$ alakra, akkor *e* alapján egy osztással meg lehet határozni *f*-et.

A prímtényezős felbontásra pillanatnyilag nem áll rendelkezésre hatékony algoritmus, bár az sem bizonyított, hogy ilyen algoritmus nem létezik. Mivel az alapvető aritmetikai műveletek – szorzás, összeadás, hatványozás – hatékonyan elvégezhetők, ezért lehetséges olyan nagy *p* és *q* használata, amely esetén *n* nem bontható fel szorzattá.

A tipikus méret általában bitekkel kifejezett hosszúságban van megadva, és többnyire a kettő egyik hatványa. A 1024 bit hosszú számokat katonai célokra is megfelelőnek tartják. Egy gyakorlati példa: az SSL titkos kulcsú titkosítás általában 128 bit hosszúságú kulcsot használ. A kulcs variációinak száma (lefelé kerekítve): $2^{128} = 3{,}4x10^{38}$. Egy felmérés alapján Magyarország búzatermése 1999-ben 2650 ezer tonna volt. Ha egy búzaszem tömegét 0,001 grammnak vesszük, ez a mennyiség közel $2^{51} = 2{,}25x10^{15}$ szem búzát jelent. Ha egy számítógép percenként 240 000 kulcsot tud végigpróbálni, akkor 20 000 év alatt valamivel több variációt próbál végig, mint az említett búzatermés. 2^{52} már kétszer, 2^{53} már 4-szer annyi időt vesz igénybe, és még hol vagyunk a 128-tól? Az RSA 1024 bites kulcsával elképzelhetetlenül hosszú ideig kellene a gépnek próbálkoznia.

A valóságban a nyilvános kulcsú rejtjelezési algoritmusok lassúak, és nem alkalmasak arra, hogy az *m* üzenetet teljes egészében kódolják, ha az hosszú.

A szokásos eljárás az, hogy a nyilvános kulcsú rejtjelezéssel csak a gyorsabb, titkos kulcsú rejtjelezéshez használandó kulcsot rejtjelezik, és az üzenetet a kiválasztott titkos kulcsú rejtjelezéssel kódolják. A titkos kulcsú rejtjelezés titkos kulcsát így küldik el, a rejtjelezett szöveggel együtt.

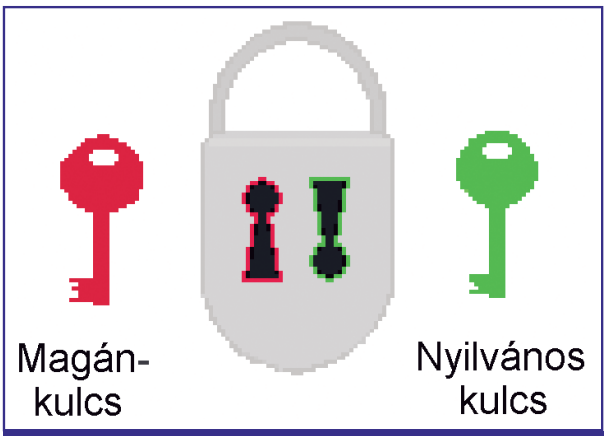

A nyilvános kulcsú titkosítás olyan, mint egy különleges, két kulccsal működő lakat: egyikkel csak zárni tudjuk, a másikkal csak nyitni

Nagy számok

Annak esélye, hogy naponta agyonüt valakit a villám, 1 a 9 milliárdhoz (2^{33}).

Annak valószínűsége, hogy autóbal-esetben meghal valaki az USA-ban: 1 a 6100-hoz (2^{13}).

A Napból 10^9 ($2^{\wedge 30}$) év múlva lesz nova.

A Föld becsült életkora: 10^9 (2^{30}) év.

A világegyetem becsült életkora: 10^{10} (2^{34}) év.

A Föld atomjainak száma: 10^{51} (2^{170}).

A galaxis atomjainak száma: 10^{67} (2^{223}).

A világegyetem atomjainak száma (a fekete lyukakat leszámítva): 10^{77} (2^{265}).

A világegyetem térfogata: 10^{84} (2^{280}) m^3.

Erdős Márton, Sponga Tamás

Páros pár

Panasonic

Más ismert mobiltelefongyártókkal ellentétben a Panasonic nem jelentet meg hetente új készüléket, gépeinek rendes kifutási időt ad. A hírek most négy új, a harmadik negyedévben megjelenő mobilkészülékről szólnak: X60, X70, illetve G50, G60.

Az X70 gyakorlatilag a már megjelent GD87-es továbbfejlesztése. Háromsávos (GSM 900/1800/1900) készülék, egyik folyadékkristályos kijelzője 64 000 szín megjelenítésére képes, 132x176 képpont felbontású, a másik 96x28 pixeles. Az X70-nel GPRS szabványú adatátvitelt végezhetünk. Többszólamú csengőhangokat csalogathatunk elő a gépből, magunk is komponálhatunk dallamot. Küldhetünk, illetve fogadhatunk vele MMS-t. A készülékben 4 Mbyte-os dinamikus memória található, és beépített digitális kamera – vakuval. WAP-böngészője 2.0-s szabványú, és nem marad el mellőle a Bluetooth kapcsolat képessége, a POP3-as e-mailek letöltési lehetősége és a többi szokásos apróság sem (számológép, PIM, javás alkalmazások futtatása és egyebek).

Az X60 némi hasonlóságot mutat a GD87–X70 párossal, ám kisebb és könnyebb azoknál. Szintén széthajtható, de csak egy kijelzője van, ellentétben két felsőkategóriás rokonával. A széthajtás után a színes, 128x128 képpont felbontású STN kijelző és az ízléses billentyűzet látványa fogad bennünket. A készülék tudása hasonló az X70-éhez, csak kimaradt belőle a Bluetooth szabvány támogatása.

Panasonic X70 – nemcsak elegáns, okos is

Amíg az X60 és X70 inkább az üzletembereket, addig a G50 és G60 a fiatalabb korosztályt célozza meg – különböző színű elő- és hátlapok, letölthető háttérképek, üzenetminták révén. A G50 és a G60 nem szétnyitható készülék, de mindkettőnek színes kijelzője lesz. A kisebbik 128x96, míg a G60 128x128 képpont felbontású, 4096 szín megjelenítésére képes LCD-t kap, és GPRS kapcsolatra képes, WAP 2.0-s böngészőjük van. A négy készülék egyszerre kerül forgalomba, várhatóan 2003 harmadik negyedévében.

Panasonic GD50 és GD60 – cél a fiatalabb korosztály

Gumimobil

Sony Electronics

Mivel egyre népszerűbbek a különféle kézben, zsebben hordható villanykütyük (mobiltelefon, PDA, GPS stb.), egyre több felhasználó tart magánál közülük akár többet is. Ez az egyik oka annak, hogy a készülékek mérete csökken – azaz egyre kevésbé védettek a külső hatások (főként egymás) ellen –, és a készülékeken elhelyezett gombok használata is egyre nehezebb. A tenyérgépek legtöbbje 2-3 év múlva csak hitelkártya méretű lesz, vagyis gombok nélkül kell majd az irányítást megoldani.

A Sony mérnökei olyan kézigép prototípusán dolgoznak, amin az irányítást nem gombokkal, hanem a készülék hajlítgatásával, tekergetésével lehet elérni. A Gummi névre keresztelt prototípus hajlékony és érintésérzékeny OLED (Organic Light- Emitting Display) kijelzővel bír, a kijelzőn lévő kurzort hajlítgatással lehet majd mozgatni, ami – állítólag – könnyedén elsajátítható.

A Gummin futó alkalmazásokon most dolgoznak a fejlesztők – a lista élén térkép, webes böngésző, szövegbeviteli rendszer, fotóalbum és néhány egyszerű játék szerepel.

➪ www.csl.sony.co.jp /IL/members/schwesig /subcontents/gummi /gummi.mov

Szívfájdító

SonyEricsson

Az NTT DoCoMo hat új telefont bocsát ügyfelei rendelkezésére a nyáron. Ezeket a Fujitsu, a Sharp, a SonyEricsson, az NEC Corp., a Matsushita Electric Industrial és a Mitsubishi Electric szállítja. Mind a hat készülékbe digitális kamerát építenek – a Fujitsu, a SonyEricsson és a Sharp már 1,3 megapixeles felbontásút! Mivel ezeket a készülékeket kimondottan az NTT DoCoMo részére fejlesztették, így elnevezésük is különleges: D505i (Mitsubishi), F505i (Fujitsu), N505i (NEC), P505i (Panasonic), SH505i (Sharp) és SO505i (SonyEricsson). És ami szívfájdító: szó sincs róla, hogy ezeket a készülékeket valaha is forgalmaznák Európában.

SonyEricsson SO505i: csak az NTT DoCoMo ügyfeleinek...

A trónörökös

Palm

A Palm jelenlegi csúcsteljesítményű palmtopja a PalmOS 5-öt futtató Tungsten. Már készül az utódja is, a Tungsten T2 néven emlegetett modell, melybe 200 és 250 MHz közötti sebességű processzort és 32 Mbyte memóriát építenek, amiből 29,7 Mbyte használható majd fel. Az operációs rendszer PalmOS 5.2 lesz, a kézírás felismerését a Graffiti 2-re bízzák. A kijelzőt az eddigi reflective helyett a transflective (320x320 képpont, 64000 szín) technológiájú váltja fel. A Bluetooth kapcsolatra képes készülék bővítése továbbra is Secure Digital kártyával lehetséges. További csatlakozók: USB, mikrofon, fülhallgató. A tápellátásról lítium-polimer akku gondoskodik. Arról, hogy mikor lehet az üzletek polcain látni az új csúcsmodellt, még nincs információ.

➪ www.palm.com /products/handhelds /tungsten-t/

Handspring

A következő Treo

A Handspring új intelligens telefonja a Treo 600, amely elődeihez hasonlóan teljes QWERTY billentyűzettel bír, de a család korosabb tagjainál kisebb méretű, miközben a gyártó bejelentése szerint összes gombja nagyobb a korábbi modellekhez képest.

A Treo 600 egy felsőkategóriás mobiltelefon, egy személyi titkár, valamint egy e-mail- és webböngésző minden előnyét egyesíti magában. ARM processzorra és PalmOS 5 operációs rendszerre épül, melyek különösen a grafikai feladatokat, adatbázis-műveleteket és multimédiás alkalmazásokat (például audio-, videolejátszás) gyorsítják fel. Az alkalmazások közötti gyors váltást ötirányú navigációs rendszer segíti.

A szoftveres támogatásnak köszönhetően a QWERTY billentyűzet nem csupán egyszerű adatbeviteli eszköz. A felhasználó telefonszámokat, alkalmazásokat vagy műveleteket (adott weboldal megnyitása, e-mail címzése) rendelhet a 26 különböző billentyűhöz, amelyek ezután egyetlen gombnyomással elérhetők. A Handspring Blazer böngészője teljes körű, proxyszerver nélküli netelérést tesz lehetővé. A kettős hangrendszerű intelligens telefon tárolókapacitása Secure Digital (SD), illetve MMC memóriakártyákkal növelhető, beépített VGA fényképezőgéppel van felszerelve, amellyel hívóazonosító (picture caller ID) is létrehozható. A Treo 600 sorozat két típusa jelenik meg. A GSM/GPRS változat 167,2 gramm tömegű, a CDMA változat 175,7 gramm, mindkettő 11,2x5,7x2,2 cm méretű.

Treo 600: teljes QWERTY billentyűzettel ellátott intelligens telefon, az eddigieknél is kisebb méretben

Európában az Orange, az Egyesült Államokban a Sprint kezdi forgalmazni idén ősszel a Treo 600-as modelleket. További szerződésekről – így magyarországi szolgáltatókkal kötött megállapodásokról – azok véglegesítésekor számolunk majd be, az árat szeptemberre ígérik. A készülék az Egyesült Államok, Európa és Ázsia minden nagyobb hálózatán használható lesz.

- HDSys Kft. ✆ 250-3260
- www.handspring.hu

Nokia

Friss forma

A megszokott vonalvezetéstől eltérő Nokia 6600-as telefont VGA felbontású videofelvételek rögzítésére is alkalmas, kétszeres digitális zoommal rendelkező fényképezőgéppel és nagyméretű, 65 536 színt megjelenítő, továbbfejlesztett grafikus kezelőfelületet biztosító kijelzővel szerelte fel a finn mobilgyártó. A felhasználók a szöveg, a hang és a kép előre meghatározott sorrendben történő megjelenítésére képes, szinkronizált multimédiás integrációs nyelv (Synchronized Multimedia Integration Language, SMIL) elnevezésű technológia révén több képet tartalmazó multimédiás üzeneteket küldhetnek és fogadhatnak. A készülék hanggal kísért videofelvételek rögzítésére, küldésére és fogadására egyaránt alkalmas, emellett RealVideo és 3GPP formátumban az interneten terített videók lejátszására is képes. Médiagaléria alkalmazása megkönnyíti a multimédiás tartalmak elérését és rendezését.

Nokia 6600: nagyméretű, színes képernyő, a hátoldalon kamera, digitális zoommal

A Nokia intelligens telefonokhoz készült terminálszoftverén, a Series 60 platformon alapuló 6600-as a Bluetooth és infravörös kapcsolatot, valamint a HSCSD és a GPRS hálózatokat is támogatja. A beépített TCP/IP technológia könnyebbé és gyorsabbá teszi a file-ok letöltését.

Az üzleti felhasználók a vállalati e-mail- és egyéb szerverekre a számukra biztosított SSL- (Secure Socket Layer, biztonságos átviteli protokoll) és mobil VPN- (virtuális magánhálózat) kliens révén az interneten keresztül fokozott biztonság mellett csatlakozhatnak. A mobilszolgáltatások és információk gyors eléréséhez a továbbfejlesztett XHTML böngésző egy gombnyomással indítható, a mobiltárca-alkalmazás pedig az internetes vásárlást és a személyes, kódolt információk tárolását teszi lehetővé.

A Nokia 6600 a tervek szerint 2003 utolsó negyedévében kerül forgalomba, Európában és Afrikában két színben – világosszürkében és rózsaszínben – lesz kapható. A 113 cm³ térfogatú telefon tömege 122 gramm, beszélgetési ideje négy óra, készenléti ideje 10 nap.

Színes fények az éjszakában

A Nokia 3100-as mobiltelefonja villogni kívánó – illetve ebben önmegvalósulást átélő – felhasználóknak készült. A nem túl nagy – 128x128 képpont felbontású – színes kijelzővel felszerelt, MMS szolgáltatást és mobiljátékokat támogató telefon fő attrakcióját ennek megfelelően az áttetsző anyagból készült, Xpress-on előlapok új, úgynevezett elektrofoszforeszkáló sorozata képezi. A 85 gramm tömegű, háromsávos Nokia 3100 ugyanis a játékok zenei aláfestésének felhangzásakor, a csengőhangok vagy az ébresztő megszólalásakor különleges, a készülék burkolatán átszűrődő, dinamikus fényhatásokat hoz létre.

Nokia 3100: amikor megszólal a csengőhang, a telefon áttetsző burkolata vad villogásnak enged utat

A gyártó ezzel egy időben bemutatta a VGA felbontású Nokia Fun digitális fényképezőgépet, amely saját keresővel, vakuval és áramellátással bír. A kamera 8 Mbyte-os memóriája 50 kép tárolására alkalmas, és a Pop-Port csatlakozón keresztül csatlakoztatható a kompatibilis Nokia telefonokkal. A Nokia 3100-as Pop-Portjára köthető a Nokia másik tartozékújdonsága, a kijelzővel ellátott sztereó FM rádióval egybeépített fülhallgató. A mobiltelefon szállítása a tervek szerint 2003 harmadik negyedévében indul Európában, Afrikában és a Távol-Keleten.

- Nokia ügyfélszolgálat ✆ 382-1155
- www.nokia.hu
- www.club.nokia.hu

Nagy Zoltán

SanDisk miniSD

Segítség, összementem!

Az idei Cebiten mutatta be a SanDisk legújabb és egyben legkisebb hordozható tárolóját, a miniSD-t. Az apró kártya elektronikusan és szoftveres támogatás szempontjából teljesen kompatibilis a „hagyományos” SD kártyával, az egyetlen különbség, hogy annál jóval kisebb és vékonyabb is.

A miniSD 16, 32, 64, 128 és 256 Mbyte kapacitással kapható, mi egy 16 Mbyte-osat tudtunk kipróbálni. A kártyához mellékelnek egy adaptert, amelybe belehelyezve a normál SD kártya részére kiképzett foglalatokban használhatjuk. Ez jócskán megkönnyíti és gyorsítja az adatátvitelt, és univerzálissá teszi a kártyát. Az adapterbe illesztés a kis méretek ellenére könnyű, és a gyakorlat azt mutatja, huzamosabb használat mellett is üzembiztosan lehet kivenni, berakni a kártyát. A véletlen kiesés ellen retesz biztosít: a miniSD kivételéhez előbb be kell nyomni. A legtöbb készülékből magát az SD kártyát is így kell kivenni, de azt még nem sikerült elérni, hogy a foglalat a gépben maradjon, és csak a kis kártya jöjjön ki.

A miniSD-t elsősorban olyan harmadik generációs mobiltelefonokba szánják, amelyekkel fényképeket, videofelvételeket készíthetünk, MP3-at játszhatunk le. A kártya 60%-a az SD méretének (21,5x20,0x1,4 mm), és 40%-kal kevesebb teljesítményt igényel a meghajtása. Jelenleg hazánkban még nem lehet kapni önállóan, de amint megjelenik a kereskedelmi forgalomban olyan eszköz, amely képes a fogadására, fel fog bukkanni a miniSD is.

A minikártyához SD adapter is jár

➪ www.sandisk.com

AirClock 2.5

Ébresztőmester

Nem tudom, ki hogy van vele, nekem mindig gondot okoz a reggeli felkelés, főleg ha naponta változó időpontokban kell megszólalnia az ébresztőnek. Előszeretettel használom vekker helyett a Handspring Treo tenyérgépet, viszont van egy komoly hiányossága, mégpedig a gyenge hangereje.

Az AirClock program ezt a gondot oldotta meg, gordiuszi vágással: külső eszközt használ az ébresztésre. Ha van a szobában olyan eszköz, aminek infravörös távirányítója van (például rádió, tévé, CD-játszó), akkor betaníthatjuk az AirClockot a kívánt eszközt aktiváló infraparancsra. Ezután úgy kell elhelyezni a tenyérgépet, hogy lássa a szóban forgó készüléket, és ne legyen túl messze tőle.

Befoghatjuk ébresztésre a tévét

Csak egy ébresztési időpont állítható be, viszont megadhatjuk, hogy a hét mely napjain harsanjon fel a riasztás. A pontos időt nagy számokkal jelzi a gép, hogy a csak résnyire nyitott szemhéjak mögül is kisilabizálhassuk.

➪ www.airspell.com

MegaLauncher 4.3

Bővített felület

A Palm operációs rendszerre épülő gépek egyik előnye az egyszerű kezelőfelület. Az egyszerűség azonban gyakran okoz kényelmetlenséget, például az SD kártyán tárolt programok nem láthatók együtt a többiekkel, vagy nem látható át a programok által foglalt tárolóhely.

A MegaLauncher a Palm beépített programkezelőjét váltja ki. A megszokott nagy ikonos lista mellett kis ikonos vagy valamely tulajdonságot (például méret, adatbázis rekordszáma, verziószám stb.) is felvonultató listába rendezhetjük a programokat. Egy helyen láthatjuk a belső memóriában és a kártyán telepített programokat, utóbbiaknál a nevük előtt egy nagy pont jelzi, hogy nem tekinthetők állandó lakónak.

A MegaLauncher hagyományos...

Ha nemcsak rákoppintunk egy ikonra, hanem rajta tartjuk a tollat, akkor külön ablak ugrik fel, amelyben számos műveletet végezhetünk a szóban forgó programmal, például tömöríthetjük, kidobhatjuk, átsugározhatjuk másik gépre, megváltoztathatjuk a nevét, átmásolhatjuk memóriakártyára vagy éppen onnan a gépbe.

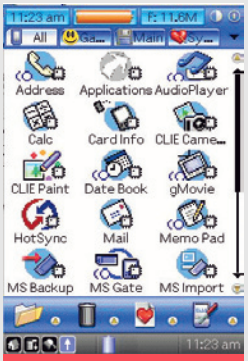

...és 320x480 képpontos felbontásban

A főablak tetejéről fontos adatokat olvashatunk le. A három mező tartalma tetszés szerint választható, lehet többek között a pontos idő, az akkumulátor állapota, a memória állapota és egyebek. Nagyon hasznos a mellettük lévő nyomógomb, erre rábökve a gép csökkenti a kijelző háttérvilágításának fényerejét.

A MegaLauncherek saját kukája van, amelyből még visszahozhatjuk a törölt elemeket. Persze a kukát időnként üríteni kell, különben hamar megtelik egy ilyen kis gépen.

Ha sok programot telepítettünk, három lista segíti az eligazodást: a kedvencek listája, az utoljára indított programok felsorolása és a legtöbbet használt programok listája. Egy külön nyomógombbal azonnal elérhetők olyan fontos rendszerprogramok, mint a Hotsync vagy a Preferences.

A „technikásabb” felhasználók kicsit beleáshatnak készülékük lelkivilágába. A MegaLauncher Test Centere fontos információkat közöl a hardverről, például az operációs rendszer verziószámát, a memóriák telítettségét. Még tesztelhetjük is a gép állapotát színes ábrákkal.

A MegaLauncher az alapbeállítás szerinti 160x160 képpontos felbontás mellett támogatja a 240x320, 320x320 és 320x480 képpontos kijelzőket is (például Sony Clié). 20 dolláros (körülbelül 4600 Ft) áráért cserébe könnyebben tekinthetjük át, kényelmesebben kezelhetjük programjainkat, és tisztában lehetünk azzal, mi mennyi helyet foglal a Palm mindig szűkös tárolókapacitásából.

➪ www.megasoft2000.com/palm_division/megalauncher.htm

Sponga Tamás

Negyedszázad

Intel

A mai PC-kben ketyegő x86-os központi egység őse 25 évvel ezelőtt egy 5 MHz-en ketyegő Intel 8086-os CPU volt, azóta az Intel több mint egymilliárdot adott el különféle processzoraiból. A siker és elterjedtség egyértelműen az IBM-nek köszönhető, ugyanis a Nagy Kék 1982-ben a némileg legyengített, ám olcsóbb 8088-as CPU-t választotta első személyi számítógépe alapjának. A 8086-osban 29 ezer, míg a 3 GHz-es Pentium 4-ben 100 millió tranzisztor található. A fejlődés azonban gyorsul, és míg az első egymilliárd x86-os CPU eladásához 25 év kellett, a második ekkora létszámú kontingens 2007-ig elkel – a Mercury Research előrejelzése szerint.

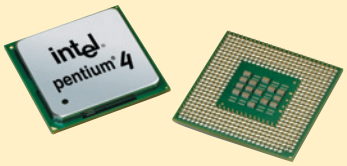

Intel: 25 év...

A bolt ajtajában?

Apple, Roxio

A Napster körüli hercehurcában már volt néhány csavar az elmúlt években. Az RIAA és a bíróság össztüzében közben szépen tönkrement céget 2002 nyarán 5 millió dollárért megvette a CD-író szoftveréről ismert Roxio. Most újra visszatérhet a Napster neve (ám úgy tűnik, csak a neve) a köztudatba, mivel az Apple vetett rá szemet. A cég iTunes Music Store online szolgáltatása hatalmas sikert aratott néhány hónap alatt, ennek bővítésére szeretné a Roxio tulajdonában lévő Napster és a Pressplay online zeneszolgáltatást is magáénak tudni. Ennek legegyszerűbb módja az, ha tulajdonosukat egyszerűen megveszi. Ezzel egy csapásra a rivális Pressplay is saját konyhára dolgozna – amit a Roxio éppen a Napster név alatt szeretne újraindítani, igaz, nem file-cserélő hálózatként, de a jól ismert név jól jönne bármilyen szolgáltatás indításakor. Egyelőre még nem derült ki pontosabb részlet az Apple vásárlási szándékairól, de már látszik, meg kell küzdenie zsákmányáért, ugyanis arra a RealNetworks is feni a fogát.

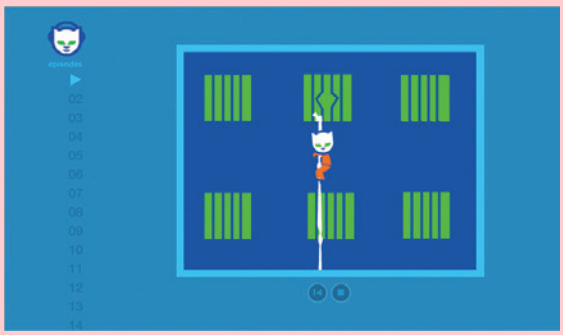

A techno-szappanopera folytatódik!

Légvonalban

Electric and Electronics Engineers

A vezeték nélküli hálózatok egyre népszerűbbek, így terjedésük lassan robbanásszerű méreteket ölt. Ehhez azonban szükség van támogató eszközökre. Ma nagy mennyiségben alkalmaznak IEEE 802.11b szabványnak megfelelő eszközöket, az Institute of Electric and Electronics Engineers (IEEE) szabványosítási részlege pedig még júniusban elfogadta a 802.11g technológia specifikációját, így az már szabványnak számít.

A 802.11g kompatibilitását most a Wi-Fi Alliance vizsgálja, ugyanis a 802.11g-s eszközöknek nemcsak azonos szabványú társaikkal, hanem az elterjedt 802.11b-s hálózatokkal is gond nélkül együtt kell működniük.

Miközben az új szabvány vallatása folyik, már a következő előkészítése is megtörtént.

A legfeljebb 54 Mbit/s-os adatátviteli sebességet lehetővé tevő 802.11g után a következő lépcsőfok a 802.11n lesz, aminek adatátviteli sebessége legalább 100 Mbit/s lesz.

Több biztonságot!

Jupiter Research

Ahogy a vezeték nélküli helyi hálózatok (WLAN) rohamosan terjednek, az is egyre komolyabb problémát jelent, hogy a vállalatok nagyobbik fele nem sokat törődik a biztonsági kérdésekkel. A 802.11 Planet Conference and Expón kiadott jelentés szerint a megkérdezett cégek információtechnológiai vezetőinek csupán 70 százaléka van tisztában a WLAN-ok biztonsági hiányosságaival, de közülük is csak minden második tesz valamit a hiányosságok pótlásáért. És ennek a tenni akaró 48 százaléknak a nagyobb része is – költségmegtakarítási okokból – a legegyszerűbb megoldásokat választja. A jelentés szerint a nagyobb vállalatok jobban figyelnek a WLAN biztonságos üzemeltetésére, mint a kisebb cégek. Ennek oka egyszerű, hiszen egy adatvesztés vagy külső betörés sokkal nagyobb veszteségeket okozhat számukra, mint egy kisebb cégnek. A 10 millió dolláros évi árbevételnél kevesebbet termelő cégeknek mindössze 27 százaléka tartja fontosnak saját WLAN-jának biztonságát.

- www.jup.com/bin/home.pl
- www.jupiterevents.com/80211/spring03/agenda.html

Arányváltozás

International Data Corp

Egyre többször látni a Linux lassú, de biztos terjedésének jeleit. Az International Data Corp. szerint a jelenlegi növekedés fel fog gyorsulni – a Linuxot futtató szerverek száma a háromszorosára növekszik 2007-ig. A piackutató cég jelentése kitér az asztali számítógépek piacára is. Ezen a területen is növekedés várható, az üzleti felhasználók 15,5 százaléka fog Linuxot használni vagy arra átállni. A Linux asztali gépek piacán megfigyelhető növekedésében valószínűleg nagy szerepe lesz a Sun olcsó linuxos PC-jének, aminek megjelenése a következő hónapokban várható. Az Oracle februári bejelentése szerint azok, akik a UnitedLinux operációs rendszert használják, technikai támogatást kapnak. A jelentés elkészítésére a szeptember 3-án és 4-én megrendezendő LinuxWorld szervezői kérték fel az IDC-t.

Digital Home Working Group

Berendezkedés ágazati összefogással

A fogyasztói elektronika, a számítógépes és a mobil piac 17 vezető vállalata bejelentette a Digital Home Working Group (DHWG, Digitális Otthon Munkacsoport) nevet viselő nonprofit szervezet megalakulását, amely a digitális tartalmak, például zene, fényképek vagy videofelvételek egyszerű megosztását kívánja megvalósítani a hálózatba kötött fogyasztói elektronikai cikkek, mobileszközök és személyi számítógépek között. A munkacsoport tagságát a Fujitsu, a Gateway, a HP, az IBM, az Intel, a Kenwood, a Lenovo, a Matsushita Electric (Panasonic), a Microsoft, az NEC, a Nokia, a Philips, a Samsung, a Sharp, a Sony, az STMicroelectronics és a Thomson alkotja.

Digitális életmód a Philips mintanappalijában

A DHWG a nyílt szabványokon (IP, UPnP, Wi-Fi) alapuló, kölcsönös felhasználást lehetővé tevő platform létrehozása mellett a háztartásban használatos digitális termékek fejlesztésénél alkalmazható műszaki tervezési útmutatót is kidolgoz, amelynek eredményeképpen ezek a berendezések vezetékes vagy vezeték nélküli kapcsolaton keresztül egyaránt képessé tehetők a digitális tartalmak megosztására. A csoport elképzelései szerint az útmutató alapján kifejlesztett első termékek 12 hónapon belül elkészülhetnek.

A tervezési útmutató idővel a már létező szabványok kialakulóban lévő vagy soron következő változatait is magában foglalja majd. A formátumok közös használhatóságát meghatározott ismérveknek megfelelő formátumfajták előírásával érik majd el. A nyílt szabványon alapuló formátumot nemzetközileg elismert szabványügyi testületnek kell hivatalosan jóváhagynia.

Az útmutató alapján a csoport többek között a tanúsítást, a megfelelőségi logókat, a marketinget és a promóciót felölelő programokat is kidolgoz a tagok számára.

➪ www.DHWG.org

MultiRáció

MagyarOffice középiskolásoknak

Az idei évzárók idején országszerte 1150 középiskolás diák vehette át a MultiRáció által felajánlott MagyarOffice irodai alkalmazáscsomagot, amellyel az oktatási intézmények legjobb tanulójukat jutalmazhatták.

Az akció a cég 2001-ben indított MagyarOffice projektjének részét képezte. A 2001 végén megjelent MagyarOffice 1.0 Alapot 2002 nyarán a Standard változat, majd 2002 novemberében a Családi, illetve a Professzionális változat követte. A MagyarOffice 1.0 és 1.1 különféle termékváltozataiból eddig több mint 20 ezer licenc került értékesítésre.

A folyamatos termékfejlesztés legfrissebb eredménye, a MagyarOffice 1.1 Standard változat szöveg- és weboldalszerkesztőt, táblázatkezelőt, bemutatókészítőt és rajzolóprogramot, Mozilla böngésző-, levelező- és naptárprogramot, valamint ingyenes MinimálLinux operációs rendszert tartalmaz. A frissített magyar nyelvű helyesírás-ellenőrző, továbbfejlesztett magyar sablonok és file-szűrők (DOC és XLS file-okhoz), valamint a kezelőfelület néhány fordítási javítása mellett az új változat tartalmazza az összes, eddig készített frissítést. Emellett a Súgóban Index, Keresés és Könyvjelző szolgáltatás, valamint idegen nyelvű (angol, német, francia) helyesírás-ellenőrző is támogatja a felhasználókat.

A nyílt forráskódú irodai alkalmazáscsomag eddigi legfejlettebb változata számos extrát, weboldalszerkesztőt és MinimálLinux operációs rendszert is tartalmaz

➪ MultiRáció Kft.
✆ 363-4510
➪ www.magyaroffice.hu

Informatikai Vállalkozások Szövetsége

Igazgatóváltás

Az IVSZ elnöke, dr. Kóka János Szekfű Balázst bízta meg a szövetség igazgatói teendőinek ellátásával. Az IVSZ elnöke korábban felmentette tisztségéből Fülöp Melindát, aki 7 éven át töltötte be az ügyvezető igazgatói pozíciót a szervezetben.

– Az elnökség más típusú igazgatást és más adminisztrációt szeretne, mint amilyen a korábbi időszakot jellemezte.

Üzleti, piaci tapasztalatokkal rendelkező szakembert választottunk igazgatónak, akinek a feladata az átalakulóban lévő szövetség hangsúlyos pozicionálása a piacon, hogy az IVSZ valóban dinamikus és hatékony résztvevője legyen az információs társadalom megteremtésének – indokolta döntését dr. Kóka János.

Szekfű Balázsnak, aki márciusban az elnökjelöltségért indulva a szavazatok harminc százalékát szerezte meg, az elnökség a jövőben nem alárendelt, hanem mellérendelt szerepet szán, hogy a mindennapokban önállóan és folyamatosan segíthesse az elnökség határozatainak, szándékainak érvényesítését.

A harmincéves Szekfű Balázs közgazdász, szakterülete az új média üzleti kommunikációs felhasználása. 1999 óta az IVSZ elnökségi tagja, az e-szakcsoport vezetője.

Az 1997-ben alapított Carnation Kft. ügyvezetője, a jogutódként 2000 augusztusában megalakult Carnation Internet Tanácsadó Részvénytársaság elnöke volt 2003 májusáig. Vendégoktató az ELTE média szakán és a Budapesti Kommunikációs Főiskolán.

➪ www.ivsz.hu

Felvételi Információs Szolgálat

Esélykiegyenlítő internet

A felvételizni szándékozó középiskolások 52%-a nyilatkozott úgy a Felvételi Információs Szolgálat (FISZ) országos felmérésén, hogy naponta vagy legalábbis hetente többször internetezik.

A 414 középiskola 26 678 diákjának részvételével lezajlott kutatás érdekes eredménye, hogy a kisebb települések középiskoláiba járók sokkal gyakrabban számoltak be iskolai netezésről, mint a megyeszékhelyeken, illetve a fővárosban élő diákok, akiknél az otthoni hozzáférés volt gyakoribb. A Sulinet programnak tehát kiemelkedő szerep jut az esélykiegyenlítésben.

Az otthoni internethasználat tekintetében igen nagyok a regionális különbségek.

A nyugat-dunántúliak 56%-ával szemben a Közép-Dunántúlon és a Dél-Alföldön mindössze a kérdőívet kitöltők 27%-a számolt be otthoni internethasználatról. A felvételizni szándékozók kétharmadának van e-mail címe, igaz 8%-uk sohasem használja, 17%-uk pedig csak ritkán. A rendszeresen, tehát legalább hetente többször e-mailező diákok aránya pontosan egyharmad. A fiúk 69%-ával szemben a lányoknak mindössze 57%-a rendelkezik e-mail címmel. Ugyanakkor az e-mail használatában nincsenek évfolyamonkénti különbségek, és a regionálisak is elmosódnak. Tehát annak a valószínűsége, hogy egy délalföldi diáknak van e-mail címe, kisebb, mint az, hogy egy nyugat-dunántúlinak van, de ha már van címe, akkor ugyanolyan gyakran használja, mint a fejlettebb régiókban élő társai. Ez ismételten az internet esélykiegyenlítő szerepére hívja fel a figyelmet.

A felvételizni szándékozó középiskolások körében népszerűek a netes oktatási portálok. A kérdőívet kitöltők 62%-a viszonylag rendszeresen látogat legalább egyet, 16%-uk kettőt, 4%-uk pedig hármat vagy többet is. A www.felvetelizo.hu címen elérhető internetes játékról a felvételizni szándékozók 27%-a hallott, és 4%-uk már regisztráltatta is magát a webhelyen.

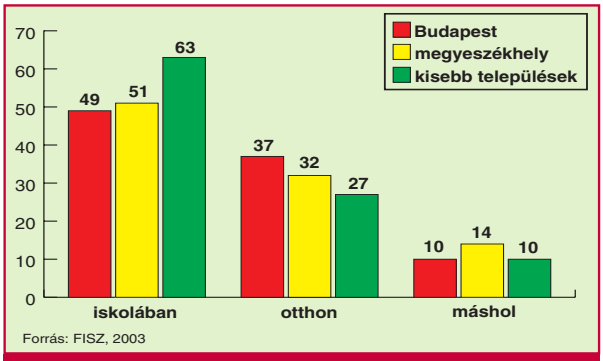

Az otthoni és közösségi internetelérés aránya százalékban kifejezve a felvételizni szándékozó középiskolások körében

➪ www.fisz.hu

eMagyarország

Internetes táborok

A nyár folyamán az Informatikai és Hírközlési Minisztérium a Puskás Tivadar Alapítvánnyal közösen eMagyarország internetes táborokat rendez középiskolás diákok számára.

A táborok fő célja, hogy a résztvevők megismerkedjenek az információs társadalom nyújtotta lehetőségekkel, fejlesszék számítástechnikai ismereteiket, megtanulják hatékonyan használni az internetet, amely a tábor ideje alatt napi 24 órában hozzáférhető lesz számukra.

A diákok csoportos, illetve teljes foglalkozásokon közösen ismerkednek egy-egy adott, aktuális társadalmi problémával, és annak megoldására javaslatot tesznek. Ennek kidolgozása során külön hangsúlyt kap az információtechnológia és az internet által nyújtott lehetőségek felhasználása. A részt vevő fiatalokat esténként filmvetítések, népszerű együttesek és közösségi programok várják.

Az első két eMagyarország-tábor Baján és Debrecenben július elején lezajlott. A további táborok helyszíne és időpontja: Kismaros – Verőce (2003. július 21–25.), Doboz – Szanazug (július 28.–augusztus 1.), Szolnok (augusztus 4–8.), Keszthely (augusztus 11–15.).

Az IHM webhelyéről letölthető a jelentkezési lap

A tábor részvételi díja 5000 Ft/fő/hét, melyet a jelentkezés visszaigazolásával egy időben megküldött csekken kell befizetni. A részvételi díj tartalmazza a szállás, étkezés, valamint a programok költségeit is. A táborba való eljutásról és hazautazásról a résztvevőknek egyénileg kell gondoskodniuk.

➪ IHM ügyfélszolgálat
✆ 06-40-200-454
➪ etabor@lotus.neti.hu
➪ www.ihm.hu

eTel, Matáv

Új összekapcsolási szerződés

Lukács Tamás, az eTel Magyarország Kft. újonnan kinevezett ügyvezető igazgatója, Klaus Müller, a Matáv igazgatója és Vígné Szalontai Katalin, a Matáv értékesítési igazgatóhelyettese aláírta a két cég közötti új – a május 19-én a Hírközlési Döntőbizottság (HDB) által jóváhagyott, LRIC (hosszú távú előremutató különbözeti költségek) módszerrel számított árakon alapuló – összekapcsolási szerződést, amely a két szolgáltató között tavaly májusban aláírt megállapodást követően fizikailag is lehetővé teszi az összekapcsolódást.

Az eTel Magyarország a távközlés liberalizációs folyamatának kezdetén, 2002 januárjában nyújtotta be az összekapcsolásra vonatkozó első ajánlatát a Matávnak. Az eTel volt Magyarországon az első nem mobil távközlési szolgáltató, amely az új hírközlési törvény feltételei szerint kötött összekapcsolási szerződést egy másik telekommunikációs szolgáltatóval, a Pannon GSM-mel, majd a többi szolgáltató vállalattal is sorra megállapodott. A Matávval az első megállapodás 2002 májusában köttetett, a tényleges összekapcsolódás lehetősége azonban most teremtődött meg.

A HDB május 19-én fogadta el a Matáv új, az Európai Unióban bevett szabályok szerint számított hálózatösszekapcsolási és bérelt vonali referenciaajánlatát, az úgynevezett MARIO-t. Az újonnan elfogadott összekapcsolási díjak 18–37%-os csökkenést jelentenek a korábbi díjakhoz képest.

➪ www.etel.hu
➪ www.hif.hu
➪ www.matav.hu

Jupiter villanásai

A Microsoft idei fejlesztői konferenciáján egyrészt béta verziókról és termékkibocsátások menetrendszerű csúszásáról, másrészt évekre előre mutató, kódnevekkel kikövezett útitervről esett szó. Az újdonság erejével ható bejelentést a dallasi tanácskozás utánra tartogatták a meghódítható piacok után kutató redmondiak.

Kis Endre

A TechEd közönsége előtt Paul Flessner alelnök, a Microsoft szerverplatform ágazatának igazgatója jelentette be a Jupiter első szakaszának béta verzióját. A Jupiter a vállalat webszolgáltatásokra épülő új e-üzleti platformját fedő kódnév, az első fázis pedig a BizTalk Server 2004, amely alaptechnológiákat tartalmaz az üzleti folyamatok hatékonyságfokozó felügyeletéhez. A Microsoft .NET keretrendszerre épülő BizTalk Server 2004-et szorosan integrálták a Visual Studio .NET fejlesztőkészlettel és a szoftvercég idén forgalomba kerülő, immár Office System néven futó irodai alkalmazáscsomagjával.

A Microsoft idei termékbejelentései közül ezt övezi talán a legnagyobb várakozás. Az Office System tavasszal felvett új nevével is jelzi, hogy az eddigi irodai alkalmazáscsomag sokkal átfogóbb, integrált rendszerré terebélyesedett, amely az egyéni teljesítmény fokozásán túl a munkacsoport, a vállalat hatékonyságát is hivatott növelni. A rendszer alapját továbbra is az Office XP-t felváltó, többek között XML-támogatással dúsított Office 2003 Editions csomag alkotja, amelybe a négy alapalkalmazás mellett az Access, az InfoPath és a Publisher 2003 is beletartozik. Az Office System emellett a Microsoft további termékeit – FrontPage, OneNote, Project, SharePoint Portal Server, RTC Server és Visio 2003 – is föleli.

Az Office Systemre épülő megoldások fejlesztésének támogatására a Microsoft több partnerprogramot is meghirdetett. A ➪ www.microsoft.com/office/techinfo/solutions/ címen közzétehetők a már elkészült megoldások, a ➪ http://office .microsoft.com /marketplace/ termékeket és szolgáltatásokat kínáló piactér, az európai fejlesztők pedig a ➪ http://boss .microsoftemea.com címen találnak oktatóanyagot és szakmai segítséget.

Az Office 2003 Editions kettes béta verziója a ➪ www.microsoft.com/office/ oldalon megrendelhető, a végleges termék ára és a nyár végére, ősz elejére tehető megjelenés pontos dátuma még nem ismeretes.

Az Office családba tartozó termékeihez hasonlóan – és a .NET terméknevekből való törlését követően – a Microsoft szerverportfólióját is egységes márkanév alá vonta, még a konferenciát megelőzően. A Windows Server Systems egyik alkotóeleme a Windows Storage Server 2003, amelynek a gyártása a tanácskozás idején indult.

Paul Flessner alelnök, a Microsoft szerverplatform ágazatának igazgatója jelentette be a BizTalk Server 2004 béta verzióját

A dedikált file-szerver szeptemberben kerül az eredeti eszközgyártókhoz. Kibocsátásra kész első verziójánál (release candidate, azaz RC1) tart az Exchange Server 2003, a Microsoft üzenetkezelő szerverének soros inkarnációja. A tesztkód a ➪ www .microsoft.com /exchange/evaluation/ti/ címről tölthető le. Végleges formájában két – Standard és Enterprise – változatban lesz kapható, még nem tudni, mikortól.

A Microsoft SQL Server 2000 Reporting Services kiegészítése év végére várható, béta őszre lesz. Az SQL Server adatbázis-kezelő Yukon kódnéven ismert új verziója pedig a jövő év eleje helyett csak 2004 második felében esedékes.

Elhangzott továbbá, hogy a Microsoft 2004-ben megjelenő termékei már a Windows XP-t felváltó és 2005-ben várható Longhorn előhírnökei, 2006-ban pedig jön a Windows Server 2003 utóda, amely a Blackcomb kódnevet viseli.

A szoftvercég azonban némi meglepetéssel is szolgált – igaz, nem Dallasban, hanem Redmond–Bukarest vonalon.

A TechEdet követően robbant a hír, hogy a Microsoft a román GeCAD Software felvásárlásával belép az antivírusprogramok piacára. A cég által fejlesztett RAV AntiVirus program 1998 óta szerepel a Virus Bulletin tesztjein, nem valami fényesen: 25 megmérettetésből 19 során könnyűnek találtatott (➪ www.virusbtn.com /vb100/archives/products.xml?rav.xml).

A biztonsági szoftverek piacát uraló cégek egyelőre nem érzik magukat veszélyeztetve: a Symantec például azzal reagált a bejelentésre, hogy ezen a pályán vírusölő programmal nem, csak fejlett biztonsági szolgáltatásokkal lehet labdába rúgni.

Közben a Microsoft az internetes keresőmotorok piacára is betette a lábát, saját portáján csendben útjára indítva az MSNBot robotot. A Google még nem adott ki közleményt a fejleménnyel összefüggésben. De emlékezzünk rá, annak idején a Microsoft az internetben rejlő lehetőségeket sem ismerte fel elsőre. Azután jött az Internet Explorer.

Vissztérve a talányos cégvásárlásra, lehet, hogy a Microsoft rájött a tökéletes üzleti modell titkára: az internetes támadásoknak gyakran áldozatul eső szoftvert készíteni, és mindjárt mellékelni a velük szemben védelmet nyújtó termékeket. Már csak maga a rosszindulatú kód hiányzik a portfólióból. De félre a tréfával. Biztonsági szoftver Redmondból? Ez még a Microsoft marketinggépezete számára is kihívás lesz.

Forró a fekete

San Franciscóban nyolcadik alkalommal rendezték meg a JavaOne konferenciát, a Java-fejlesztők éves szakmai fórumát. Összefoglalónk friss kezdeményezésekről, bejelentésekről, egy bölcs bírósági döntésről és egy bekattant kalaposról.

Kis Endre

A Sun Labs alelnöke és a Java megalkotója, James Gosling a június 10–12. között lezajlott tanácskozáson tartott előadásában úgy fogalmazott, hogy az 1995-ben bemutatott technológia szédítő ütemű térhódítását a mögötte felsorakozó több millió fejlesztő kiválóságának köszönheti, és jövőjét is ez a közösség alakítja majd – de vezessen bárhová az út, izgalmakban nem lesz hiány.

Röpke nyolc év alatt a Java a hálózati kommunikáció de facto nyílt platformjává lépett elő, amely döntő szerepet játszik abban, hogy az információ tér- és időbeli korlátok nélkül – a mobiltelefonoktól kezdve a számítógépeken át a szórakoztatóelektronikai berendezésekig – a legkülönfélébb eszközökön hozzáférhetővé tehető. Az alkalmazásokat hordozhatóvá teszi, ami színvonalas felhasználói élményt nyújt, ugyanakkor a fejlesztésükre fordítandó időt is lerövidíti. Így nemcsak a virtualitás, hanem a gazdasági eredmények tekintetében is megbízható, hatékony motornak bizonyult.

2003 májusában a Sun több mint 3 millió fejlesztő Java Developer Connection (JDC) regisztrációját és a Java Runtime Environment (JRE) futtatókörnyezet 72 millió letöltését tartotta számon.

Az IDC februári jelentése alapján Észak-Amerikában a Java 18,1%-os részesedésével a második legnépszerűbb programnyelv (a 29%-kal vezető C/C++, illetve a Microsoft újabb nyelve, a C# mögött), és egyre szélesebb körben terjed, lehagyva például a Visual Basicet.

Az Ovum Research előrejelzése szerint 2004 elején már 267 millió hordozható készülékben lesz Java technológia, ami biztató kilátás a közeljövő egyik legígéretesebb szegmensében. Az IDC májusban arról számolt be, hogy az intelligens telefonok (smartphone-ok) piaca 2003 első negyedében 1 millió 710 ezer darabot tett ki, ami 423%-os növekedés 2002 első negyedévéhez, és 33,7%-os ráta az előző negyedévhez képest.

Nem véletlenül szeretné a Microsoft megvetni a lábát ezen a porondon, egyelőre nem túl nagy sikerrel. (A redmondi óriás legutóbb, már a JavaOne konferenciát követően a Vodafone tenderein szenvedett vereséget, a távközlési cég ugyanis úgy döntött, a Sun technológiájára építi Java-alapú webes szolgáltatásait, médialejátszóként pedig a RealNetworks RealOne Mobile Playert választotta.)

A Sun stratégiai szövetségekkel erősít ebben az arénában. A tanácskozáson bejelentette, hogy a Motorolával, a Nokiával, a Siemensszel és a Sony Ericssonnal közösen egységesíteni fogják az alkalmazások tesztelését és a tanúsítványok kibocsátását, ami a Java technológiával ellátott hordozható eszközökre szánt alkalmazások és szolgáltatások gyorsabb bevezetését teszi lehetővé.

A Sun bejelentette továbbá WS-I Basic Profile-támogatásának továbbfejlesztését:

James Gosling, a Sun Labs alelnöke és a Java atyja a közönség kérdéseire válaszol a Moscone Centerben tartott előadását követően

ez az alkalmazásplatform a Java technológiára épülő, XML-alapú webszolgáltatások bevezetését teszi lehetővé nagyvállalatok számára. (A Web Services Interoperability szervezet a webszolgáltatásokkal kapcsolatos szabványok létrehozását irányító csoport, amely az ágazat összes vezető szereplőjét – a Microsoftot és a valamivel később csatlakozó Sunt is – tagjai közé sorolja.)

Az egyik fő termékbejelentés a konferencia idején még béta állapotban leledző J2SE (Java 2 Platform, Standard Edition) 1.4.2-es verziójára vonatkozott, amely június végétől ingyenesen letölthető a http://java.sun.com/getjava/ címről. A kliensre összpontosító, friss fejlesztéseket felvonultató új kiadás a Sun Mad Hatter – bekattant kalapos – kódnevű projektjének kulcseleme. A Mad Hatter integrált termékcsaládot fed, amely az elképzelések szerint a Windows asztali környezet megbízható, rugalmas, nyílt és olcsó alternatíváját kínálná.

A tanácskozás közönsége láthatta a StarOffice SDK (Software Development Kit) bemutatóját is. A világszerte több mint 40 millió példányban értékesített, kedvező árú irodai programcsomag szoftverfejlesztő készlete októberben jelenik meg, de a www.sun.com/software/star/staroffice/sdk címről a kettes számú béta verzió már elérhető, amit eddig 100 ezernél több fejlesztő töltött le.

A Java technológia további népszerűsítése céljából a Sun új webhelyeket is bejelentett a konferencián. A ➪ www.java.com a végfelhasználók, a ➪ www.java.net portál a fejlesztők érdeklődésére tart számot. Mindkettőn a Java felfrissített logója látható – az új arculat az ősszel induló reklámkampány során kerül reflektorfénybe. James Gosling webnaplója a ➪ http://today.java.net/jag/ címen olvasható.

A tanácskozáson mondott beszédében Scott McNealy, a Sun elnök-vezérigazgatója úgy vélekedett, hogy a fogyasztói piacon a Java technológiát tartalmazó hordozható eszközök, telefonok és kéziszámítógépek iránt mutatkozik majd egyre nagyobb kereslet, és ez annak a korszaknak a végét jelzi, amelyben az egyéni felhasználók még külön termékként vásároltak szoftvert.

A JavaOne konferenciát követően érkezett a hír az Egyesült Államok szövetségi fellebbviteli bíróságának salamoni döntéséről, melyet a két rivális elhúzódó perében hozott. Eszerint a Microsoft nem kötelezhető arra, hogy operációs rendszerébe a Sun Java virtuális motorját építse, viszont partnereit nem akadályozhatja meg abban, hogy így tegyenek. A HP és a Dell már bejelentette, hogy személyi számítógépein a Sun Java technológiáját kívánja értékesíteni, ami piaci súlyukat tekintve hozzájárulhat a világ kávéfogyasztási szokásainak átformálásához.

Én, a kém

Bugyuta bokszbajnok Budapesten

Tóth Tamás

Eddy Murphyt többnyire vígjátékok főszerepeiben lehet látni a vásznon, ahogy ezúttal is. Számomra kicsit furcsa, hogy miért éppen egy magától eltelt bokszolót és egy jómódú titkos ügynököt vet be az amerikai kormány egy eltűnt különleges kísérleti repülőgép előkerítésére, de így, ebből az alaptörténetből már könnyen belátható, nem egy komoly kémkrimiről van szó, hanem könnyed szórakozásról. Nos, Eddy Murphy és Owen Wilson hozza a formáját, és a hatás nem maradhat el. Ráadásul nekünk, magyaroknak a szívünket melengetheti, hogy a főszereplők vicces kütyüiket és poénjaikat budapesti környezetben sütögetik el. Még élénken emlékszem, mekkora volt a felhajtás a Gellért téren és a Lánchídon, amikor forgatták a filmet... A DVD-n az angol és az orosz nyelv mellett magyarul is 5.1-ben élvezhetjük egy bokszaréna hangulatát, míg a cseheknek meg kell elégedniük a sztereó hangzással, további tizenhat nemzet saját nyelvén pedig csak felirattal nézheti a filmet. Extraként ezenfelül négy rövid werkfilmet említhetek meg, amelyek bepillantást engednek a jelmez- és látványtervezés kulisszatitkaiba, a speciális effektusok világába, valamint megtudhatjuk, hogy még a híres Sugar Ray Leonardnak is van véleménye Eddy Murphy boksztudásáról.

Vajon mit keres egy botcsinálta kém a Lánchídon?

Dolby Digital 5.1: magyar, angol, orosz
Doilby Surround: cseh
Feliratok: magyar, angol, arab, bolgár, cseh, dán, finn, görög, héber, hindi, horvát, izlandi, lengyel, norvég, orosz, román, svéd, szerb, szlovén, török
Kép: 16:9
Hossz: 93 perc
Kiadó: Columbia/TriStar
Ár (bruttó): 5990 Ft

Kép: ★★★★☆ Hang: ★★★★☆ Extra: ★★★★☆

A DVD-filmeket a NetPiac Kft. biztosította.
➪ NetPiac Kft. ✆ 239-4517
➪ www.netpiac.hu

Dögölj meg, Smaci!

Kihalófélben lévő állatok és elvek

Weisz Tamás

Tarka Rudi, a gyerekek (és legfőképpen a KidNet csatorna) kedvence, egy napon vesztegetési ügybe keveredik: kenőpénzt fogad el, hogy a gyerekek a műsorában szerepelhessenek. A csatorna főszerkesztőjének találnia kellene egy új, feddhetetlen főszereplőt, de ez utóbbi feltételnek szinte egyik korábbi figura sem felel meg. Így marad Sheldon Mopes, azaz Smaci, a nem is kissé idealista az orrszarvú.

De mit tehet egy hófehér lelkű – mindkét értelemben kihalófélben lévő – orrszarvú gyermekműsorok bonyolult, piszkos világában? Főleg ha többen is megpróbálják letörni lelkesedését és orrszarvát!

Érdekes módon Danny DeVito (rendező és szereplő) tavalyi filmje nálunk kikerülte a mozikat, és egyből DVD-n jelent meg, pedig a két főszerepet nem kevésbé ismert színészek alakítják, mint Robin Williams (Tarka Rudi) és a *Harcosok klubjá*ból, valamint *Legbelső fé*lem*b*ől ismert Edward Norton (Smaci).

Egy ilyen új filmnél természetes, hogy mind a képe, mind a hangja kiváló minőségű. Az viszont komoly negatívum, hogy a betétdalokat nem fordították le, és ezekhez külön felirat sem tartozik, így nagy valószínűséggel marad az eredeti hang magyar felirattal párosítva. Az audiokommentár is több mint feledhető, így igazi extraként csak a több kameraállásból is megtekinthető jégrevü jelenet említhető.

Smaci és „lelkes” közönsége

Dolby Digital 5.1: magyar, angol, cseh
Dolby Surround: török
Feliratok: magyar, angol, bolgár, cseh, horvát, román, szerb, szlovén, török
Képarány: 16:9
Hossz: 105 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 5690 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★★ Extra: ★★☆☆☆

Halálos iramban

Ki lesz a leggyorsabb?

Tóth Tamás

Dominic Toretto (Vin Diesel) nagy teljesítményű versenykocsikra specializálódott szerelő, akinek az élete a száguldás. Esténként saját kocsijával komoly pénzekért versenyez az utcákon, egyértelműen ő a menő. Amikor aztán egy banda hajmeresztő mutatványokkal kezd el kirabolni értékes szállítmányokat, egyből az utcai versenyzőkre terelődik a gyanú, de ők halálos iramban vágják ki magukat a slamasztikából... Nemrég írtunk arról, hogy Vin Diesel xXx-beli főszerepét a *Halálos iramban* című filmben nyújtott alakítása alapozta meg. Nem kellett sokat várni, hogy DVD-n is megcsodálhassuk vagány flegmaságát, kigyúrt, de ebben a filmben még tetoválatlan testét, jópofa beszólásait.

A film első DVD-s megjelenése után immár itt a második, „felspécizett” változat, amin az igazi tuningot az 5.1-es magyar szinkron jelenti.

Akadnak azért más extrák is a korongon. Ilyen többek között az is, hogy a rendező kommentárjával nézhetjük meg a hét kimaradt jelenettel és 17 exkluzív összeállítással kibővített változatot, valamint bepillanthatunk a film második részének kulisszatitkaiba is.

Még izgalmasabb az a kisfilm, melyből negyedóra alatt megtudhatjuk, mi minden kell ahhoz, hogy saját autónkból igazi versenygépet faragjunk házilag.

Minden megvan egy jó kis esti versenyhez

Dolby Digital 5.1: magyar, angol
Felirat: magyar, angol, arab, bolgár, cseh, dán, finn, görög, héber, hindi, horvát, izlandi, lengyel, norvég, román, svéd, szlovén, török
Képarány: 16:9
Hossz: 103 perc
Kiadó: Columbia/TriStar
Ár (bruttó): 5990Ft

Kép: ★★★★☆ Hang: ★★★★☆ Extra: ★★★★☆

Volt egyszer egy Amerika – Teljes változat

Egy másik vadnyugat – ma

Tóth Tamás

Úgy látszik, ami egyszer bevált Sergio Leonénak, az beválik másodszor is. A *Volt egyszer egy vadnyugat* Charles Bronson-os hangulatát visszaadni nagyon nehéz, de a rendező annyi év után ismét megpróbálta a maga stílusában bemutatni Amerika egy olyan korszakát (és annak következményeit), ami legalább akkora változásokat hozott, mint a vasparipa hódításának időszaka. A recept egyszerű: vegyél kitűnő színészeket (Robert De Niro, James Woods, Elizabeth McGovern), komponáltass fimzenét a bevált zeneszerzővel (Ennio Morricone), válassz megfelelő kort (az 1920-as évek) – és már készen is van a sikerfilm. Bár a Volt egyszer egy Amerika nem vetélytársa a Keresztapa-trilógiának, de színvonalában nagyon hasonló, ahogy Sergio Leone elmeséli két New York-i srác közel fél évszázadot felölelő történetét a szeszcsempészet korszakától a rendezőnél elengedhetetlen végső párbajig. Aki elég jól tud angolul, az megnézheti a filmet Richard Schickel filmkritikus audiokommentárjával is, de véleményem szerint az extrák között igazán izgalmasnak a rendezőről szóló mintegy húszperces „Volt egyszer egy Sergio Leone" portréfilm bizonyul. Ebből megismerkedhetünk a rendező életével, gondolataival, filmjeivel egyaránt, valamint azzal, mi vezette őt a filmesek fantasztikus világába.

A Coca-Cola már a XX. század elején is Amerika jelképe volt

Dolby Digital 5.1: magyar, angol
Dolby Surround: török
Feliratok: magyar, angol, bolgár, horvát, román, szerb, szlovén, török
Képarány: 16:9
Hossz: 220 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 5690 Ft

Kép: ★★★★☆ Hang: ★★★★☆ Extra: ★★★☆☆

X-Men – Evolúció: Mutánsok lázadása

Ők is voltak fiatalok

Weisz Tamás

Az *X-Men – A kívülállók* és az *X-Men 2* mozikban megismert mutáns képességekkel megáldott (megátkozott?) hőseinek öt korábbi történetét ismerhetjük meg azokból az időkből, amikor Jean Grey, Küklopsz, Vadóc és a többiek még a bayville-i középiskola padjait – és tanárainak idegeit – koptatták.

Extraként mind az öt epizód (Növekvő bajok, Erőáramlat, Bada-Bing Bada-Bumm, Móka, kacagás, A Bayville-i Bestia) előtt megnézhetjük Boyd Kirkland producer egy-egy rövid bevezetőjét, valamint a főbb szereplők bemutatását – az X-ek és a Testvériség tagjait egyaránt. Így megtudhatjuk, ki is igazából Árnymacska, Jean Grey, Árnyék (akit az X-Men 2-vel szemben itt jól ismernek a többiek), illetve Varangy vagy Mistique, sőt az adataikon (igazi név, kor, mutáció stb.) és a szöveges ismertetőjük mellett egy rövid klipet is megnézhetünk róluk. Biztos vagyok benne, hogy sok rajongó örül majd annak, hogy az X-Men rajzfilmsorozat – ami nálunk eddig szinte csak a Cartoon Networkön volt látható – végre DVD-n is megjelenik, ám annak már kevésbé, hogy pont ezekkel az epizódokkal. Ugyanis ezek (az eddig) négy évfolyamot megért sorozat második évének epizódjai, pontosabban abból az első öt rész, azaz a teljes sorozat 14–18. része.

A „kisfőnöket" el kellene terelni egy kicsit a buli idejére

Dolby Surround: angol, francia, német, spanyol
Felirat: magyar, angol, arab, görög, héber, holland, német, portugál, román, spanyol, török
Képarány: 4:3
Hossz: 101 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 5290 Ft

Kép: ★★★★☆ Hang: ★★★★☆ Extra: ★★★☆☆

Animátrix

Vissza a gyökerekhez

Weisz Tamás

Amikor Andy és Larry Wachowski a Mátrix-kampány során Japánban jártak, személyesen is megismerkedtek több olyan anime (japán képregény) rendezővel, akiknek munkásságát már régóta csodálták, és akik világából – elsősorban képi, de hangulati világából is – sokat felhasználtak a Mátrix tervezésekor. A fivérek és Joel Silver producer azután Michael Arias segítségével rávettek több animerendezőt, hogy saját stílusukban készítsenek el egy-egy filmet, amelyek szorosabb vagy lazább szálon, de összefüggenek a Mátrixszal. Így született meg az Animátrix.

Az egyes epizódokon keresztül megismerhetjük magának a Mátrixnak a történetét (Második Reneszánsz 1–2. rész), a Mátrix – Újratöltve kiindulópontját vagy csak a Mátrix világának egy-egy kisebb részét.

A zenés, animált és magyar nyelvű menüben kiválaszthatjuk, hogy az egyes epizódokat akarjuk-e megnézni – magyar vagy angol 5.1-es hanggal, illetve négyet rendezői kommentárral is –, vagy egyben mind a kilencet. Ez utóbbi esetben a mintegy 8 perces végefőcímet csak egyszer kell megnéznünk. Az *Így készült az Animátrix* werkfilmnél szintén eldönthetjük, hogy csak egyes epizód(ok) készítésére vagyunk kíváncsiak, vagy esetleg mindére. Végül, de nem utolsósorban egy 22 perces rövidfilmet is találunk a korongon, amely az anime történetét és kultúráját mutatja be.

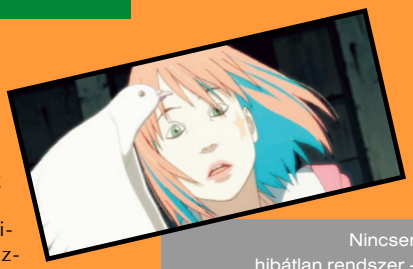

Nincsen hibátlan rendszer – a mátrix sem az

Dolby Digital 5.1: magyar, angol
Felirat: magyar, angol, cseh, horvát, lengyel, szlovén, török
Képarány: 16:9
Hossz: 97 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 5690 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★★ Extra: ★★★☆☆

A legenda tovább él

James Bondot egy áruló „jóvoltából" – miután kicsit leamortizálta a titkos fegyverkészletet – elfogják az észak-koreaiak. Miután több hónapos raboskodás után fogolycserével szabadul, visszavonják duplanullás licencét és a Falkland-szigetekre osztják be – irodai munkára. Ám Bond – saját szakállára – az áruló és a „csillogó arcú" Zao nyomába ered...

Weisz Tamás

A 007-es ügynök legutóbbi kalandja kétszeresen is jubileumi volt, hiszen a 20. epizódot pontosan 40 évvel a Dr. No után mutatták be. Az *Egykoron harcosok voltunk*kal ismertté vált új-zélandi rendező, Lee Tamahori véghez tudta vinni a bravúrt: úgy követte a sorozat hagyományait, hogy egyúttal megfelelt a XXI. századi elvárásoknak – sőt közben jó pár utalással tisztelgett az elődök előtt. Bár sokakkal együtt úgy vélem, kicsit többet bízhatott volna a rutinos Vic Armstrongra – aki ezúttal csak irányította a kaszkadőröket, de volt ő már Superman, Indiana Jones, Han Solo és természetesen James Bond is –, és kicsit kevesebbet a számítógépes trükkökre.

Kommentár minden mennyiségben

Mondanom sem kell: a film képe és hangja – mind az eredeti angol hang, mind a magyar szinkron – tökéletes.

Sőt még a videózás hőskorát idéző lengyel alámondásos fordítás is Dolby Digital 5.1-ben hallható. :-)

A sorozat korábbi részeitől eltérően a *Halj meg máskor!* dobozában – ami sajnos nem illik bele a korábbi dizájnba – két lemezt találunk. Már az első korong is feladja a leckét a rajongóknak és az érdeklődőknek, pedig ezen csak három kommentárt találunk.

Lee Tamahori rendező és Michael G. Wilson producer vidám hangulatú, ám nagyon informatív kommentálásával ellentétben Pierce Brosnané és a Miranda Frostot alakító Rosamund Piké – legyünk udvariasak – kevésbé bővelkedik érdekességekben.

Ám ha igazi csemegére vágyunk, kapcsoljuk be az MI6 adatainak megjelenítését!

Ez egyrészt a „pop-up videók"-hoz hasonlóan jelenít meg töméntelen mennyiségű, többnyire valóban érdekes információt, másrészt közel 20 jelenethez kapcsolódva rövid werkfilmeket is megtekinthetünk a film nézése közben.

Titkok a titkos ügynökről

Mielőtt valaki a második lemezt a lejátszóba helyezné, készítsen a fotel mellé körülbelül 4-5 órára elegendő nasit és üdítőt!

Az *Inside Die Another Day* hét fejezetre osztott, egy és egynegyed órás werkfilm, amelyet kiegészít az a 23 perces rövidfilm a jégpalotában és körülötte készült felvételekről, melyet a film tavalyi bemutatásával egy időben a hazai televíziós csatornák műsorában is láthattunk.

A *Mission Deconstruction* részben – kihasználva a kameraállás gomb kínálta lehetőségeket – összehasonlíthatjuk két üldözés storyboardját az elkészült részekkel, megnézhetünk négy jelenetet több kameraállásból, valamint azt, hogyan készültek a főcím trükkjei, és hogyan javítottak fel néhány részletet digitális úton.

Az *Equipment Briefing*ben maga Q mutatja be Bond szörfdeszkáját, Omega Seamaster óráját, az egyszemélyes vitorlázórepülőt, a gyűrűbe épített

Fejen, de nem fejetlenül – és újra Aston Martinban

ultramagas frekvenciájú hanggenerátort és természetesen a Vanish (azaz eltűnő) névre keresztelt Aston Martin V-12 Vanquisht és teljes arzenálját.

A képek adatbázisában 230 fotót találunk a szereplőkről, a készítőkről, a helyszínekről, az eszközökről, a járművekről és magáról a forgatásról. A képek között már csak azért is érdemes alaposan körülnézni, mert itt található egy „húsvéti tojás", azaz rejtett extra, amely több kameraállásból is megmutatja Jinx kiemelkedését a habokból.

A *Ministry of Propaganda* nevéhez méltóan a film előzeteseit, a DVD-sorozat reklámját, a Madonna-féle videoklipet, a 007: Nightfire című játék előzetesét, valamint az utóbbi kettő készítését bemutató rövidfilmeket tartalmazza.

Egy gyönyörű húsvéti tojás a második korongon

A *Region 2 Exclusive* cím egy – állítólag csak a kettes régiónak szánt – közel egyórás werkfilmet *(A forgatókönyvtől a filmvászonig)* takar, amelyből sok olyan dolgot is megtudhatunk, amelyet kommentárokból és a többi werkfilmből nem.

●

Véleményem szerint mind a film, mind a DVD-kiadás méltó folytatása a sorozatnak, ahogyan mindkettő magán viseli azok egyes negatívumait is – például a magyar felirat nélküli extrákat.

Dolby Digital 5.1EX: angol
Dolby Digital 5.1: magyar, cseh, lengyel
Felirat: magyar, angol, bolgár, cseh, görög, héber, horvát, lengyel, portugál, román, török
Képarány: 16:9
Hossz: 127 perc
Kiadó: MGM/UA
Ár (bruttó): 7000 Ft
➪ www.jamesbond.com

Kép: ★★★★★
Hang: ★★★★★
Extra: ★★★★★

Játékos száguldás

Lassan itt a nyár vége, már csak egy roppant meleg hónapot kell átvészelnünk, és jön az enyhet adó szeptember. Emellett pedig beindul a számítástechnikai ipar gépezete is. Az elkövetkezendő hónapok minden bizonnyal sokáig emlékezetesek lesznek.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

A legújabb hardverek, valamint a DirectX 8 és DirectX 9 eddig többnyire kihasználatlanul melegedtek a házban vagy futottak gépünkön. Az őszi idényben végre piacra kerülnek azok a játékok, amelyekért érdemes volt a gépet bővítenünk és újabbnál újabb DirectX-eket telepítenünk. E havi játékbemutatóink minőségi, nagynevű alkotások, melyek remélhetőleg rengeteg olvasónknak jelentenek majd könnyed kikapcsolódást.

Colin McRae Rally 3

Aki szereti a számítógépes autóversenyeket, biztosan hallotta már Colin McRae autóversenyző nevét. A pilóta neve már hosszú ideje fémjelzi a Codemasters szimulátorát, amely az első résztől kezdve uralja a ralis játékok piacát. Ezekre a játékokra jellemző a lehető legszebb grafikai kivitelezés, a létező autómodellek szerepeltetése, az élethű fizikai tényezők, a profi megvalósítás és a tökéletes irányítás.

A harmadik rész is eleget tesz a minőségi követelményeknek, a második rész óta rengeteget fejlődött a grafika, a kocsik tükröződnek, ahol kell, koszolódnak vagy éppen törnek egy-egy szerencsétlen ütközés után. Ezenfelül elromolhatnak, ha nem megfelelően bánunk velük, ami sok esetben komoly gondot okozhat. A pályák megvalósítása is élethű, bár igaz, az útról túlságosan letérni itt sem lehet. Ez persze nem baj, a cél úgysem a terep felderítése, hanem hogy minél gyorsabban teljesítsük a kitűzött távot.

A Colin McRae Rally 3 egyik erőssége az autók viselkedésének megvalósítása. Érezzük, ahogy az egyik típusú útról áthajtunk a másikra, hiszen az irányítás is megváltozik. Az élethűség az apróbb részletekben is megfigyelhető, ezek teszik a program harmadik részét is felejthetetlen alkotássá.

info

- www.codemasters.com/colinmcrae3/front.php
- www.purepinball.com

Ebben a részben is egy Ford Focus volánja mögé ülhetünk, persze nem az utcai változathoz, hanem egy RS WRC típushoz van szerencsénk. Mitfárerünk

Jobban kéne vigyázni a kanyarokban!

Nicky Grist, aki átsegít minket hegyeken-völgyeken, esőben, hóban, szélben. A Colin McRae Rally 3 egyik büszkesége az időjárás megvalósítása, mely már annyira élethű, hogy sokszor csak csodáljuk a szállingózó hópelyheket, és észre sem vesszük, hogy már régen letértünk az útról.

A demóban három pályán száguldozhatunk egy Ford Focus RS WRC-t vezetve, változó időjárási viszonyok mellett. A bajnokságot sajnos nem próbálhatjuk ki, de a többjátékos üzemmód működik.

A Colin McRae Rally harmadik része méltó a sorozat régi hírnevéhez, mindenki próbálja ki, megéri – igazi ralis autószimulátor, ami profi és kezdő játékosoknak egyaránt nagy élményt nyújt.

Pure Pinball

Az Iridon Interactive neve nem hiszem, hogy ismerős, azonban jobb lesz megjegyezni. Ennek egyik oka: magyar fejlesztőcsapatot takar, amelynek már első, bemutatkozó alkotása is emlékezetesre sikeredett.

A készítők sokat járhattak játéktermekbe vagy egyéb szórakoztatókomplexumokba, hiszen témájukat is innen merítették, egy flipperprogramot alkottak.

Sok-sok évvel ezelőtt, a PC-s játékipar felvirágzásának hajnalán rengeteg flipperprogrammal játszhattunk. Persze még sehol sem volt a térbeli ábrázolás, a valósághű fizika vagy a dobhártyaszaggató muzsika, de mégis megvolt a varázsuk, és a maguk nemében szépek, élvezetesek voltak. Aztán az ipar elfordult a könnyed szórakozástól, maradtak a lövöldözős és stratégiai játékok – az egyszerűbb, ámde hasonlóan élvezetes programok szinte teljesen eltűntek a kínálatból. Szerencsére érkezik az új generáció, méghozzá magyar fejlesztés képében.

A Pure Pinball szakított a réges-régen alkalmazott technológiákkal, minden tekintetben alkalmazkodott a kor elvárásaihoz. Akármennyire is hihetetlen, a játék minden porcikája térben modellezett, textúrázott és effektusokkal megspékelt. Az asztal, azaz a pálya első látásra valószínűtlennek tűnik, mert nem csupán egy állókép: mozog, él, lehet rajta játszani! Mivel itt a videokártyák teljes kapacitását a pályára, valamint az apró golyóra lehetett felhasználni, ezek nagyjából annyi sokszögből épülnek fel, mint egy komolyabb FPS-ben a teljes pálya, karakterekkel és járművekkel. Ennek megfelelően még a legapróbb kallantyú is tökéletesen lekerekített, élethű darab.

Azt már megtanulhattuk, hogy a gyönyörű grafika nem minden. Ha nincsen, szörnyen mérgesek vagyunk, ha pedig megvan, elkezdünk a játék más részleteire is odafigyelni. A Pure Pinball esetében adott a lélegzetelállító grafika, de mit kapunk még? A fizika törvényei érvényesülnek, ugyebár a pálya lefelé lejt, a golyó nem pattog, csak villámgyorsan cikázik a pályán, a kis kapuk pörögnek, a gumik visszalökik a golyókat stb. Minden a helyén van, hibátlan megvalósítás.

Egy flipper esetében fontos a zene adrenalinpumpáló szerepe is. Ezzel sincsen probléma, a Pure Pinballban gyors, a pályákhoz alkalmazkodó muzsika szól, rengeteg effektussal tarkítva. Minden csilingel, kattog, zörög, sípol. És végül itt van még a 12 kameraállás is, melyek mindegyikét érdemes kipróbálni, meghökkentő látványban lesz részünk.

A demóban egy pályát próbálhatunk ki a három közül. Golyókban nem szenvedünk hiányt, azonban a beépített időkorlát gondoskodik róla, hogy emlékezzünk: ez még nem a végleges verzió. De mindenki próbálja ki, fenomenális alkotás, reméljük, a nemzetközi porondon is sikeres lesz.

Vérből van a Hold

2002 egyik legjobb számítógépes szerepjátékának (The Elder Scrolls III: Morrowind) immár második kiegészítő lemeze jelenik meg. Míg az első küldetéslemez fókusza a Morrowindben felbukkanó „rezidens” istenek sorsának nyomon követése volt egy viszonylag zárt környezetben, addig a második kiegészítés, a Bloodmoon egy északi szigetre kalauzol bennünket, ahol leginkább a fagy birodalmában ritkíthatjuk az ellent – olykor igen egzotikus fizikai manifesztációnkban.

weretig

A Bloodmoon a Morrowindben már megismert hagyományokhoz tér vissza, miután a játék némi kitérőt tett a „dungeon crawl” műfajában a Tribunallal, az első kiegészítővel.

Heves jeges

A Bloodmoonban a főkontinenstől északnyugatra található Solstheim szigetén van lehetőségünk kóricálni, illetve feladatokat végrehajtani, bár néhanapján a küldetések visszaszólítanak Vvardenfellbe, a kontinensre. A sziget urbanizációjának foka alacsony, ám hóból és jégből annál többet találunk az északabbra fekvő részeken.

A nemzetközi internetes játékmagazinok mind 80 százalék körüli értékelést adtak e kiegészítőnek, ám nekem fenntartásaim vannak a Bloodmoonnal kapcsolatban.

Mirelit kaja

Először is: akik lelkiismeretesen végigjátszották a Morrowindet, majd a Tribunalt, azoknak a Bloodmoon – a történet legutolsó helyszínét (jégkastély, a csapatostul támadó vérfarkasokkal) kivéve – nem nyújt kihívást normál nehézségi fokozaton. Ekkora már ugyanis olyan fegyverek és varázstárgyak birtokában vagyunk, amelyekkel csordányi ránk támadó ellenfelet is lazán taccsra tehetünk, függetlenül attól, hogy a Bloodmoon írásakor a Bethesda fejlesztői kifundáltak néhány új és olykor igen frusztráló szörnyet – például a kétszer újraéledő sprigganokat. Persze ehhez az élményhez szükségem volt Helseth király (Tribunal) gyűrűjére is, amely meglehetősen szakavatott eszköz az életerőnk regenerálásában. Kell még egy varázstárgy, amely az állóképességünket regenerálja, egy jobbfajta fegyver, és máris kiaggathatjuk magunkra a „Human (Elf/Argonian stb.) Gunship” táblát.

info

www.theelderscrolls.com

Pankráció Bethesda módra

A szintén az alapjátékban megszerezhető Boots of Blinding Speed és egy 100%-os mágia-ellenállású tárgy használatával (a vakság ellen) a havas táj legtöbb, időt rabló csetepatéja elkerülhető, ugyanis elég elszaladnunk üldözőink elől. 300-as vagy magasabb Speed értékünkkel egyetlen szörny sem képes felvenni a versenyt.

A fentiek azonban ne tévesszenek meg senkit: alacsony szintű karakterrel kószálva Solstheim erdeiben könnyen a fehérek sorsára juthatunk az éjszakai Bronxban. Az alapjáték (Morrowind) befejezése után jelent egészséges kihívást a Bloodmoon, a Tribunal után már nem. Ehhez jön még az is, hogy a Tribunalt végigjátszó játékosok a Bloodmoonban bizony már nem találnak igazán zúzós fegyvert vagy páncélt, amihez hasonlót korábban be ne gyűjthettek volna. Összefoglalásképpen: a Bloodmoon kiegészítő 40–60. szintű karakterekkel játszva lehet igazán élvezetes, alatta kínszenvedés, fölötte séta a parkban.

Farkasokkal táncoló

A Bethesda fejlesztői szerint a Bloodmoon egyik komoly erénye a vérfarkassá válás lehetősége. Ezt az opciót a történet egy bizonyos szakaszában kínálja fel a játék, ám a Bloodmoon vége felé hozzájutunk Hercine gyűrűjéhez, amivel bármikor aktiválhatjuk a bennünk élő vérfarkast. Én inkább különlegességnek találtam ezt a lehetőséget, mintsem komoly, a játékélményt erősen fokozó elemnek.

Tény, hogy a farkasléthez extra küldetések járulnak – de csak a főtörténetben, Hercine gyűrűjével nem. Ami nem is árt, ugyanis magas szintű karakterek számára a Bloodmoon egy hosszú hétvége alatt kényelmesen végigjátszható, még akkor is, ha sokat kóricálunk a szigeten. Persze ehhez nem árt sűrűn használni a mostanra már reflexünkké vált Mark/Recall varázslatpárost, illetve a Blinding Speed surranót.

A Bloodmoon történetvezetése számomra kissé laposnak tűnt. Én, mint hardcore Morrowind-játékos, többet vártam a második kiegészítő lemeztől, ugyanis minél jobban eltávolodunk az alapjáték megjelenésének dátumától, annál érdekesebb küldetéslemezeket kellene kihoznia a fejlesztőcsapatnak, hogy azok üssenek a veterán játékosok szemében is. A Bethesda egyik fejlesztője egy interjúban elmondta: nem valószínű, hogy lesznek további kiegészítők a Morrowindhez a Bloodmoon után. Ámen.

2004 végére jön el az ideje a The Elder Scrolls IV-nek – ezt már nem ő jelentette ki, ez csupán az én kívánságom.

Fagyos desszert

Végül néhány szó a technikai részletekről. A Bloodmoon csak a Morrowind alapjátékot igényli a futáshoz, a Tribunalt nem, ám utóbbi egyes vívmányait – például a fejlettebb naplózási rendszert, a kommentezhető térképet – tartalmazza. A Bloodmoon gépigénye elvileg maradt a Morrowindé, ám a túlnyomóan nyitott terek miatt a Bloodmoon bizony igényli azt az 1,5 GHz-es processzort és a GeForce4 Ti-t, ha tovább akarunk látni az orrunknál. A játék alapjául szolgáló grafikai motorban váltás nem történt, mindössze „a tartalom frissítéséről” beszélhetünk.

A Morrowind: Bloodmoon küldetéslemez a Bethesda fantázia szülte világával (The Elder Scrolls III) most ismerkedők számára jó móka lehet, a veterán játékosok kevésbé fogják örömüket lelni benne. Más kérdés, hogy ők lesznek azok, akik gondolkodás nélkül elrongyolnak a boltba, megveszik ezt a stuffot, és végig is tolják. Vvardenfell világa ugyanis annyira magával ragadó, hogy belefér ez a solstheimi kirándulás is.

Drámatörténet

A múzsa csókja

Tóth Tamás

A Unit Kft. középiskolások részére készítette Drámatörténet című multimédiás oktató CD-ROM-ját. A lemez a meghajtóba helyezés után rögvest indul, telepíteni nem kell. Menüje egyszerű, lényegre törő. A *Tartalom* menüpont alatt találhatjuk a dráma történetének leírását a kezdetektől napjainkig, azaz az őskori maradványoktól indulva a XX. század második felében alkotott írók életének és munkásságának bemutatásáig.

A szöveges ismertetők mellett gyakran feltűnnek különböző helyszínek képei, írók portréi, de találkozhatunk kis képernyőben futó videorészletekkel is. E videókban az egyes klasszikus drámákban láthat-juk a magyar színjátszás nagyjai (például Huszti Pétert Madách művében, Az ember tragédiájában, Ruttkai Évát, Páger Antalt és Tordy Gézát pedig Csehov Három nővérében).

Madách Imre, a magyar romantikus dráma nagy alakja

A drámatörténetben megszerzett tudásunkat egyszerű képkirakós játékkal ellenőrizhetjük, melyben a helyes válasz megadása esetén egyre több képkocka jelenik meg a képernyőn. Kár, hogy nem lehet válogatni a képek között, ráadásul a kérdések képkockákhoz kötöttek, így minden alkalommal ugyanahhoz a képkockához ugyanaz a kérdés kapcsolódik.

Ezeket a képeket a képtárban egyesével vagy automatikusan vetítve egymás után is megnézhetjük.

Ár (bruttó): 3990 Ft

- Kiadó: Unit Kft. ✆ 388-7317
- www.unit.hu

Tartalom: ★★★★☆ **Tálalás:** ★★★☆☆

Száz magyar falu könyvesháza

Kis magyar helytörténet

Tóth Tamás

Száz évvel ezelőtt, a millennium alkalmából az akkori igényeknek megfelelően – a lapunkban már bemutatott (⇨ Századfordulós körkép – PC Magazin, 2002/3/156) – Borovszky-féle Magyarország vármegyéi és városai című sorozatot kezdték kiadni. Most, az államalapítás ezredik évfordulóján száz kötetben, a több ezer közül kiválasztott száz falu egyéni történetét teszi közzé a Száz magyar falu könyvesháza sorozat Alcsútdoboztól Zsákáig – keresztmetszetét mutatva az ezeréves magyarság történetének az Árpád-kortól napjainkig.

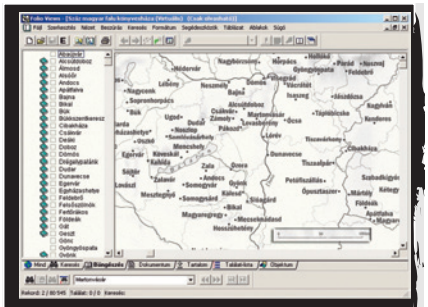
Száz település, száz érdekes történet

A szerkesztőbizottságnak és a főszerkesztőnek, Kosáry Domokosnak hála, a kismonográfiák szerzői egységes szerkezetben és stílusban vetették papírra szűkebb pátriájuk földrajzát és történelmét. Részletesen, a teljesség igényével mutatják be településük környezetét, a településhez kapcsolódó eseményeket és személyeket. Külön ki kell emelni a függelékeket – melyben megjelölik az információk pontos forrását –, valamint a magyar, angol és német nyelvű rövid összefoglalókat.

Sajnos a monográfiák közül nyolc (Abaújvár, Gönc, Gyöngyöspata, Karos, Noszvaj, Ócsa, Ópusztaszer, Parád) nem kerülhetett be a CD-kötetbe, mivel szerzőik nem járultak hozzá a digitális feldolgozáshoz, így e települések ismertetőjéhez továbbra is csak könyv formájában juthatunk hozzá.

Ár (bruttó): 5600 Ft

- Kiadó: Arcanum Adatbázis Kft. ✆ 481-0900
- www.arcanum.hu

Tartalom: ★★★★★ **Tálalás:** ★★★★☆

Asztrológia naptár

„Ideje van minden akaratnak”

Görbe Angéla

Az, hogy mikor minek van itt az ideje, azt a régiek sokkal jobban tudták nálunk.

A kaldeus hagyományokból ez a tudás megismerhető és beépíthető mindennapi életünkbe. Minden év, minden hónap, minden nap és a napon belül az órák is egy-egy égitest – a kaldeusi sorrendben a Nap, a Vénusz, a Merkúr, a Hold, a Szaturnusz, a Jupiter vagy a Mars – analógiáit hordozzák magukon.

Nézzük, mit érdemes tennünk a héten!

Ügyeinket akkor tudjuk a leggördülékenyebben intézni, ha mindig az adott időszak analógiáival leginkább összhangban levő tevékenységet végezzük.

Például hivatalos ügyeink intézését jó a Jupiter órájára időzíteni, ha romantikára vágyunk, a Vénusz oltalmába ajánlhatjuk magunkat.

A CD tartalmaz egy általános ismertetőt a kaldeusi időperiódusokról, jelzi a nappali órák uralkodóit a 2002. szeptember 1. és 2005. december 31. közötti időszakra, továbbá megtudhatjuk az adott év, hónap és nap uralkodóját is, sőt mindehhez egy holdnaptár is tartozik.

Sajnos a szoftver a nyári időszámítást nem veszi figyelembe, ezért a nyári hónapokra megadott adatokhoz 1 órát hozzá kell adni – de legalább nem kell olyan korán kelni.

Az „asztronaptár” használata akkor igazán érdekes, ha ismerjük saját személyes horoszkópunkat, és az abban foglaltak jobb megértéséhez használjuk.

Ár (bruttó): 1990 Ft

- Kiadó: Unit Kft. ✆ 388-7317
- www.unit.hu

Tartalom: ★★★★☆ **Tálalás:** ★★★★★

A Bibliáról – mindenkinek

A Bibliát, mint a zsidó-keresztény világ meghatározó irodalmi művét nem véletlenül nevezi Tótfalusi István a Könyvek könyvének. A teljes művet 232, kisebb-nagyobb részleteit 1710 nyelvre fordították le, és jelenleg évente tízmilliónál több példányt nyomtatnak belőle. Nem csoda, hisz oly sok embernek nyújt lelki és szellemi táplálékot.

Tóth Tamás

A Bibliát meséli el nekünk Tótfalusi sajátos, olvasmányos stílusában, így azok érdeklődésére is számot tarthat, akiket elrettent az olvasástól a Szentírás vaskossága. Az Ószövetség teremtéstörténetétől Mózesen, Dávidon, Jézuson és az apostolok cselekedetein keresztül eljutunk az Újszövetség végén található Jelenések könyvéig, amelyben János evangélista leírja látomásait, az utolsó ítéletet, valamint az új Jeruzsálem eljövetelét.

A Biblia egyszerre szent könyve a zsidóknak és a kereszényeknek. Az Ószövetség elmondja a Teremtést, a pátriárkák és Mózes történeteit, elmeséli a Bírák korát egészen Dávid és Salamon dicsőséges királyságáig, valamint az azt követő hanyatlás korszakát addig, míg a zsidó nép elveszti szabadságát. Az Újszövetség elsősorban Jézus életével foglalkozik. A négy evangélista, Máté, Márk, Lukács és János más-más szemszögből beszéli el a Megváltó történetét születésének körülményeitől a keresztre feszítésig és a feltámadásig. Majd az apostolok cselekedetei és levelei következnek, végül a már említett Jelenések könyve zárja a Bibliát.

Az egyes fejezetek kezdetét fametszetek, rézmetszetek, festmények és freskók képei, továbbá az 1987-es kiadású Klasszikus Aranybiblia illusztrációi díszítik. A festmények között megtalálhatjuk Michelangelo, Leonardo da Vinci és Julius Schnorr von Carolsfeld fametsző alkotásait egyaránt.

Amit a Bibliáról tudni érdemes

A bibliai történetek elmesélése csak egy része Tótfalusi István művének, tanulmányaiból számos érdekességet lehet megtudni. Többek között tételesen foglalkozik az egyes könyvekkel, azok keletkezésének körülményeivel, a Biblia nyelvével, a zsidóság történelmével, az evangélisták szimbolikájával, de feszegeti az evangéliumok hitelességének problémakörét is.

Aki olvasgatás közben elveszettnek érzi magát a nevek, helyszínek sokaságában, hasznos útmutatóra lelhet az Ó- és Újszövetséget értelmező részekben, illetve a mellékelt térképeken. Az értelmező részek rövid háttéranyagot nyújtanak az egyes történetek jobb megértéséhez, a színes térképeken nem csupán a településeket találhatjuk meg, hanem nyomon követhetjük például az egyiptomi kivonulás útvonalát, vagy akár Pál apostol hittérítő útjait is.

Külön fejezet foglalkozik a bibliai nevek írásmódjával. Az írásmód azért jelent nehézséget, mert az európai keresztény világ a görög-latin átíráson keresztül ismerte meg a zsidó neveket.

A héber bizonyos hangjai (például a c és az s) hiányoztak az ókori görögből, ezért ezeket sz-szel helyettesítették: így lett például a héber Jichak-ból a görögös Iszak – majd a középkori magyarországi latinos kiejtés nyomán Izsák.

A kereszténység alapművének e változata mellett helyet kapott még a CD-n egy bibliai ki-kicsoda is, amelyben ábécérend szerint szerepelnek a Bibliában előforduló személynevek, így könnyen utána lehet nézni, kihez kötődik

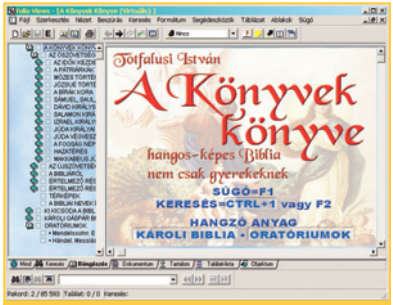

Biblia – alfától ómegáig

például a „Bálám szamara”, az „ádámcsutka” vagy a „pálfordulás” mindennapi életben használatos fogalma.

Hallgatni arany

A CD-re felkerült még a Biblia teljes szövege Károli Gáspár fordításában, a fordítás teljes (mintegy hétórányi) hanganyaga Tóth Géza tolmácsolásában, valamint Mendelssohn Elias és Händel Messiás oratóriumának ötórányi zenéje és teljes szövegkönyve. Míg Mendelssohn oratóriuma az Ószövetség szövegére készült és Éliás (azaz Illés) próféta történetét dolgozza fel, addig Händel 1742-ben, Dublinban bemutatott műve – bár vallásos tárgyú, de nem vallási célzatú alkotás – elsősorban a közönség gyönyörködtetését szolgálja. Első része a karácsonyi história, a második a megváltás aktusáról szól (ennek zárótétele a híres Halleluja-kórus), a legrövidebb, harmadik rész az utolsó ítélettel foglalkozik.
Mindkét mű szorosan kapcsolódik a Bibliához, és kedvet adhat ahhoz, hogy más, vallási áhítatot sugalló műveket is meghallgassunk lelki és szellemi táplálék gyanánt (például Bach műveit).

Minimális hardverigény
Processzor: Pentium
Memória: 32 Mbyte
CD-olvasó: 4-szeres sebességű
Hangkártya: Windows-kompatibilis
Megjelenítő: SVGA

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 9x/Me/2000/NT/XP
Korosztály: diák, felnőtt
Ár (bruttó): 5600 Ft
Kiadó: Arcanum Adatbázis Kft.
481-0900
www.arcanum.hu

Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★★

Pintér Miklós

Autodesk Inventor 6 – Tankönyv és példatár

Az Autodesk 3D gépészeti tervezőszoftverének, az Autodesk Inventornak legújabb kiadása több területen kínál továbbfejlesztett tervezési lehetőségeket. A fokozott termelékenység érdekében több mint 200 új és „finomított" szolgáltatás, illetve iparág-specifikus eszköz (például útvonaltervezés, hegesztett szerkezetek használata) áll a felhasználó rendelkezésére, továbbá az új Autodesk ShapeManager tervezési mag segítségével egyszerűen kombinálhatunk testeket és felületeket.

A szerző könyvében arra vállalkozik, hogy példákon keresztül mutassa be az elsősorban gépészeknek készült térbeli tervezőszoftver lehetőségeit úgy, hogy egyrészt a kezdők is elsajátíthassák a program használatát, másrészt a bonyolultabb feladatok megoldására vállalkozók is találjanak benne hasznos tanácsokat, útmutatásokat.

A könyv az alapfogalmak ismertetésével kezdődik, majd az egyszerűbb elemek létrehozásától a lemez- és egyéb 2D-s alkatrészrajzok kialakításán keresztül eljut az összetett projektekig. Minden fejezet elején találhatunk egy ismertetőt, a könyv végén pedig rövid tárgymutatót. A szemléletesség érdekében szinte minden oldalon találkozhatunk ábrákkal, képernyőképekkel, melyek lépésről lépésre mutatják be egy-egy alkatrész elkészítésének fázisait. Az utolsó fejezetben a szerző képeken és metszetek rajzain keresztül néhány összetett feladat megoldására vállalkozik, melyek ötletei alapján más gépészeti alkatrészek elkészítése sem okozhat gondot, még kezdő felhasználóknak sem.

Tóth Tamás

ComputerBooks, 2003, 330 oldal, 5500 Ft

Blake Schwendiman

PHP 4, 1. kötet – Fejlesztők kézikönyve

A PHP az utóbbi idők egyik legdinamikusabban fejlődő webes programozási nyelve, melyet annak érdekében alkottak, hogy a fejlesztők gyorsabban tudjanak létrehozni dinamikus webes alkalmazásokat. Csak érdekesség – amit megtudunk a bevezetőből –, hogy a PHP név egy rekurzív rövidítést takar: PHP Hypertext Preprocessor. Ez arra utal, hogy a PHP egy HTML-be ágyazott, C-hez, Perlhez és Javához hasonló programozási nyelv.

Schwendiman fejezetről fejezetre mutatja be a nyelv felépítését és használatát a telepítéstől kezdve a kódíráson keresztül egészen a hibakezelésig. Már a kötet elején tisztázza, melyek az egyes platformok (Unix, Windows) konfigurálási specialitásai, de egyben azt is megjegyzi: teljesen mindegy, melyik platformot vagy PHP-változatot használjuk, a futásidejű beállítások ugyanazok.

A könyv minden fejezete hasonlóan épül fel: a bevezetés után kerül sor a fejezet címében megfogalmazott téma részletes ismertetésére. Az ismertető számos programlistát, magyarázatot tartalmaz, így könnyebben lehet megérteni az egyes lehetőségek működését. A fejezetek végén található néhány mondatos összefoglalókban a szerző megismétli a fejezetből elsajátítható ismereteket, ezek egyben alapul szolgálnak a következő fejezet mondanivalójához.

A könyv végén található függelékek tartalmazzák a PHP előre definiált változóinak és állandóinak listáját, a fordítási opciókat, a konfigurációs lehetőségeket, valamint egy részletes tárgymutatót, az irodalomjegyzéket és egy internetes forráslistát.

Tóth Tamás

Panem, 2003, 422 oldal, 4500 Ft

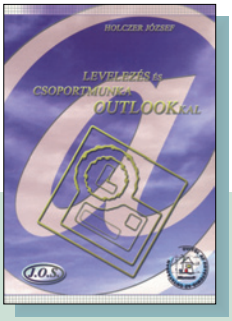

Holczer József

Levelezés és csoportmunka Outlookkal

Az Outlook – a Microsoft Office standard változatának legifjabb tagja – tavaly múlt ötéves, ám eddig kevés könyv foglalkozott ismertetésével. Ezért is örültem ennek a kötetnek, amely ha töményen is, de bemutatja e sokoldalú programot. A szerző a fő hangsúlyt természetesen a levelezésre fekteti, de az Outlook egyéb lehetőségeit is bemutatja, ha csak röviden, egy-egy szolgáltatást kiemelve is.

Első lépésként azt tanulhatjuk meg, hogyan kell a programot először elindítani attól függően, hogy Exchange vagy POP3-as klienskénti fogjuk-e használni, sőt azt is megtudhatjuk, hogyan kell noteszgépen beállítani. Ezt követi az elektronikus levelezés „rejtelmeit" bemutató három fejezet – először a kezdőknek, majd a haladóknak szóló, végül négy oldalon az Outlook Web Access következik, amellyel böngészőn keresztül férhetünk hozzá Exchange szerveren lévő postafiókunkhoz.

A következő négy fejezet az Outlook más összetevőivel, a névjegyalbummal, a nyilvános mappákkal, a naptárral és a feladatok mappával ismerteti meg az olvasót, elsősorban a csoportmunkára helyezve a hangsúlyt (például csoportnaptár, értekezletek szervezése, feladatok kiosztása és egyebek).

Kissé meglepő módon csak ezek után kaptak helyet a postafiókok karbantartásával, digitális aláírással és titkosított levelezéssel (PGP és Microsoft technológiával), és az internetcsatlakozás varázslóval foglalkozó fejezetek, amelyek között csendesen megbújik az Outlook további lehetőségeit, a feljegyzést és a naplózást, valamint a népszerű azonnali üzenetküldést bemutató két fejezet.

Weisz Tamás

Jedlik Oktatási Stúdió, 2002, 146 oldal, 1960 Ft

Szerkesztőség

Főszerkesztő: **Bérces László**
Főszerkesztő-helyettes:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László
(Lemezszemle, Szoftver, Linux)
Csábi József (Hardver)
Kis Endre
(Hírek, Magazin, Szakma)
Nagy Zoltán
(Mobil)
Weisz Tamás
(Korongok és kötetek)
Dudás Zoltán
(Kommunikáció,
Magyar PC Magazin Online)
Munkatársak:
Dvorák Bence, Győri Ferenc
Tesztlaborvezető:
Rixer György
Tervezőszerkesztő:
Pécsi Gábor
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Olvasószerkesztő:
Alt Krisztián
Korrektor:
Szabó Eszter
Szerkesztőségi asszisztens:
Csábi Marianna
Címlap és lapterv:
Solti Balázs

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., I. emelet. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276
Fax: 350-8004

E-mail címünk:
pcmagazin@ipma.hu
Honlapunk:
www.pcmagazin.hu

Terjesztési adatok

A MATESZ 2003. I. negyedévi gyorsjelentése alapján a terjesztett példányszám 17 470
Magazinunk e havi száma 20 500 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a G.F.H. Kft., a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
a kiadó ügyvezetője
Készült az IPMA-Media Kft. közreműködésével.
Ügyvezető igazgató:
Ali Mehdi
Lapigazgató:
ifj. Ivanov Péter
Titkárság:
Horváth Mónika
Tel./fax: 350-8004

Hirdetésfelvétel

IPMA-Service Kft.
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt
(zsolt@ipma.hu)
Czidor Rózsa
(rozsa@ipma.hu)
Kálnoki Kis Emese
(emese@ipma.hu)
Szabóné Véghelyi Anna
(szanna@ipma.hu)
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
(ogabi@ipma.hu)
Tel./fax: 350-8004

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a Magyar Lapterjesztő Rt. regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
Kerbolt Pál, Mura Eszter
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@ipma.hu
Megjelenik havonta, ára 1190 Ft.
Előfizethető megrendelőlevélben: IPMA-Service Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768
Előfizetési díj: 4998 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 9996 Ft (30% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj
negyedévre: 2499 Ft (3 szám),
fél évre: 4998 Ft (6 szám),
egész évre: 9996 Ft (12 szám).

A tördelés a Magyar PC Magazin szerkesztőségében történik.
Montírozás és nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

HU ISSN 1588-9289

Lapunk 2002. IV. negyedévi terjesztett példányszáma a MATESZ® által auditálva 23 657

HIRDETŐINK

Acotec	43
Amstel	117
Deweco Electronic	9
DIT Digitáltechnika	21
Gamaxnet	21
Gemofis	27
Herta	99
HP	113
Keszo	27
LG	B/4
Libra	13
Napfény	B/3
Provimax	33
Pulsar Hungary	23
Qwerty	37
Ramiris	97
Siemens	25
Sulinet Expressz	B/2
Topsoft	102
VTCD	129

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az
»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

Következő számunk 2003. augusztus 21-től kapható az újságárusoknál.

ELŐZETES

SZEPTEMBER

HARDVER

SEX – második kör

A Sulinet Expressz program keretében kínált gépek felszereltsége és képességei nagyon sokfélék. Az első körben, a belépő szintű gépekkel szerzett keserű tapasztalataink nem rettentettek el bennünket. Másodjára erőteljesebb gépeket kértünk be tesztünkre.

SZOFTVER

DivX, XviD

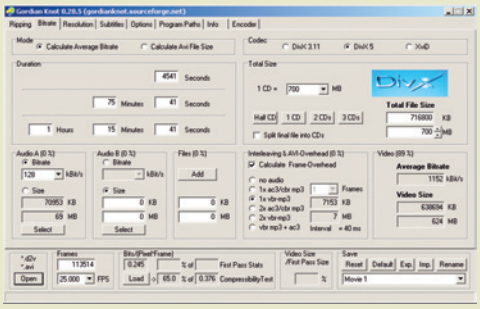

Ha csak számítógépen szeretnénk filmet nézni, vagy van arra eszközünk, hogy a számítógép képét tévén jelenítsük meg, akkor MPEG formátum helyett célszerűbb a DivX valamelyik típusát használni tömörítéshez. Cikkünkben ehhez a munkához adunk segítséget.

KOMMUNIKÁCIÓ

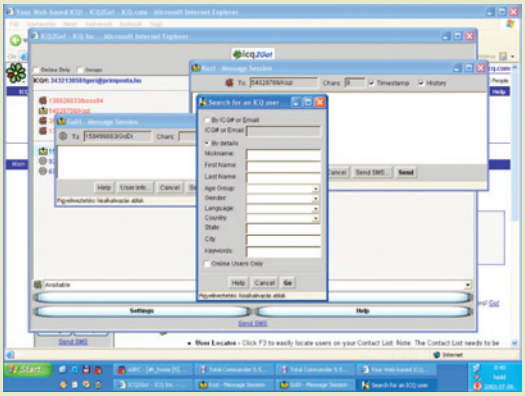

Csevej a csevegésről

Az egyik legalapvetőbb emberi tevékenység a kapcsolattartás. A beszéd, a társalgás nagyon fontos szerepet játszik mindennapjainkban. Az interneten is találhatunk beszélgetési lehetőségeket, méghozzá szép számmal. Cikkünkben a netes chateket vesszük sorra – elsősorban típusok alapján.

További témáink

Ó.LED!
Manapság egyre többen választják a katódsugárcsöves monitorok helyett a sokkal könnyebb és kisebb folyadékkristályos kijelzőket, melyeknek tagadhatatlanul sok előnyük, de számos hátrányuk is akad. Nem kell sokat várnunk azonban, és új trónkövetelője akad az említett két technológiának – az OLED.

Tuning léghűtéssel
Athlon XP 2500+ processzor köré épített konfigurációba Radeon 9600 Pro chipkészletes videovezérlő kártyát illesztettünk – aztán jöhettek a legkülönfélébb tuningfogások. Meddig és milyen módszerekkel tornázható feljebb a rendszer teljesítménye?

Tartós megfigyelés alatt
Ismét van néhány eszközünk, melyekről hosszabb ideje gyűjtjük a kompromittáló információkat. A dosszié már elég vastag ahhoz, hogy tartalmát megoszthassuk olvasóinkkal is. A megfigyeltek: Radeon 9800 Pro, GeForce FX 5900 128 MB, GeForce FX 5200 Ultra.

SEX – kis jogi segítség
Ebben a számunkban körbejártuk a Sulinet Expressz program főbb vonalait, a jogosultak körét, a különböző lehetőségeket. De mit mondanak a gépek megszerzési konstrukcióiról az Oktatási Minisztérium jogászai?

Kapuzárás előtt
A szélessávú netelérés rohamos terjedésével egyre égetőbb probléma a biztonság kérdése, holott erről keveset lehet hallani. Legalábbis nem hétköznapi, érthető formában. Cikkünkben az ingyenes tűzfalprogramok kínálatát vesszük szemügyre.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.